

༡༡། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་ཏྲ་

ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྟོན་ཆ།

ཏྲ་འབྲུག་མ་ཐོ་སྟོབ་མཛོད་ཏྲུགས་ཤིག་པའི་འབྲུག་གནས་སྟེང་།

ཨ་ཤིམ་དབྱ་པའི་ཆ་པའི་སྟོབ་ཆེན།

༡༡། །རྫོགས་བ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསའི་འབྲེལ་བ་
ཉིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲ་ཆ།

ཅུ་འབྲེལ་མཇེད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྲུམ་ས།

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕུལ་སྡེ་ཆན་གྱིས་སྒྲིག་སྒྱུར་བྱས།

Published by: *NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོ་འཁོར་ལྷན་པོ་མཐོ་སྤྱོད་ཆེན་མོ་འཁོར་སྤྱོད་ཆེན་
འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཐཱ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
རག་དབང་འཛིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཛིགས་མེད་དོ་ཇེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྡེ་ཆོན་གྱི་ཆོག་ས་མི།

འགན་འཛིན།

ལྷོ་བ་དཔོན་བཀའ་ཁིས་རྡོ་རྗེ་བསམ་རྡོ་པ།

ལས་རོགས།

ལྷོ་བ་བརྟན་འཛིན་གར་པ།

བག་དབང་འཛིགས་མེད་བྱ་བྱང་།

རིག་འཛིན་ལྷོ་མ། བསོད་ནམས་རྩ་དམག་

བསོད་ནམས་བྱ་ཆོགས། རིག་འཛིན།

ལྷོ་བཟང་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཆོགས།

ཐོགས་མེད་ལྷོ་ལྷོ་རོ་ཀ་ཡ། བརྒྱ་ཆེ་དབང་།

འཛིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ཆེ་དབང་མགོན་པོ།

རྒྱ་ལ་བཟང་ལྟག་པ། བྱང་པ་ཆེ་རིང་།

ཀམ་ལྷིན་ལས་བཟང་པོ། ཆེ་དབང་བྱ་མཆོ།

སྒྲེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འབྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ལ་
དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་
ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཆོད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
ཏུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་དབང་ཡིད་བཞིན་
ཁོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅུང་དམིགས་ཏེ་དཀའ་
བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྡེ་འགྱུར་སྤྱིང་མའི་བཤུད་
ཟླ་ཆེན་མོ། སྡེ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྤྱོད་པ་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་
སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤུད་ཟླ་འདིའི་སློབ་ཆོན་ཏུ་

ཐུན་མོང་མིང་ཆོག་ཀྱན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་ཅིག་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་ཅིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དབྱེད་པ་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་
གྱིས་གཙུག་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་ལྷན་གངས་
ཅིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསལ་ཆེན་ལྷ་འགྱུར་བའི་
ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ཀྱན་མཁུན་རོང་ལྗོངས་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་
རྒྱ་མཆོས་གཙུག་ཅིག་པའི་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་མཇུག་པའི་འཆོས་
སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
རྣམས། དེར་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
སྟོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཇུག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་
པར་སྒྱུན་ཁུས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སྟོབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟོབ་ཆོན་
རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་གནང་སྟབས་ཆེ་དགེ་མཆོན་
ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་

ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་སྒྲིའི་བཀའ་ཐེབས་གཤེས། ད་ལམ་དེ་ཅག་
སྒྲ་འབྱུང་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྒྲེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་
ལས་རིམ་འདིའི་ཁྱར་སྒྲངས་ཏེ་སློབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་
པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཁྱུ་དག་དང་འབྲེལ། གཞུང་ཙུའ་དང་ས་
བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྒྲར་མ་འཁོད་པ་ཞུམས་གསར་དུ་བཅུག་
སྟེ་དེ་བ་གཟུགས་ཐོག་པར་སྐྱོན་ཁུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་
ཞུམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཆོད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོད་ཆོད་
ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་འབྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྟེད་པས་ཡེ་ཤེས་
སྐྱོན་ལྡན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་སྒྲར་བཤགས་སྟོམ་
དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་པ་པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཁྱུ་བ་
ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཙོན་པ་རྒྱུན་
སྦྱོང་བྱས་པའི་ཞུམ་དཀར་གྱི་དགེ་ཙུ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྐྱོན་
དར་ཞིང་འགོ་ཞུམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྟག་དུ་འཆོ་
བའི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱབས་ཐེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་

བ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
བའི་མཆོད་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཛོ་སྒྲོབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་རྩིས་འབྲུལ་སྒྲེ་ཆན་ནས།

དཔེ་བསྟར་གསལ་བཤད།

སྤྱི་འབྲུག་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་
འབྱམས་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་ལས་ངལ་གསོ་སྟོར་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་
རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
དེ་ཉིད་དཔེ་སྟར་བྱེད་ཕྱོགས་སྟོར་བསྟན་ཅམ་གྱེད་ན།

དེ་ཡང་མ་ཕྱི་གཙུག་པོ་ལ་ (W00EGS1016299-v4) སྡེ་དགེ་
བར་མ་གཞིར་བཟུང་ཐོག །(W23760-v1/2) ཨ་འཛོམས་བར་མ་
དང་། (W1KG4884-v20/21) དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་གསུང་
འབྱམ་བཅས་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ནས་དཔེ་སྟར་བྱས་ཡོད།

མ་ཕྱི་དང་དཔེ་སྟར་མ་དཔེ་གཉིས་སུ་མི་མཐུན་པའི་རིགས་རྣམས་
(footnote) ཞབས་མཆན་དུ། ། རྟུག་རྟགས་ནང་བཀོད་ཅིང་། མོག་
གངས་ཡིག་སྟེང་དང་བཅས་གསལ་པོར་བཀོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་

གི་ཅ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་གསལ་འབྱར་ཐོན་བྱས་ཡོད།

དེ་ཡང་གཞུང་འདིར་ལུང་ཁུངས་ནོར་བ་འགའ་འདུག་ཀྱང་། འཇམ་
མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་
ཅི་རིགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཕྱག་
ནས་བྱུང་བའི་དཔེ་རྙིང་དག་པ་གཉིས་ལ་གཞི་བྱས། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅས་
ཀྱི་ལུང་ཁུངས་སྣ་ཆོགས་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་འཛེམས་པར་བལྟས་ཤིང་ཅུང་
ཟད་དེ་བྱི་བསྟན་དགོས་པའི་རིགས་ལ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་
གར་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་འདི་དང་རྩོམ་དཔེ་
གཞིགས་རྟོག་ཞུས་པའི་སློན་ནས་རང་ལ་སྒྲོ་བྱས་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཞུས་དག་
བགྱིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་ཁུངས་ནོར་བ་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་
ཆེན་པོ་འདི་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་མངའ་བས་
བསམ་ཡས་ལུང་མང་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། སྤྱིས་བསྟན་བཅས་རྩོམ་
ཆེ་དཔེན་པར་དཔེ་བལྟ་སྟོག་མ་མཛོད་པར་ཐུགས་ནས་བརྩམས་པར་གྲགས་
པ་ལྟར་དོན་དུ་གནས་པས། ཁུངས་ནོར་དང་ལུང་གི་ཆོག་དོན་བྱུང་མེད་

ཀྱང་ཟུང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་ཟུང་བ་འདི་རིགས། སྤེས་སུ་ཡི་
གོ་ཉམས་པའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ཚེས་གཞིའི་སྟངས་ལྡན་ཚེས་འདི་
ལྟར་མཛད་པས་ན། རྟོ་རྩེའི་གསུང་གི་ཟུང་མ་ཉམས་པར་བྱས་ན་བྱིན་རྒྱལས་
ཆེ་བས་སོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་དོན་གྱི་འགལ་བ་སྤྱི་ཙམ་
མེད་པར་མ་ཟད། བརྟགས་ཤེས་ན་ཡ་མཚན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གནས་པས་
སྤེས་ཀྱང་སུས་བཅོས་པར་མ་བྱས་ན་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཆོས་
ཀྱང་ལུང་ཁུངས་ནོར་བ་དེ་དག་མ་བཅོས་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

གཞན་ཡང་། རྩོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ལྡན་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཆོན་པ་དང་། ལུང་ཆོག་
དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཆོན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དེར་རབས་ཀྱི་དབེ་དེབ་ལྟར་
བསྒྲིགས་པ་དང་། ལུས་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་རྣམས་
མོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་སོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ཁུས་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱི་

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནས་
འཁྱུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཐུན་དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྲོག་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ལོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟག་པོར་སྦྱུང་བཞུགས་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་འབྱུང་སྤེལ་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

མྱོག་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཆོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་
ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འཕྲེན་
ལ། །སྒྲ་ཆོལ་སྒྲ་ལ་མཆོམས་སྒྲོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྲིས་ལག་
ལེན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཆེ་བའི་མྱོག་པ་པོས་
ཆོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་སོགས་རྟགས་སྒྲ་ལ་འཆོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། བོད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་བཅས་ལ་ཆོན་ཁ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྟགས་ཆེན་གཞན་དཔེ་གསར་རྒྱན་ཁང་ནས་ཐུག་ཕྱོད་མཇུག་ཅིང་། ཐུན་མོན་ནང་པའི་ཤེས་
ཡོན་པདྟེ་རྩ་རྟག་ཆོགས་ཀྱིས་བྲི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོར་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲས། ཡོད་དང་ལོ། བྱག་ཨང་ ༥༧ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ལེབ་དབྱ་བ།

༥ བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལེབ།

ཕྱི་རོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དགྲ།	1
༡ བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་པོ་རྫོང་འཛིན་ཐེག་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་གདམས་པ།	1
༢ མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ།	2
༣ གདུལ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ།	5
༤ གྱི་ཡོག་གསུམ་བཤད་པ།	9
༥ དེ་དག་གསང་སྔགས་ཀྱི་པར་བཞག་ཚུལ།	10
༦ ཅད་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ།	11
༧ དེ་དག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ།	13
༨ ལོང་མ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཚུལ།	15
༩ ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ།	20
ཕྱི་རོན་གཉིས་པ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲོད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	44
བསྐྱེད་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ།	44

༡ གྲོང་སྐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐོས་པ།	44
༢ མངལ་སྐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐོས་པ།	47
༣ རོད་གཤེར་སྐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐོས་པ།	48
༤ བརྩས་སྐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐོས་པ།	49
༥ གཙཱོ་མོར་བསྐོས་ཚུལ།	50
རྫོགས་རིམ་ལ་འབྲུག་ཚུལ་ལ་བཞི།	51
༡ ལྷང་བཅས་ལྷང་མེད་ཀྱི་ཚུལ།	51
༢ བསྐྱེད་རྫོགས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར་ཚུལ།	52
༣ བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐོས་ས་པའི་བྱེད་པ།	56
༤ སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་བསྐྱོན་པ།	59
གཞི་སྒྲིལ་བྱེད་དབང་གི་རིམ་བ་བསྐྱོན་པ་ལ་གསུམ།	60
༡ སྤྱིར་རང་རང་གི་གཞུང་ལྟར་མྱང་བ།	60
༢ མཐོང་མེད་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་སུ་ལེན་ཚུལ།	63
༣ ཐེག་པ་ཀུན་ཀྱི་ཅེ་མོར་བསྐྱོན་པ།	65
ཁོགས་སྐྱོད་པ་དང་དམ་ཆིག་གི་རིམ་བ་འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་པ།	67
ལམ་གྲོམ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་བ་རྒྱས་པར་བཤད།	101

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྟ།	101
༡ བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ།	101
༢ དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ།	106
༣ ལྟ་བསྐྱོམ་པ།	117
༤ སྒྲོད་བཅུད་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ།	119
༥ སྐྱུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	126
རྒྱུགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་ལས།	127
༡ མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ།	127
༢ རྗེས་དམིགས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ།	129
༣ བྱུང་བར་གྱི་རིམ་པ།	129
གྲོགས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།	130
༡ དམ་ཆོག་གཙང་མར་བསྐྱེད་བར་གདམས་པ།	130
༢ བསྐྱེད་པའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ།	132
༣ དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་ལྷན་བྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ།	134
སྒྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བ།	157

ལེབ་བཅུ་བ།

༺ གཞི་རྟོགས་པ་འཕྲུལ་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེབ།

ཕྱི་དོན་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་བ་མེད་པ་ལ་འབྱུག་པར་བསྟན་བ། 159

ཕྱི་དོན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། 162

 ༡ གནས་ལུགས་བསྟན་བ། 162

 ༡ ལྷང་བ་སེམས་སྤྱ་འདོད་བ་དགག་བ། 167

 ༢ ལྷང་མིད་སྤྱི་མ་ལྟར་བསྟན་བ། 172

 ༣ སེམས་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་བ། 173

 ༤ རང་བཞིན་མེད་པའི་དབེས་བསྟན་བ། 176

ཕྱི་དོན་གསུམ་པ་སྤྱང་བྱ་བསྟན་བ། 180

ཕྱི་དོན་བཞི་པ་སྤྱོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བདུན། 183

 ༡ མཐའ་བྲལ་དབྱ་མར་བསྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་བ། 183

 ༡ སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅད་བ། 187

 ༢ ཆོགས་དྲུག་ལ་འཆར་པའི་སེམས་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་བ། 193

 ༣ སེམས་མ་བཅོས་པར་བསྟན་བ། 196

 ༤ སེམས་སྐད་ཅིག་མར་བསྟན་བ། 197

༤ གདོད་ནས་དག་ཅིང་སྤྱེ་ལག་ག་མེད་པར་བསྟན་པ།	198
༥ གང་དུའང་སྒྲུང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ།	202
སྤྱི་དོན་ལྷ་པ་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་གིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི།	203
༡ མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།	203
༢ གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།	212
༣ གཞི་མ་གྲུབ་ལ་དབྱད་པས་མི་རྟོགས་པར་དཔེས་བསྟན་པ།	214
༤ སྒྲོས་བྲུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱད་པར་གདམས་པ།	216
སྤྱི་དོན་བྱུག་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཞི།	219
༡ ག་ཤིས་མཁའ་མཉམ་དུ་ལ་བསྒྲུབ་པ།	219
༢ རྟོགས་དུས་ངེས་པས་བྱམ་གཅིག་ཏུ་ལ་བསྒྲུབ་པ།	220
༣ བཏུ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བཟུང་བར་ལ་བསྒྲུབ་པ།	221
༤ གཞི་ཐོག་ཏུ་པེབས་པས་བཏུ་བའི་གནས་མེད་པར་ལ་བསྒྲུབ་པ།	222
སྤྱི་དོན་བདུན་པ་རྟོགས་པས་ཐག་གཅད་པ།	224
སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་སྤང་སེམས་ཡེ་ཤོལ་དུ་བཤད་པ།	228
༡༽ རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བསྒྲུབ་པ།	228
༡ སྤང་བའི་ཡུལ་སྤོང་པར་བསྟན་པ།	228

༡ འབྲེད་པའི་སེམས་སྟོང་པར་བསྟན་པ།	229
༢ དུལ་སེམས་གཉིས་མེད་སྟོང་པར་བསྟན་པ།	231
༣ དུལ་ངེས་མེད་དང་སློབ་གཏད་མེད་ཏུ་བསྟན་པ།	232
༤ དེད་ག་གི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	232
༥ སེམས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཏུ་བསྟན་པ།	234
༡༽ མད་བྱང་འུབ་ཆུབ་པ་ལ་ཟུ།	236
༡ སྒང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གདོད་མར་མཉམ་པར་བསྟན་པ།	236
༢ སྒོས་བཏགས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཤོས་སྟོང་པར་བསྟན་པ།	238
༣ སེམས་འཕོས་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཤར་བ་མེད་པར་བསྟན་པ།	241
༤ དུལ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་གོལ་ཏུ་བསྟན་པ།	242
༥ གང་ཤར་རང་གོལ་ཏུ་རྟོགས་ན་མཁས་པར་བསྟན་པ།	244
༢༽ དེད་ག་གི་འཇུག་བསྐྱ་བ་ལ་གཉིས།	246
༡ སྒང་དོར་མེད་པའི་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་གདམས་པ།	246
༢ འཛིན་མེད་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ།	247
ཕྱི་དོན་དགུ་བ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་སྟོབ་པ།	248

ཡེ་ཤུ་བརྩུ་གཅིག་པ།

༥ ལམ་བསམ་གཏན་ངི་མ་མེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ།

ཕྱི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་ལ་པར་ནས་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་བ།..... 250

ཕྱི་དོན་གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བསྟན་བ།..... 252

དབང་པོར་བལ་བྱ་ག། 252

༡ ཡང་རབ་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་བ།..... 252

༢ མྱོང་བྱུང་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་བ།..... 254

༣ འབྲིང་དང་ཐ་མས་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གདམས་བ།..... 257

༤ སྐྱོམ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་བ། 258

༥ ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དགོས་པར་བསྟན་བ། 259

༦ དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་བ། 261

དབང་པོ་འབྲིང་ལ་སྐྱོམ་ཚུལ་བཞག་ཐབས་ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་གསུམ། སྐྱོམ་ཚུལ་

ལའང་ལྔ་ལས།..... 263

༡ མི་རྟོག་པར་བཞག་པར་གདམས་བ།..... 263

༢ ལུས་གནད་དང་བཞག་ཐབས་བསྟན་བ།..... 265

༣ ཡོན་ཏན་གྱི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་བ། 270

༤ ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	271
༥ འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་བསྟན་པ།	273
བཞག་ཐབས་ལ་འང་དག།	273
༡ ཡང་མེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	273
༢ དངས་གསལ་རྟོག་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	275
༣ མཁའ་ལྟར་ཕྱོགས་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	275
༤ བྱར་མེད་བྱུང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	276
༥ ལྷང་ཡུལ་འགག་མེད་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	277
༦ ཡེ་ཤོལ་དག་གསལ་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	278
༧ ཅེ་གཅིག་མཛའ་མཁན་ལྟར་བཞག་པ།	279
༨ བྱར་མེད་ལྷན་བྱེད་བྱེད་པའི་བཞག་པ།	279
༩ བཞག་ཐབས་བརྒྱུད་ཀྱིས་དོན་བསྟུ་བ།	281
ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བདུན།	282
༡ བཞག་ཐབས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཟོད་མེད་མཐོང་ཚུལ།	282
༢ ཐར་ལམ་ཟིན་པའི་རྟགས།	283
༣ མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས།	286

༤ རྫོང་ཐོབ་པའི་རྟགས།	287
༥ ཐོབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས།	288
༦ མཐོང་ཐོན་སྒྲོམ་པས་གཟུངས་སྤྲིན་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཚུལ།	290
༧ ཉེ་བར་ཐོབ་པ་འཕགས་ལམ་རྫོགས་ཚུལ།	291
དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་སྒྲོམ་རིམ་བཞག་ཐབས་གོམས་པས་རིག་འཛིན་འབྲུག་ཚུལ་ གསུམ་ཡོད་པའི། བསྒྲོམ་པའི་རིམ་བ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་ཞི་ལྷག་གསུམ་གྱི། མདོར་བསྟན་བ།	303
ཞི་གནས་ལའང་གསུམ།	303
༡ རྣམ་རྟོག་འདུལ་བར་བསྟན་བ།	303
༢ དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་བ།	306
༣ ཞི་གནས་གྱི་ཉིང་འཛིན་དངོས།	307
ལྷག་མཐོང་ལའང་གཉིས།	308
༡ བསྐྱབ་ཚུལ་ན།	308
༢ འཆར་ཚུལ།	312
བཞག་ཐབས་ལ་བརྟུགས་ལས།	314
༡ སེམས་ལ་བརྟག་བ།	314

༡ གནས་ལུགས་མཐོང་ཚུལ།	315
༢ མྱོད་ནས་བཞག་པ།	317
༣ རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ།	319
༤ བརྟན་པ་ཐོབ་ཚུལ།	320
༥ གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	321
༦ མཐའ་བྲལ་དབྱེ་མར་རྟོགས་ཚུལ།	323
༧ བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ།	324
༨ ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ།	325
༩ ལྟ་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དང་ལ་གནས་པ།	327
༡༠ ཞི་ལྟ་མཆོད་ཉིད་པ་ངོས་གཟུང་པ།	328
༡༡ ཞི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས།	331
༡༢ དེ་ལྟར་གོམས་པས་དམིགས་མེད་རྟོགས་པའི་དུས།	331
གོམས་པས་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱུག་.....	332
༡ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན།	332
༢ ལྟོམས་འཇུག་དགྲ་བཤད་པ།	333
༣ བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ཚུལ།	336

༤ སྟོམས་འཇུག་དག་སྒྲུབ་ཚུལ།	339
༥ ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པའི་དུས།	342
༦ ཉིང་འཛིན་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་ཚུལ།	343
སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་རྒྱག་	344
༡ ཆོགས་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ།	344
༡ ་ཟུང་བ།	344
༢ ་འབྲིང་གོ།	347
༣ ་ཆེན་གོ།	348
༢ སྤྱིར་ལམ།	353
༣ མཐོང་ལམ།	358
༤ སྐོམ་ལམ།	367
༥ མི་སྐོབ་པའི་ལམ།	375
༦ ས་ལམ་གྱི་དགོས་པ་བརྟེན་པས་མཇུག་བསྐྱུ་བ།	377
སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་གྱི་དགོ་པ་བསྐྱོ་བ་ན།	379

ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ།

༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ།

ཕྱི་དོན་དང་པོ་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱང་བར་གདམས་པ།	382
ཕྱི་དོན་གཉིས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བཞུན་པ།	383
མདོར་བཞུན་པ།	383
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་གྱི། གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་པོའི་ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ།	383
༡ ་ གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ།	383
༡ རེས་འབྲུང་ཅན་གྱིས་འབྲུབ་པ།	383
༡ ཁྲིམས་ལྡན་མང་དུ་ཐོས་པས་འབྲུབ་པ།	385
༡ སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྐྱངས་པས་འབྲུབ་པ།	386
༡ དཔེན་པར་གནས་ཤིང་བྱ་བ་ཅུང་བས་འབྲུབ་པ།	388
༡ གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་འབྲུབ་པ།	390
༡ ་ རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་	396
༡ ཞི་ལྟག་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་དངོས།	396
༡ ་ སྐྱང་གཉེན་བཞུན་པ།	396

༡༽ གོགས་བསལ་ག།	397
༡༽ སོ་སོར་བཤད་ག།	399
༡༽ ཞི་གནས་ལའང་བཞི།	399
༡ འགྲུབ་བའི་རྒྱ།	399
༡ དམིགས་བ་འཛིན་ལུགས།	400
༡ ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག།	403
༡ འགྲུབ་བའི་ཐབས།	404
༡༽ ལྷག་མཐོང་ལའང་བརྒྱད།	405
༡ ཡན་ལག་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚུལ།	405
༡ སོ་སོར་རྟོག་བའི་ལྷག་མཐོང་ཅལ་སྤྱང་ག།	406
༡ བྱིང་རྟོག་ཅལ་སྤྱང་ཐོགས་འབྱིན་ག།	408
༡ གཉིས་ཀ་འབྱོངས་ནས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག།	412
༡ འཁར་གྲོལ་གཉིས་མེད།	414
༡ ཅལ་སྤྱང་རྟོག་རྟོམ་བྱ་ག།	415
༡ ཐོགས་འབྱིན་བཤད་ག།	415
༡ བྱི་ནང་གསང་བའི་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ།	416

༣ ་ གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ་བརྒྱད།	418
༡ རྫོགས་ཆེན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་འདས་པར་བསྐྱབ་པ།	418
༢ དེ་དག་གི་དོན་དཔེས་བསྐྱབ་པ།	421
༣ དགག་སྐྱབ་དཔེས་བསྐྱབ་པ།	422
༤ ཉམས་རྫོགས་དཔེས་བསྐྱབ་པ།	422
༥ འཁོར་འདས་དཔེས་བསྐྱབ་པ།	423
༦ མེས་ས་དང་མེས་ས་ཉིད་བསྐྱབ་པ།	423
༧ རྫོག་དང་མི་རྫོག་དཔེས་བསྐྱབ་པ།	424
༨ རེ་དོགས་དཔེས་བསྐྱབ་པ།	425
ཕྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོ་བ།	426

ཡི་ཏྱ་བརྒྱ་གསུམ།

༩ འབྲས་བུ་ལྷན་བུ་ཆེན་པོ།

ཕྱི་དོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་པར་བསྐྱབ་པ།	429
ཕྱི་དོན་གཉིས་པ་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལའད་པ།	443

༡ བི་བ་བརྟེན་ཚུལ།	443
༢ དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།	445
༣ དབྱི་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	447
༡ ་ མི་འགྲུང་དོན་མེད་སྒྲི།	447
༢ ་ མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲི།	448
༣ ་ ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ལ་བཞི་ལས།	450
༡ རང་བཞིན་བཤད་པ།	450
༢ ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་སྤྱི་བཞི་ལས་འདས་པ།	452
༣ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བི་བར་བཞུགས་ཚུལ།	454
༤ ཆོས་སྒྲི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།	455
༥ ་ འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲི།	456
༡ ་ མཛོན་བསྟན།	456
༢ ་ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	457
གནས་དུས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་སྤང་བ་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་ས་བཅུ་པས་གྲང་མི་ མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དགྲ།	457
༡ གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ།	457

༡ དུས་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ།	462
༢ རྟོན་པ་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་རང་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རིག་པ་གདངས་ཀྱི་སྐྱེ། ...	462
༣ ཆོས་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ།	469
༤ འཁོར་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་ལ་གཉིས།	470
༡ ་ཞེ་བའི་འཁོར།	470
༢ ་ཞེ་བའི་འཁོར།	471
༥ རང་སྣང་གཞན་སྣང་བཤད་པ།	472
༦ དེ་དག་གི་མཐུག་བསྐྱབ།	473
༧ དག་པ་ས་བརྩས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ།	475
༨ སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བསྟན་པ།	476
༡ ་སྤྱུལ་བའི་སྤྱེ།	478
༡ ་མདོར་བསྟན་པ།	478
༢ ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	480
༡ རང་བཞིན་སྤྱུལ་སྤྱེ།	480
༡ གནས་དང་རྟོན་པ།	480

༡ ཡེ་ཤེས་ལ་འང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས།	483
༡ མདོར་བསྟན་པ།	483
༢ རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་ཟླ།	484
༡ རྟེན་ཆེན་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས།	484
༢ རྟེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས།	485
༣ རྟེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས།	486
༤ རྟེ་ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས།	486
༥ རྟེ་བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས།	488
༣ ཆོས་དང་འཁོར།	488
༤ དུས་ནི།	490
༥ སྤང་བྱའི་ཁྱད་བར་ལ་གཉིས།	491
༡ རྟེ་ནམ་སྤང་།	491
༢ རྟེ་རིགས་གཞན་བཞི།	492
༦ ཞིང་དངོས་ལ་གསུམ།	493
༡ འཁོར་དང་སྟོན་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་བྱེད་སྤྱལ།	493
༢ ཞིང་བའི་ཞིང་བཞི།	495

༣ མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁིང་།	497
༡ འགོ་འདུལ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་ལ་བདུག།	500
༡ ཐུབ་པ་བྱུག་ཏུ་བསྟན་བ།	500
༡ སྐྱུལ་པ་དང་ཡང་སྐྱུལ་བ་ཤད་བ།	509
༣ གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བསྟན་བ།	510
༩ ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛད་ཚུལ་ལའང་གཉིས།	511
༡ སོ་སོར་དོན་མཛད་ཚུལ།	511
༡ མཁྱེན་ཚུལ།	512
༥ མ་དག་པའི་འགོ་ལ་སྤང་ཚུལ།	513
༦ མ་དག་པའི་སྤང་བ་ལ་ཤར་ཚུལ།	515
༧ དེ་དག་ཀྱང་ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་རྟེན་ལྡན་བ།	518
༣ ལྷ་ཚོགས་སྐྱུལ་སྐྱུལ་གསུམ།	521
༩ བཅོ་སྐྱུལ་པས་འགོ་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པར་མཛད་ཚུལ།	521
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་སྟོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ།	525
སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཁིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཐུག་བསྟུ་བ།	526
སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ།	528

ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་ལྟ།	531
༡ ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྡོམས།	531
༢ བརྩམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	532
༣ མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་དོན་མ་དོར་བར་བསྟན་ཚུལ།	533
༤ ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་ནས།	533
༥ དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བྱེད་ལུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་དགོད་པ།	536
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག	

ཀུན་མཁྱེན་སྒོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཛད་ཀླུ།

སྒོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་གི་མེད་འོད་ཟེར་ནི། ལྷོ་ཁ་གྲ་ནང་དུ་ངན་ལམ་
རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་རུས་རྒྱུད་ཡབ་སྐུགས་འཆང་བསྟན་བ་སྤང་དང་།
ཡུམ་འབྲོམ་བཟའ་བསོད་ནམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བྱེ་ལོ་ ༡༣༠༩ རབ་
བྱུང་ལྷ་བའི་ས་ཤོ་སྤྱེལ་ལོར་སྐྱུ་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་ཅམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་
སྒོག་བསྐབས་བས་ཆེགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགྲུང་ལོ་བདུན་བཞེས་ཐོག་
ཡབ་ཀྱི་མདུན་ནས་ཕྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་དང་སྟན་ཅིས་
སོགས་ལ་གསུན་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲུང་གངས་བརྩ་གཉིས་བར་
བསམ་ཡས་སུ་མཁན་པོ་བསམ་འབྲུག་རིན་ཆེན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཆོན་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་གོས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་བཟང་རིན། བཅན་དཔོན་
བ། ལྷ་བང་བ་ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཆོན། ཆོས་གྲགས་གཉིས་བར་གྲགས་བ་
གཞོན་ཏུ་རིན་ཆེན། སྒོ་གོས་བརྟན་བ། ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ། རྟུག་གསེབ་
རིན་པོ་ཆེ། ས་སྐྱའི་ལྷ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། ལྷ་མ་ཁྱོ་ཕུ་བ་སོགས་མཆོན་

ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་སྟག་གཉིས་ལྷག་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་
ཏེ། བོད་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དང་། རུན་མོང་
ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་པལ་ཆེར་གསན་ཅིང་སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད།
ལྷག་པར་དུ་རིག་འཛིན་ཀུ་མུ་རྩ་འཛི་བྱང་ནས་གསང་སྟགས་སྟེ་འགྱུར་གྱི་
གདམས་པ་མཐའ་དག་ཉམས་ཁྲིད་དུ་གསན་ནས་བྱ་བལ་ཀུན་སྤངས་ཁོ་
ནས། མཆིམས་བྱ་ལ་སོགས་དཔེན་གནས་དག་དུ་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་
མ་རུན་རྒྱུན་དམན་ཀྱང་དདུལ་ཚུའི་བཅུད་ལེན་དང་། སྤྱེ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་
གོས་གདན་གཉིས་ཀྱི་གོ་བཅད་དེ་བཞུགས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་བྱག་པོའི་
སྟོ་ནས་སྦྱབ་པ་ཉམས་བཞེས་སྟོང་པོར་མཛད་དེ་རིག་སྟོང་ཀ་དག་ལྷན་གྱུ་
ཆེན་པོའི་རང་ག་ཤེས་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་
མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་ག་ཤེགས། གངས་
རི་ཐོད་དཀར་སོགས་ནས་སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མ་རྒྱལ་སྤྲས་བཟོད་པ། སྒྲ་མ་ཨོ་
རྒྱན་པ། མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན། སྒྲ་མ་སྟོས་གོང་པ་སོགས་ལ་
ཟབ་ཆོས་འདོམས་པ་དང་། མ་འོངས་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་ལེགས་པར་བཤད་

པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་མཛོད་བདུན། ངལ་གསོ་སྐྱོར་གསུམ། རང་བྱོལ་སྐྱོར་
གསུམ། ལུན་སེལ་སྐྱོར་གསུམ། ཡང་ཉིག་སྐྱོར་གསུམ། སྤྱིང་ཐིག་ཡ་བཞི་
སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཁྱད་པར་ལྷའི་ལྷ་ཁང་གིས་མཆོན་པའི་རྟེན་གསུམ་
ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་བ། དེ་བཞིན་གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་དང་།
ཀྱ་རེ་སྟོད་ཀྱན་བཟང་སྤྱིང་། མེ་ལོག་ཀྱན་བཟང་སྤྱིང་། ཤིང་མཁར་བདེ་ཆེན་
སྤྱིང་། མོན་ཡུལ་བབ་རོན་ཐར་བ་སྤྱིང་། སྤྱ་བྱོ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་། སུན་
ལུང་འབྲས་བཙགས་སྤྱིང་། སྤང་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་སྤྱིང་། ཁོ་ཐང་རིན་ཆེན་སྤྱིང་
བཙས་སྤྱིང་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་གདན་ས་བསྐྱེད་ས་ཤིང་འཁོར་ལོ་གསུམ་
གྱི་བྱ་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་དུ་སྤེལ་བར་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ད་དུག་
བཞེས་པ་ཆུ་མོ་ཡོས་བྱི་ལོ་ ༡༣༩༣ ལོ་རྒྱལ་ལྗའི་ཆེས་བཙེ་བརྒྱད་ཉིན་
མཆིམས་ཕུ་དུ་ངོ་མཆར་བའི་ཆོ་འདུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་བཙས་
ཞི་བར་གཤེགས་པའོ།

ཁོང་གི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས། སྤྱིང་ཆེན་རབ་འབྱམས། སྤྱིང་གསལ་
དེ་མེད། རྟོ་རྟོ་གཟི་བཟིད། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔལ། དེ་མེད་འོད་ཟེར། ལྷོ་བྱོས་

མཆོག་ལྷན། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སློ་གོས། དག་གི་དབང་པོ། བརྒྱ་ལས་གོས། ལྷ་
ཆོག་ས་རང་གོས། བསམ་ཡས་པ། གུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེ། བན་བ་བཟང་པོ།
བརྒྱ་ལས་འབྲེལ་རྩ་ལ། ཉམ་མཁའ་འཛིན་ལ་འབྱོར། གུ་ཡངས་སློ་བདེ། རྒྱལ་
བའི་ཐུ་གུ། མཁྱེན་བཙུང་ལྷ་སོགས་སུ་གྲགས་སོ།

༄༅། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འབྲེལ་པ་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄ དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་རྗེས། ཆོ་
གཅིག་གིས་ཟུང་འབྲུག་གི་སྐྱེ་མའོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་དངོས་དགུ་
བ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་
གསུམ་སྟེ། ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལྷང་བ།
སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྡུ་བའོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་
པ་ལ་དགུ་ལས། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པར་བསྐྱབ་དགོས་
པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ། འབྲས་བུ་
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞུགས་པ་ཡང་། ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།།

གསང་སྔགས་ཕྱི་ནང་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་འབྲུག་།

བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་དུ་འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ངས་
པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱའི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་
བསྟན་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་།

དོན་གཅིག་ན་ཡང་འཇུག་ཚུལ་མ་ཚོངས་དང་།

དབང་པོ་ཤིན་དུ་རྒྱུ་པོའི་དབང་མང་དེ།

བྱ་སྟོང་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་བཞི་བསྟན།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་བསྟན་ནས་ཐེག་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་

བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཕྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་།
 དེའི་འབྲས་བྱུང་རྒྱུ་འཕྲུལ་བའི་ཐོག་ནས་འཕྲུལ་ཏེ། **འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་འཕྲུལ་བ་**
བ་ལས། ཐོག་པ་སྐྱུ་ཆོག་པ་ཐབས་ཚུ་ལ་གྱིས། །འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་
 ད་བྱེ་ཅན། ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ནི། ཐོག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་
བྱུང་གནས། །ཞེས་པའི་ཐོག་པ་དེ་ཡང་གཉིས་སྐྱུ་ངེས་པ་ནི། ཐོག་
 ཆེན་གྱི་གང་ཟག་གྲང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་ཐབས་སམ་ལམ་
 གཉིས་སྐྱུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་འདོད་ཡོན་ལ་གསུང་བ་ཚུང་
 བའས། འདོད་ཡོན་སྐྱུངས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐོག་པ་གསུངས་ཤིང་། འདོད་ཡོན་སྐྱུང་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་དེའི་
 ཐབས་གསང་སྤྲུགས་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་སོ།

དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་ལ་རིགས་དེ་གཉིས་སྐྱུ་
 སྐྱུངས་པས། སྐྱེས་དུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས་⁽¹⁾མཐོང་ལམ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲལ། སྤྲུགས་ལས་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

(1) ཡ་འཛོམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡-༩ །གྱིས་ལས། ་།

མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཅེས་བཏགས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཚུན་ཆད་དུ་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་སོ་སོར་བསྟན་པས་དུས་རིང་བ་དང་
 ཉེ་བ་བྱུང་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་སྤོང་དུས་བྱམས་
 པ་གཅིག་ལུ་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཞན་མེད་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་
 བ་ཆེ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་ཐབས་མང་པོ་མེད་པའམ། འབྲས་
 ལུ་བསྐྱབ་པར་དོན་གཅིག་ནའང་སྐྱབ་ཚུལ་ཐབ་མོ་ལ་སྤོངས་པ་དང་།
 དབང་པོ་རྣམས་པོའི་རྩལ་པོས་ཉམས་སུ་སྤྲང་བའི་ཐབས་སུ་བྱུང་བས།
 གང་དང་གང་སྐྱབ་ཀྱང་སྤང་གཉིན་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པས། སྤང་
 བའི་ཆ་དེ་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་བྱེད་ལམ་དུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ལམ་དོག་
 ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཉིང་བའོ།

སྐགས་ལས་ཚུལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། དེའང་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་སྐྱེས་
 དུས་བྱམས་པའམ་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའམ། རྫོགས་རིམ་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། ཞེ་སྤང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུངས་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མང་བ་དང་། ལུས་ངག་སེམས་

ཀྱི་དཀར་ཐུབ་ཤས་རྒྱུ་བ་དང་། རོན་གཅིག་བསྐྱབ་དུས་དེ་དག་དེའི་
ཐབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་།

དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་
བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་
བཞིར་གསུངས་ཏེ། **རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མ་ལས། རོན་གཅིག་ན་**
ཡང་མ་རྫོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀར་བ་མེད་བྱིར་དང་། །དབང་
པོ་རྒྱུ་པོའི་དབང་བྱས་ནས། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་
འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གདུལ་བྱ་གང་གི་བྱིར་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེའང་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་པོ་དེ་དག་གང་གི་བྱིར་བསྐྱབ་ཞེས།

དུས་དང་མི་རིགས་དབང་པོའི་རིམ་པ་སྟེ།

རྩོགས་ལྡན་སུམ་ལྡན་ཉིས་ལྡན་ཅོད་ལྡན་དང་།

བྲམ་ཐེ་རྩེའུ་རིགས་རྒྱལ་རིགས་གདོལ་པའམ་དམངས་།

རྒྱལ་པོ་འབྲིང་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པོ་ལ།

ཁྱས་དང་གཙང་སྤྱ་གཙོར་སྟོན་བྱ་བའི་རྒྱད།

ལུས་ངག་བྱ་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་བ་ཀྱུན།

ཆ་མཉམ་སྟོན་བ་སྟོང་བའི་རྒྱད་སྡེ་དང་།

སྟོམ་བ་གཙོར་སྟོན་ལུས་ངག་སྟོང་བ་ཀྱུན།

གྲོགས་ཙམ་སྟོན་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་ནི།

སྟོ་གསུམ་བྱ་བྲལ་གཟུང་འཛིན་མི་དཔེགས་བར།

སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག །

གཙང་སྤྱ་རྒྱུང་རྣམས་ངོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའང་དུས་ལ་ལྟོས་ན་སྟོན་བསྐྱལ་བ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་

དུས་ན་སེམས་ཙན་གང་ལའང་ཉོན་མོངས་བ་མངོན་དུ་རྒྱ་མེད་བས་

སྤྱ་མི་སྟོན་བའི་མི་བཞིན་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དགོ་བས་སྟོམ་བའི་

ཉོན་དུ་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་གི་གཙང་སྤྱ་དང་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་

དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་དེགས་བཞི་ལ་སྟོས་ནས་བྲམ་ཟེན་གཙང་

སྤྱ་དང་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱའི། གཞན་ལ་མི་འཇུག་བ་དང་།

དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་ཏུ་ཚོམ་པ་ཆེན་པོ་མི་གོ་
 བས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བྱེད་ཆོས་སུ་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། དགོས་པ་
 གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱེད་དང་གཙུག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་
 ཨ་མོ་རྩ་སྤྱོད་དང་། རིག་པ་མཆོག་དང་། ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྤངས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་སྟོན་རྒྱུ་ལས་ཉམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་
 རུང་བྱེད་ལངས་པས་འབྲིག་པ་དང་རྒྱ་བ་བྱུང་སྟེ། མོངས་སྟོད་དང་
 འོད་མེད་པ་སུམ་ལྡན་གྱི་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 གཙུག་གཙོ་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩེ་ལེགས་
 རྣམས་ཀྱང་ཏུ་ཅང་གཙུག་གཙོ་མི་ཆེ་བས་ཚུལ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་། དབང་
 པོ་འབྲིང་པོས་རྟོགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐྱེད་ཅེ་མོ་དང་།
 རིགས་གསུམ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོད་པའི་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། ལུས་
 ངག་གི་བྱ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རགས་ལ།

སེམས་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། རྒྱལ་རིགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོས་ཤིང་སྒྲོགས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་
 པོས་རྟོགས་སུ་རུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཙུག་པོ་
 ལ་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་པ་གྲོགས་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དན་
 སོང་སྐྱོང་བ་དང་། རྗེ་དབྱེད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཅོད་ལྟན་གྱི་དུས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་
 ཆེ་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གདོམ་
 བའམ་དམངས་རིགས་ནི་གཙུག་སྐྱེད་ཅིང་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེ་བ་
 དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོས་རྟོགས་པར་བྱ་བས་ན་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་པའི་ངང་
 ཉན་སྦྱང་བྱེད་དང་། དགག་སྦྱབ་དང་། དེད་གསལ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་
 མེད་དུ་སྐྱོད་ཅིང་སེམས་ཉིད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བ་རང་ལ་
 གནས་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་འཛོལ་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 འབྱོར་སྒྲན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྦྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་དང་། བདེ་མཆོག་འཁོར་

ལོ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །**ཇི་སྐད་དུ།**

གསང་བ་བྱུང་བ་ལས།

གདུལ་བྱ་དུས་དང་འདུལ་བྱེད་གྱི།

སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་དོན་གྱི་བྱིད།

གསང་སྤྲུགས་ཚུལ་ཆེན་རྣམ་པ་བཞི།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ།

གྱི་ཡོག་གསུམ་བཤའ་བ་ནི།

དེ་དག་གི་རིམ་པ་སོ་སོར་བཤའ་བ།

དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་རྒྱད།

གྱི་ཡ་ཅུ་བ་ཡོག་ཞེས་བྱ་ལོ།

དེ་ཡང་གྱི་ཡ་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ཅུ་བ་ཡ་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོག་སྟེ་རྣལ་
འབྱོར་དང་། ཉརྩ་སྟེ་རྒྱད་དུ་བྲགས་པ་དེ་གསུམ་ནི་ཐུབ་པས་གསུངས་
པ་བྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟར་གཙང་སྤྲ་དང་སྟོམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་
ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པས་ཐུབ་པ་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ལོ།

དེ་དག་གསང་སྤྱགས་ཕྱི་པར་བཞག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྤྲེ་ཆེན་པོ།

དེ་དག་གསང་སྤྱགས་ཕྱི་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་།

ཡབ་ཡུམ་བྱང་འབྲེལ་བསྐྱོན་པར་མི་རུས་ཤིང་།

ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སོགས་བསྐྱན་མི་བྱེད།

གཙང་སྤྱ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་གནས་པ་ཡིན།

དེའང་བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ། རིག་
སྤྱགས་དང་གཟུངས་སྤྱགས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་རྗེ་ཁོལ་དང་སྤྱན་གྲོགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཀྱི་བྱང་འབྲེལ་དུ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་ཆད་ལ་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པ་
ལྟར་བསྐྱན་གྱི་བྱང་འབྲེལ་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རིམ་
ཅན་དུ་བསྐྱོན་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོ་བཞིན་དང་། དམ་ཅུས་ཤ་ལྷ་
བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱན་པར་མི་བྱེད། དེ་དག་ལ་བཙུག་པའི་
གནས་སུ་འཛིན་པས་གཙང་སྤྱ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་གནས་པའི་བྱིར་
ཏེ། དབང་ཆེན་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དགྲེས་སྤྱོན་

ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་དངོས། །ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བདེ་ཆེན་མཆོག་རོལ་
བ། །ཆད་བྱང་ལ་ཡིན་ཚུལ་འདི་དེ་ལས་གཞན་གྱུར་ཅིང་། །གཙང་སྤྱས་
གདུང་རྣམས་སྤྲེལ་བ་དམན་པས་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་སོ།

ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྲེལ་ནང་བ་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་ཆེ་མེད་རྒྱུད་ལ་འང་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

པ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆེན་མེད།

བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ།

མ་རྩ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ཞེས་བྲལ།

ལྷ་ཡང་འཁྲིལ་སྦྱོར་དམ་ཅུས་བྱང་པར་ཅན།

གཙང་བཙོག་གཉིས་མེད་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ།

དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རོལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན།

དེ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི་མ་རྩ་ཡོ་ག་

སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། དེའི་རྫོགས་རིམ་ཡང་རྒྱང་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་དང་། རྫོང་ཕྱར་པ་དང་། འཁོར་ལོ་
 སྟོན་པ་དང་། གྱེ་རྫོང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་དེ་ཨ་
 རུ་ཡོ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 ཞིང་། རྫོགས་རིམ་ཡང་ཁམས་བྱང་རྒྱུ་གྱེ་སེམས་ཐེག་ལེ་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པས་བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་
 གོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 བྱི་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་རབ་འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འཇུག་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་
 ཡང་ཅ་རྒྱང་ཐེག་ལེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ། གསལ་བ། མི་རྟོག་པ་
 དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
 བ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་གསུམ་ཀའང་རེ་རེ་ཞིང་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་
 བཅར་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་སྦྱར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤང་སྤང་དང་། དགག་

སྐྱབ་དང་། གཙང་བཙོག་ལ་སོགས་པ་བཟང་ངན་སྒྲང་དོར་མེད་པའི་
 དོན་གྱི་ཕྱིར་ཤ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཇུས་ལ་རོལ་ཁིང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་འཆང་
 རྒྱ་བར་འདོད་དེ། དཔལ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་
 རྒྱད་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བཞེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་
 ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས་
 དབྱེར་མེད་ཅེས་སོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྒྱད་སྟེ་དཀག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ།

བྱ་བས་རང་ཉིད་དམན་ལ་ལྟ་ཉིད་མཆོག་།

རྩེ་ཁོལ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པས་དངོས་བྱུང་ལེན།།

སྟོང་བས་རང་དང་ལྟ་གཉིས་མཉམ་པར་བཟླ།།

རང་ཉིད་དམ་ཆོག་མདུན་དུ་ཡི་ཤེས་ལྟ།།

གྲོགས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་བྱུང་ལེན་པ་ཡིན།།

རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ།།

སྒྲོར་རྩེས་ལྷ་ཞི་དགུག་ག་ཤེགས་གཉིས་སུ་བྱེད།

ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གཉིས་མེད་དངོས་བྱུབ་ལེན།

དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི། ལྷ་ཡེ་ཤེས་བ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་
དམངས་ཀྱི་ཆུ་ལ་གྱིས་དངོས་བྱུབ་ལེན་པར་འདོད་དེ། **རིགས་ཐམས་ཅད་**
བའི་དངོས་བྱུབ་ལེན་པའི་རྒྱུད་ལས། རྩེ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོར་བལྟས་
ལ། །རང་ཉིད་བཞག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །སྒྲགས་སྒྲུབ་དངོས་བྱུབ་སྟོང་པོ་
ནི། །ཁྲ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ཁྲང་། །ཞེས་སོ།

སྒྲོད་པའི་རྒྱུད་ནི། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པའི་
མདུན་དུ། ལྷ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་སྒྲུན་ནམ་གྲོགས་པོའི་ཆུ་ལ་དུ་མདུན་
དུ་བསྐྱེད་ནས་དངོས་བྱུབ་ལེན་ཏེ། **རིགས་གསུམ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས།** **སྒྲན་**
ནམ་གྲོགས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཅམ་དུ། །དངོས་བྱུབ་དམ་པ་ཁྲང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ནི། བདག་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ།
སྒྲོར་བ་ཡེ་ཤེས་བ་དགུག་ཅིང་བསྟེན་པ་དང་། བྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་
གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་

བྱས་པའི་མཐར་ཡང་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་དུས་དེར་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། **རྫོང་ལྷུང་**
བ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། །སྒྲ་མེད་དངོས་
 གྲུབ་དམ་པ་སྒྲང་། །ཞེས་སོ། །དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
 དང་། བསྐྱེད་རིགས་དང་། རྫོང་ལྷུང་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྒྲགས་དང་
 རྒྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཅིང་། དམ་ཆིག་དང་། ཆོས་དང་། ལས་དང་།
 རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།

གོང་མ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་ནི།

མ་རྣམས་སྤྱང་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་གཙོ་ལ།

ཨ་རུས་ཁམས་དང་རྫོགས་རིམ་ཤེས་རབ་གཙོ།

ཨ་ཏིས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཙོ།

ཀུན་གྲང་ཆོས་ཀུན་ཡེན་ས་མཉམ་པ་ཉིད།

ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན།

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེན་ས་མ་སྤྱིས་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་གནས་

བས་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་མ་
 སྐྱེས་པས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
 བདག་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་ཆུལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་འགྱུར་སྟེ།
 མ་ལས་བཤད་དོ། །སྐྱུ་འཕྲུལ་རུ་སྟོག་ལས། །ཨེ་མའོ། །དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི། །ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཆོས་བདག་མེད་པ་
 མཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་བ་ཉིད་
 གྱི་རང་བཞིན་ལོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐབས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་ཐབས་དང་། འབྱུང་བ་ལྟའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པ་
 གསལ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙུག་པོར་བྱེད་པས་
 མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་
 མའི་རྒྱུད་ལས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་ཤས་ཆུང་བས་ཁམས་

བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་རྩ་གའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་མཁའ་གསང་
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རིམ་པས་གཞན་ལུས་ཕྱག་རྒྱ་དང་རང་ལུས་
 ཐབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་
 བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་ནི་དེ་
 གཉིས་ཀའི་རིམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་
 དུ་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་གཙུག་པོར་བྱེད་པས་བྱང་
 ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

འོད་གསལ་བདེ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བདེ་བའི་འོད་གསལ་ལ། གསལ་
 བའི་འོད་གསལ་ལ། མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །དང་པོ་ཁམས་ལས་
 སུ་བྱང་བ་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ། དེ་ལས་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་
 བ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་གང་བ་
 སྟེལོ། །དེ་ནི་དབྱ་མར་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་བབ་པ་ལས་བྱང་བལོ། །

གསལ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཉང་དུ་རྒྱང་ལྔ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་
 དྲངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་རིམ་པ་

འཆར་བ་ལྟར། ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་འོད་ལྷ་སྐྱ་དང་ཐེག་ལེ་དང་འོད་སྣང་དུ་
 སྣང་བས་ནམ་མཁའ་བྱུང་བར་གནས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བ་
 ལས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལམ་མེ་བ། །འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན། །གཟི་
 བརྩིང་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་དང་། གཟི་བརྩིང་ཐེང་ལྷན་ལྟ་ན་
 སྐྱལ། །འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེའུ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ།

དེའང་རྒྱང་ལྗེ་དྲངས་མ་དབྱ་མར་ཆུད་བ་ན། སའི་རྒྱང་གི་དྲངས་
 མ་དབྱ་མར་ཆུད་པས་ནང་དུ་སེམས་གནས་བ་དང་། ཕྱིར་འོད་སེར་པོ་
 རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གསལ་བས་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོད།
 ད་རྒྱལ་གནས་སུ་དག། ཟད་པར་སའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་དབང་བསྐྱུར།
 རིན་པོ་ཆེ་བཅེགས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱོད་པའོ།

ཆུའི་རྒྱང་གི་དྲངས་མ་དབྱ་མར་ཆུད་པས་ནང་དུ་དྲངས་ལ་རྟོག་
 བ་མེད་པའི་སེམས་གསལ། ཕྱིར་འོད་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་
 བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོད། ཞེས་དང་། ཟད་པར་ཆུའི་ཉིང་
 ངེ་འཇིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། མངོན་པར་དགའ་བའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱོད་པའོ།

མའི་དྲངས་མའི་རླང་དབྱ་མར་ཚུད་པས་ནང་དུ་བདེ་ཤོད་སྤྱོད། ཕྱིར་
འོད་དམར་པོ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སྤྱོད། འདོད་ཆགས་དག་ཟད་པར་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
དབང་བསྐྱུར། བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཟོད་པའོ།

རླང་གི་དྲངས་མའི་རླང་དབྱ་མར་ཚུད་པས་ནང་དུ་སེམས་གཡོ་བ་
དང་མཆེད་པ་འཛོམ། ཕྱིར་འོད་ལྗང་གྲུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་གསལ་བས་
བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད། ཕྱག་དོག་དག་ཟད་པར་རླང་གི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱུར། ལས་རབ་གྲུབ་པའི་འཛིག་རྟེན་བཟོད་པའོ།

ནམ་མཁའི་རླང་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
ལ་མི་རྟོག་པས། དེའི་དྲངས་མ་དབྱ་མར་ཚུད་པས་ནང་དུ་ནམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། ཕྱིར་འོད་མཐེང་ག་ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གསལ་བས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད། གཉི་ཟུག་དག་། ཟད་པར་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ལ་དབང་བསྐྱུར། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པའམ་མཁའ་
སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། **སྤྱོད་འཕྲུལ་དུ་བ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་**

ནལ་འབྱོར་སྐལ་ཆེན་པོ། རྒྱུང་ལྗེ་དྲངས་མ་སྟོབས་གྱུར་བས། འོད་
ལྗེ་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷ། སྐུ་ལྷ་བཟོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྷ། ཟད་པར་ལྷ་
སྟོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་དོ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།

ད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

བདག་དང་འགྲོ་གྲུན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་བས།

ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་གྲུག།

དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གསལ་བཏབ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ།

དེ་ལ་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་རང་
བཞིན་སྟུན་གྱིས་བྱུང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པ།
ལམ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟབ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་
ལྷང་བ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དོན་གཉིས་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་པ་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་། མ་དག་
པ་གཞིའི་འབྲུལ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། གདོད་མའི་སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཆོས་སྐྱུའི་སྟོང་པོ།
གསལ་བ་ཡོངས་སྐྱུའི་རང་བཞིན། འཆར་ཚུལ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འབྱུང་
གནས། རྣམ་མཁའ་ལྟར་སྒོ་འབྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟར་འོད་གསལ་བ། རིན་
པོ་ཆེ་ལྟར་འདོད་དགུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སྐྱ་ལྷ། གསུང་ལྷ། ཐུགས་ལྷ།
ཡོན་ཏན་ལྷ། འཕྲིན་ལས་ལྷ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་
ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད། **གསང་སྟོང་ལས།** **སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ཡེ་མཁའེན་**
རང་རིག་ཐུགས། **།དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་བློ་དབང་**
བསྐྱུར། **།ངོ་མཚར་སྐྱ་གསུང་ཡོན་ཏན་ཞིང་ཁམས་ལས།** **།གཞན་ན་**
མེད་དེ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན། **།ཞེས་དང་།** **བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་བྱེད་**
རྒྱལ་པོ་ལས། **ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག།** **།ཀྱན་བྱེད་བྱང་ཚུབ་**
ང་ཡི་རང་བཞིན་ལས། **།མ་བཙལ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་**
ནི། **།རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོ་སྐྱ་གསུལ་སྟེ།** **།ང་ཡི་རང་བཞིན་མ་བཙལ་**

ཆོས་སྐྱར་གྱུ་བ། །ང་ཡི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས། །ང་ཡི་
 ཐུགས་རྩེ་མངོན་ཕུང་སྐྱལ་སྐྱུ་གསུམ། །བཅོལ་ནས་གྲུབ་པའི་འབྲས་
 བྱ་བསྟན་པ་མིན། །མ་བཅོལ་ཡི་ནས་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཁམས་སམ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་སྟོས་པ་ཉིད་
 དེ་ཡོན་ཏན་སྟུན་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཡི་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

མ་དག་པ་གཞིའི་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས་སྤར་སྟོས་
 པ་བཞིན་འབྲུལ་ཏེ། **གསང་སྙིང་ལས།** ཨེ་མའོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་
 བོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་གྱིས་འབྲུལ། །སྒྲ་ཆོགས་ལུས་དང་
 ལོངས་སྟོན་དང་། །གནས་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ། །བདག་
 དང་བདག་གིར་སོ་སོར་འཇིན། །ཞེས་པ་དང་། སྙིང་ཅའི་ཉེས་
 དམིགས་བདག་ཏུ་རྟོག་ལས་འཕྲོས། །རྒྱད་དུག་སྐྱེ་ལགག་ལུས་དང་
 ལོངས་སྟོན་དང་། །གནས་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་
 པ། །ལོག་རྟོག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོ།

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་སོ་སོར་འཁོར་བ་ལས། བྱད་པར་

དུ་མི་རྣམས་འཁྱུལ་དུས་དང་པོ་མངལ་གནས་འཛིན་པ་ན། རོག་
 མར་མིག་གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་དུ་ཆགས་ཏེ། དེ་ལས་ལུས་
 རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དྲངས་མའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་ལས། རྩ་
 གསུམ་ཀ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ནང་ན། ཨོ་ཨུལ་ཨུལ་གསུམ་ཡི་
 གའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བ་དེས། སྤྱིར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 གྱི་རྟེན་གྱིས། ནང་དུ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ་གྱི་རྟེན་
 གྱིས། གསང་བར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་གྱིས་དོ། །དེའང་དབྱ་
 མའི་ཡར་སྐྱ་ཆངས་སུག་མར་སྐྱ་གསང་གནས་ལ་ཐུག་པའི་
 གཡས་རོ་མ་དཀར་བ་དང་གཡོན་རྒྱུང་མ་དམར་བ་གཉིས་དབྱ་མ་
 སྔོ་སྐྱའི་གཡས་གཡོན་ནས་པན་ཚུན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་
 རྩ་གཅིག་བྱས་ཏེ་གནས་སོ།

དེ་དག་ལ་རྩའི་འཁོར་ལོ་ཡང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་ལྟར་ན་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ། ལྟེ་བ་སྐྱུལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་
 དུག་ཅུ་རྩ་བཞི། མགོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་

དུག་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །སྐྱུ་
 བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ན། དེའི་སྙིང་དུ་སྐྱུ་གཙུག་བདེ་
 ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སྤྱུ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྐྱུ་ལྷ་ལྷན་
 གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་སྙིང་དུ་གསང་གནས་བདེ་སྦྱོང་གི་
 འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་ཁམས་དྲངས་མ་འབབ་
 བའི་རྒྱས་ལྷན་དུ་ཡོད་དོ། །འཁོར་ལོ་དུག་གི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ན།
 གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། མགྱིན་པ་ལོངས་སྦྱོང་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ། དབྱུ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ། གཙུག་གཏོར་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྷེ་བ་སྤྱུལ་བའི་
 འཁོར་ལོ་སྟེ་དུག་ཏུ་ཡོད་ལ།

སྐྱུ་འབྱུལ་བ་ལྟར་ན་མ་དག་པ་རིགས་དུག་གི་ས་བོན་དུག་སྦྱང་
 གཞིར་གནས་པ་ལ། སྦྱོང་བྱེད་སྤྱབ་པ་དུག་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དུག་འཛོམས། འཁོར་ལོ་རི་དང་དེའི་བར་རེ་སྟེ་བརྒྱ

གཉིས་སུ་རྒྱང་དག་པས་ས་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པའི་མཐར་བཅུ་གསུམ་
 བ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ས་རྫོགས་པར་འདོད་ཅིང། དུས་འཁོར་བས་འཁོར་
 ལོ་བྱུག་དང། བར་བྱུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང།
 རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང། ཐེག་ལེ་མི་འཕོ་བའི་དབང་གིས་ཡར་
 བརྒྱུག་དུས། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ལོག་པས་ས་དང་པོའི་
 རྟགས་སྟེ། རྒྱང་འཕོ་བ་གཅིག་ལགག་རྟོན་འབྲེལ་གཅིག་འདག་དེ་བཞིན་
 དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་བསྟོན། རྒྱང་
 འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ལགག་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་འདག་ ཐེག་ལེ་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྱིན་པས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་དོ།

སྐྱེ་འབྲུལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འཁོར་ལོ་གཉིས་
 ཉེ། སྒྲིང་ག་ཞི་བའི་འཁོར་ལོ་དང། སྐྱེ་གཙུག་ཁྲི་བའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །འདི་
 དག་ན་རྩ་འདབ་ཀྱང་རགས་པ་ལྟའི་གྲངས་དང་མཉམ་ལ། སྤྱ་བ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡོད་དོ། །དེའང་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་དང་སྤྱ་བཅུ་རྩ་
 བརྒྱད་དེ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གོ། **སྐྱེ་འབྲུལ་ཆེན་མོ་ལས། རོ་མ་བརྒྱུད་**

མ་ཀུན་འདར་མ། །འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་དགྲིལ་དག་ན། །ཀ་བའི་ཚུལ་དུ་
 གནས་པ་ལ། །ཡལ་གའི་འདབ་མ་གྲངས་ལས་འདས། །ཁམས་དང་
 རླང་ནི་འབབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྩ་ནི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག། །བདུན་ཅུ་རྩ་
 གཉིས་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རླང་། །འགྲུ་བ་
 ཆེན་མོ་འདོད་པ་སྟེ། །གཞན་ནི་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །ཞེས་པ་དང་།
 འབྲུམ་ལྷ་ལས། །ཉེ་བའི་རྩ་རྣམས་དུ་མ་སྟེ། །དེ་ལས་ལྷས་ནི་བཀའ་
 རས་གནས། །དེ་རྣམས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །ལྷས་ལ་དེ་ཉིད་
 ལྟ་མོ་རྣམས། །ཞེས་དང་། **གཞན་ཡང་།** སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་
 གྲི། །རྩ་རྣམས་གྲི་ནི་རིགས་བཞཤད་དོ། །ཞེས་སོ།

དེའང་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་གཅིག་ལ་རླང་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་
 བརྒྱ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། འགྲུ་བ་རླང་བ་ནི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རིམ་པ་དང་གྲངས་མཉམ་པས་དེ་དག་གི་རྟོན་
 བྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་རྒྱ་བ་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་བར་འདོད་
 དོ། །རང་བཞིན་དུ་མོ་རླང་གྲེན་རྒྱ་སྟོད་ན་གནས་པ་དང་། མོ་རླང་

ཐུར་སེལ་སྤྲད་ན་གནས་པ་དང་། མ་ཞིང་གི་རྒྱང་མཉམ་གནས་བར་
ན་གནས་པ་གསུམ་བཤད་དོ།

ཙ་བའི་རྒྱང་ནི། སྟོག་འཛིན། མེ་མཉམ། ཁྲབ་བྱེད། བྱེན་རྒྱ། ཐུར་
སེལ་ལྔར་གྲགས་སོ། །བྱེད་ལས་ཀྱང་། སྟོག་གནས་པ་དང་། རྫོང་
འཁེབས་པ་དང་། ལུས་གནས་པ་དང་། དབུགས་དབྱུང་རྒྱབ་དང་།
འགོ་འདུག་ཟག་པ་འདོར་བ་དང་བཅས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་
ནི་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་སྟེ་ཕྱི་འཛིན་རྒྱང་ལྔའོ།

ནང་གི་རྒྱང་ལྔ་ནི་འབྱུང་བ་ལྔའི་རྒྱང་ལྔ་སྟེ། ས་རྒྱང་སེར་པོ། མེ་
རྒྱང་དམར་པོ། རྩ་རྒྱང་དཀར་པོ། རྒྱང་གི་རྒྱང་ལྔ་ལྟ་ ནམ་མཁའི་
རྒྱང་མཐིང་གའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ནང་གི་ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
གནས་པའི་རྟེན་བྱེད། མ་དག་པ་དུག་ལྔ་དང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་
མཆེད་པའི་གཞི་བྱེད་དོ།

གསང་བའི་རྒྱང་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་གྲགས་པས་རགས་བར་མེད་
དོ། །ཁམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཡང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་ཏེ།

རོ་བརྒྱུང་གཉིས་ནས་འཁོར་ལོ་སོ་སའི་རྩ་འདབ་ན་གནས་སོ། །བྱང་
མེད་ལ་ནི་གཡས་གཡོན་གོ་བསྐྱོག་པས་གནས་པར་བཤད་དོ། །བྱང་
པར་དུ་སྐྱེ་བ་རོ་མ་ནས་ཡར་སྐྱ་སྤྱི་གཙུག་གི་ཉི་ལས་འབབ་ཅིང་། ཉི་
མ་བརྒྱུང་མའི་མར་སྐྱ་གསང་གནས་ཀྱི་ཨ་ལས་འབབ་པའོ། །སྐྱེས་
པའི་བརྒྱུང་མ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་མའི་མར་སྐྱ་མདུད་པར་གྱུར་པས་
ཁམས་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་མི་འཇག་པར་བཤད་དོ།

རྩ་མདུད་ནམས་གྲོལ་བ་ལས་ས་དང་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་
པར་འདོད་དེ། དབྱ་མའི་མདུད་པ་གཉིས་གཉིས་གྲོལ་དུས་ས་བཅུའི་
ས་རེ་རེ་རྫོགས་ཤིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་དྲངས་མ་རེ་
དང་རྒྱུང་དྲངས་མ་རེ་དེར་རྒྱུད་པའི་མཐོང་སྣང་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་
མདུད་དང་པོ་གཉིས་གྲོལ། དྲངས་མ་གཉིས་དབྱ་མར་རྒྱུད། ཉེ་བ་སྤྱུལ་
པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་ཆེན་བཞིའི་མདུད་པ་གྲོལ་བ་ལས་ས་དང་པོའི་
ཡོན་ཏན་འཆར་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་མདུད་པ་གྲོལ་བ་ལས་
སྤྱི་བཞི་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །ད་ལྟ་རྩ་

མདུད་སལ་ན་དྲངས་མ་དཀར་དམར་གཉིས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མེད་
 ཚུལ་དུ་འཁོལ་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཅ་ཡུར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་ཚུ་
 ལྟ་བུ་དེ་རྒྱང་ལྷགས་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་འོང་དུ་གནས་པ་ནི་དོ་
 རེའི་ལུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ།

ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ལ་སྙིང་ཁོང་སྙིང་གི་
 དཀྱིལ་ན་ཅའི་དྲངས་མ་ཅ་སྟན་རྒྱས་པ་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བ་བསྐྱེད་ལས།
 གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཅ། གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ། གསུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཅ། གཅིག་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཅ་སྟེ། **བེ་མ་ལའི་གསང་ཐིག་ལས། གང་ལ་**
ཡོད་པ་ནམ་པ་བསྐྱེད་དུ་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གང་
ལ་ཡོད་ན། སྙིང་ཁོང་སྙིང་གི་དཀྱིལ་ན་ཅའི་དྲངས་མ་ཅ་སྟན་རྒྱས་པ་
བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལས། གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཅ། གཅིག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ། གསུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ། གཅིག་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཅ། དེ་
ལྟར་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་དབྱས་ཀྱི་གསུམ་ནི་
སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་པའི་རྟེན་ནོ། །མདུན་ན་མེ་ལོང་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལས་ཡི་ཤེས་བཞིའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་དང་སྟོན་ཡོན་
 ཉན་ཀྱི་རྩ་ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་
 འཆར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཡོན་ན་དུག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩས་
 ཁམས་གསུམ་རང་མཆོན་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་བསྐྱེད་པའོ།

དེའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩའི་སྤྲུབས་ན་འོད་སེར་པོ་རྒྱུ་པའི་ཁོད་ན། སྤང་
 གཞིའི་ཡི་གེ་སྤྱད་དེ་ཉི་མེ་ལྷ་མིན་དང་བྱོལ་སོང་གི་ས་བོན་དང་། སྤྱོད་
 བྱེད་ཚོ་སྤྱད་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་པའོ། །ཡི་གེའི་རང་འོད་ཟ་འོག་གི་གྲུང་
 ཁང་འདྲའོ། །ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྩ་མཐིང་ག་གྲུ་བཞིའི་སྤྲུབས་ན་སྤྱོད་བྱེད་རྩྱ་
 དང་། སྤང་གཞི་ལྷ་མིའི་ས་བོན་ཨ་དང་ཅི་སྟེ། དཀར་དམར་མཐིང་གའི་
 འོད་ཅན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྒྱ་གམ་དམར་པའི་སྤྲུབས་ན། སྤྱོད་བྱེད་
 ཨ་དང་། སྤང་གཞི་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ས་བོན་བྱེད་དང་དུའོ།

དེའང་མ་དག་པའི་དུས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་
 པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་ཡི་གེ་དུག་པའི་སྤྱོད་དུ་སོག་སྟེ། ཞེ་སྤང་
 གིས་ལས་བྱས་པའི་འཁོར་ཁོང་ཁོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུའི་སྤྱོད་དུ་སོག་

31

ཅ་ལ་འོད་དམར་པོ་ཞིག་གནས་སོ། ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་སྒྲ་གམ་དམར་
 པོ། ཚུ་ལ་སོ་གའི་ཚུ་ལ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ། ཅ་སྐྱུའི་ཁ་ན་ཟེལ་བ་ཆགས་པ་
 འདྲ། ཁ་དོག་ཟངས་བཟུན་མ་ལ་ར་གན་གྱི་ཅི་སོང་བ་དང་འདྲའོ། སྙིང་
 པོ་ཞུལླའོ། །ས་བོན་ནི་བྲེ་དང་དུའོ། །དེ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་འཁོར་
 བའི་རྒྱ་སྟེ་ཨ་ཁྱི་ལ་སོགས་པའོ། རྟོགས་པའི་དུས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཨོ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེ་གཉིས་འདྲེས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་གནས་པའི་ཚུ་ལ་
 གོང་དང་འདྲ་བས་བསེས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཅ་ཆོན་
 བ་བཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུ་ལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་
 བཞི་བྱེ་བྲག་བྲུག་ལས་བརྒྱད་དཀྱིལ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཉིད་དང་།
 ཡེ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཅ་དང་བཞིའོ།

བྱེ་བྲག་ནི་འོད་སེར་པོ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །འོད་
 མཐིང་ག་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །འོད་དམར་པོ་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་སོ། །འོད་དམར་ནག་ལ་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་
 ཤེས་གནས་སོ། །འོད་སེར་པོ་རྩའི་དྲངས་མ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱུད་པ་

འདྲ་བ་ལ་རྒྱུ་ལོ། འོད་མཐིང་ག་དབྱགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། འོད་
 དམར་པོ་ཐག་གི་དྲངས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། འོད་དམར་ནག་སྒོ་ལྗེ་ཅའི་
 དྲངས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། འོད་སེར་པོའི་འགམ་ན་ཨོ་དང་སུ་ཏི་གཉིས་
 གནས་སོ། འོད་མཐིང་གའི་སྐབ་ན་རྩྱ་དང་ཨ་ཁྱི་གཉིས་གནས་
 སོ། འོད་དམར་པོའི་སྐབ་ན་ཨྲུ་དང་ཐེ་དུ་གཉིས་གནས་སོ། འོད་
 དམར་ནག་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ནོ། ཇེ་ལ་ཨ་ཁྱི་གཉིས་
 དབྱགས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། སུ་ཏི་གཉིས་ཅའི་སྒྲིགས་མ་ལ་
 རྒྱུ་ལོ། ཐེ་དུ་གཉིས་ཐག་གི་སྒྲིགས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། ཇེ་ཡང་ལྷ་དང་མི་
 གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱས་ནས་
 ས་བོན་ཨ་དང་ཁྱི་ལ་སོག་གོ། ཁྱོལ་སོང་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཁ་
 ཟིན་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱས་ནས་ས་བོན་སུ་དང་ཏི་
 ལ་སོག་གོ། ཡི་དྲགས་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་སྒོ་ལྗེ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་བྱས་ནས་ས་བོན་
 ཐེ་དང་དུ་ལ་སོག་གོ། འདི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་ཐུག་

གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་སོ་ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་སྒྲིང་གའི་རྩ་བ་རྒྱུད་པོའི་དབྱུས་ན་རྩའི་དྲངས་མ་དར་
 དཀར་གྱི་སྒྱུད་པ་འབྲ་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་རྟེན་བཅུར་གཤམ་གསལ་བ་ཅམ་
 གྱི་ནང་ན། འགག་གི་དྲངས་མ་དང་དབྱུགས་གྱི་དྲངས་མ་འབྲེས་པ་
 ལ་འོད་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་ཤེན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་
 ཆོས་སྐྱུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཞུགས་ཏེ། **མཆན་བརྗོད་ལས། འོད་**
བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེའུ། །ཞེས་བའོ། །སྒྲིང་ག་ཆོས་གྱི་པོ་
 བྱང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རིགས་ལྷའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དུས་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཁོར་མོར་བཞུགས་པ་
 ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། **བརྟག་གཉིས་ལས།** ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་
 འབྲ་བ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྦྱེས་བའོ། །ཞེས་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་ཆེན་པོ་འང་དེ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱུད་ཁྲ་ལས།**
རྫོགས་སངས་སྐྱེ་འབྲེ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་

དང་། །རིགས་ཡོད་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
སྤྱང་པོ་ཅན། །ཞེས་པ་དང་། །དོ་རྟ་མཛོད་ལས། །གང་ཞིག་གང་ལ་
གནས་པ་དེ་དག་ནི། །དེ་ནི་དེ་རུ་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏེ། །མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ཡིས། །ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་
ཡོད་པ་མཛོགས་སོ། །ཞེས་བའི་དོན་ནོ།

འདི་ནི་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་
ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པའི་ཆེ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞིང་སྤང་ལྷན་
གྲུབ་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་བར་དོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འཆར་བ་སྟེ། འོག་
མིན་ཀྱི་ཞིང་ནམ་དག་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་ན།
ནལ་འབྱོར་པས་འབད་པ་ན་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་དེར་
རྒྱུགས་ནས་སྤང་ཆ་འོད་ལྷ་དང་སྤྱོད་ཆ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲས་
པས། ལམ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱུགས་ཏེ་སྒྲུ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་
འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ལོ།

དེའང་དབྱ་མའི་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་རྩ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་

དང་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པར་
 གཅིག་པའི་བྱུང་རྒྱུ། འོན་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེན། དབྱ་མ་ནས་སྤོང་
 དབྱས་སུ་འོད་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རྟེན་བརྟུར་གཤམ་ཅམ་ཟང་ཟལ་
 ལེ་ཡོད་པར་འབྲེལ་ཏེ་རྟེན་བྱས་པ་ཡིན་ལོ།

སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དབྱ་མ་ཡང་དག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། ཅ་
 གསུམ་དབྱ་མའི་ནང་དང་འབྲེལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་
 དོ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མར་འབྱུག་ལ། དབྱ་མའི་རྒྱུ་
 གི་དྲངས་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་དེར་འབྱུག་དགོས་པས་འབྲེལ་བར་འཐད་
 ཅིང་། འཆི་དུས་དྲངས་མ་དང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མར་འབྱུ། དབྱ་
 མའི་རྒྱུ་དང་དྲངས་མའི་ཤིན་ཏུ་དྲངས་མ་དེར་འབྱུས་པ་ལས་འོད་
 གསལ་འཆར་བར་འདོད་དེ། སྟོང་པའི་འོད་གསལ་སྤང་བ། མཆེད་བ།
 ཐོབ་བ། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་བཞི་རིམ་པས་ཤར་ཞིང་རྒྱབ་ནས་སྤང་བའི་
 འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་ཞིང་སྤང་གིས་ནམ་མཁའ་བྱུང་པར་འཆར་
 ཞིང་། རིགས་ལྗེའི་སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ལྗེར་

འཆར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དེའི་གནད་གྱིས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་གནད་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་ཆེན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་ནང་གི་ཁྲག་དབུགས་དྲངས་མའི་འོད་ལྡེའི་གྲོང་ན་
བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྤྱ་
གུའི་ནང་དུ་ཁོར་བུ་ཀེ་ཀེ་རུ་བཅུག་པ་ལྟར་དྲངས་ལ་འོད་གསལ་བ་
ཡིན་ནོ། །**དེ་སྐད་དུ། གསང་ཐིག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། བརྒྱད་དཀྱིལ་ན་**
ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཅའི་དྲངས་མ་ཅ་སྟན་རྒྱས་པ་བཟླ་དཔ་འབྲ་བ་བརྒྱད་
ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་བ་ཐག་ཁྲག་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ལ་
བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱི་མདོ་དྲངས་མའི་ཡང་ཅའི་དྲངས་
མ་དར་དཀར་གྱི་སྤྱད་པ་འབྲ་བ་ལ་དབྱིབས་བ་ཐག་ཁྲག་པ་འབྲ་བ་
ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་པ་སྟོམ་ནི་ཏྲ་ར་བཅུ་ཆ་ཙམ་གྱིས་བབྱང་ལ། དར་
དཀར་གྱི་སྤྱད་པ་འབྲ་བ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་མཆལ་སྟོག་ལ་མའི་
དྲངས་མ་འབྲ་བ་ཞིག་རྒྱའོ། །དེ་ལ་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གསེར་ས་ལེ་
སྤྲུམ་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་ཙམ་རྒྱའོ། །དབུགས་ཀྱི་དྲངས་

མ་དེ་ལ་འོད་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་གནས་སོ། །འོད་དེའི་ནང་ལ་
 ད་ཀྱི་ལ་ཞེས་བྱའོ། །ན་ཞེས་པ་བཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། འོད་དེའི་ད་ཀྱི་ལ་
 བ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུགས་སོ། །དེའི་དཔེ་ཅི་འདྲ་
 བ། གསེར་ཁྱུན་མའི་སྒྲ་བྱུང་ནང་དུ་ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟེའུ་ཀ་
 བཙུགས་པའམ། རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཀེ་བྱ་གདང་ལ་གཏམས་པ་འདྲ་ལ། ཁ་
 དོག་ཉི་མ་ཤར་བའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་འདྲ་བར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་ད་བྱིངས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བར་
 འབྱམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་གཡོ་བའམ། ཉམས་པའམ། དམན་པར་
 བྱུར་བ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྡོན་བས་བཟང་དུ་སོང་བ་
 མེད་དེ། **རྒྱད་མ་ལས།** རི་ལྟར་སྒར་བཞིན་སྤྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་
 བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །**དེའང་རྩམ་**

གྲོག་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་
 པར་ཁྲབ་པ་ནི་ཉིལ་འབྲུལ་མར་གྱིས་ཁྲབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་
 འདི་གསུངས་སོ། །ཨེ་མའོ་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་ཆོས། །སྣ་ཆོག་སྣ་
 ཡང་རྟོག་པར་གསང་། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་བརྗོད་དུ་མེད། །སྟོང་མ་ཡིན་ལ་
 བསྟན་པར་དགའོ། །ཨེ་མའོ། །སྟོང་གསུམ་ཡེ་ནས་དག་པའི་རང་
 བཞིན་ལ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྟོང་ཅིའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས། །ཡུན་
 རིང་དུས་ནས་འབྲུམས་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །མི་མ་ཐུན་བདེ་སྤྱག་
 གནས་རྣམས་སོ་སོར་བཟུང་། །ལོག་རྟོག་ནོར་བའི་དབང་གིས་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཉམས་པ་རྩལ་ཅམ་མེད། །ཨེ་
 མའོ། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་ཆོངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །ཡེ་ནས་དོན་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །ཆོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་
 འཁོར་ལོར་འབྲུམས། །ལོག་རྟོག་ཉིད་ནས་དངོས་མེད་བྱང་ཆུབ་
 སེམས། །འབྲུལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་མི་ཟད་རྒྱན་དུ་ཆེ། །སྟོགས་མ་ལྟ་
 ཉིད་བདེ་ལྡན་གནས་སུ་གསལ། །ཡུང་བོ་ལྟ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་སྒྲ། །སྲིད་ཅིའི་ཉེས་དམིགས་བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་གསལ། །ཕྱི་
ནང་སྣོད་བཅུད་ཡབ་ཡུམ་ངང་དུ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་
དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

དཔེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་
ལྟར་མ་དག་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡབ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཞིང་། འབྲུང་བ་ལྷ་ཡུམ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ། ཏྲོག་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་
རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་
དེ། གསང་སྣོད་ལས། ཨེ་མའོ། རྫོང་འི་ཕྱང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་རུ་གྲགས། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་མང་པོ་
ཀྱན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ས་ཆུ་སྦྱར་དང་
ལྷ་མ་གླི། །མེ་རླུང་གོས་དཀར་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དབྱེངས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་མ། །སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་

མ་ལུས་ཆོས་སོ་ཅོག། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་གིས་མི་བརྟེས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་དུ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཡིན་པར། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡི་
 སངས་རྒྱས་ནི། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་སྤར་ཡང་ལུང་མ་བསྟན། །ཕྱིས་
 རས་མི་སྟོན་ད་ལྟ་སྟོན་མི་མཛད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་སུ་
 ཞེས་པར་བྲ། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། རིན་ཆེན་
 སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་
 མེད། །ཅེས་པ་དང་། ཡེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་དམ་པ་འོད་
 གསལ་བ། ཀུན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སྤྱས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་
 རྒྱུང་བ། །ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱའི་དགྱིལ་འཁོར། གྲགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གསུང་གི་དགྱིལ་འཁོར། དེ་རིག་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་ཀྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཏེ་གསུམ་དུ་ཞེས་པར་བྲ་བ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སྟོན་

བའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྟོང་པོ་སྐྱུ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་
 བཀོད་པ་ནི། །རི་ལྷར་སྤང་ཞིང་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ངང་ལ་བཀོད། །རི་ལྷར་བྲག་ས་ཤིང་གནས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྐྱེ་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆོག་གིས་གསུང་དུ་
 བཀོད། །སྟོང་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གསུང་ལ་འདུས། །དེ་ཡང་
 ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བཀོད་པ་ཡིན། །ཤེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་
 རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྟོང་པོ་རིག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཀོད་པ་ནི། །རི་
 ལྷར་བྲན་རིག་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །མ་སྐྱེས་ཀུན་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་དུ་རིག། ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་སྐྱུ་གསུང་བྲག་ས་ཉིད་ནི། །མ་བཙུག་
 རྣལ་དུ་བཞག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ། །མ་བཀོད་དུས་གཅིག་
 རྫོགས་པའི་རོན་རྟོགས་པས། །ལྷན་གྲུབ་སྟོང་པོའི་རོན་ལ་འཇུག་
 པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེའང་སྤྲ་ཆོག་ས་སུ་སྤང་བ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་རོན་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དགྲིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གྲེ་ཀུན་བྱེད་
 ང་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པ་ནི། །རང་ལས་བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱུ་ལས་པའི་ལུང་། །མ་ལུས་སྙིང་པོར་རྒྱུ་ལས་པས་སྐྱེ་འབྱེ་མེད། །མ་
 བསྐྱེད་དུས་གཅིག་རྒྱུ་ལས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱུ་ལས། །གྲེ་དགྲིལ་ནི་
 མ་ཞོར་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ལ། །འཁོར་ནི་འཁོར་འདས་བདེ་ཆེན་རྒྱུ་ལས་
 བར་ལྡན། །དེ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་སྙིང་པོ་ཀུན་གྱི་ཅ། །དགྲིལ་འཁོར་མ་
 ལུས་འདི་ལ་འདུས་པར་རྒྱུ་ལས། །གྲེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ང་ཡི་དགྲིལ་
 འཁོར་ནི། །མ་ལུས་སྙིང་པོར་རྒྱུ་ལས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། །གང་གིས་
 དེ་དག་རྒྱུ་ལས་པར་གང་རྒྱུ་ལས་པ། །དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་
 དོན་ལ་མཁས། །གྲེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ངས། །སྐྱེ་མེད་
 བྱུང་རྒྱུ་ལས་པས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས། །འཁྲོ་དང་འོང་མེད་ཀུན་དུ་
 བྱུང་བར་གདལ། །རྒྱུ་ལས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་འདུག། །དེ་ཕྱིར་
 སེམས་དཔའ་འདྲི་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ལ་མ་གནས་དོན་ཉིད་རྒྱུ་ལས་
 བར་གྱིས། །གང་གིས་དེ་ལ་རྒྱུ་ལས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་

པོའི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྤང་ཆོད་པའི་ངོས་ནས་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྣའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་བཟང་
ངན་དང་སྤང་དོར་མེད་ལ། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ནི་གཞི་རང་བཞིན་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྫོགས་པས་ནི་སྤང་སྤྱོད་འཁོར་འདས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཤེས་པས་ཅི་སྤང་ཡེ་འཤེས་སུ་
སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། **གསང་སྤྱོད་ལས། རྫོགས་ཆེན་རྫོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་**
པས། །ཀྱུན་འབྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་དང་པོ་སྣ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྒྲིན་གྲོལ་སྤྱོད་པ་
དང་བཅས་པ་བཤད་པའི། བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་
པ་ལ་ལྷ་ལས། **སྤོང་སྤྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི།**

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ། གཞི་སྒྲིན་བྱེད་དབང་

གི་རིམ་པ་དང་། ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེའི་
གྲོགས་སྦྱོར་པ་དང་དམ་ཚིག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དེ་ཞིག་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་སྦྱོར་བཞིའི་རིམ་པས་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཞི།

སྒྲོང་སྦྱོས་བག་ཆགས་སྦྱང་བྱེད་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོ།

སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྦྱས་ནས།

བསོད་ནམས་ཞིང་རབ་སྦྱར་བྱངས་མཆོད་པའི་མཐའ།

རང་བཞིན་མེད་བསྐྱོམ་ཆོགས་གཉིས་སྒྲོན་སོང་ནས།

གཤོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི།

ཐོག་མར་སྒྲོང་དེ་ལས་བྱ་སྦྱོར་བཞིན།

མདོར་བསྦྱས་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་རིམ་པས་བསྐྱོམ།

དེ་ལ་གསང་སྤགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་རི་
སྟེད་བསྐྱོམ་པ་དེ་དག་སྦྱོར་གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་སྦྱང་བ་དང་བསྦྱར་
ནས་བཞིར་གསུངས་ཏེ། **སྦྱ་འཕྱུལ་བྱ་བ་ལས།** **སྦྱོར་གནས་བཞི་པོ་དག་**

བྱའི་བྱེད། །བསྐྱེད་པ་འང་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྟོས་ཅན་སྟོས་དང་
 སྟོས་པ་མེད། །ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་མེད་བཞིའོ། །ཞེས་པའི་ཚུ་ལ་སྟོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་བེ་མ་ལས་གསལ་བར་བྱེ་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་སྟོང་ལས་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་ལན་གཉིས་སྟེ་བ་ལྟར། སྟོས་པ་ཆེན་
 པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་གང་གི་ཆོ། ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
 དུ་གསལ་གདབ་པ་རྣམས་བྱས་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ལྟའི་དགྲིལ་
 འཁོར་སྐྱེན་བྲངས་ཏེ། དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། རྟིག་པ་
 བཤགས་པ་དང་། ཡི་རང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་
 དང་། འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་
 བསྟོ་བ་རྣམས་བྱས་ལ། བརྗེ་མུ་ས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའམ། མི་
 དམིགས་པར་བསྟོམས་པའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་གཞག་པ་
 ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་སྟེ་མདོར་བསྐྱུས་
 པའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྟ་སོ་སོའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱས་པར་

བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱས་པ་ལོ།

མངལ་སྐྱེས་གྱི་ཚུ་ལ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི།

དེ་ལས་ཅུང་ཟད་སྐྱོས་པ་ཚུང་བ།

མངལ་སྐྱེས་བག་ཆགས་སྤྱང་བྱིར་བསྐྱར་པ་ནི།

སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་ལས་ས་བོན་དང་།

ཕྱག་མཆན་ལས་ནི་སྐྱ་དང་འོད་ཟེར་སོགས།

རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྐྱོམ་གྱི་སྤར་བཞིན་དུ།

མདོར་བསྐྱས་སྟོན་དུ་མི་འགྲོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ནི།

རི་ལྟར་རྒྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལས།

མེར་རྒྱར་ལྟར་དང་མཁྱེད་གྱུར་ལ་སོགས་ནས།

ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་བཅའ་བའི་བར་བཞིན་ནོ།

འདི་ལྟར་མངལ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་རིམ་གྱིས་ལུས་རྫོགས་པས་སྐྱེ་

བ་ལྟར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་

སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྤྱ་སྒྲུ་ཕྱས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཐིག་ལེ་དཀར་

དམར་འདུས་པར་ནམ་ཤེས་ཁྱུགས་པ་ལྟར། ལྷའི་ས་བོན་རྩྱུ་ལྟ་བུ་
 དང་། མེར་མེར་པོ་དང་བྱར་བྱར་པོ་ལྟར་རྩྱུ་ལས་རྗེ་རྗེ་དང་། ལྟར་
 ལྟར་པོ་དང་མཁའ་གྱུར་ལྟར་རྗེ་རྗེ་ལས་སྐྱུ་དེའི་རྒྱ་འོད་ལྷའི་གོང་
 བུ་དང་། ཁྱབ་འཕུག་ཉ་དང་རུས་སྤལ་ནས་ལུས་བྱིན་རྫོགས་
 པ་ལྟར་འོད་ལས་སྐྱུར་གྱུར་པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་
 པར་བསྐྱོམ་བའོ།

ཁ་ཅིག་ནི་ས་བོན་ལས་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་། དུག་མཆོན་ལས་སྐྱུར་
 བཞེངས་པར་འདོད་དེ། དེའང་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་། བསོད་
 བཅས་ཀྱི་ཞིང་མཆོད་པ་ནམས་བོར་བས་སྒྲོས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ།

བོད་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཡང་།

བོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་བག་ཆགས་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར།

སྐྱུབས་འབྲེ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་ལས་ལྟ་ནམས་ཀྱི།

མཆོན་ཅམ་བརྗོད་ལས་ལྟར་གསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ།

རྗེ་ལྟར་བོད་གཤེར་འདུས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས།

ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པར་སྦྲ་བས་བཅའ་བ་བཞིན།

ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད།

འདི་ལྟར་བྱོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲུབ་པར་སྦྲ་བ་ལྟར། སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ལྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྟའི་མཆོན་ཅམ་
བརྗོད་པའམ་བྲན་པ་ལས་བསྐྱེད་བའོ། །དེའང་ས་བོན་ནས་སྐྱའི་བར་
ཀྱི་སྒྲོས་པ་རྣམས་དོར་བ་ཡིན་ནོ།

བརྩས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཡང་།

བརྩས་ཏེ་སྐྱེ་བས་བག་ཆགས་སྤང་བའི་བྱིང་།

སྐྱད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ཁལ་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོམ།

དེ་ལྟར་བརྩས་སྐྱེས་སྐྱད་ཅིག་སྤང་བ་བཞིན།

མིང་ལས་དེམ་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོམ་མི་དགོས།

འདི་ལྟར་བརྩས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འབྲུབ་པ་ལྟར། ལྟ་ཡང་བྲན་
རྒྱུ་ལས་སུ་ཁལ་གྱིས་སྐྱོམ་གྱི་མིང་ལས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོས་
པ་བསྐྱོམ་མི་དགོས་སོ།

གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ཡང་།

དེ་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་ནམ་པ་བཞི་ཉིད་ཀྱང་།

གཙོ་བོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱུས་དེས་བསྐྱོམས་ལ།

བག་ཆགས་སྐྱུང་བྱིར་ཀྱན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྐྱོམ།

ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་ཡིས་སྐྱོང་སྐྱེས་བཞིན།

ཅུང་ཟད་བརྟན་པས་མངལ་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱོམས་ལ།

བརྟན་པ་ཆེ་བས་ཐོད་གཤེད་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱོམ།

ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཡང་དག་བརྟན་པ་ཡིས།

བརྟུས་སྐྱེས་བཞིན་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་དཀྱོངས་བསྐྱེད་བྱ།

འདི་ལྟར་མི་ནམས་གྱིས་ནི་སྐྱོམ་ཚུལ་ཀྱན་ལ་བསྐྱུས་ཅིང་། མངལ་

སྐྱེས་བཞིན་གཙོ་ཆེར་བྱས་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་

པས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱུས་དེས་དེའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་

ལ་བསྐྱུས་པོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མང་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་རྫོགས་

རིམ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱོབ་པས། རྫོགས་རིམ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་།

གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར་གོམས་པ་བཞི་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་
བཞིན་སྒྲོན་བྱ་འགྲོ་བར་བྱའོ།

རྫོགས་རིམ་ལ་འབྲུག་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། སྒྲིང་བཅས་སྒྲིང་མེད་
ཀྱི་ཚུལ་ནི།

དེ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་སྟེ།

རྫོགས་རིམ་དེ་ཡང་སྒྲིང་བཅས་སྒྲིང་མེད་དེ།

བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱུས་ནས་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དེངས་བཞིན།

མི་དམིགས་ངང་བྱ་འཛོག་པ་སྒྲིང་བ་མེད།

བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ།

སྒྲིང་བྱས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ།

མ་ཡངས་བསྒྲོམ་པ་སྒྲིང་བཅས་རིམ་པ་བཞིན།

ལས་དང་པོ་ཡིས་བསྐྱེད་རིམ་ཞེན་པ་དགག།

སྒྲིང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།

བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཞེན་པ་དགག།

སྟོང་ལ་མཆོན་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།

འདི་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་ད་དང་བེན་རྩུ་སྟེ་ཞེན་ཏུ་ཕྱ་བའི་
 སྟོག་གི་ཡི་གེ་རྩ་རྩ་བརྒྱར་གསལ་གསལ་བ་ཅམ་ལ་བསྐྱེད། དེ་ཆོས་ཀྱི་
 ད་བྱེད་ས་སུ་ཐེམ་པའི་ངང་ལ་འཛོག་པ་ནི་སྤང་བ་མེད་པའི་རྫོགས་
 རིམ་ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་
 དངོས་པོ་རང་མཆོན་ཏུ་ཞེན་པའི་རྫོགས་པ་འཛོམས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་
 ཀྱི་ངང་ལས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་སྟོབས་ལྡན་མེད་པར་བཞག་པས་
 བདེ་གསལ་མི་རྫོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ནི་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་
 རྫོགས་རིམ་སྟེ། ཐུང་ཟད་གོམས་བ་བརྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་
 ཡིན་ཞིང་། སྟོང་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ།

བསྐྱེད་རྫོགས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་
 བསྐྱོམས་པའི།

ཕྱི་ནས་གང་སྤང་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཉིད་ལ།

འཛོལ་མེད་ཤེས་པ་རྫོགས་རིམ་ཤེས་པར་ཉིད།

དུས་ནམས་ཀྱི་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འཆར།།

དེ་ཡང་ལྷ་མ་ལྷར་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྒྲུང་སྦྱོང་གྲག་སྦྱོང་རིག་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 དང་། ངང་གིས་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་དབྱེར་མེད་པ་འཆར་བ་ནི་རང་
 བཞིན་དག་པའི་རྫོགས་རིམ་མོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་
 སུ་རྒྱུད་སྤེ་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི་
 སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ།།

ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་འགྲའ་ཞིག་ལས། བདག་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་རིམ་པ། ལྷ་ཆོག་སྤོང་རིམ་པ། རོར་བུ་འགྲའ་ས་པའི་
 རིམ་པ། ར་ལན་རྟ་རའི་རིམ་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་རིམ་པ་དང་
 ལྷར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་
 རིམ་བསྐྱོམས་པའི་སྦྱིང་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་དམིགས་
 བས། རྒྱུང་ཕྱིར་རྒྱ་བ་འབྱུང་བ་ལྷའི་ཁ་དོག་གི་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམས་ལ་ནད་གཏོན་སྤིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་

ཕྱིར་བསང། ནང་དུ་འཁྱུག་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱང་གའི་འོད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
 ཉམ། སྤྱར་དུ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པས་སྤུན་མོང་དང་
 མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ནི། **རིམ་ལྔ་ལས།** **ཏྲག་ཏུ་སྦྱང་ལ་**
གནས་པ་ཡི། ཁྲིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་མེད། །**དེ་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་**
སྐྱེ་བོ་ལ། །**དེས་བར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།** །**ཞེས་སོ།** ཁྲིག་ལེ་ནི་
 སྤྱར་བཤད་ཅིན་རྟོ།

ལྷ་ཆོགས་དེ་རྗེའི་རིམ་པ་ནི། རྒྱུད་ཁ་སྤྱར་ཏེ་འཁོར་ལོ་ལྔའི་དབྱས་
 སུ་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་མཆོན་བསྒྲོམ་སྟེ། སྐྱེ་བོར་འཁོར་ལོ། མགྲིན་བར་
 རིན་པོ་ཆེ། སྦྱང་གར་དེ་རྗེ། ལྟེ་བར་བསྒྲ། གསང་བར་རལ་གྱི་བསྒྲོམས་
 ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔ་རང་རང་གི་ཕྱག་
 མཆོན་ལ་ཐེམ་བར་སེམས་བབྱུང་ལ་བསྒྲོམས་པས་ཞི་གནས་སྐྱེ་ལོ།

རོར་བྱ་འགོངས་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་རོལ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
 བོས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ནང་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་

ཤེས་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།

རྩ་ལན་རྟ་རའི་རིམ་པ་ནི། རིགས་ལྔའི་ཕྱག་མཆོན་སྐྱར་གྱུར་པ་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅི་བབ་པས་ལུས་ཁེངས་
 བར་བསྐྱོམས་ལ། གཏུམ་མོའི་མེས་ཏྲི་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ལ་
 སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། གཏུམ་མོའི་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་ཁམས་བསྐྱེད་པ་ཏེ། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་
 མཆོ་ལས། གཏུམ་མོ་ལྟེ་བར་སྐྱར་བ་ཡིས། །ཆོག་མཁས་ཐམས་ཅད་ནི་
 བསྐྱེད་པ་པ་སྟེ། །མིག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་ནི། །བསྐྱེད་པ་
 བས་རྒྱུ་ལས་ཐེག་ལེ་འཛམ་ །འགྲོ་འོ་དེ་ནི་མཆོམས་ཀྱུན་དུ། །བར་
 ལྷལ་སྐྱུད་པའི་བྱ་བ་ལོ། །འཕྱིགས་ཤིང་འགྲོ་བས་རོ་སྤངས་ཏེ། །སྦྱོང་
 བྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ཟུང་
 འཇུག་གི་རྟོགས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ།

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རིམ་པ་ནི། སྦྱོང་གའི་འོད་ཀྱི་གོང་བུའི་
 དབྱས་སུ་རྩྱུ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོན་བསམས་པ་ལས་འོད་

འཕྲོས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་མོག་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
 ཅན་བརྟན་གཡོའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁུ་བ་སྙིང་གའི་འོད་ལ་ཐིམ།
 ལུས་དང་འོད་ཀྱང་རྩྱུ་ཡིན་ན་ཞབས་ཀྱ། དེ་ཡང་ཁོག་པ། ཁོག་པ་མགོ་
 བོ། མགོ་བོ་ལྷ་ཆེས། ལྷ་ཆེས་ཐིག་ལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་སྟེ་བེལ་འཛུའི་དབྱིངས་
 མི་དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་འོད་དང་ལ་བཞག་གོ། འཕྲོ་ན་སྟོང་པ་ནས། སྤྲ་མ་
 བཞིན་གཅིག་ལས་གཅིག་མཆེད་དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡང་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་
 པ་ནི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་གནས་
 ཟུང་དུ་འཁྱུག་པ་ཐོབ་ནས་འཆང་རྒྱལོ། འདི་དག་ལས་དང་པོ་པས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱངས་པ་བྱས་པས་གང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་སྤྲ་བ་དེ་
 བས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པས་གོ་རིམས་ཁོ་ནའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ།

བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམས་པའི་བྱེད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམས་པའི་ཚུ་ལ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེན།

བསྐྱེད་རིམ་སྤང་འདིའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟེ།

རྫོགས་རིམ་སྤྱུ་མར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་།

གང་ལ་སྤང་སྟོང་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ན།།

བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་བྱི་སྟོང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམས་པས་
 ས་རྩོད་རང་མཚན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་སྤང་དུ་འཛིན་པ་སྟོང་།
 སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅན་རང་མཚན་
 པའི་བདེན་ཞེན་དང་ཆགས་སྤང་སྟོང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་
 སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་གསལ་བས་ཡེ་ནས་དེ་ཡིན་པ་གསལ་ཐེབས་པས་
 གཟུགས་སྐྱུའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་
 དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་
 དོ། །དེའང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྤྲགས་བྱི་བ་གསུམ་ལ།
 བསྐྱེད་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། བན་པ་ཉེ་བར་གཞག་
 པ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཐུན་རྫིས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་འབྱུང་གི། །ཟབ་པའི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མེད་དོ། །ཟླ་མེད་
 ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གསུངས་སོ།།

རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམས་པས་ནི་སྤར་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམས་པའི་ཞེན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའང་
 སྤོང་ཞིང་། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་པའི་དམིགས་པས་མ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བས་ཆོས་སྐྱའི་སྤྱི་བ་པ་དག་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།

དེའང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྟངས་
 དུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་བདེ་གསལ་མི་རྟོགས་པའི་རང་
 ལ་གནས་ཏེ་གཉུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱར་
 བའོ། དེའང་གཤེས་ཀྱི་ཡིན་ཚུ་ལ་ལ། གཞི་གདོད་མའི་ཡིན་ལུགས།
 རྫོལ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། སེམས་ཉིད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཤེས་ནས་
 སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་དང་། གཞན་ལུས་
 རིག་མ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ།

རང་ལུས་ནི་གཏུམ་མོ་དང་། སྐྱུ་ལུས་དང་། མི་ལམ་དང་། འོད་
 གསལ་དང་། བར་དོ་དང་། འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་

ཚུལ་ཐབས་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་
རྩོགས་རིམ་རྣམས་སོ།

གཞན་ལུས་ནི། ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་
བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཞེན་པ་སྤངས་
པས་ལྷ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདེ་
གསལ་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་ཅིར་སྤང་ཆོས་
ཉིད་དུ་འཆར་བ་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ལེས་རྟོགས་
པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤུ་ཐག་འབྲུས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ནི་མཐར་ཐུག་རྩོམ་ཐེག་པ་སྟེ།

དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཆེ་འདིར་རྩོགས་སངས་རྒྱ།

དེ་རྩིས་གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟོན་གང་ཡོད་དེ།

སངས་རྒྱས་མཛད་པ་སྤྲེལ་ཆོག་ལྷན་གྱིས་བྱུག།

འདི་ནི་གངས་མེད་རྩོམ་ཐེག་རྣམས་ཀྱིས།

ཉེ་ལམ་སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་སྟེ།

སྐལ་བཟང་ཆེ་འདིར་གྲོལ་འདོད་ནམས་ཀྱིས་བསྟེན།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་པོ་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བས། དེ་
ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཇུག་པ་ཆེན་པོ་
གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྦྱར་གྱིས་བྱུང་པར་འགྱུར་
ཏེ། རྫོལ་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་དངོས་བྱུང་
གང་། ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པས་གང་བསྐྱབས་པ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ཁིང་དུ་མཇུག་པ་སྟེ། གངས་མེད་རྫོལ་
འཆང་ནམས་ཀྱི། ཟབ་མོའི་ཉེ་ལམ་མཐར་ཐུག་པའོ། ཞེས་སོ། དེ་
ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་སྐལ་བཟང་ཐར་པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟེན་ནས་
བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་འབད་པར་རིགས་སོ།

གཞི་སྟོན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱིར་
རང་རང་གི་གཞུང་ལྟར་སྤང་བ་ནི།

དེ་གཞི་སྟོན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྤྲུལ་ཀྱི་ཐེག་པ།

དེ་ཡང་གང་མོས་རྒྱུད་སྤྲིའི་རིམ་པ་ལ།

བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ།

ཐོག་མར་རིགས་གཏད་རྗེས་གནང་དབང་ལ་སོགས།

རང་རང་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་བྱང་མཐོས་ཏེ།

རང་གི་སེམས་འདི་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ།

དེའང་ཨ་རྟེ་ཁྱིའི་སྐྱ་ལས་བྱི་མ་བཟུ་བ་དང་རྒྱས་པ་འཛོག་པས་
དབང་ཞེས་འབྲུང་སྟེ། སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་མ་
འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་
ལམ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱས་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱུད་
སྤྲི་སོ་སོ་ནས་བྱང་བའི་རིགས་གཏད་པའི་ཚོགས་དང་། རྗེས་སུ་གནང་
བ་དང་། དབང་སླྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྐྱད་བཤའ་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་
པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ།

དེའང་གྱི་ཡའི་རྒྱུད་ལས་རིགས་གཏད་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་
དང་། མཚམས་ཅིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐྱར་སྒྲགས་ཀྱི་

རྒྱུ་ལ་གནད་སྤྱིན་པ་ཅེས་གྲིས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བར་གསུངས་
ལ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གྲི་
དབང་དང་བྱུག་བསྐྱར་བས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བར་བཤད་དོ། །རྒྱུ་ལ་འབྱོར་
གྲི་རྒྱུ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བར་བཤད་དོ། །
སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དབང་རྒྱུ་ནས་བར་བསྐྱར་བས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བར་བཤད་
དོ། །རྒྱུ་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ནས། རྒྱུ་དབང་ལ་སྤྱོད་པ་
བཞི་ཀ་བསྐྱར་བས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཤད་རྒྱུ་ལ་བར་བཤད་པ་མ་
ལུས་པ་བསྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བར་བཤད་དོ། །དེའང་རྒྱུ་ཆོན་གྲི་
དགྲིལ་འཁོར་རམ། རས་བྲིས་སམ། མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱུང་ལ། ལུས་གྲི་
དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཞེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།

དབང་པོ་དཔལ་པས་གཟུགས་བརྟན་གྲི་དགྲིལ་འཁོར། འབྲིང་
མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱུང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་བཤམ་གས་
ཏེན་ཅུང་ཟད་ཅེས་དང་། རབ་ལུས་གྲི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
གསུང་ལྟ་བུ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་ལ་གསུངས་ཏེ། **རྒྱུ་ལ་**

བས། བཙུག་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་
འདོད། །འཕྱོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚུ་ལ་ལྟ་བུའོ།

སྒྲུབ་མེད་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་སུ་ལེན་ཚུ་ལ་ནི། ཚུ་ལ་དེ་དག་ལས།

བྱང་པར་མཆོག་གསང་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལས།

སྒྲིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཕྱོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ།

ལུས་དབང་ལུས་དང་གསང་བས་རག་དང་ནི།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིད་དང་ཆོག་དབང་གིས།

བག་ཆགས་མཐའ་དག་སྦྱོང་ཞིང་དངོས་བྱུང་སྟེ།

དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆོགས་རྫོགས་ལ།

བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རྫོགས་དེ་བཞིན་དུ།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀྱན་སྦྱོང་།

དེ་བྱིར་སྒྲིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིས།

ཕྱོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ།

དེ་ལ་རྣམས་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་དབང་བཞིར་གྲགས་པ་དག་
 ལས། རྩམ་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བྱི་མ་སྦྱོང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། གསང་བས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། གཏུམ་མོ་
 ཅ་ཐུ་སྤྱི་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། ཞེས་རབ་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 སྦྱོང་། བདེ་སྦྱོང་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཞེས་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་།
 ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེས་བྱི་མ་མཐའ་དག་སྦྱོང་། གནས་ལུགས་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་ངོ་། །དེའང་དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྫོགས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག །བཞི་པས་
 ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྫོགས། ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འདག།

ས་ལམ་ཀྱི་དག་པ་དང་སྦྱར་ན། རྩམ་དབང་གིས་ཆོག་ས་ལམ།
 གསང་དབང་གིས་སྦྱོར་ལམ། ཞེས་རབ་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ།
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོམ་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་བཞི་རྫོགས་པས་སྒྲིབ་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་
 རྫོགས་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གསང་སྤྲུགས་སྤྱིའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས། གྲེ་བག་ཏུ་སྦྱུ་
འབྲུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤེ་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་
པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས།

འདིར་ནི་དབང་རྫོགས་དམ་ཆོག་ལྟན་པ་ཡིས།།

གཉིས་མེད་ཨ་ཉིའི་དགོངས་པར་འཇུག་འདོད་པས།།

ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་དབང་གི་རིམ་པ་ནི། དམན་པ་ནམས་རྩལ་
ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། མཆོག་ནམས་འཇུག་པ་ལ་དོ་རྩེ་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་ལུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་ན།
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གྱི་ལུས་དགྲིལ་དང་།
རྩལ་ཆོན་རིགས་སྤྱིའི་རིམ་པ་ཉིད། **གསང་སྦྱིང་ལས།** བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི། །སྤངས་དབྲུལ་གཉིས་སམ་ཡང་ན་ལྟ། །བྱས་ཏེ་
དད་ལྟན་རབ་ཞུགས་ན། །འདོད་པ་ཡིད་ཁོང་མཉམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །དེའང་ཕན་པའི་དབང་བཅུ་དང་། རུས་པའི་དབང་ལྔ་རྫོགས་

པར་བྱལོ། །དང་པོ་བཅུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབྱ་རྒྱན་ཅོད་པན་སྤང་བ་
 དང་། །གོ་ཆ་རྒྱལ་མཆན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །གཏུགས་དང་བྱམ་པ་བཟའ་
 བཏུང་དང་། །སྒྲིང་པོ་ལྡ་ཡིས་དབང་བསྐྱར་ན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལྟ་ནི། ཉན་པ་སློབ་མའི་དབང་། འཆད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་།
 གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་གྱི་དབང་། རྫོང་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་
 གྱི་དབང་། གསང་བ་མཆོག་གི་དབང་དང་ལྟལོ།

དབང་བཅོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དབང་བཞིའི་དབྱེ་བ་སྟེ། བྱམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་བྱམ་པའི་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱམ་
 པའི་དབང་ཡིན་ལ། གསང་དབང་ལས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་འབྱུང་ཞིང་། ཆོག་དབང་ནི་རྫོང་རྒྱལ་པོ་
 བཀའ་རབ་འབྱམས་གྱིས་བསྐྱར་ནས། འཆད་པ་དང་སྒྲིན་ལས་
 གཉིས་དེའི་བྱེད་ལས་གྱི་དབང་དང་། ཉན་པ་ནི་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་
 ཐབས་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་འདི་དག་
 སྤྱད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཞན་བྱེད་པའང་དོན་ལ་འབབ་པར་མ་མཐོང་

བས་འདིར་མི་སྤྱོད། །དེ་ལྟ་བུའི་དབང་རྫོགས་པ་ལས། ཡང་ན་སྤྱོད་
མེད་ཀྱི་དབང་དེ་དང་འབྲ་བ་གཞན་ཐོབ་ན་འང་འདིའི་ལས་ཉམས་
སྤྱོད་ལེན་པའི་སྐྱལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲིགས་སྤྱོད་པ་དང་དམ་ཆིག་གི་རིམ་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི།

དཀྱིག་སངས་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དམ་ཆིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་
དབང་དང་འབྲེལ་བས་དམ་ཆིག་ཐོག་མར་བཤད་དེ། དེ་འང་དམ་ཆིག་
གི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱགས་ལ་ཞུགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་མི་ཉམས་
པར་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན་ཅ་བའི་དམ་
ཆིག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆིག་གོ།

དང་པོ་ལ། སྤྱུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་གསུམ་སྟེ། དེ་འང་ལུས་
ཀྱི་དམ་ཆིག་ཏུ་སྤྱི་སྤྱིར་སྐྱར་བསྐྱོམ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་སྟོག་གཙོ་
མ་བྱེན་ལེན་མི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་སྟོགས་པ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟོམ་
པའོ། །ངག་གི་དམ་ཆིག་ཏུ། སྤྱགས་བརྒྱས་ཞིང་ངག་གི་མི་དགོ་བ་
བཞི་ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་བརྒྱུག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་དམ་ཆིག་ཏུ། ཉིང་དེ་

འཛིན་ཟབ་མོ་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ཆ་དང་བཅས་པ་
 ལས་བསྐྱོག་པའོ། །མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་
 པར་ལུས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པས་ཡང་དག་པ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 དེམ་པ་ལས་མ་འགལ་བར་བྱའོ།།

འདི་དག་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དམ་ཆོག་རྣམ་པར་བཀོད་
 པ་སྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱིན་སོ་གསུམ་
 དག་ལས། །སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་དུ་བཤད། །དེ་ལ་བྱང་པར་
 དེས་བྱེ་བ། །སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དག་ལས། །རེ་རེ་ལ་ཡང་དགུ་
 དགུ་སྟེ། །འཇུག་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤེས། །ཞེས་སོ། །དེའང་འགྲོ་
 བ་རྣམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་གནས་པས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 དམ་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་དེ་དེ་ཉིད་མ་ཉམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། དེའང་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་སྐྱུའི་
 དམ་ཆོག་ལའང་བྱེ་ནང་གསང་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་བྱེ་བྱེ་ནི། མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་སྒྲོང་བ་དང། བྱེ་བྱེ་ནང་དུ་

མི་ཆངས་པར་སྐྱོད་པ་སྐྱོང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་གསང་བར་སློག་གཅོད་པ་
 སྐྱོང་བ་སྟེ། རྗེ་རྩིང་པོ་ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱུ་ཡི་ཕྱི་
 ཡི་དམ་ཆོག་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཕྱི་སྟེ། །མ་བྱིན་མྱངས་པས་
 ཕྱི་ཡི་ཡང་། །སྐྱུ་ཡི་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཉགས་སུ་
 ཡན་ལག་ནད། །མི་བཟད་སྣ་ཆོགས་ལུས་ལ་འབྱུང་། །མི་ཆངས་
 སྐྱོད་པ་ནད་ཡིན་ཏེ། །ཉགས་སུ་དབང་པོའི་ནད་རྣམས་སོ། །སློག་
 བཅད་པ་ནི་གསང་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཉགས་སུ་དོན་སྟོད་ནད། །རྣམ་འབྱོར་
 པ་ཡིས་སྐྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཀྱང་། དམ་
 ཆོག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། ཉགས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས། །ཕྱི་
 ཡི་ཕྱི་ལ་ལྷེར་ཆོས་དང་། །རི་མོའི་ལས་ནི་ལན་བདུན་གྱིས། །དེ་ཡི་
 སྤྲེག་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་པས། སྤྲེགས་ཕྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྷེར་
 ཆོས་དང་རི་མོ་བདུན་བྱས་པས་སྐྱོངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་ཡི་
 རང་ལ་ལུགས་སྐྱུ་བདུན། །རབ་ཏུ་གནས་པ་རྩོལ་བས་བཞེངས། །ཁྲ་
 མ་མཆོག་ལ་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་པས་སྤྲེགས་ནད་གི་ལྷེར་སྐྱུ་

ལུགས་མ་བདུན་བྱས་ཏེ་སྤྲ་མ་ལ་དབུལ་ལོ། །ཡང་། **དེ་ཉིད་ལས།** བྱི་
ཡི་གསང་བའི་ཉལ་ས་བྱང་ན། རྫོང་དང་ནི་བེལ་བྱ་ཉིད། །དབྱ་ལམ་
བཙུག་ཅིག་སྤྲ་མ་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

སྐྱའི་ནང་གི་བྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་ནི། **གསེར་གྱི་ཁང་བུ་**
བཅེགས་པའི་རྒྱད་ལས། ནང་གི་བྱི་ནི་སྤྲ་དང་ཡང་། །གང་གི་
པ་དང་མ་ཉིད་དང་། །རང་གི་ལུས་ལ་མི་སྤྲ་དོ། །ནང་གི་ནང་
ཉིད་སྤྱིར་ན་ཡང་། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཆོས་རྣམས་ལ། །འཇུག་པར་
འདོད་དང་ཞུགས་པ་དང་། །ཞུགས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པའི་
ལུས། །སྤྲ་ཅིང་མཐོ་བཅའ་ས་རྒྱན་སྤྲ་ན། །སངས་རྒྱས་སྐྱའི་
བརྒྱ་ཕྱག་སྤྲས། །ནང་གི་གསང་བ་རང་གི་ལུས། །ལྟ་ཡི་དགྱིལ་
འཁོར་ཡིན་པའི་བྱིར། །སྤྲ་དང་ཟས་ལ་དུག་འདྲེས་ཟོས། །གལ་
ཏེ་མཆོན་གྱིས་བཏབ་ན་ཡང་། །ཟག་པའི་ལམ་མེད་ལུས་བརྒྱ་
སྤངས། །དེ་ལོག་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་མྱོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་བསྐྱང་
བ་ཡང་འགྱུར་པས་བཞགས་པར་བྱའོ།

སྐྱའི་གསང་བའི་གསུམ་ནི། དཔལ་ཉི་ཟླ་བཅེགས་པའི་རྒྱུད་ལས།
 རོ་རྩེ་སྐྱེན་ནམ་སྤང་མོ་ཡི། །ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་དབྱས་པ་དང་། །མཐོ་
 བཅ་མས་ལག་གིས་བརྟེག་པའི་ཚུལ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱེད་
 བཅུག་ན། །འདི་ཡང་མནར་མེད་རྒྱུར་འཕེལ་འགྱུར། །ནང་གི་ཤིན་ཏུ་
 འབྲས་པའི་མཆེད། །ཀྱུ་རེ་ཅེད་མོའི་ཚུལ་ཅམ་དུའང་། །བརྟེག་གམ་
 བརྟེག་པར་བཅ་མས་པའམ། །ཆི་ལམ་ན་ཡང་ཡུམ་ལ་གཅེས། །དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་མ་བཤགས་ན། །འདི་ཡང་སྤར་དང་སྤྲིག་མཉམ་མོ། །གསང་
 བའི་གསང་བ་སྤྲོ་མ་ཡི། །སྐྱུ་ཡི་གྲིབ་མར་མི་འགོང་ལ། །སྤྲོ་མའི་སྐྱེན་
 ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། །མཚོན་ཆ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །རྐང་ལག་བརྒྱུད་
 དང་ཉལ་མི་བྱ། །སྐྱིལ་ཀྱང་འདུག་དང་རྒྱབ་མི་བསྟན། །ལྷམ་དང་
 ཉན་དང་བཞོན་པ་དང་། །གདུགས་སོགས་སྐྱེག་པའི་རྒྱན་ནམས་
 སྤང་། །སྤྲོ་མའི་གཟིམས་ཁང་དག་ལ་ཡང་། །ལག་པས་མཚོན་ནམ་
 རོ་དག་གིས། །བཅ་མ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་ལས་ནི་འབྲུམ་
 གྱུར་དུ། །སྤྲོ་མའི་གནས་ཁང་བཤེག་པ་དང་། །སྐྱུ་ལ་བཅ་མས་ཤིང་

སྡིག་བྱས་པ། །འདི་ཡི་སྡིག་པ་པ་མཐའ་ཡས། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མར་བག་
 མེད་པས། །མ་དབྱད་བསྡོངས་ན་འང་པ་མཐའ་ཡས། །མཆོག་ཏུ་སྐྱ་ལ་
 བརྟམ་བྱས་ན། །འདི་ཡི་རྣམ་སྤྲོད་བརྗོད་མི་ཡང་། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྒྲ་
 མའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་སྡི་
 བས། །བཞུགས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཉིན་ཞག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཤགས།
 མི་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་འབག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཏུ་བཤགས་སོ། །

གསུང་གི་དམ་ཆོག་ཀྱང་སྤྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་སྤྱིའི་སྤྱི་ནི། བརྟེན་ཏུ་སྐྱ་བ་སྡོང་བ་སྟེ། **འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་**
བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ལས། སྤགས་ཀྱི་མོས་པ་སྦྱོད་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་
 པལ་པ་དག་ལ་ཡང་། །བརྟེན་པའི་ཆོག་ནི་རང་འདོད་ཀྱིས། །སྐྱ་ལ་
 ཉག་ཏུ་དགའ་བ་ལ། །སྤགས་བཞུས་རྒྱས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །གཞན་
 ལ་སྐྱས་པ་བརྟེན་པ་མིན། །རང་གི་དག་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིས། །འགྲོ་
 བ་གཞན་གྱི་སྡི་འབབ་འགྱུར། །མ་འོངས་དུས་ན་སྤེལ་ཤིང་ལུས། །བྱང་
 གི་སྤྱོད་པ་སྤེལ་སྤོང་བར་འགྱུར། །དེ་ལོག་འན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་

ཡང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཕྱིའི་ནང་
 དུ་ཕྱ་མ་མི་སྣ་བ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།** སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་
 གང་། །གཞན་གཉིས་དབྱེར་འབྱུག་ཕྱ་མ་སྟེ། །ཆོས་སྣ་ལ་འཁོར་
 རྣམས་མི་འདུ་དང་། །ཅི་བྱས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། །མ་དབྱེད་
 བ་རྣམས་དགྱར་འགྱུར་དང་། །ལུས་ལ་མཆོན་གྱིས་འདེབས་བ་
 དང་། །ཤི་འཕོས་ནས་ནི་སྤྱེར་ཅན་ལུས། །དེ་ནས་ངན་སོང་རིམ་
 གྱིས་སྤྱོད་། །ཞེས་སོ། །ཕྱིའི་གསང་བར་གཞན་གྱི་ཞེར་འདེབས་
 པའི་ཆོག་མི་སྣ་བ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།** རྟག་ཏུ་ཞེ་གཙོད་ཆོག་སྟེ། །སྒྲ་
 མའི་ལས་དང་ཕྱི་མའི་རྟགས། །འགྲོ་བ་བྱམས་བྲལ་བ་ཤེས་ཀྱང་
 སྤང་། །ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་འཆོལ་བར་འགྱུར། །ཤི་འཕོས་རབ་ཏུ་
 དེགས་པའི་ལུས། །དེ་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཁོར། །ཞེས་སོ།

གསུང་གི་ནང་གི་གསུམ་ནི། ཆོས་སྣ་བ་ལ་སྤྱད་ན་ཕྱི་ སྒྲུབ་པ་ལ་
 སྤྱད་པ་ནང་། བསྐྱོམ་པ་ལ་སྤྱད་པ་གསང་བ་སྟེ། **དམ་ཆོག་རྣམ་པར་**
བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྒྲགས་པ་སྤྱོམ་ལ་གནས་པ་ཡིས། །ཆོས་སྣ་

ནམས་དང་ཆོས་སྐྱབ་དང་། །ཆོས་ནི་བསྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ལ། །སྒོ་
 ཞིང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དང་། །གཤེ་ཞིང་སྒོད་པའི་ཆོག་སྐྱས་ན། །གཞན་
 གྱི་མོས་པ་ཉམས་པ་དང་། །རང་གི་བདོག་པ་ཉམས་པ་དང་། །རང་
 གི་ཆོས་ནམས་བརྗེད་ངེས་ཏེ། །ཡིད་དཔྱོད་འབྲ་མེན་འཆོལ་བར་
 འགྱུར། །རན་སོང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་མྱོང་། །ཞེས་སོ།

གསང་བའི་བྱི་རྩོད་ཐུན་སྤང་སྤང་ཅིང་གཤེ་སྐྱར་བཏབ་
 བའོ། །ནང་ནི་སྒྲ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉེ་འཁོར་སུན་འབྱེན་པའི་ཆོག་སྐྱས་
 བའོ། །གསང་བ་སྒྲ་མ་ལ་སྒོད་པ་སྟེ། **ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོར་གྱི་རྒྱད་**
ལས། རྩོད་ཐུན་མཆོད་དང་ལུས་བྲལ་ལ། །ཆོག་གིས་སྐྱས་དང་དག་
 བཅག་ན། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བྱེ་བར་ནི། །བྱུང་བར་རན་སོང་གསུམ་
 བོ་ཡི། །སྐྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་བྲག་པོ་ཉིད། །གང་ཟག་དེ་ཡི་མྱོང་བར་
 འགྱུར། །སྤྱོད་བྱས་དང་དཔྱེད་ཉུགས། །རིམ་པར་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་
 བོ། །སྤྱོད་བྱས་པས་ཆེ་འདི་ལ། །བར་ནས་ཐ་མར་མྱོང་བ་ལ། །ཡང་
 སྤྱོད་ཐུན་བྱས་ཏེ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱོང་བར་འགྱུར། །འདི་ལ་བྱས་

བའི་ལས་མཐའ་ནི། །ཆོ་འདིའི་ཞབས་ལ་ངག་གི་ལས། །འཁོར་དང་
 གཞན་གྱིས་ལྷེ་འབབ་དང་། །སློ་བུར་དག་ཏུ་སྦྲ་རྒྱན་ལག་ག། །སྒྲ་མའི་བུ་
 དང་ཆུང་མ་དང་། །གང་དག་ཉིར་གནས་དག་ཀྱང་རུང་། །བཀའ་ལས་
 འདས་ཤིང་ངག་བཅག་ན། །སྤྲ་མ་ལས་ནི་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སྒྲ་
 མའི་བྱེ་བྲག་གིས། །རྩ་བ་དང་ནི་ཡན་ལག་གི། །ངག་འདས་ངག་ཏུ་སྦྲས་
 བ་དང་། །སློ་སྦྱར་འདོད་ཚིག་སྦྲས་བྱས་ན། །སྤྲ་མ་ལས་ནི་སྟོང་ཕྲག་
 འགྱུར། །རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མི་བཟད་པ། །རིམ་པས་སྒྲ་མའི་བྱུང་གིས་
 ཡང་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱིའི་ཕྱི་ནི་
 གཞོད་སེམས་སྟོང་བ་སྟེ། **སྟོང་པོའི་དོན་རྣམ་པར་ལེན་པའི་རྒྱུད་ལས།**
 གང་དག་ཐུགས་པ་རྟོ་རྟེ་འཛིན། །སེམས་ཅན་གཞན་ནམ་རང་
 ཡང་རུང་། །གཞོད་པར་བྱ་བའི་ལས་འཆང་ན། །འདི་ནི་ཤུ་བ་ཅན་གྱི་
 ལུས། །གང་བའི་རིག་པར་ལྡན་པ་ཡི། །ལུས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་སྒྲངས་
 ནས། །གང་བའི་དཔྱུལ་བར་ངེས་པར་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ནང་ཏུ་བརྟན་

སེམས་དང་གཞི་དེ་སེམས་སྤོང་བ་སྟེ། གནམ་ལྷགས་མེ་ལྟར་འབར་
 བའི་རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་པལ་བ་ལ། །ཡུལ་གྱུར་གཞི་དེ་
 བའི་སེམས་སྐྱེས་ན། །འགྲོ་བ་ཐུན་མོང་ལུས་ཅན་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་
 གསུམ་གྱི་སྟོག་བཅད་ལ། །འདི་ཡི་སྟོག་པའི་ཆ་དང་མཉམ། །གལ་ཏེ་
 བསྟན་པའི་ཉགས་འཛིན་པའི། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་འགྱུར་
 རོ། །སྤྱགས་ལ་ཞུགས་པས་བརྒྱ་ཕྱག་འགྱུར། །དོན་མེད་སྟུན་སྤོང་
 བདུན་ཕྱག་གོ། །བརྒྱུད་པའི་ཁྲ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་གོ། །རྩ་བའི་ཁྲ་མ་འབྱུལ་
 ཕྱག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསང་བར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
 ལོག་ལྟ་སྐྱེས་བ་སྟེ། བཞོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། །རང་ངམ་གཞན་གྱི་
 གྲུབ་མཐའ་ཡི། །ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ལོག་པའི་ལམ། །རྩ་བའི་དམ་ཆོག་
 ལས་འདས་ན། །ས་སྟོད་མེ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ། །ཡུན་རིང་བར་དུ་
 གནས་པར་འགྱུར། །རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས། །དཔྱལ་བ་
 ཉིད་ལས་ཐར་སྐྱབས་མེད། །ཅེས་སོ། །

ཐུགས་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ལ། བྱི་སྟོད་ལ། ཉང་སྟོམ་ལ། གསང་བ་ལྟ་

བ་ལོག་བ་སྒྲོང་བ་སྟེ། **ཤེས་གྱི་ཁོང་བྱ་**⁽¹⁾ **བརྟེན་པ་པའི་རྒྱུད་ལས།** ལྟ་
 དང་སྒྲོམ་དང་སྒྱུད་བ་ལོག། །འདི་ནི་ལམ་ལོག་ཆེན་པོ་སྟེ། །སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་གང་། །འདི་ཡི་སེམས་ལ་སྒྲིན་པར་ངེས། །ཞེས་སོ།

གསང་བའི་གསུམ་ལ། ཕྱི་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྱུད་བ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ།
 བྱང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། གསང་བ་སྒྲོམ་དང་དོན་རྒྱུན་
 སྤང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་སྟེ། **པརྒྱ་སྒྲོང་ཡངས་ལས།** སྤྱི་ཡི་ཡིད་གྱི་ལས་
 འབྱུང་ཏེ། །ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཉམས་པ་
 དང་། །འདས་དང་ཞིག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ། །མནར་མེད་སྤྱད་བསྐྱེད་
སྒྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གྲུང་རང་རང་གི་ཆ་ཉམས་པ་བསྐྱེད་
 ཞིང་། བཤགས་པ་ལ་འབད་དོ། །རྩ་བའི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་ཟེན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ལྟ་ཆོན་ལས། དང་པོ་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྟ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་
 པས། སྤང་པོ་ལྟ་ཡབ་ལྟ། འབྱུང་བ་ལྟ་ཡུམ་ལྟ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་བྱང་ཆུབ་

(1) ཡ་འཛེམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༥༦-༩ །ཁང་བ། ་།

སེམས་དཔའ་ལྷ། ཡུལ་ལྷ་སེམས་མ་ལྷ། རྟོག་ཆོགས་ེལྷའི་⁽¹⁾དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྷར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **དམ་ཆིག་གསུམ་བཀོད་ལས།** དང་པོ་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་དམ་ཆིག་ནི། །ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྷ། །རྣམ་
 ཤེས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རང་
 བཞེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་བྱེད་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་སྟུང་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆིག་ལྷ་ནི། དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་སྟེ་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆོ། སྟོག་གཅོད་པ།
 མ་བྱིན་པར་བླང་པ། མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ། བརྩན་ཏུ་སྦྲ་བ་སྟེ། **དེ་ཉིད་**
ལས། སྟུང་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆིག་རྣམ་ལྷ་ནི། །ཏ་ན་ག་ཏ་མ་བྱིན་ལེན་
 པ་དང་། །མི་ཆངས་སྟོད་དང་བརྩན་ཏུ་སྦྲ་བ་དང་། །རྣམ་པ་ལྷ་ནི་ཐབས་
 མཁས་སྟོད་བྱེད་པ། །མ་སྟུང་ཉམས་མཐོང་རྟོག་དང་བཅས་ནས་
སྟོད། །ཅེས་སོ། །དེའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཀྱང་།
 ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་

(1) ཡ་འཛེམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༥༥-༩ ། རྩམས།

འགྲུར། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཚུ་ལ་མ་ཐུན་པས། རང་དོན་གྱི་འཁྲིམ་མེད་
པས་གཞན་དོན་དུ་གནང་བའི་སྐྱབས་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དང་དུ་སྤང་བའི་དམ་ཆིག་ལྟ་ནི། འི་ཆེན། འི་ཆུ། ར་ཀླ།
བྱང་སེམས་དཀར་པོ། ཤ་ཆེན་གྱི་དྲངས་མ་ལྟ་སྟེ། ལྟ་མ་ལས། དང་
དུ་སྤང་བའི་དམ་ཆིག་རྣམས་ལྟ་ནི། འི་ཆེན་འི་ཆུ་ལ་སོགས་དམ་
རྣམས་ལྟ། །ཞེས་སོ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། མཁའ་འགྲོ་མ་དོན་གྱི་ར་
ལས། མི་བསྐྱོད་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྟན་ཀུན་རྣམ་པར་སྤོང་
བར་འགྲུར། རྟག་པ་ཡིས་ནི་མདངས་ཆེན་འགྲུར། རོན་ཉི་མ་རྣམས་
པ་མེད། རོན་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། རྟུང་མེད་ཀུན་ལ་ལོངས་
སྐྱོད་དོ། རོག་ཆགས་ལུས་འབྱུང་དོན་དག། རོན་ཡོད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་སྟེ། རདཔལ་ལྡན་དོན་ཀུན་གྱུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་
བར་གཏོང་། རི་བསྐྱོད་བཏུང་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། རྟོང་ཐག་ལྟར་
ནི་འཆོ་བར་འགྲུར། རྟག་པ་ཡིས་ནི་བྱི་རུ་བཞིན། རོན་ཉི་མས་བྱེ་
བར་ཏེ། རེད་པག་མེད་གྱིས་གངས་མེད་ཆོ། རམ་མཁའ་རི་སྤེད་ཏེ།

བདུན་པས། །དཔག་མེད་རྫོང་ཉི་མ་གཉིས། །འཁོར་བ་བསྐྱབ་པའི་ཅ་
བ་སྟེ། །འདི་དག་ནལ་འབྱོར་པས་བསྟེན་ན། །སྐལ་བཟང་ནམས་དང་
མཉམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

བཞི་པ་མི་སྤང་པའི་དམ་ཆོག་ལྟ་ནི། དུག་ལྟ་ཉན་ཐོས་ལྟར་
དབྱར་མི་ལྟ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལམ་དུ་བྱེད་བ་སྟེ། **སྤ་མ་**
ལས། མི་སྤང་བ་ཡི་དམ་ཆོག་ནམ་ལྟ་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་
སྤང་ལ་སོགས་དུག་ལྟ་སོ། །གསང་བ་རྫོང་འདི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་
དུ། །ཉོན་མོངས་ལྟ་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་ནམ་བུ། །དུག་ལྟ་མི་སྤང་
ཡེ་ཤེས་ནམ་ལྟར་ལེན། །ཞེས་སོ། །དེའང་དུག་ལྟ་སོ་ཐབས་ཀྱིས་
ཟེན་ན་ལམ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་མི་སྤང་བ་དང་། ངོ་བོ་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྤང་བ་དང་། དབྱེངས་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་
པས་ཀྱང་མི་སྤང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་
པ་ཉིད་སྤང་དོར་མེད་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྤང་བའི་དམ་ཆོག་ཅས་
བྱའོ། །རང་གར་ནི་སྤགས་སུ་འང་ལམ་དུ་མི་བྱེད། ཐབས་ཀྱིས་

ཟིན་ན་སེམས་དཔས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ན་དོན་ལ་ཉོན་མོངས་
བ་དག་པར་མདོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ།

བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྟ་ནི། སྤར་གྱི་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དེ་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བཙུན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལྟ་ནི། །ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་
འབྱུང་བ་ལྟ་རྣམས་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་
བྱེད་པ། །ཉིང་འཛིན་གསུམ་དང་ཆོག་ལྟ་རྒྱུ་གས་ནས། །རྒྱལ་བ་
རིགས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་བྱེད་པ། །ཉིང་འཛིན་ཆོག་ལྟ་ཡིས་
སེམས་ཚོལ་བྱེད། །ཅེས་སོ།

ཉིང་འཛིན་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི། ཀུན་དུ་སྤང་བའི།
རྒྱུ་ཉིང་འཛིན་ནོ། །ཆོག་ལྟ་ནི། ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ། སྤགས་བསྐྱེད་
པ། ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པ། དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ། མཆོད་
གཏོར་ལ་བཙུན་པའོ། །དེ་དག་ནི་གསང་སྤགས་སྐྱེད་ལྟའི་སྐྱེད་
དབང་དུ་བྱས་པའོ།

གསང་སྤྱོད་ལས་ཙུ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་
 བཅུ། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅུ་དགུ་གསུངས་སོ། །ཙུ་བ་ལྟ་ནི།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་བ། སྤང་མ་བཀྱར་བ། སྤགས་དང་ཕྱག་
 རྒྱ་རྒྱན་མི་གཅད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལ་བྱམས་
 ལ། གསང་བའི་དོན་གཞན་དུ་མི་སྤྲོ་བ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།** སྤང་མེད་མི་སྤང་
 སྤང་མ་བཀྱར། །སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱན་མི་གཅད། །ཡང་དག་ལམ་
 དུ་ཞུགས་ལ་བྱམས། །གསང་བའི་དོན་བྱིར་སྤྲོ་མི་བྱ། །འདི་ནི་ཙུ་བ་ལྟ་
 རྣམས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་བཅུ་ལ་མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་
 བེ། **དེ་ཉིད་ལས།** གཏི་ཕྱག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། །ང་རྒྱལ་ཕྱག་
 དོག་མི་སྤང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དང་དུ་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། **དེ་ལས།**
 དཀར་ཅི་དམར་ཅི་དེ་ལ་ཆེན། །དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་མི་དོར་པོ། །ཞེས་
 སོ། །དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིའོ།

གསང་སྤགས་གསང་མ་ལས་ནི་བསྤང་བར་བྱ་བའི་དམ་
 ཚིག་དང་། སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །དང་

པོ་ནི་ཅ་ལྟར་བརྟུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་དུ་སྒྲོམ་པ་
 རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཡ་ལྔ་བདུད་ཅི་ལྔའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་
 ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་ཤ་ལྔ་ནི། སྤང་པོ། བ་ལང་། བྲི། མི། ཏྲ་ཡི་
 ཤེས། །བདུད་ཅི་ལྔ་ནི་དེ་ཆེན་ལ་སོགས་པའོ། །

དེ་དག་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། **དཔལ་གསུང་བ་འདུས་པ་ལས།**
 གཡ་ཆེན་དམ་ཆོག་མཆོག་གིས་ནི། རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་བསྐྱབ་པར་
 བྱ། །བཤང་གཅིའི་དམ་ཆོག་མཆོག་གིས་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་
 གཙཱོ་བོར་འགྱུར། །སྤང་པོའི་ཤ་ཡི་དམ་ཆོག་གིས། མངོན་ཤེས་ལྔ་
 དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཏྲ་ཤ་དག་གི་དམ་ཆོག་གིས། མི་སྤང་བ་ཡི་
 བདག་པོར་འགྱུར། །བྲི་ཤ་དག་གི་དམ་ཆོག་གིས། དངོས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་འགྱུར་པར་འགྱུར། །བ་ལང་ཤ་ཡི་དམ་ཆོག་གིས། རྡོ་
 རྗེ་འགྲུགས་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་། སྤང་པོའི་
 གཡ་དང་ཏྲ་ཡི་ཤ། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །ཟས་གཞན་དག་
 ནི་མ་ཐོས་ན། སྤང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འསྐྱོ་ཆེན་དང་། །སངས་རྒྱས་

རྣམས་ནི་མཉེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་
སོགས། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབྱལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས། །ཞེས་སོ།

དེ་དག་མེད་ན་ཟས་ལ་དེའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའམ་
དེར་བསམས་ནས་བཟའ་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཟས་སུ་ཤ་
རྣམས་ཟ་བ་དང་། །ཤ་ཆེན་དག་ནི་རབ་བརྟགས་ན། །སྦྱ་དང་གསུང་
དང་སྤྱགས་གསང་བའི། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །ཐམས་
ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟག། །དོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་
ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ། །ཅེས་སོ། །འདི་
དག་འཛིག་ཉེན་ན་སྦྱད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱད་པས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལས་
གྲོལ་ནས་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་གྲུབ་པ་ཅན་མཉེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ།

དམ་ཆོག་དེ་དག་རྗེ་ལྟར་བསྐྱུང་ན། རྟོག་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་

གྱི་སྒོ་ནས་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་འཛིགས་པ་དང་གྲུས་པ་རྣམས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པོ། །དེའང་བྲན་པ་ནི་དམ་ཆིག་གི་རིམ་པ་རྣམས་གནང་བཀའ་
 དང་བཅས་པ་མ་བཟུང་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེ་མཆོན་དུ་སེམས་
 ཤིང་བཤགས་སྒྲིམ་བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་སྒོ་གསུམ་དམ་ཆིག་ལ་
 གནས་སམ་མི་གནས་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པས། ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དམ་
 ཆིག་དང་འགལ་ན་སྤོང་། མི་འགལ་ན་བསྐྱབ་པའོ། །བག་ཡོད་ནི་དག་
 ཉེ་ཆེ་སར་བོན་བྱེད་པ་ལྟར་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དམ་ཆིག་ཉམས་ན་འབྱུང་བས་གྲིམས་སེ་བྱེད་པའོ། །ངོ་ཆ་ཤེས་པ་
 བློ་མའི་མདུན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆིག་ཉམས་ན་བདག་ལས་
 དམན་པ་མི་འོང་སྟམ་དུ་རང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་
 ལྟར་ཅུང་ཟད་ལའང་འཛིན་པའོ། །ཁྲིལ་ཡོད་པ་ནི། བློ་མ་ཡིད་མ་མཁའ་
 འགོ་སྐྱེ་བོ་དང་བཅས་པས་ཁྲིལ་ནས་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་སྟམ་
 བློ་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །འཛིགས་པས་བསྐྱེད་པ་
 བློ་དམ་ཆིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་བསམས་ནས་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་

གཏོང་བའོ། །གྲུས་པས་བསྐྱང་བ་ནི། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་ལ་བྱོད་པ་དང་
བཅས་ཤིང་དམ་ཆོག་ལ་གྲུས་པས་བསྐྱང་བའོ།

དམ་ཆོག་གི་སྤྱོད་ནི་ས་མ་ཡ་ཞེས་པས། དོན་གཉིས་ལ་འབྲུག་
སྟེ། དམ་ཏུ་བསྐྱངས་ན་མི་དགོ་བ་འཆོག་པས་དམ་ཆོག་དང་། སྤྱོད་གསུང་
ཐུགས་ལ་སོགས་པའི་དམ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉམས་ན་དཔྱལ་
མེས་བསྐྱེད་པས་ཆོག་པར་བྱེད་པའོ། །**དམ་ཆོག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་**
རྒྱུད་ལས། ས་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། །མ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཉམས་ན། །དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད། །ཡ་ཞེས་ཉམས་ན་ཡང་བར་འབྱུང། །དམ་
ཞེས་བྱ་བ་བཅིངས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ན་ཉམས་པ་ཉིད། །ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
དེ་འདས་ན། །མེ་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ།

དམ་ཆོག་བསྐྱངས་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཆེ་འདིར་བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་འབྲུག་ཅིང་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་བར་ཆད་མི་འབྱུང་
ལ། བཅོམ་འབྲུས་དང་དབང་པོ་ཐ་མར་གྱུར་ཀྱང་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་

ན་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ན་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། **།གསང་སྤྱོད་ལས། མཉམ་པའི་དམ་**
ཆོག་ལ་གནས་ན། །མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་འགྱུར་པས། །ཞེས་སོ།
 ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཆེ་འདྲིར་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་
 འོང་ཞིང་ནད་དང་འཆེ་བ་མང་ཞིང་ཅི་བསམས་པ་མི་གྲུབ་པས་ཆར་
 བབ་ཀྱང་ཐན་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་
 པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མར་དཔྱལ་བ་ཆེན་
 བོར་ལྷུང་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས། ཅེ་བ་ཉམས་པའི་བྱལ་བ་དག །གསོལ་ཉེ་**
བར་མི་བཙོན་དང་། །སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་སྦྲ་མི་བྱེད། །ཉམས་གྱུར་
ཉེས་པ་བརྗོད་མི་ལང་། །ཅེ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་གྱུར་ན། །བསྐྱབ་
པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྣ་ཆོགས་
པའི། །འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདུ། །ཡན་ལག་དམ་ཆོག་
ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ངན་སོང་ལྷུང་། །ཞེས་པ་དང་།

བརྟག་གཉིས་ལས། མ་གསངས་སྤྱལ་⁽¹⁾དང་ཆོས་རྒྱན་དང་། །ས་
སྤྱོད་མེ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱེད། །ཅིས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡམས་དང་
འཆེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྤྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་
དང་མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འཕྲེན་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་སོ།

ད་ནི་བཤགས་ཐབས་བཤད་དེ། དེའང་དུས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་དབྱེ་
ན། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞིར་བཤད་དེ། དམ་ལས་འགལ་བ་ནི་
ཞག་གཅིག་གིས་བར་མ་ཆོད་པའོ། །ཉམས་པ་ནི་ལྷ་བས་བར་མ་ཆོད་
པ་ཚུན་གྱི་ཉེས་པའོ། །འདས་པ་ནི་ལོ་ཚུན་ཆད་དོ། །ལོ་གཉིས་དང་
གསུམ་ཚུན་ཆད་ནི་རལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཚུན་གྱི་ཉེས་པ་ནི་བཙོན་
པ་ཆེན་པོས་བཤགས་ན་འདག་ལ་པན་ཆད་མི་འདག་པར་བཤད་
པས། ལྷ་མ་ལྟ་བུས་སློབ་མའི་བཤགས་པ་མི་ལེན་པར་གསུངས་
ཏེ། དམ་ཆོག་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱིར་ན་དམ་ཆོག་བྱེད་པར་

(1) ཡ་འཛོམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༦༩-༦ །རྩམས།

ལ། །དུས་ལས་ཁྱད་པར་ངེས་བྱེ་བ། །དམ་ལས་འགལ་ཞེས་ཉེས་
 བྱས་གང་། །ཞག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ནི། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་
 བཤགས་བྱས་ན། །དེས་ནི་སོར་ཡང་ཆུད་པའོ། །ཉམས་ཞེས་ཆེ་བས་
 མ་ཆོད་པར། །འགྱོད་པ་བྲག་པོས་བཤགས་པས་སོ། །དམ་ལས་
 འདས་ན་ལོ་དག་གིས། །བར་དུ་མ་ཆོད་བཤགས་པས་སོ། །ལོ་ནི་
 གཅིག་དང་གསུམ་དག་ལས། །དམ་ཆོག་རལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །མཆོག་
 ཏུ་བྲག་ན་གསོ་བྱ་བྱང་། །ལོ་གསུམ་དག་ལས་འདས་པ་ནི། །དེ་ནས་
 གསོ་བྱ་མི་བྱང་སྟེ། །གལ་ཏེ་སྤངས་ན་གཉིས་ཀ་འཆི་བ། །ངེས་པར་
 ས་སྐྱོད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ། །རྒྱན་དུ་སྐྱོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ངོ་
 བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉམས་པ་དང་། དུས་ལ་ལྟོས་པའི་འགལ་ཉམས་ཏེ།
 ཉེས་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་སྤར་སྟོས་པ་བཞིན་ཅ་བ་དང་
 ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཉམས་པའོ། །དེའང་དུས་ལ་ལྟོས་པ་
 རྣམས་ཉེས་པ་བཤགས་བྱའི་ལྷོ་ཡང་གི་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟན་
 པས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།

རི་ལྷར་བསྐྱང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འགལ་ན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོས་བཤགས། ཉམས་ན་རང་གི་བདོག་པས་བསྐྱང་། འདས་པ་བྱ་
 དང་ཚུང་མ་དང་། ཉེ་འཁོར་ལུས་དང་ངག་དག་དང་། ཡིད་དང་བདོག་
 པར་བཅས་པས་བསྐྱང་། རལ་ན་རང་གི་སྟོག་གིས་བསྐྱང་། ཞེས་
 པས། ཞག་གིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཉེས་པ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱང་ཞིང་། སླ་མ་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། སླ་མ་
 དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཅག་མ་རིག་འབྱུང་
 པའི་དབང་གིས་ནོངས་པས་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ལ་མཐོལ་
 ཚངས་བབྱིད་ཀྱི། དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་ན་གསུམ་སྟེ་
 སྒྲགས་དང་འགྲོད་སེམས་དང་བཅས་པས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྲོ་ཆད་མི་
 བབྱིད་པའི་བརྟུལ་ཁྱགས་ལ་གནས་པས་འདག་གོ། དེའང་སྟོ་གང་
 ལས་གྱུར་པ་དེའི་ཆ་ནས་གཉེན་པོ་བྲག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།

སླ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ། དུལ་གང་ཡིན་དེ་ལ་རང་གི་ནོར་
 རྩས་གཅེས་པ་སྤུལ་ནས་ཚོགས་འཁོར་གྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་བསྐྱང་

ངོ། །ལོ་གཅིག་ཚུན་ཆད་ནམས་ལ་དེའི་སྤྱང་དུ་རང་གི་བྱ་དང་ཆུ་
 མ་ལ་སོགས་པ་གཅེས་ཤིང་པོངས་བས་མཆོད་ནས་སྤར་བཞིན་
 བྱེད་དོ། །ལོ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ལ་བཙོན་པ་བྲག་པོས་པ་རོལ་སྒྲ་མ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་ཕྱིར་སོག་སྒོས་བཏང་བའི་བྱ་བ་དོ་གལ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ལ་སྤར་བཞིན་བསྐྱང་དོ།

དེའང་མི་ལམ་དུ་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་དག་སྤོང་བའི་ཞོར་
 ལ་ངན་དུ་སྤྲས་ཏེ། ཡིད་དང་ངག་གིས་ཀྱང་གཞན་ཅི་ཟེར་བརྟག་པའམ།
 དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་དགོས་ཏེ།
 བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། སྒྲ་མ་དང་ནི་ཉེ་བའི་འཁོར། །རྩི་རྩི་སྤྲོན་དང་
 སྤྱང་མོ་ལ། །ངན་སྤྲས་ཆོག་གིས་བྱར་ཅམ་ཡང་། །བདེའམ་དངོས་
 པོར་བརྗོད་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། །བྱང་ན་ཡིད་གྱིས་
 བཤགས་པར་བྱ། །དངོས་དང་ཞེ་ཡིས་བྱས་པ་དང་། །གལ་ཏེ་བྲན་
 པས་མ་ཟེན་པར། །ཐལ་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་བཤགས་ན། །འབྱར་དུ་
 བསྐྱས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཆོགས་དང་སྤྱིན་སྤྱེག་

དང་། ལུས་ངག་གིས་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲིག་བྱ་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་
 བྱ་བ་དང་། ལུས་བཞིར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། མཐུལ་དབྱལ་བ་དང་།
 སྲོག་འདོན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་འབྱུང་ལ་འབད་པ་དང་། མདོ་
 འདོན་ཞིང་གཟུངས་བསྐྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་ཅིང་། གང་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་སྲོགས་བཅུ་དོ་སྒྲོག་
 ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། དེ་གང་ལ་དགའ་
 བས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱམས་སོགས་ཆད་
 མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་ལ། དེའང་
 བ་རག་བསྐྱང་བ་ཤགས་ཉ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ལ་བྱས་ན་དེ་ཚུན་ཆད་གྱི་
 ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སོས་པར་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་ལྷ་ཆོགས་བསམས་ལ་བྱག་འཆའ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབྱུལ་བ་
 དང་། སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་རྗེས་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རྩུང་ནས་རང་གི་ལུས་ངག་

ཡིད་གསུམ་ལ་ཐེམ་པས་ཉེས་ལྷུང་དང་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དག། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་འོད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་གྱུར་པ་སྒྲ་མའི་བྱུགས་ཀར་ཐེམ། དེ་འང་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་
 ལྷ་བྱའི་ངང་ལ་སློང་ཇི་སྤྲིད་གནས་ཀྱི་བར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྡོ་
 བ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་སྦྱོང་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་
 སོ། །ཆད་ནི་མི་ལམ་དུ་སྤྲིབ་པ་དག་པའི་ལྷས་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་
 དང་། རི་ཅེར་ཕྱིན་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དམ་ཆོག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །

དེ་ནི་དེའི་གོགས་སྦྱོད་པ་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་བོགས་འབྱེན་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུབ་པ་སྟེ། རོ་བོ་ནི་མཉམ་གཞག་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲོམས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་སྦྱོང་བས་མཉམ་
 རྗེས་བསྟེ་ཞིང་བོགས་འབྱེན་པ་ལོ། །དེ་འང་དམན་པ་ཉན་རང་གི་སྦྱོད་པ་
 དང་། མཆོག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་གཉིས་ནི། རང་དོན་དུ་ཞི་
 དུལ་གྱིས་མི་དགོ་བ་སྒྲོམ་པའི་ལུས་ངག་གི་ཆ་དང་། གཞན་དོན་དུ་

པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།

འདིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། ལས་དང་པོ་པའི་སྤྱོད་པ། ཉམས་སྤྱོད་ཏུང་ཟད་སྤྱེས་པའི་
 སྤྱོད་པ། བཏྱན་པ་ཏུང་ཟད་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ། བཏྱན་པ་ཆེར་ཐོབ་པའི་
 སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱན་མཆམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གཏོར་མ། སྒྲུ་ཆུ་སྤྱོན། མཐུལ། དུག། བསྐྱོར་
 བ། མདོ་འདོན་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་ལ་སོགས་
 པ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ། སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དངོས་གཞི་སྤྱོད་པ་
 མེད་པ། རྗེས་བསྐྱོར་བས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའོ། །ཆོས་སྤྱོད་
 བཅུ་ནི། **ཆོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་**
རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྤྱོན་པ་དང་། ཉན་དང་སྟོན་དང་འཛིན་
 པ་དང་། འཆད་དང་ཁ་ཏྱོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་
 སྟེ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། བསོད་ནམས་ཕྱང་པོ་དཔག་
 ཏུ་མེད། །ཅིས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་ཏུང་ཟད་སྤྱེ་བས་ཀུན་ཏུ་

བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཉམས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། མཉམ་གཞག་
ལ་ནང་དུ་ཉམས་སྤྱོད་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སློབ་ལ་རོམ་ཉམ་ཞིང་དབང་
པོའི་རང་སྤང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་
ཡི་དམ་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམས་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སློབ་ལ་ཡང་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟ་ཞིང་གོམས་
པར་བྱའོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ངེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཉམས་
དེ་ཉིད་རྗེས་སློབ་ཀྱི་རང་སྤང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་རོམ་ཉམ་པའོ།

མདོར་ན་སྦྱབ་པ་པོས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྒྲ་
ཆོག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྤྱི་དང་། རོ་དང་།
རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་རང་བཞིན་
དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་
སྤྱོད་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྟ་ཡིས་ལྟ་མཆོད། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་
རོལ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཐེམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱད་པས། རྗེས་

ཐོབ་གྱི་དབང་པོའི་སྤང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
 ཏེ། དེའང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཙྰ་མྱོ་ཡོད་ལྟ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
 ལྔ་སྤྱོ་མྱོ་ཡུལ་ལྟ། གོས་ལ་སོགས་སྤྱོ་མྱོ་མཆོད་པའི་ལྔ་མོར་གསལ་
 བས་སྤྱད་པ་ཉིད། **གསང་སྤྱོད་ལས།** ཡན་ལག་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་
 ཀུན། །རྣམ་སྤྱོད་ཙྰ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །རྫོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་
 དུ་བསྐྱོམ། །ཡང་ན་ཁོས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། །གཟུགས་སྤྱི་
 རོ་རིག་ལ་སོགས། །རྣམ་སྤྱོད་སྤྱོ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཡུལ་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། །ཡང་ན་ཁོ་མོའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། །གོས་
 རྒྱན་བཟའ་བཏུང་སྤྱོ་ཆོག་དང་། །བོ་གར་ཆོགས་གྱི་སྤྱོད་ཕུང་ལ། །སྤྱོ་
 དུ་ཤེས་པར་རབ་སྤྱོད་ན། །དོ་མཆར་འབྱུང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱོམ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་གསང་སྤྱོད་དམ་རིག་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་
 བྱེད། །གང་གི་ཐུན་མཆོམས་གྱི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་དག་ཉམས་ལ་པན་ཞིང་མི་
 གཞོད་པ་རྣམས་བསྐྱེད། གཞོད་པ་རྣམས་སྤང་ངོ།།

དེ་ནས་ཉམས་སྤྱོད་ལ་བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་

ནི། ཉམས་སྤྱོད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་བརྟམ་ཞུགས་
 གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱོས་བཅས། སྤྱོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་དོ།

སྤྱོས་བཅས་ནི་གང་ཟག་ན་ཆོད་གཞོན་ཞིང་ཤེས་རབ་རྩུང་ལ་
 ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་བདག་གིས་བརྩམ་པ་སྟེ། དཔེན་ཁང་དུ་ཆོགས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་བཤམས་ཏེ། མཆོད་པ་དང་། རྒྱན་ཕྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པའི་
 རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་ལྟའི་གངས་དང་མཉམ་པ་ཆོགས་ནས། བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་སྐྱ་གར་གྱི་བར་བྱས་ལ། ཆགས་སེད་མེད་པས་
 རྩ་བ་དབྱ་ལ་སོགས་པར་བྱས་ན་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ།

སྤྱོས་མེད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཤེས་རབ་དང་ན་ཆོད་འབྱིང་དུ་གྱུར་
 པས་བྱ་སྟེ། གཞན་གོང་དང་འབྲ་བ་ལ། རིག་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་
 པ་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ།

ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྩུང་ཞིང་ན་ཆོད་ཀླན་ལ་ཤེས་
 རབ་ཆེ་བས་བྱ་སྟེ། དུར་ཁོད་ལ་སོགས་པ་དཔེན་པར་དངོས་གྱི་རིག་
 མ་སྤངས་ནས་རང་བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རིག་མ་ཉིད་

ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་ཅིང་ཀྱ་སྤ་ལིའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། གཉིད་དུ་
འབྱུག་པ་དང་བཤའ་གཅི་དོར་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེའང་རིག་པས་ཉོན་
མོངས་པ་བཟུལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ།

དེདག་གི་སྐབས་སུ་རིག་པ་སྟོ་བསྟུ་མངན་ཆར་གཅོད་པ་བྱོང་བྱེད་
རྒྱུ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་བྱས་ལ་གདོད་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་
འཛོག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དེའི་ཐོགས་འབྱིན་ཏེ། **མི་ཟད་པའི་གཏྱེར་མཛོད་**
མན་ངག་གི་སྤྱུ་ལས། དེས་འགའ་དུར་ཁྱོད་ཞུགས་ནས་སྟོན་མ་དག་ལ་
སྤྱད། །ཉམ་ང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་གནས་སུ་ཉལ། །གདོལ་
བ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ཏེ་རོ་ཡི་འཁོར་ལོ་བྱང་། །འདི་བྱ་འདི་བྱེད་
མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆད་དུ་གཟུང་མི་བྱ། །སྤྱུ་གར་སྤྱིང་བྱ་ཅིད་འཛོ་རོལ་
མོའི་ཆོགས་སུ་འདུག །ཏེ་རུ་ཀ་ཡི་གར་དང་དུག་ལས་སྤྱིས་ཆོགས་
སྤྱས། །སེམས་ནི་གཟེངས་བསྟོད་ཅུང་ཟད་སྟོ་བར་མི་བྱའོ། །རྒྱབ་ཏུ་སྤྱ་
བ་བགོས་ཤིང་ཡན་ལག་ཟངས་མས་སྤྱས། །འཁོར་ལོ་ལྷན་པའི་ཐོར་

ཚུགས་སྤྱི་བོ་དག་ཏུ་ག་ཟུང་། །རུས་པའི་དུམ་བུས་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་བརྒྱན་བྱས་ནས། །སྒང་ཆེན་སྟག་གི་བགས་པས་སྟོད་དང་སྦད་
 དགེས་ཏེ། །ཁ་རྒྱུ་བྱིལ་བུ་ལྡན་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པར་བྱེད། །གསང་ཆེན་
 སྟོན་པའི་སྟོད་པ་སྟག་པར་བྱས་ནས་ནི། །བྱ་མིན་མི་བྱ་མིན་པའི་སྟོད་
 པ་རང་ལྷགས་ཀྱིས། །སྒང་ཆེན་མཆོ་བྱ་འབྱུག་འབྱུག་ཏུ་སྟོན་སེམས་
 ཀྱིས། །སྦད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱད་ན་གོལ་བར་མདའ་བསྟུན་སྟེ། །ཞེས་
 སྟོ། །འདི་ལ་མགོན་པོ་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་། གསང་འབྲས་ལས། །འདོད་པའི་མོངས་སྟོད་ཐམས་
 ཅད་ལ། །རི་ལྷར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་ནི། །འདི་ལྷ་བུ་ཡི་སྟོར་བ་
 ཡིས། །སངས་རྒྱས་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།
 དཀའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟེན་ཀྱང་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་
 གྱི། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྟེན་ན་སྦྱར་དུ་འགྱུབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོ། །སྒང་དོར་མེད་པའི་ལམ་འདིས་སངས་རྒྱས་
 མཉེས་པ་ཡིན་པར། །དེ་ཉིད་ལས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དང་། །སྒྲགས་གྱི་སྦྱོད་པ་མཆོག་སྦྱོད་རྣམས། །ཆོས་མཆོག་
 མི་གཡོ་བརྟེས་པ་ཡང་། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོན་པས་སོ། །ཞེས་
 སོ། །སྦྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་དང་དུས་ཆོད་དང་
 འབྲེལ་བ་གཅེས་སོ། །ལས་དང་པོ་པས་ཆོགས་སྦྱོད་དམ། མགོན་
 པོ་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་བྱས་ན་ངན་སོང་དུ་འགྱོ་བས་སྤང་ངོ། །སྦྱོད་པ་
 དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་ཐོགས་ཕྱིན་ནས་དངོས་བྱུང་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱར་
 དུ་འཐོབ་སོ། །དེའང་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་
 བྱུང་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ།

ལས་བརྒྱད་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། དབང་དང་། མངོན་སྦྱོད་དང་།
 དབྱའི་སྡེ་འཛིག་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་། གསད་པ་དང་། དབྱུག་པ་དང་།
 ཞིབ་དང་། རྒྱས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

བྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། **དོན་གྱུར་ལས།** གང་ཕྱིར་དེས་ནི་དཀའ་བ་
 མེན། །མིག་སྤྱན་དང་ནི་རྒྱང་མགྲོགས་དང་། །རལ་གྱི་དང་ནི་ས་འོག་
 འབྱུག། །རིལ་བྱ་དང་ནི་མཁའ་སྦྱོད་ཉིད། །མི་སྤྱང་བ་དང་བརྟུད་ཀྱིས་

ལེན། །གང་ཕྱིར་དེས་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན། །མཉེས་པར་བྱས་པས་སྦྱར་
 དུ་འཛོལ། །ཅེས་པ་དང་། །གསང་སྦྱང་ལས། །གྲོ་གར་འདུ་འཕྲོའི་ཕྱག་
 རྒྱ་ཡིས། །འཕྲུལ་ལམ་ནམ་མཁར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །སྦྱ་ཆོག་
 སྒྲ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱན་
 དང་བགོ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །འབར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤུབ་མེད་
 འགྱུར། །བཟའ་དང་བུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཡིད་བཞིན་སྦྱ་དང་
 བདུད་ཅི་འགྱུར། །ཏྭ་ལི་ཀྲ་ལིའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཐམས་
 ཅད་འགྱུར་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་འགྱུར་པར། །བརྟག་གཉིས་
 ལས། །སྦྱ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། །འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྫོང་
 པར་བྱ། །སྦྱ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོར་
 བརྫོང། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་གིས་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ།

ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི།
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྷ་ལས། །བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་ནི།

ད་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་བ་ལ་འདུག་པར་

བྱ་སྟེ། གནས་དབེན་ཞིང་ཡིད་དང་མ་ཐུན་པའི་ས་སྟོགས་སུ།

བདེ་བའི་སྟན་ལ་སྦྱིལ་གྱུང་རབ་བཅས་ནས།།

སྦྱབས་སུ་འགོ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ།།

རང་བཞིན་སྟོས་དང་བྲལ་བའི་ངང་ཉིད་ལས།།

རྩྱུ་ལས་སྟེང་ལོག་སྟོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ།།

བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།།

ཅིབས་བརྩུ་ཁྲོ་བོ་བརྩུ་ཡིས་མཆོན་བ་སྟེ།།

སྤྱི་ནང་མེད་དུང་འབར་བའི་དབུས་ན་དཔལ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བཞི། སྟན་བདེ་བ་ལ་སྦྱིལ་མོ་གྱུང་

གིས་འདུག་སྟེ། སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོ་ཆོགས་རྣམས་

ནམ་མཁར་བསམས་བ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་དང་། **ཞི་བ་རིན་**

པོ་ཆེའི་བྲ་བ་ལས་བཤད་བ་ལྟར། བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་

རྣམས། །ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །ཡིན་པར་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་གསུམ་
 བརྗོད་ནས། སྙ་བླ་ཤས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞག་
 པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོ་ལས། ཧྲུ་
 རྣམ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་ཡེ་
 གང་ལ་གཏིང་མཐའ་མེད། །མི་གནས་མ་དམིགས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་
 ངང་། བརྗོད་མེད་བསམ་འདས་མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་
 པ་དང་། ཉེ་བུ་ཀ་གལ་པོ་ཆེ་ལས། བསམ་དུ་མེད་དེ་ཆོས་དབྱིངས་
 རྣམ་མཁའ་ཆེ། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་མཁའ་བསམ་པ་ཀྱུན་དང་
 བྲལ། །བསམ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་མཁའ་ནི། །རྣམ་མཁའ་
 མི་དམིགས་པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་མོ།

དེའང་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྐྱ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་། འདི་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་སྟོང་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་ཞེན་པའི་

མདུད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། སྟོང་པས་
 ལམ་ཀུན་མཆོན་མ་མེད། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་གྲོལ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་མདུད་པ་དགྲོལ་བའི་
 ཕྱིར་ཀུན་དུ་སྤང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་རྗེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་ནས་རང་རིག་པ་རང་
 བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་འང་དར་ཅིག་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། རང་རིག་རྒྱལ་པོ་གོམས་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་
 ཉིད་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མཐོང་རྗེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྟོང་རྗེ་འབྱུང་
 བའི་གཞི་རུ་བཞག། གོ་རིམས་འབྱུང་བའང་དེ་བཞིན་ངེས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཉིས་ལས། སྟོན་རོལ་བ་ནི་བསྐྱུང་
 བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེའང་རྩྭ་ལས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་ལྷན་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་དབྱང་འབར་བའི་སྟོང་ན། རྩྭ་ལས་འཁོར་
 ལོ་ཅིབས་བཅུ་ལྷ་ལྷུད་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་ཁོག་པ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་ཅིབས་ནང་བཅུ་ལ། བསྐྱེད་དང་ཉི་མ་རྩྭ་གིས་

མཆོན་པ་བརྩ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་ཀ་ར། ཤར་
 དུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ཤར་སྤྱོད་དབྱུག་སྤོན་ཅན། སྤོར་གཤིན་རྗེའི་
 གཤེད། སྤོ་བྱ་བ་དུ་མི་གཡོ་བ། བྱ་བ་དུ་རྩ་མཆོག་དཔལ། བྱ་བ་
 བྱང་དུ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། བྱང་དུ་བདུད་རྩི་འབྲེལ་བ། བྱང་
 ཤར་དུ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། འོག་དུ་སྤོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྟག་དང་སྟུལ་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་
 པ། ཞབས་གཡམས་བསྐྱུས་གཡོན་བརྒྱུད་བ། ཕྱག་མཆོན་རང་རང་
 གི་རིགས་མཆོན་ནས། རྗེ་རྒྱུ་དང་རྩེའི་སྤྱོད་ལ། སྤྱིང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་
 གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེད་གསུམ་པའི་རིགས་ཏེ་མཐོང་ག་འཁོར་ལོ་འཛིན་བ།
 ཤར་དང་ཤར་སྤོ་བ་རྗེ་རྒྱུ་དང་རིགས་ཏེ་དཀར་ནག་རྗེ་རྒྱུ་དང་སྤོ་བྱ་བ་
 བ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཏེ་སེར་ནག་རིན་པོ་ཆེ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་བྱང་བ་
 བསྐྱེད་རིགས་ཏེ་དམར་ནག་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱུད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་
 ལས་གྱི་རིགས་ཏེ་ལྗང་ནག་རྒྱ་གྲམ་མམ་རལ་གྱི་འཛིན་པའོ།

རྒྱས་པར་ནི་དབྱུག་གསུམ་ཕྱག་དབྱུག་ཡུམ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ།

ཞབས་བྱ་གུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བཅུའི་གདན་ཅན། དེ་དེ་ཞིང་རིགས་ལྷ་ལྷའི་
ཕྱག་མཆོན་རང་ཉགས་དང་སྤེལ་བ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དངོས་གཞི་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱེད་
དམ་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་མདོར་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་
ནས། སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་བསམས་པའི་བར་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་
བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།

དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཁོ་བོ་
དེ་ཅིབས་དེ་ལ་གནས་པའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བཞིའི་ལྟེ་བར། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།

ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི།

སྒོ་བཞི་བྱ་བཞི་ཏུ་བབས་བཞིས་བརྒྱན་ཞིང་།

ཅིག་པ་ལྷ་དང་འདྲོད་ཡོན་སྒྲུལ་བྱ་དང་།

པ་གྲུ་བྱ་སྟེད་མདའ་ཡབ་བྱ་ལྟས་མཛེས།

ཕུར་བུའི་ཐོད་པ་རིན་ཆེན་དེ་རྩིའི་ཉིག།

དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དབུས།།

སེང་གེ་སྤང་ཆེན་ཏྲ་དང་མ་བྱ་དང་།།

འདར་འདར་བརྒྱ་ཉི་ཤེས་⁽¹⁾སྤྲུམ་པའི་སྤྱིང་།།

ཞེས་པ་ནི་རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེའང་འོད་གསལ་བའི་
སེམས་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་བཀོད་པ་ཅི་
ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ལ། འདྲིར་
དེ་བསྐྱེད་པས་ན་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེའང་ཆེ་བྱུང་
ནམ་མཁའི་མཐའ་སྤྲུམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྟོབ་ཞི་པོ་རེ་རེའི་གཡས་
གཡོན་ན་སྟོ་རེ་རེའང་སྟོ་བྱུང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྗན་པ། བྱུ་ཆད་བཞི་པ་ཅན།
བརྒྱ་རེ་ཁྲའི་ཅིག་པ་ལྔ་པོ་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན། མ་ཐིང་ག། ལྗང་ག།
དམར་པོ། སེར་པོ། ཕྱི་མ་དཀར་པོ་ལོ།།

(1) ལ་འཛིན་མ་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༩-༥ ། རྒྱ། ་།

དེ་ལྟ་ཡང་འཇའ་ར་བ་ལྟར་དྲངས་ལ་ཟང་ཟལ་བ། མེ་མོང་ལྟ་
 བྱའི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་སྒོ་འབྱར་བཞི་དང་ལྡན་པ། ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བརྟན་དབྱུས་མའི་བུམ་པ་རྒྱུ་པོ་ནམ་
 མཁའ་དབྱིངས་བྱུ་བ། ཅིག་པ་ལྟའི་སྟངས་ན་རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲུ་སེར་པོ།
 དེའི་སྟངས་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདའ་ཡབ་ཕེབས་ཆུང་གི་ཆུ་ལ་དུ་ཕྱིར་འཕྱང་
 པའི་གཏུང་སྒྲ་ལ་ཞོར་བུ་དང་ཕྱ་ཉིག་གི་བ་བ་བ་ཕྱིར་ཉི་ཟླའི་ཆུང་སྒྲོད་
 དང་བཅས་པ་འཕྱང་བའི་གཏུང་སྒྲ་གཞོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱ་ཕྱ་མཆོད་
 ཉན་བཅེགས་སུ་བསྒྲིགས་པ། དབྱུས་བུམ་པ་རྒྱུ་པོའི་ཆར་ཁེབས་ནི་
 གཅོད་ཁང་ཕྱར་བྱའི་ཡ་ཕེབས་ཉེ་མདའ་ཡབ་གྱི་སྟངས་གི་ནམ་མཁའ་ཞོན་
 པར་ཕྱབ་པས་ཕེབས་ཉིས་རིམ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྟངས་གི་དབྱུས་དང་
 རྒྱགས་བཞིར་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་པའི་དུ་གྲེས་པ་འབྲ་བའི་ཅེ་མོ་ལ་དོ་རྩེ་དང་ཞོར་
 བུ་རིན་པོ་ཆའི་ཉོག་གིས་མཆོན་པ།

རྒྱགས་བཞིའི་སྒོ་འགྲམ་གཉིས་གཉིས་ན་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་
 བཏེག་པའི་སྟངས་ན་རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱན་རྒྱམ་

བ་སྣ་ཆོགས་བས་སྤྲས་ཏེ། སྟེང་ན་རི་དྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་འཁོར་
 ལོའི་ལྷོ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བཙུགས་པ་འཁོར་བ་དང་།
 ཟུར་བཞིར་རྒྱལ་མཆན་དང་། དབྱུག་པ་རིང་པོ་ལ་བ་དན་འཕྱང་བའི་
 མགུལ་མཆམས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་འྲིལ་བུ་ཅེ་ཆར་དུ་སྤྲངས་⁽¹⁾པའི་སྤང་
 བས་དབྱས་ཀྱི་དོན་འདི་ཉོག་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་བར་
 སྤྲངས་བས་འབྲེལ་བ་ལས་སྤྲ་སྟན་པར་འབྲེན་པ། འོར་བུའི་རྩ་ཡབ་
 དང་། དར་ཀྱི་ལྷ་ལྷི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཙོང་ཙོང་དང་། ཉི་ལྷའི་ཆར་ཆར་
 དང་། ལྷ་དང་ལྷའི་རྒྱན་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕྱང་
 ཕྱོགས་བཙུ་ཐམས་ཅད་ནས་འབྲིགས་པར་རང་བྱུང་བ། ཅིག་པ་ཕྱི་
 མའི་ཕྱི་ན་འདོད་ཡོན་ཀྱི་སྣམ་བུ་དམར་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མང་
 པོས་འདོད་ཡོན་ལྷའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ།

འོག་གཞིའི་བརྒྱའི་ཐེ་བ་དང་། སྤུམ་སྤུམ་དང་། བ་ཏ་རིས་ཉི་ལྷའི་
 གདན་ལ་ཟང་ཐལ་བར་སྤང་བ་བྲུམས་སམ་ཞིང་ཁམས་ལྷང་གྲར་

(1) ལ་འདྲིམས་པར་མ། བོད་ཕྱི་མ། ༡༡-༡ ༼ཆར་དུ་སྤྲངས།༽

སྒྲུང་བའི་མཐའ་སྐྱར་ལ་དུར་ཁྱིད་བརྒྱད་ན་རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་
 བདེ་བྱེད་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། དགའ་རབ་རྫོང་དང་།
 འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་དང་། བེ་མ་ལ་
 མི་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱད་དང་། མེ་བརྒྱད་དང་། ལུ་
 བརྒྱད་དང་། སྟོན་བརྒྱད་དང་། འེང་བརྒྱད་དང་། འེང་སྟོང་བརྒྱད་
 དང་། ལྷ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། གཞལ་
 ཡས་ཁང་པའི་དབྱས་ན་སེང་ག། །ཤར་དུ་སྒྲུང་པོ་ཆེ། ལྷོར་ན། ལུ་བ་ཏུ་
 མ་བྱ། བྱང་དུ་ཤར་ཤར་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཁྱིའི་སྟེང་ན་བསྐྱེད་དང་ཉི་
 རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ཡོད་པ།

ལྷོའི་གནས་གཞན་ནམས་སྟུ། བསྐྱེད་དང་ཉི་རྩེ་གདན་ལྷོའི་གངས་
 དང་མཉམ་པ་རང་བྱུང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི། **གསང་སྟོང་ལས། ཡེ་**
ཤེས་ཕྱོགས་བཞི་དབྱས་བརྟེན་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྷན་
 གྱུ་བ་ནི། །རྫོགས་ཆེན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཀྱན་འབྱུང་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཆེན་པོར་སྟོད། །འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་བཞི་ལྷ་ཁྱུང་བཅས། །བྱ་ཆད་

བཞིས་བརྒྱན་བར་བྱམས་དང་། །ཀྱན་དུ་བྱ་བཞི་སྒོ་བྱང་ལྷན། །རོལ་
 མོ་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱན་ཕྱང་བཞིན། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཙུ་གཉིས་གྱིས་
 བརྒྱན། །སེང་གེ་སྦང་ཆེན་ཏྲ་དང་བྱང་། །ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་བྲི་ཆེན་
 ལ། །ཉི་ཟླ་བསྒྲ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོ། །དེའང་བྱང་དང་མ་བྱ་གཉིས་དུག་
 འཛོམས་བར་བྱེད་པ་གཅིག་པས་འདོད་ཆགས་གྱི་དུག་འཛོམས་པའི་
 དག་པ་སྦྱོར་དུས་བྱང་མེད་དོ། །དེའང་ཏྲ་བབས་ཀྱང་བང་རིམ་ཆེན་པོ་
 བཞི་ལ་སྒྲམ་སྒྲན་བྱེད་བྱེད་དུ་བྱེ་བས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའོ།

ཚུལ་འདི་དག་ནི། སྦྱ་འབྲུལ་རུ་སྒྲོག་ལས། མཁའ་མི་ཡིད་གྱི་ནམ་
 མཁའ་ལ། །འབྱུང་ཆེན་བཅེགས་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུབ། །དེ་སྟེང་རིན་ཆེན་
 སྒྲ་བཞི་ལས། །ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཆོད་དཔག་མེད། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་
 གཞི་ནི། །རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་གཅུལ་དུ་བཀྲམ། །མནན་ནེམས་བཏེག་
 འཕར་མཛེས་པའི་གཞི། །དེ་ལ་པོ་བྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་། །བྱ་བཞི་ལྷན་
 པ་མཛེས་པར་སྒྲང་། །རིན་ཆེན་སྒྲ་བཞི་དེ་རྒྱ་ལས་བྱུབ། །སྦྱོ་འབྲུར་བཞི་
 ཡང་མཁར་ཐབ་ཚུལ། །རིན་ཆེན་བཞི་ལས་བྱུབ་པའོ། །བྱམ་པའི་ཅེ་

མོ་ཆོས་ཀྱི་ཏོག། །མ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་བཟ་བའོ། །སྒོ་བཞི་སྒོ་ཁྱུང་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཏྲ་བབས་བརྒྱད་དང་ཡང་དག་ལྟ། །དབུས་ན་
 འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཞི་པ། །ལྟོ་བར་བཅས་ཤིང་རྩིབས་ཏྲེན་ལྟ། །བྱ་
 ཆད་བར་བྱམས་མངེས་པར་འབར། །རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་འགར་བར་
 འབྲེལ། །སེམས་ཅན་པརྩ་ཉི་ལྔ་དང་། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་གདན་
 མཆོག་ལྟ། །རིན་ཆེན་བྱི་རྒྱུད་རྣམ་བཏྲན་མངེས། །ཕོ་བྲང་དེ་ཡི་རྒྱན་
 མཆོག་ཀྱང་། །ཉི་ལྔ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་འབར། །སྒྲ་རེ་རྒྱལ་མཆོན་ན་
 བཟའ་གདུགས། །དར་དང་དོ་ཤལ་ལྷ་ཉིག་ཐོང་། །དྲིལ་བྱ་དག་ནི་ར་
 ཡབ་སྦྱོགས། །རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱན། །འཛིག་ཏྲེན་ལྟ་
 ཆོགས་མངེས་པ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་། །བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱུང་མཐའ་ཡས་མཆོག། །གཞལ་ཡས་དེ་ཡི་སྒོ་བཞི་ན། །སྒྲང་
 ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མངེས་པར་བྱས། །ཏྲ་བབས་རྣམས་ཀྱི་ཅོང་ཅོང་
 ལ། །གསེར་གྱི་དྲིལ་བྱ་འབར་བ་དག། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 མཆོན་ཡང་སྒྲོག། །སྒོ་བྱུང་དེ་དག་རེ་རེ་ན། །ཏ་ལའི་སྦྱེ་ཤིང་ཅོང་ཅོང་

འབྲེལ། །རི་དང་གཟུགས་དང་འོད་དུ་ལྷན། །ཏ་ལའི་སྐྱེ་ཤིང་དེ་དག་
 ལ། །ཁྱ་བྱག་ལ་སོགས་བཟ་ཤིས་པའི། །བྱ་རྣམས་སྙན་པའི་སྐྱད་ཀྱང་
 སྒྲོག། །སྒྲོ་བྱང་དེ་དག་རེ་རེ། །ཁྱས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེད་པས་ལེགས་པ། །སྒོ་
 མཆོག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་མུ། །ཁངས་མེད་དེ་དག་རེ་རེ། །ལྷ་དང་
 ལྷ་མོ་བསམ་མེ་བྱ། །སྤྱི་རོལ་ཁོ་ར་འཁོར་ཡུག་ན། །ཅེས་འཆག་
 ས་བརྗོད་མི་ལང། །དེ་ལ་སོགས་ཏེ་བསམ་ཡས་མཆོག་ །མ་བཅའ་ཡེ་
 བས་ལྷན་གྱིས་བྱ། །ཅེས་སོ།

དེ་ལྟ་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་
 པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྦྱར་ན། གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་
 བས་དེ་ལྟར་གནས་པས། སྒྲོ་བཞི་ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི། ཏྲ་བབས་བཞི་ནི་
 དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི། ཅིག་པ་ལྷ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། དེལ་བྱ་དང་། ཟ་ར་ཆགས་དང་།
 ཉེ་ཆེའི་ཐོང་བ་དང་། ར་ཡབ་དང་ལོ་ར་བྱ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་སྟོབས་
 ལྷ། གདུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། འཁོར་ལོ་ནི་བདེན་པ་བཞི། པ་གྱུ་

བོ་སེམས་ཉིད་མི་འགྱུར་བ། བྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་བདུན། མདའ་ཡབ་ནི་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། དུ་ཤུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད། བུམ་བ་
 རྒྱལ་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སྒོ་འབྱར་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་
 མ་བཞི། གདན་ལྷ་ནི་དུག་ལྷ་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་བ། རྡོ་རྗེ་དང་འོར་བུའི་
 རྟོག་ནི་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད། དུར་ཁྱིང་བརྒྱད་ནི་རྣམ་
 བར་ཤེས་བའི་ཆོག་གས་བརྒྱད། སྒོ་བ་དཔོན་བརྒྱད་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་བརྒྱད། མེ་བརྒྱད་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཀུན་དུ་རྟོག་བ་བརྒྱད།
 ཤིང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་རང་བཞིན་བརྒྱད། ཆུ་བརྒྱད་ནི་དག་
 བྱེད་ཀྱི་ལམ་བརྒྱད། ལྷ་བརྒྱད་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད། ལྷ་བརྒྱད་
 བོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་གས་བརྒྱད། ཞིང་སྒྱོང་བ་བརྒྱད་ནི་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་བ་བརྒྱད་དེ། མ་དག་བའི་དུས་ཉིད་ནས་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་ཆ་རེ་དང་སྒྱུན་གྱི་ཆ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་སུ་བཅིའོ། །དཔེར་ན་ཡེ་
 ཤེས་ལྷའི་ཆ་ཉོན་མོངས་བ་ལྷ་ར་བཅི་བ་ལྷ་བུའོ།

ལམ་དང་སྒྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་སྒྱུར་ཏེ།

ཏྭ་བབས་བཞི་བྲན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི། འཕན་བཞི་ཡང་དག་སྟོང་བ་
 བཞི། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བཞི་རྩུ་འབྲུལ་རྒྱང་པ་བཞི། ཅིག་པ་
 ལྷ་དབང་པོ་ལྷ། པ་གྲུ་བྲ་བྱེད་མདའ་ཡབ་བྲུ་བྲུ་རྒྱར་བྲུ་ལྷ་ནི་སྟོབས་ལྷ།
 སེང་གོ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཉི་ལྔ་གཉིས་ཉི་བདུན་ནི་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་
 ཡན་ལག་བདུན། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།
 སྒོ་བཞིར་འབྱུག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲུག་སྒོ་བཞི་ཆད་མེད་
 པ་བཞི། དེ་དེའི་གསུམ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སོགས་
 ཉེ། ཆོགས་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ།།

འབྲས་བྲུ་དང་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོར་ཉེ།
 ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ནི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་བ་
 ལས། བྲུང་པར་དུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་སེང་གོའི་གྲི། སྟོབས་བཅུ་གླང་པོ་
 ཆེའི་གྲི། དབང་བཅུ་མ་བྲའི་གྲི། རྩུ་འབྲུལ་བཞི་ཉིའི་གྲི། ཤེས་བྲ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤང་ཤང་གི་གྲི། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཅིག་པ། སྦྱ་གསུང་
 ཐུགས་མི་ཐད་པ་རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འོད་ཟེར་འབྲེལ་བ། འགྲོ་བ་སྦྱོབ་

བའི་གདུགས། མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་
བའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའོ། །འདི་དག་ནི་སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་
ལྷགས་བཞིན་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་བེད་དག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།

སྒྲགས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུ་དག་པ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་མེད་ཅེས་ཟེར་བས་ནི་གསང་སྒྲགས་གྱི་ལྷགས་
སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའོ། དེའང་བྱད་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མེ་
ལོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་ཅེས་
ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་རྒྱུ་མས་འཇའ་ཚོན་ལྟར་རང་ཤར་
དུ་ཡེ་ནས་སྦྱོན་བྱུང་བ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མིན་དུ་
རང་སྦྱང་བ་ནི་གཞི་ལ་ཡོད་པ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་
རྒྱས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བ་ལས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་
རབ་གནས་པའི། །དགྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་སྦྱོན་བྱུང་ནི། །རྟོན་
དང་བརྟོན་པར་བཅས་པ་ཡི། །དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་རྫོགས་པར་
ལྷན། །ཞེས་བཤད་དོ།

ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནི།

དནི་བཏེན་པ་ལྷའི་དགྲིལ་ལའོར་བཟོད་དེ། དེ་ལྷ་བྱའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་ན། སང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྟངས་དུ་ལྷ་སོ་སོའི་ས་བོན་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།

རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱད།

སེམས་མ་བརྒྱད་དང་སྟོན་པ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད།

བྱབ་པ་དུག་ནམས་སོ་སོའི་གནས་བཞུགས་ཏེ།

སྤྱི་མདོག་ཕྱག་མཆན་རྒྱན་ནམས་རྫོགས་པ་ལས།

ལྷ་མེད་ཡོད་ཟེར་བྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པར་འཕྱོ།

དེའང་དབྱས་སུ་ནམ་པར་སྣང་མཛད་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
ཕྱག་མ་དང་བཅས་པ་མཐིང་ག། འཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྷ་མ་གྱི་དང་
བཅས་པ་དཀར་པོ། ལྷོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་
མ་དང་བཅས་པ་སེར་པོ། ལྷ་ལྷ་ཡོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་
བཅས་པ་དམར་པོ། བྱང་དུ་དོན་ཡོད་བྱབ་པ་སྟོན་མ་དང་བཅས་པ་

ལྷང་གྲ། །དེ་དག་གི་ལོག་གཞི་ན་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་བཞི་ཡོད་པ་ལ་
 དེགས་ལྷ་བཞུགས་སོ།།

འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་བཞི་དང་གྲ་ཆད་བཞི་སྟེ་མཆམས་གྱི་
 བྱར་ལ་ཕྱི་མ་ནང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཤར་སྟོའི་ལྷ་ལ་
 སའི་སྟོང་པོ་དང་སྒྲིག་མོ་ལྷང་སྟོན། ལྷོ་བྱ་བ་གྱི་ལྷ་ལ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་
 དང་སྟོང་བ་མ་མཐིང་སྟོན། ལྷ་བ་བྱང་གི་ལྷ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་
 ལྷ་མ་དམར་སྟུ། བྱང་ཤར་གྱི་ལྷ་ལ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་དང་གར་མ་སྟོ་སྟེལོ།།

གྲ་ཆད་བཞིའི་ཤར་སྟོར་བྱམས་པ་དང་བདུག་སྟོས་མ་དཀར་མོ། ལྷོ་
 ལྷ་བ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་མེ་ཏོག་མ་མཐིང་ག། ལྷ་བ་བྱང་དུ་འཇམ་དཔལ་
 དང་མར་མེ་མ་དམར་སྟུ། བྱང་ཤར་དུ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་བྱི་ཆབ་མ་ལྷང་
 སེར་རོ། །བར་བྱམས་གྱི་སྣམ་བུ་ལ་ཐུབ་པ་བྱུག། ཤར་སྟོར་ག་ཤིན་རྟོའི་
 ག་ཤིན་པོ་དང་ག་ཤིན་མོ། ལྷོ་སྟོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བྱེད་མ། ལྷ་བ་
 ལྷོར་ཏྲ་མ་གྱིན་དང་ཏྲ་མ་གྱིན་མོ། །བྱང་སྟོར་བདུད་ཅི་འབྲེལ་པ་དང་འབྲེལ་མོ་
 རྣམས་སོ། །རྒྱད་ཅུང་ཟད་འབྲུགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ནས་བཤད་ཅིང་།

སྒོད་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།

ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་བར་བྱམས་སུ་བཀོད་པར་
གསུངས་པ་ནི་རྣམ་སྤང་གི་སྟོབའི་བར་བྱམས་ཏེ། དེ་ཡང་།

གཙོ་བོའི་སྤྱགས་ཀར་གཞི་ཡི་ཀུན་ཏུ་བཟང་།

ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་སྦྱར་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱ།

མཁའ་ལྷར་བྱི་མེད་མཐོན་མཐིང་སྦྱིལ་གྱང་ཚུལ།

ཆོན་གང་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་འབར་བར་བསྐྱོམ།

དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྤང་སྤིད་སྒོད་བཅུད་སྤངས།

ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་ངང་།

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་སྤང་གི་སྤྱགས་ཀར་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོ་ཡབ་ཡུམ་མཐིང་ག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཆོན་
གང་བ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་སྤང་སྤིད་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་
ལྟ་མོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་

པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ།

ཚུ་ལ་འདི་དག་ཕྱང་དང་སྦྱར་ན། སྦྱ་འབྲུལ་རམ་སྒོག་ལས། ཐོ་
བྱང་དེ་ན་གནས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་མང་པོ་རྣམས། །གཙོ་
གཟུངས་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། །དབྱུས་གྱི་ཐོ་བྱང་སྟོང་པོ་ལ། །རྣམ་
པར་སྦྱང་མཛད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞི་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་ཁ་དོག་འབྲ། །རང་ཉགས་
ཕྱག་ན་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས། །དཔའ་བོ་དེ་ཡི་སྦྱན་སྦྲུལ་ན། །རྩོམ་
སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཆེན་ཡང་། །དྲུང་དང་ཤེས་གྱི་ཁ་དོག་འབྲ། །རང་
ཉགས་ཕྱག་ན་རྩོམ་འཛིན། །གཡས་ན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་
གཙོ། །རམ་སྒྲ་རྒྱ་དའི་གསེར་མདོག་འབྲ། །རང་ཉགས་རིན་ཆེན་
བྱར་བརྒྱད་འཛིན། །རྒྱབ་ན་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་གཙོ། །བརྒྱ་རྒྱ་
གའི་མདོག་འབྲ་ཞིང་། །རང་ཉགས་བརྒྱ་དམར་པོ་འཛིན། །གཡོན་
ཏུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །ཞི་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་མདོག་ལྷ་བྱ། །རང་ཉགས་
ཕྱག་ན་རལ་གྱི་འཛིན། །ཀྱན་གྱང་ཞི་བའི་ཆ་ཕྱགས་ཏེ། །ཐོར་
ཚུགས་རིགས་ལྷས་ཀྱན་ལ་བརྒྱན། །རྫོགས་པའི་སྦྱིལ་མོ་གྱང་ཏུ་

བཞུགས། །དོ་ལལ་དབྱང་རྒྱན་སེ་མོ་དོ། །བྱག་གཏུབ་སྒྲུན་ཆས་
 ཀྱན་ནས་མཛེས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཡང་དག་ཚོགས། །དེ་དག་
 གི་ནི་གཡོན་རོལ་ན། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ་ལོ་ཅ་ནྱེ། །ལྷ་མ་གོས་དཀར་
 སྒྲོལ་མ་རྣམས། །གཡས་པ་ཐབས་ཀྱིས་གཙོ་ལ་འབྱུང། །གཡོན་
 པས་རང་ཉགས་ཟིལ་བྱ་འཛིན། །ཆ་ལུགས་གཞན་རྣམས་ཡབ་དང་
 འབ། །འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱལ། །སྤྱན་སྒྲེའི་སྒྲོ་འབྱར་
 མཛེས་པ་ལ། །ལག་ན་དོ་ཟླ་སྒྲེའི་མདོག། །རང་ཉགས་དོ་ཟླ་ཅེ་
 གསུམ་མོ། །གཡས་ན་ས་ཡི་སྤྱང་པོ་སྟེ། །ལྗང་སྒྲོན་རིན་ཆེན་སྤུ་གྱ་
 འཛིན། །རྒྱབ་ཏུ་ནམ་མཁའི་སྤྱང་པོ་སྟེ། །མཐིང་ག་རང་ཉགས་རལ་
 གི་འཛིན། །གཡོན་ན་མཛེས་པའི་སྒྲོ་འབྱར་ལ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་དམར་སྤྱ་སྟེ། །རང་ཉགས་པརྒྱ་དཀར་པོ་འཛིན། །ཐོར་ཚུགས་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔས་བརྒྱན། །སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་གྲང་ཏུ་
 བཞུགས། །རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱན། །དེ་དག་གི་ནི་
 གཡོན་རོལ་ན། །གར་དང་སྒྲིག་མོ་སྤྱང་བ་དབྱངས། །གཡས་པ་

ཐབས་གྱིས་གཙོ་ལ་འབྱུང། །གཡོན་པས་གར་དང་མེ་ལོང་སྤང། །ཁི་
 སང་འཛིན་ཅིང་ཆ་ལུགས་གཞན། །གཙོ་པོ་ཉིད་དང་མ་སྐྱུན་པ་
 ཡིན། །མངོས་པའི་གྲུ་ཆད་རྣམས་ལ་ནི། །བྱམས་པ་མི་ཉི་དཀར་
 པོ་སྟེ། །མངོས་པའི་གྲུ་ཤིང་གཞུང་འཛིན། །ཤར་སྟོ་མཆམས་གྱི་གྲུ་
 ཆད་ལ། །སྤྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་མཐིང་ག་སྟེ། །ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་
 བློ་རྟུབ་མཆམས་སུ་མངོས་པར་གནས། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་
 ཏུ་དམར་སྐྱའི་མདོག། །རང་རྟགས་ལྷུངས་རལ་གྱི་འཛིན། །རྟུབ་
 བྱང་མཆམས་སུ་མངོས་པར་གནས། །ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལྗང་སེར་
 མདོག། །རང་རྟགས་རིན་ཆེན་སྟེ་མ་འཛིན། །བྱང་ཤར་མཆམས་གྱི་
 གྲུ་ལ་གནས། །དེ་དག་གི་ནི་གཡོན་རོལ་ན། །སྟོས་དང་མེ་རྟོག་མར་
 མེ་དྲི། །གཡས་པ་ཐབས་གྱི་གཙོ་ལ་འབྱུང། །གཡོན་པ་རང་རྟགས་
 འཛིན་པའོ། །ཆ་ལུགས་ཀྱུན་གྱང་གོང་མ་བཞིན། །སྟོ་ལྷུང་བཞི་ལ་
 འཛོམས་པ་བཞི། །གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་མཐིང་ནག་འབར། །ནིར་
 མགོ་གདེངས་པའི་ལག་ཆ་ཐོགས། །ཤར་གྱི་སྟོར་ནི་རྣམ་པར་

གནས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སེར་ནག་འབར། རྫོང་ཆེས་གཞོན་པ་སྟོ་
 སྟོར་རོ། རྟ་མཆོག་དམར་ནག་འབར་བ་སྟེ། རོད་སྐྱལ་ཐོགས་པ་བྱུ་
 སྟོར་གནས། བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ལྡང་ནག་འབར། རྒྱ་གམ་གྱིས་
 གཞོན་བྱང་གི་སྟོར། རྟང་སྟབས་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་གནས། དུར་ཁོད་
 རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། རྣམ་པར་གཅིགས་གཅིགས་འདྲིགས་
 འདྲིགས་ལྟར། མེ་དབྱང་འབར་བའི་སྟོང་ན་འབྲིལ། རྩྱུ་དང་པཎ་གྱི་
 རྒྱ་ཆེན་སྟོག། དེ་དག་གི་ནི་གཡོན་རོལ་ན། གཤེད་མོ་དང་ནི་རྒྱལ་
 བྱེད་མ། རྟ་མགིན་མོ་དང་འབྲིལ་མོ་རྣམས། ལག་མཆོན་ལྷགས་
 གྱུ་ཞགས་པ་དང་། ལྷགས་སྟོག་བྲིལ་བུ་ཐོགས་ཤིང་བརྒྱུ། ཆ་
 ལྷགས་འཛོམས་པ་དག་དང་འབྲ། རྫོང་སྟོ་དག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་
 བྱུག། མཛེས་པའི་བར་བྲམས་དེ་ཉིད་ལ། སྐྱལ་སྐྱུ་བྱུ་བ་ཆེན་པོ་
 དུག། ཅིས་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱར་སྟོན་པ། ཆ་ལྷགས་མ་ངས་འདུལ་
 བར་སྟོན། མཛེས་པའི་བར་བྲམས་དེ་ཉིད་ལ། མདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་
 རྩོགས་རོལ་དུ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མོ། རྣམ་མཁའ་ཡི་ནི་མདོག་

འབྲ་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་ལྷན་པར་གནས། ཉེ་ལ་སོགས་ཉེ་བསམ་
 ཡས་མཆོག། བརྗོད་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡི། ལྷ་ཡི་ཆོགས་གྲིས་
 གང་བར་གནས། དཀྲིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ། ལྷ་
 ཡི་ཆོགས་མཆོག་དེ་དག་གི། ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 གནས། ཆོན་གང་འོད་དང་བཅས་པའོ། ལྷགས་ལ་རང་རྟགས་ཡི་གོ་
 རྣམས། རང་རྟགས་ཐུག་རྒྱུ་ཉེ་དུ་གསལ། ཉེ་ལྷའི་སྤྱོད་མཆོག་རེ་
 རེ་ཡང་། ཚུལ་དགུ་དག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། བཞེན་དང་ལྷུག་དང་འབྲིལ་
 བག་དང་། ལྷེམ་བག་ཆགས་དང་གཞོན་ཚུལ་ཅན། གསལ་དང་
 འཆོར་དང་ལྷན་སྤྱུག་དང་། གཟི་གྲིན་འབར་བར་རབ་ཏུ་གནས། ཉེ་
 ལྷའི་རང་བཞིན་དཀྲིལ་འཁོར་གསལ། །ཞེས་སོ།

ལྷ་དེ་དག་གི་དག་པའང་། ལུང་པོ་ལྷ་དག་པ་རིགས་ལྷ། དེའང་སྤང་
 བ་དང་སྟོང་པ་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་དུ་གསལ་ལོ། མིག་
 དང་། རྣ་བ་དང་། སྤྲ་དང་། ལྷའི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་ནང་གི་སེམས་དཔའ་
 བཞེ་དང་། གཟུགས་དང་། སྤྲ་དང་། བྱི་དང་། རོ་སྟེ་ཡུལ་བཞེ་དག་པ་

བླ་མ་གྱི་སྒྲིག་མོ་བཞིའོ། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་
 བཞི་དག་པ་ཕྱི་འཁོར་མཐའ་དབང་བཞི་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་
 པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དུས་
 བཞི་དག་པ་ཕྱི་འཁོར་ལྷ་མོ་བཞིའོ། རེག་པ། རེག་བྱེད། རེག་བྱ། རེག་ཤེས་
 བཞིས་མཆོན་ནས། དབང་པོའི་ཤེས་པ། དབང་པོ། དབང་པོའི་ཡུལ།
 དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་གནས་སུ་དག་པ་སྒོ་བ་བཞི་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་མ་ཡིན། ཆད་པར་མ་ཡིན། བདག་
 ཏུ་མ་ཡིན། མཆོན་མར་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་སྒོ་མ་བཞིའོ། རྟོན་
 མོངས་པ་རྒྱག་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་དང་འགྲོ་བ་རྒྱག་དག་པར་
 བྱེད་པ་སྐྱབ་པ་རྒྱག་དང་། གུན་གཞི་དང་། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་གནས་སུ་དག་པ་གུན་དུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་
 ཅད་ད་ལྟ་གུན་གཞི་ལས་གྱེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་དབང་པོ་ཡུལ་
 དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱར་ཞིང་མ་དག་པའི་སྐྱབས་སོ། །དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་
 དང་ཞིང་ཁམས་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་དག་པའོ།

སྒྲགས་བརྒྱུས་པའི་ཚུ་ལ་ནི།

དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བཏབ་པ་རང་གི་སེམས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་ཁྲབ་པའི་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་
 རས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་མཁའ་གསང་ལས་འཁོར་བའི་འོད་
 ཟེར་གྱི་ཚེ་ལས་ཡི་གའི་ཆོགས་དང་ལྷའི་སྐྱེད་དང་སྒྲག་མཆོན་གྲངས་
 མེད་པ་འཛོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
 ཅིང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རང་སྐྱེད་འབྱུག་སྟོང་ཅམ་གྲག་པར་བསམས་
 ལ། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ་སྐྱ་སྐྱ་ཞེས་སམ། ཨོྫ་ཨྫ་ཨྫ་ཨྫ་ཨྫ་ཞེས།

ཡི་གེ་གསུམ་དང་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་བརྒྱས།

གྲག་སྟོང་སྐྱེ་མེད་གྲག་ཅེ་བཞིན་ལོ།

དེ་ཉིད་རང་ལ་མ་བཅོས་མཉམ་པར་གཞག །

དེའང་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། ཏ་ཅང་ལྷུང་བ་དང་བུལ་བ་དང་།
 སྐྱ་ཞན་པ་དང་བྲག་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་བརྒྱུས་པར་བྱའོ། །དེ་

ནས་སྒྲགས་བསྐྱས་པ་གྲག་སྟོང་དེ་ཉིད་གྲག་པ་སྐྱའི་རྫོགས་རིམ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ངང་ལས་སེམས་མ་ཡངས་ཤིང་འཛིན་ཞེན་མེད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱལོ།

རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་
ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཆོ།

རང་སེམས་ཡེ་ནས་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་ལ།

ལུས་ནི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱེ་ཆོག་གསང་སྒྲགས་ཉིད།

ཐམས་ཅད་ལྟན་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངང་།

དམ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དགྲུག་གཞུག་མེད།

གཤེགས་གསོལ་མི་དགོས་བཟང་ངན་སྤང་དོར་མེད།

ཡེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ལ།

ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ལས།

མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་བྱེད་པ་མིན།

དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་

དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་གསལ་བཏབ་ནས། ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་
 ཉིད་ལྟན་གྱུ་བ་ཆེན་པོའི་རང་ལས་བསྐྱས་པ་དང་མཆོད་བསྟོད་སོགས་
 བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་བཟང་ངན་གཉིས་སུ་
 ཞེན་པས་སྤྱི་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་འབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་
 ཡང་ཐུན་རྗེས་ལ་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། **མད་བྱང་**
རྒྱལ་པོ་ལས། ཡེ་ནས་ལྟན་མཉམ་དགྱེལ་འཁོར་ལ། ཡིན་པར་ཤེས་
 རས་བསྟོམ་པ་ལས། ར་དད་སྟོ་ཡི་རིམ་པ་ཡིས། སྤྱན་བྱང་གཤེགས་
 གསོལ་འདྲིར་མི་དགོས། །ཞེས་སོ།

དེའང་ལུས་ལྷ། ངག་སྒྲགས། སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་གྱུབ་པས་
 དམ་ཆིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་གྱིས་
 སྤྱན་བྱང་བ་དང་མཆོད་བསྟོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་
 མེད་དོ། **།གསང་སྟོང་ལས།** སྟོང་གསུམ་ཉུངས་འབྱུར་འབྱུག་ཚུལ་
 དུ། དབྱིངས་ནས་དགྱེལ་འཁོར་སྤྱན་བྱངས་མཆོད། །ཅེས་འབྱུང་

བ་བཞིན་ནོ།

རྗེས་དམིགས་མེད་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི།

རྗེས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་རིམ་གྱིས་བསྐྱུ།

གང་དུ་འང་མི་དམིགས་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བར་གཞག།

མེད་ན་སྐྱུ་མ་ཚུ་ཟླའི་ངང་ཉིད་ནས།

དགེ་བ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱ།

དེ་འང་ལས་དང་པོ་བས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་།

སྐྱུངས་པ་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་པས་སྐྱང་སྟོང་

སྐྱུ་མའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་བསྐྱོ་བར་བྱའོ།

སྐྱུན་བར་གྱི་རིམ་པ་ནི། སྐྱུན་མཆོམས་གྱི།

སྐྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་གསལ་སྐྱུ་མའི་ཚུལ།

སྐྱང་དང་བྲག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་དང་སྐྱགས།

བན་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ།

སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡེངས་ཤེས་པར་བྱ།

དེའང་མཉམ་གཞག་ལ་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་ཡང་སྒྲུང་བ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། སྲིད་པ་བཅུད་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོ། སྒྲར་བྲག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲགས། སེམས་ཀྱི་
 དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་བྱུག་སྒྲད་ཤར་གྲོལ་འཛིན་
 མེད་ཆེན་པོར་བྱམ་བྱམ་བཞག་ཅིང་། ཐ་མལ་རང་གའི་སྒྲུང་བ་དང་
 ཆགས་སྒྲུང་དུག་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་མ་སོང་བས་ཉིན་མཆན་ཐམས་
 ཅད་དུ་མ་ཡངས་ཤིང་བཙོན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ།

གྲོགས་དམ་ཆིག་དང་སྦྱོད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དམ་
 ཆིག་གཅིང་མར་བསྐྱང་བར་གདམས་པ་ནི།

དཀྱིགས་སྒྲགས་འབྲུག་པའི་གྲོགས་སུ།

ཅ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཆིག་གཅིང་མ་བསྐྱང་།

ཤེས་དང་མི་སྒྲུང་སྒྲུད་དང་དང་དུ་ཆང་།

བསྐྱབ་པར་བྱ་པའི་དམ་ཆིག་ལྟ་ལྟ་སྟེ།

ཉི་ཤུ་ཅ་ལྟ་མདོར་བསྐྱས་སྦྱ་གསུང་བྲགས།

དེ་ཡང་རང་སེམས་རྣམ་དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ།

སྒར་བཞད་པ་ལྟར་ཅ་བའི་དམ་ཆིག་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་
 ཆིག་ལྔ་ཆན་ལྔ་པོ་རྣམས་བསྐྱང་སྟེ། མདོར་བྲིལ་ན་རང་སེམས་ལ་
 སྐྱོན་མེད་པར་གཙང་མ་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཆིག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་
 ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དམ་ཆིག་བཞེད་པའི་རྒྱུད་ལས། དམ་ཆིག་དམ་ཆིག་
 ཅེས་བྲ་བ། །མདོར་ན་རང་སེམས་གཙང་མར་བསྐྱང་། །འདི་ནི་དམ་
 ཆིག་ཆད་པོ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །ཅེས་བ་
 དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། སྟོན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགོ་བ་ཕུན་
 སུམ་ཆོག་ས་པར་སྐྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །འདི་ནི་
 སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལྟར་བྲལོ།

དེའང་རྣམ་གྲངས་ནི། ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ན་དེ་ཅེས་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་པར་
 བྲི་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་ཆོག་ས་ཇི་ཅེས་པར་དམ་ཆིག་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡོད་
 དུ་ཅུང་སྟེ། གསང་སྟོང་ལས། དམ་ཆིག་འདི་ནི་ཆད་པོ་ཆེ། །འདི་ག་
 རྟོན་དུག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་ན། །སྟོན་གསུམ་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་པའི། །རྟོག་

འདུལ་དམ་ཆིག་དེ་སྟེད་སྟོ། །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནམ་གངས་དང་བཅས་
པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
བྲལ་བ་སྤྱད་མཆོམས་ལས་འདས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་དམ་ཆིག་
བསྐྱབ་མེད་ཅེས་སྒྲུགས་ཆེན་པོ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།** གཞན་ཡང་རྒྱལ་
མཆོག་ཀུན་བཟང་གི། ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཕྱག་རྒྱ་ཡི། །བསྐྱབ་མེད་
དམ་པ་མ་ལུས་འབྲུག། ཅེས་སོ། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་
པོ་ང་ཡི་དམ་ཆིག་ནི། །སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་འདས་
པས། །བསྤང་དང་མི་བསྤང་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་
པོའི་དམ་ཆིག་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

བསྐྱང་བའི་དུས་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

གཞན་ཡང་ཆོག་ས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་
དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་ཅིང་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བའི་བྱེད་
ལྷ་བ་བྱེད་ངོ་ཅོག་གི།

ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཆེས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དགུ།

ཆེས་བརྒྱ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉིན་དང་མཆན།

བསྟན་སྐྱབ་ཆོག་ས་མཆོད་བསྐྱང་བཤགས་འབད་པར་བྲ།

དེའང་དངོས་བྱུ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱང་བཤགས་བྱ་བའི་དུས་
བྱུག་སྟེ། ཆེས་བཙུ་ལྔ་དང་། རྩ་བས་སྟོང་པས་གནམ་སྟོང་དང་། ཆེས་
བརྒྱད་དང་། ཉི་ཤུ་ལྔ་དང་། ཆེས་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཤུ་དགུ་སྟེ། ཡོད་དག་ལ་
བྱིར་མཁའ་འགོ་རྒྱ་ཁིང་ནང་དུ་ཅ་རྒྱུང་བྱུང་པར་ཅན་འདུ་བས་ཉེ་བའི་
འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

བྱུང་པར་དུ་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ཉིན་མོ་དང་། མར་ངོའི་ཆེས་
བརྒྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་མཆན་མོ་སྐྱབ་པ་པོའི་གནས་སུ་མཁའ་འགོ་འབྲུག་
པ་ཅན་འདུ་བས་ལས་གང་ཡང་འབྲུག་པའི་བྱིར་བསྟན་སྐྱབ་ནམ་
པ་བཞི་ལ་བཙོན་པ་དང་། ཆོག་ས་མཆོད་དང་བསྐྱང་བཤགས་བྱ་བ་
ལ་འབད་པར་བྲའོ། །དེས་ནི་རྩ་བ་དེའི་རིང་ལ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་
སོས་པ་དང་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུ་བ་སྐྱར་དུ་འབྲུག་

གོ། །དེའང་ཤིང་གཅིག་དང་། བྲག་རི་དང་། མཆོ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་ནི་
 མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་། དུས་བཟང་པོ་གང་ལ་འདུ་བའི་ས་
 དེ་ནི་ཉེ་བའི་འདུ་བ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་ལ། རང་གི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ཉུག་
 ཏུ་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་གནས་པས་གནས་དང་འདུ་བ། དུས་བཟང་པོ་
 ལ་ཉེ་བའི་གནས་དང་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་རོ།

སྤྱིའི་གནས་ནི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཉེ་བའི་གནས་
 ནི་མཁའ་འགྲོ་ཁ་ཅིག་གནས་པ་ལ་འདོད་དོ། །རང་དུ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་
 པའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །གསང་བ་བདེ་ཆེན་གྱིས་
 མཆོད་པའི་ས་ནི་ཉེ་བའི་གནས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ།

དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར། གསང་བ་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི།

རྒྱུང་སེམས་རྩ་དང་ཐེག་ལའི་རྣམ་འབྱོར་སོགས།

ཡང་ཟབ་གནད་ལ་ནན་ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱ།

བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཟུང་འཇུག་ལམ་བསྐྱོམས་པས།།

རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ་ཆེ་འདིར་རྟོགས་སངས་རྒྱས།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བརྟན་པ་ནི་ཐབས་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེའི་རྟོགས་རིམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
རྣམ་འབྱུང་པས། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིམ་ལ་
བསྐྱབ་སྟེ། དེའང་སྤར་བསྟན་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་གཤེས་རིམ་ལ་
བསྐྱོམས་པ་ཤེས་ཤིང་མཐར་སྐྱེས་དང་ལྡན་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཁྱུགས་པ་ན། ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོས་སྤྱི་བོའི་ཁམས་བཞུ་བའི་
ཐེགས་པ་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་མགྱིན་པ་ནས་སྟོང་གར་བབ་པས་གསང་
བར་གཡོས་ཏེ་སྤར་དུ་སོང་བ་ཉིད་གཉིད་དུ་བསྐྱོག་པ་སྟོང་གར་སོང་
བའི་དྲངས་མས་སྤར་སྟོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོན་འོད་དང་
འབྲེས་པ་དེ་ལ་ཐོག་པས། འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་སྟོན་བས་
བྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱབ་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། བདེ་བ་གསལ་བ་མི་
རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ན། སྟོང་གའི་འོད་སྤར་མོ་ལ་དམིགས་པ་

བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ལུས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་བ་སྐྱེ་
བས་བསམ་གཏན་ཆེན་པོའི་ས་ནོན་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པས་ཁམས་གསུམ་
སོ་སོ་མ་ཡིན་བ་ཞེས་བྲགས་སོ།།

དེའང་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་དང་དེའི་དྲངས་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནི། གསང་ཐེག་གི་འབྲེལ་བ་ལས། གང་ལ་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་ཡོད་
བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ། དེ་ལ་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
བ་ཡོད་བ་ལ་ཐེགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་ཅའི་དྲངས་
མ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱད་བ་འབྲ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་ཕྱང་པོའི་རྟེན་
བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་སྟེ། ས་ལྟར་སྣང་སྟེ་ཡུམ་སངས་རྒྱས་
སྐུན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནི་སྟོང་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་དུ་མ་གྱུར་བ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ།།

དར་དཀར་གྱི་སྐྱད་བ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་མཆོལ་སྟོག་ལ་མའི་
དྲངས་མ་འབྲ་བ་གནས་པ་ནི་གདོད་ནས་ཕྱང་པོ་དག་པར་བྱེད་པས་

འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་དེ་ཆུ་ལྟར་སྤང་སྟེ་ཡུམ་སྤྲུལ་གྱི་ལོ། །མཉམ་པ་ཉིད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐམས་ཅད་བཀོལ་བ་མེད་པར་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་
 པའི་བདག་ཉིད་དོ།

དབྱུགས་གྱི་དྲངས་མ་གསེར་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་
 ཅམ་གནས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཕྱང་པོ་ཡང་ཁེང་གཡོ་བའི་རྟེན་བྱེད་
 པས་འབྱུང་བ་རྒྱང་ལྟར་སྤང་བ་སྒྲོལ་མ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་རོ།

དེ་ལ་བྱོད་གྱི་དྲངས་མ་མེ་ལོང་ཉི་མ་ལ་བཞག་པའི་རང་ཅམ་ཞིག་
 གནས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་
 མེ་ལྟར་སྤང་སྟེ་གོས་དཀར་མེའོ། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེའོ།

འོད་དེའི་དཀྱིལ་ན་ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཞུགས་པ་
 ནི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་སྟེ་གདོད་མ་ནས་ཕྱང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་
 བྱེད་པ་སྟེ་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤང་བའོ། །དེ་ནི་

ཁྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡུམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ལྟར་སྤང་སྤྱོད་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་གསལ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའོ།

དེ་ལྟར་ཐིགས་པ་གསེར་ཁྱུན་མ་འབྲ་བ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟེའུ་ཁ་བཅུ་གས་པ་འབྲ་བ་
ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡབ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
བོའོ། །དེ་འདྲར་རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཀེ་རུ་གདང་ལ་གཏམས་པ་འབྲ་བ་ནི། མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིགས་པ་དེ་
ལ་བལྟས་ན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྟེ། ཡབ་གང་ཡིན་པ་
ཡུམ། ཡུམ་གང་ཡིན་པ་ཡབ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འོད་ཅན་དུ་མཐོང་
ངོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ།
དེ་གང་ལ་ཡོད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ལ་ཡོད་
ཅེས་བྱ། དེར་མ་ཟད་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ངོ། །དེ་ལ་
བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་
བལྟ་ཞིང་དགུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

དེའང་སྒྲིང་དབྱས་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱས་ན་དྲངས་མའི་ཅ་ཏྲ་
 ར་བརྒྱར་གཤམ་གས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་དེའི་ནང་ན་ཐམ་གྱི་དྲངས་མ་ལ་
 དབྱགས། དབྱགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་འོད་ལྗར་གསལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
 སྒོང་བྱ་སྒྲུམ་ལྟན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འོད་
 གདངས་ལྟ་དང་བཅས་བ་དྲངས་མ་ལ་གནས་པ། ཁམས་ཀྱི་ཐེགས་པ་
 ཡར་འགོ་མར་འགོ་རྣམས་དེར་བྱགས་པས་སྒྲུམ་མང་བ་ལྟར་མར་
 མེ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་ལྟར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འོད་གསལ་བ་
 ཆེར་མཆེད་པས་ལུས་ནང་ཀྱན་ཀྱི་ཅ་འདབ་བདེ་བས་རྒྱས་པས་རང་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།

དེའང་སྒྲིང་བ་ཡབ་ལྟ་དང་། ཅ་ལ་སོགས་པ་སྲ་བ་ས་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་སྐུན་དང་། གཤེར་བ་ཚུ་སྟེ་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་སྒྲ་མ་གྱི་དང་།
 བདེ་བློད་གོས་དཀར་མོ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྒྲོལ་མ་དང་། ཀྱན་དུ་
 སྒྲོས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེངས་སྐྱག་མར་གནས་པ་རྣམས་དབྱེར་
 མེད་དུ་འདྲེས་པས་བྱུང་འབྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ཅ་རྣམས་ཀྱི་

སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འོད་དུ་འབར་བས་སྐྱུང་གཞིའི་ཡི་གེ་བསྐྱེགས་
ནས་ལས་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་འཁོར་བ་ཆོས་
ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་ཅུས་ཉེན་བྱེད། དབྱུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་
གཡོ་བར་བྱེད། རོད་ཀྱིས་བདེ་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ།

ནམ་མཁས་མཁའ་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པས་ཁམས་
གསུམ་ཡོངས་གྲོལ་གྱི་དགོངས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བྱེད་པ་ཉིད།
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ན་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། གང་ལས་བྱུང་བ་
དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོང་
སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་
ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་
ལས་བྱུང་བ་ན། ཐེགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྐྱོམ་པའི་རྒྱན་མ་བཅད་
པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལས་ཅི་འོང་ཞེ་ན། དེ་ལས་དེ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཁོ་
ནའོ་ཞེས་པ་འོང་སྟེ། ཐེག་ལེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་འོད་
ཅན་དུ་གྱུར་ཅོམ་ན། ཨོྫ་ཀྱིས་གོང་འོག་གི་སུ་ཉི། རྒྱུ་གིས་གོང་འོག་

གི་ཨ་དང་ནི། ལྷ་མ་གོང་ལོག་གི་མེ་དང་དུ་གནས་པ་འོད་དུ་འབར་
 ཉེ་ཐིགས་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲོ། ཐིག་ལེ་རང་བཞིན་མེད་
 པས་དར་དཀར་གྱི་སྐྱད་པ་འབྲ་བ་རྟ་རྩ་བ་ཅུ་ཆེལ་ཅ་མ་ལམ་ཆེལ་
 ལྷོག་ལ་མའི་དྲངས་མ་ཅ་མ་གནས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཆགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་དབྱུགས་གྱི་དྲངས་མ་གསེར་
 ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་ཅ་མ་ཞིག་གནས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོར་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་འོད་དུ་འབར་ཉེ་དེ་ལ་བྲོད་གྱི་དྲངས་
 མ་མེ་འོང་ཉི་མ་ལ་བཞག་པའི་དང་ཅ་མ་གནས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ཅ་མ་ན་
 ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་
 པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་དེ་ལ་དེ་བྱུང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་ཡིན་ཉེ་ཆོས་གྱི་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་ཏུ་བདེ་བ་འབར་བ་དང་། དེས་སྦྱིང་གའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཞིང་འོད་དུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གསང་བའི་ཤེས་རབ་ཐིག་ལེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་རང་
 བཞིན་ཐིག་ལེ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན། གང་ན་གནས་ན།
 ལྷེ་བ་ན་གནས། ལྷག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་དགྲིལ་ན་ཉི་མ་གནས་སོ། །རང་
 བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཏེ། ཐིག་ལེ་དེ་ལས་
 བྱང་བ་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་ཡབ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་ཐབས་
 སོ། །ཐིག་ལེ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 ལྷེ་ཡུམ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་པ་ཐིག་
 ལེར་ཞུགས་པ་ལ། ཐིག་ལེ་དེ་ལས་གཟུགས་དང་ཁམས་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཞི་བཅུ་རྩ་
 གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་
 བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་

རྒྱུ་ས་བཏབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་བྱབ་སྟེ་གནས་
 པ་ཡང་། ལྷས་བལྟ་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །གོང་གི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལས་
 འོད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་བློ་མར་བབས་ཏེ། ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོའི་རང་
 བཞིན་ཐིག་ལེ་འོག་མ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་ཐུར་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་མོ་བློ་དེ་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་འོད་དུ་འབར་ཏེ་སྒྲིང་གའི་
 དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་གྱུན་དུ་འབར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་དྲངས་
 མ་ཆེན་པོ་གསལ་ས་ལེ་སྒྲུལ་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྒྱངས་པ་ཅུམ་
 གནས་པ་འོད་དུ་འབར་ནས་ཐིག་ལས་པ་འོད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དབྱུགས་
 གྱི་གཞི་མེད་དེ་རྩེ་ཞན་རྩེ་ཞན་ལས་རྒྱ་བ་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་
 འབྲས་བུ་རྒྱ་བ་མེད་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བློ་དེ་གོང་མའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 ཐིམ་པ་ལས་ཐིག་ལེ་འོད་དུ་འབར་བ་ལ་བསྐྱུལ་བར་བྱ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 སོ། །དེའང་སྒྲིང་གའི་བློ་དེ་གྱིས་ཐིག་ལེ་མར་བབས་སྟེ་བའི་རྩ་འདབ་གྱི་
 ད་གྱིལ་གྱི་བདེ་བློ་ལ་ཐོག་པས། སྒྲར་བློ་དེ་དྲངས་མར་སོང་། སྒྲིང་

གའི་དྲངས་མ་ལ་ཐེམ་དུས་རགས་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགགས་པས་ཐེག་
ལེ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྙིང་གའི་གནས་ནས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ནི་
ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ།

དེ་ནས་སྙིང་གའི་ཐོད་ཀྱིས་མགྲིན་པའི་རྩའི་དབྱས་ཀྱི་དྲངས་མ་
ལ་ཐོག་པས་དྲངས་མ་སྙིང་གར་མཆེད། ཡང་རྒྱང་འགགས་པས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་
འོད་དེས་མགྲིན་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པ་ལ་མཉམ་པར་སྦྱར་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་གང་ན་བཞུགས་ན་རྩ་བ་ཅུ་དྲུག་གི་དཀྱིལ་ན་བསྒྲག་སར་ལ་
བཞུགས་པ་ལ་ལྷ་གཉིས་དྲུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
འོག་གི་ཐོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་འོད་འབར་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟན་གྱིས་
བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བྱིར་མི་གཡོ་བ་ནས་དགེས་པ་ཆེན་པོ་སྟོབ་པར་བྱ་
ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་འབྱུང་གནས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་

བ་ནི་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་ཡིན་ལ། འོད་དང་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་ནམ་པར་རྟོག་
 བ་ཟད་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཐིག་ལེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་དེ་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་སྤང་བ་སྟེ། བདེ་བའི་འོད་ལ་རོལ་མོ་ཞེས་བྱའོ། དེས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་གནས་ན་ཐིག་ལེ་བཞུགས་པ་ལ་སོག་གོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 སོ། །དེའང་སྟོང་གའི་ཐོད་ཀྱིས་མགྱུན་བའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱུད་དང་
 རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབྱུགས་ཐིག་ལེར་ཐིམ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །འོད་ནི་
 རོས་མ་ཐེན་དུས་འདོད་ཆགས་ཐེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས།
 དབྱུགས་ནི་རོས་མ་ཐེན་དུས་ཞེ་སྤང་ཐེན་དུས་གསལ་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས། ཅ་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་བ་རོས་མ་ཐེན་དུས་གཉི་ལྷག་ཐེན་དུས་ཆོས་
 དབྱིངས་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།

ད་ནི་མགྱུན་བའི་ཐོད་ཀྱིས་སྟེ་བའི་དྲངས་མ་བཞུ་བས་བདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བཟུ་
 ག་སུམ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ཅ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ནམ་མཁའ་སོང་བའི་དཀྱིལ་

ན་ལྷ་བ་ལ་ཐེག་ལེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གནས་སོ། ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་འདྲ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱེ་གཙོ་
 བོ་ལོ། འབྲུག་ས་བཅུ་དུས་བཞི་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཐེག་
 ལེ་དེ་ཉིད་ཡིན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐེན་ལས་ཀྱང་ཐེག་ལེ་དེ་
 ཉིད་ཡིན། འོན་ཀྱང་མགོན་པའི་ཐེག་ལེ་འདི་འོད་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་
 ཐེག་ལེ་ལ་ཐོག་ནས་འོད་དུ་འབྱུགས་སྤྱི་སྤྱུགས་སུ་གྱུར་བས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་འདི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སོ་
 སོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྤྱེས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་གྱུར་པ་ལ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོར་བདག་གྱུར་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་སྤྱི་
 གཞུག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་དབུས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་
 བདེ་བོད་ཀྱིས་འོད་དུ་འབར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱེ་སྤྱེ་དེ་ཉིད་མཐར་
 ཐུན་ནས་བྱང་ཚུབ་པས་གཞུག་ཏོར་ཆེན་པོ་འདི་ས་ནོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞི་པ་མདོར་བསྟུན། དང་པོ་ལྟེ་བའི་དབྱས་
 བ་ཤོད་ཀྱི་ཆ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཅའི་དྲངས་མ་བྱུག་ཅུ་ཙུ་
 བཞིའི་དབྱས་ན་གནས་པ་ལ་སྒྲིང་གའི་དྲངས་མའི་ཤོད་ཐོག་པས་
 རྒྱུན་བྱས་དུས་སྟུལ་བའི་སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོད་བཤོ། །དེ་ནས་ཤོད་
 ཡར་འབར་ཏེ་སྒྲིང་གའི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་པས་རྒྱང་དབྱགས་
 ཀྱི་དྲངས་མ་བྱུག་སྟེ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་
 སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཤོད་མགྱུན་པའི་ཅའི་
 དྲངས་མའི་དབྱས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐོག་པས་རྒྱང་དྲངས་མ་ཙུ་གསུམ་
 གཅིག་དུ་འབྲེས་ཏེ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ལོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་
 སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཤོད་སྒྲི་བའི་ཙུ་འདབ་དབྱས་ཀྱི་
 དྲངས་མར་ཐོག་པ་ལས་ཙུ་ཐིག་རྒྱང་གསུམ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པའི་
 རོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་འདིའི་ཐུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གཡོ་བྱེད་དང་
 བྲལ་བས་འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱང་སེམས་ཚུར་ཐིམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་

པོར་འདོད་ཀྱི། བྲངས་མ་ཙུ་འདབ་རྣམས་སུ་པར་འཕེལ་བ་ལ་བདེ་
 ལྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །བྲངས་མ་རྣམས་ཀྱི་བྲངས་
 མ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབྱས་ཀྱི་བྲངས་མ་ལ་ཚུར་འབྱས་པ་ན་མཆོག་
 མི་འགྱུར་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། བདེ་བློད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་
 བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས། དབྱགས་འགྱུ་བ་རྒྱུ་ཐེམ་པའི་ཆ་གསལ་བའི་
 ཡེ་ཤེས། ཙུ་རྣམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་ཆ་འདྲེས་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གསུམ་དུ་འཆར་ཏེ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྲོལ།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ཆེ་ལ་དབང་བ་
 དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་འཛིན་འགྲུབ་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དང་
 ལྟོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པས་སའི་རྟགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 ཁམས་མང་པོ་མཐོང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་
 འགྲུབ་པ་དང་། སྐུལ་པ་དང་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འགྲོ་བའི་
 དོན་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱོན་གྱིས་བྱུང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་དམ་པ་

ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་གོང་ལྟར་ལས་
 སུ་རུང་ཕྱིན་ཆད་ཆེ་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དགའ་བ་
 དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན།
 བདག་ཉིད་ཡེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལྷག་པའི་ཉིང་
 འཛིན་གོང་མ་ལྟ་བུས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཆོགས་རྣམ་
 པ་གཉིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པ་དེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་བས་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མ་གྱུར་བའོ།
 རྒྱན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་རྒྱན་དུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་རྫོགས་ཐེག་
 ལེ་མཉམ་སྦྱོར་བས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཐེག་ལེ་ལས་སུ་
 རུང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ་དེ་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྫོགས་པ་
 ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྤྱོགས་
 བཅུ་དུས་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆེ་ལམ་མམ་སྐྱུ་མའི་ཚུ་ལ་དུ་
 དོན་བྱེད་པས་འཁོར་བ་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི།

ད་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་
ལྷན་པ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པར་འབྱུང། །གང་
ཕྱིར་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི། །བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །གཞན་
དུ་གོང་ལྟར་སྒྲོས་པ་ལས། །སྒྲོས་དང་རབ་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས། །ཡང་
དག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ལས། །དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་པ་འཇུག།
སྒྲོས་པ་ཆུང་བ་རྫོགས་རིམ་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས། །ལྷ་གཅིག་བསྒྲོམས་པས་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམས་པར་
འབྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། **གསང་སྟོང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཅ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་**
འདི། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་ཡི་གེའི་རང་
བཞིན་ཏེ། །ཡི་གེ་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་སྤྲིན། །ཞེས་དང་། །ཨ་ནི་སྟོང་
དང་མི་སྟོང་གི། །དབུ་མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་

མིང་ཅམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན། །ཡི་གེ་སྤྱིང་བ་ཉིད་ལ་གནས། །ཨ་
 ཨ་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་
 ངང་ལས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་དགྲིལ་བསྐྱབས་
 པ་མེད་པ་ལ། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་དགྲིལ་དུ།
 དཔལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་བཟང་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པ། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ཆོས་སྤྱི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་
 མེད་པ་ལས། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྗེ་ར་བ་དང་གྲུང་བྱིམ་གྱི་དབྱུས་
 ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་འོད་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མ་ལུས་པར་
 བྱབ་པས་སྣང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་འབར་བར་བསྐྱོམས་ལ།
 ཨོྩ་ཨྩ་རྩྱུྃ་ཨ་ཨ། ཞེས་ཅི་རུས་སུ་བརྗོད་ནས་མཐར་ནམ་མཁའི་
 ངང་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མ་
 ལུས་པ་བསྐྱོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་
 འབྱུང་གནས་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྤྱིང་ལས། མཁའ་
 དགྲིལ་དྲངས་པའི་དབྱིངས་ཉི་ཟླ། །ཡི་གེས་རྒྱལ་པོ་སྣངས་དབྱལ་

(1) བསྐྱོམ། །རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །མ་ལུས་
པར་ནི་བསྐྱོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་ཀྱན་བསྐྱོམས་པར་
འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་སྙིང་ནང་དུ་མཆོན་གང་འོད་ཀྱི་
གོང་བུ་འབར་བ་གསལ་ལ་རྟོག་བ་མེད་བ་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་མདངས་
ཅན་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། རྒྱང་མི་གཡོ་
བར་དལ་བྱས་བྱས་དུས་རིམ་ཅན་དམིགས་བ་དེ་ཅན་ཡང་མེད་
པར་ཆོས་ཉིད་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་
ངང་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་གནས་པ་འབྱུང་སྟེ། འོད་དང་འཇའ་ཆོན་སྒྲུང་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒྲུང་མཐོང་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་འབྲེས་
པས་འོད་གསལ་འཆར་རྒྱབ་མེད་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སློབ་གནས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེའང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་
ཡེ་ནས་གནས་པའི་དོན་གསལ་ཐེབས་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་

(1) ཡ་འཛོམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༡༩-༡ །དབྱུལ།༽

ལས་གཞན་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། **དེ་ཉིད་ལས།**
 དུས་བཞི་སྟོགས་བཅུ་གང་ནས་ཀྱང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་མི་འགྲུབ། །སེམས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་
 རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཆོལ་ཅིག། །ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་དེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་དང་།
 ཆོ་ག་ཆད་ལྷག་ཅུང་ཟད་ཅིང་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་མི་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།** དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་
 དུ་རབ་སྦྱར་བས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུབ། །ཆོ་
 ག་ལྷག་གམ་མ་ཆང་ནའང་། །སྦྱོར་ཉིད་དག་སྟེ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་སོ།།

ད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་བསྐྱོམས་
 པའི་ཆ་ལག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ནི། དེའང་རིམ་བཤད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་
 བྱལ། །དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་
 རིམ་བསྐྱེད་རྒྱས་ཐོན་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་བོ། །དེ་ནས་ཨ་དཀར་པོ་ལས་

ཨ་ཐ་མོ་སྟོ་བ་དང་བསྐྱ་བས། ཨྱ་ལི་དང་ཀྲ་ལི་འཕྲོ་འདུ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་
གང་བསྐྱོམ་པའི་ས་བོན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།**
ཨ། རབ་ཏུ་བརྟན་གྱུར་ཨ་དཀར་ལས། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཨ་རྣམས་
སྟོ། །སྟོགས་ཀྱིན་གང་བར་གསལ་གྱུར་ནས། །བསྐྱས་ཀྱང་འཕེལ་
འགྲིབ་མེད་པར་བརྟན། །དེ་ལས་མིང་ཆོགས་གསལ་འབར་ཀྱན། །སྟོ་
ཞིང་བསྐྱ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་ས་བོན་ལ་
དམིགས་པ་མ་གསལ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། གདོན་
བགོགས་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལས་བཞིའི་རིམ་
པ་འབྱུང་བ་དང་། མཆོག་གི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།**
འདི་ནི་རྟོ་རྩེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །བརྟན་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ནས་ལྟའི་སྐྱུ་དང་། རྒྱ་ཆ་དང་། ཐུགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུའི་བར་
རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་ཡུམ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོ་མའི་བར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་

ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་དུས་སུ་ཆོག་པ་ལམ་
 རྫོགས་པའི་ཉག་ས་ནམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་སྒོ་འབྱར་གྱི་
 བང་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་གཙུག་ལའོ། །ཐུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་གཙུག་ལའོ།
 གྱི་དགྱིལ་ལའོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོམ་བུ་གསུམ་པའི་དགྱིལ་
 ལའོར་ཉེ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་སྒོ་བྱང་གི་སྒོ་འབྱར་
 གྱི་བང་དུ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་བྱུབ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་རྫོགས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཉེ་ཆོམ་བུ་ལྷ་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ངོ། །

དེ་ཡང་སྒོ་བ་ཡབ་ཡུམ་ནི། དགྱིལ་ལའོར་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་
 བའི་དེ་ལས་མི་བསྐྱེད་སྟེ། དགྱིལ་ལའོར་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་ཡང་སྒྲུག་ས་བཞིའི་སྒོ་བ་དེ་དག་
 དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲུག་ས་བཞིའི་སྒོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤར་
 གྱི་སྒོ་འབྱར་ལ་ལྷག་ས་ཀྱུ་ཡབ་ཡུམ་འོག་ན་ཡོད་པ་ནི་ཤར་སྒོའི་སྒོ་
 བ། གཡས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གྱི་འོག་གི་ཞགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་
 སྒོའི་སྒོ་བ། ལུབ་དང་བྱང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་ས་

གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཚུ་ལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 རྩོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞལ་ཐལ་ལེ་བར་གསལ་ཞིང་ཞེས་སོ། །བསྐྱོམ་
 དུས་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་པོ་ལ་རྩོགས་པར་བསྐྱོམ་སོ། །དེའི་དུས་སུ་
 སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །

དེ་ནས་རྩོགས་བཞི་སྟངས་ལོག་གཉིས་ཏེ་དུག་ལ་དགྱེལ་འཁོར་
 རིགས་ལྔ་བསྐྱོམ་བ་ནི། འཤར་དུ་རྩྭ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དགྱེལ་འཁོར་དེ་
 འབ་བ་ལྔ་ཆོན་ལྔ། སྟོང་དང་བྱུང་དང་བྱང་དུ་འབ་གཞན་གསུམ་གྱི་ལྔ་
 ཆོན་ལྔ་ལྔ་དབུས་སུ་ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་ལྔ་ཆོན་ལྔ་
 རྟེན་དགྱེལ་འཁོར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་ལྔ་བྱངས་ཀྱང་རྩ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་
 བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་གཉིས། སྟོང་འབྱུར་གྱི་སུམ་རུ་རྩ་བཅུད་བཅུད་
 དེ་བཅུ་བདུན་རུ་པ་ཆོན་བ་ལྔ་ལ་བཅུད་བཅུ་ལྔ་བཅུ་བསྐྱོམས་པས་
 མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲུང་བྱེད་གྱི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཉི་ཁྲི་ས་བདུན་བ་
 མན་ཆད་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པར་བསྐྱོམ་

བ་ནི་བསམ་ཡས་སྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ་དག་བ་ས་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །འདི་དག་གི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མ་
འགོད་དོ། །ཚུ་ལ་འདི་ནི་སྒྱུ་འབྲུལ་བྲ་བ་ཆེན་པོ་ལས་བཤད་དོ། །

ལ་ལར་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ལྷ།
དབུ་རྒྱན་གྱི་ལྷ། ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བས་འབྱེད་
བའང་ཡོད་དོ། །གསང་སྤྱང་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་
དག་གིས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་གྱོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་བ་སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ནི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།
དེ་ལྟར་རབ་གསང་སྒྲ་མེད་སྤྱིང་པོ་འདིས།
ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་གྲོང་དུ་ཉེར་འཛོལ་ཞིང་།
འགྲོ་ཀུན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤིང་བ་འདིར།
དུལ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་སྟོན་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགོ་བ་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས། འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་པས་རྩེན་པའི་འཁོར་བའི་གྲོང་ལས་ཐར་ཏེ། ཏེ་རུ་

ཀའི་གོང་ཁྱེར་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 དེར་འབད་པ་མེད་པར་ཕྱིན་ཏེ། དགའ་བས་དབྱགས་འབྱེན་ཞིང་། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངང་བཟང་པོར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་པའོ།

དག་ཆོགས་ལྷན་པོའི་ངོས་ན་རབ་གསལ་བའི། དཔག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ཉི་ལྔའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱིས། །འགོ་ཀུན་སྒྲིང་བཞིའི་ལྷན་པ་ངེས་
 བཅོམ་སྟེ། ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྤང་བ་བྱེད་པར་ཤོག། དཔག་མེད་
 རྒྱ་མཆོའི་དབྱས་ན་སྟོང་པོའི་གཙོ། ཆོགས་གཉིས་ལྷུ་དབང་རིན་ཆེན་
 གཙུག་རྒྱན་གྱིས། །མ་ལུས་སྦྱེད་ལུའི་རྒྱད་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། ཆོས་
 ཆར་འདོད་དགྱའི་འབྱོར་བས་ཡོངས་གང་ཤོག། ཐེག་མཆོག་སྟོང་
 པོའི་བཞོན་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས། །སྤྱིད་གསུམ་འགོ་བའི་ཁུར་ཆེན་རབ་
 ཁྱེར་ཏེ། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བས་ནས། ཐར་པ་ཆེན་
 པོའི་གོང་དུ་བགྲོད་པར་ཤོག།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས།

བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགྲུ་པའི་འབྲེལ་པའོ།

༥ དེ་ལྟར་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་
 བས། དེ་དག་གི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲིང་གསུམ་གྱི། བརྩུ་བ་གཞི་རྒྱུགས་
 པའི་ལེས་རབ་ལྟ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ་ལ་སྒྲི་དོན་
 དགུ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བསྟན་བ། དེ་ཉིད་རྒྱུགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་བ། སྒྲིང་བྱ་བསྟན་བ། སྒྲིང་
 བྱེད་བསྟན་བ། བྱུ་བ་མཐའི་ཆོག་གིས་མི་རྒྱུགས་པར་བསྟན་བ། ལ་
 བཟླ་བ། རྒྱུགས་པས་ཐག་བཅད་བ། སྒྲིང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་བཤད་བ།
 སྒྲིང་སྒྲིང་གི་དགོ་བ་བསྒྲོ་བའོ། །སྒྲི་དོན་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གསང་སྒྲགས་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་པོ་ལེགས་པར་བསྟན་
 བས། ད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་གཏུག་མ་སྟན་ཅིག་སྒྲེས་
 པའི་ཡེ་ལེས་གཞེད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྒྲིང་པོའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་སྒྲོས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བསྒྲིང་རྒྱུགས་རྒྱང་འབྲེལ་རྣལ་འབྱོར་བས།

ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་འབྲུག།

འདི་ལྟར་དང་པོའི་སྐོན་ས་བརྩམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལས་རང་བཞིན་ནི་
 མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པ་ཉིད། **འཕགས་པ་དགོན་**
མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ནའང་སྟོང་པ་རིག་པ་མེད་
 ན་ནི། །ནམ་མཁའ་བར་སྤང་བྱ་ཡི་རྗེས་དང་མཚུངས། །གང་ནའང་
 རོ་བོ་ཉིད་འགའ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་
 འགྱུར། །གང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྟེན་པ། །རང་བཞིན་མེད་དེ་རི་ལྟར་
 གཞན་གྱིས་རྟེན། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད། །རྒྱ་
 དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱང་མི་
 གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །མི་འགྱུར་འཆེ་བ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ། །རི་ལྟར་
 རྣམ་མཁའ་ཤེས་པ་མེད་པ་བཞིན། །དེ་ལ་མི་ཤེས་འགྲོ་བ་རྫོངས་པར་
 འགྱུར། །རི་ལྟར་རི་བོ་དག་ནི་མི་འགྱུལ་བ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་
 ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོད་མི་རུས། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། །ཆོས་

ནམས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རབ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང།

ཉིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་ལས། །ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་
མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ། །མི་ཡི་སེང་གོ་ཡིས་ནི་
དེར་སྟོན་ཅིང། །སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། །གང་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སྲུང་མ་རྟོག་
པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་སྤྱི་རོལ་དག་ན་ཡང། །མི་རྟོག་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་
པོས་བཀོད། །ཅེས་པ་དང། དགོངས་འདུས་ལས། །ཨེ་མའོ་ངོ་ཆར་
མེད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གསང་། །སྟོང་པ་མ་
ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དབྱ་མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

དེའང་སྤྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པའམ། ལྟ་དང་གཞུག་ཡས་ཁང་དུ་ཤེས་པས་སྟོང་ལ། དེའང་སྐྱེ་བ་
མེད་པར་ཤེས་པས་ནི་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་
འགྲེལ་ལས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་

བ་སྟོང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིས། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་
 སྟོང་། །ཞེས་བ་དང་། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་
 གནས་ནས་ནི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་གནས་
 བ་ནི། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། །སྤང་མེད་གནས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པས། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་གོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་སྟེ།
 གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ཡང་སྤང་སྤིད་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་།

ཡེ་ནས་བདག་མེད་སྟོས་དང་བལ་བ་ལ།

མ་རིག་འཛིན་པས་སྤིད་པ་འདིར་འབྱམས་ཏེ།

འཁོར་འདས་བདེ་སྤྱད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྤང་མོད་ཀྱང་།

སྤང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་།

སྤྱི་མ་མེ་ལམ་འདྲ་བར་མཐུན་པར་མཛོད།

དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་
 ཤེས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཆེ་ལམ་དང་འབྲ་བའི་
 འཁོར་བར་འབྱུང་ཏེ་བདེ་སྤྱད་སོ་སོ་ལ་སྦྱོད་ཀྱང་རང་བཞིན་བདེན་
 པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **མཛད་བྱུང་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡེ་ནས་ལྷན་**
འབྱམས་སངས་རྒྱས་ཆོས། རོག་མ་ཐ་མ་དབྱས་མེད་པས། རྣམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ། རི་ཤེས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་
འཁོར། རོན་ཀྱང་བཅིངས་མེད་བཀོལ་མེད་པ། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། གསང་སྟོང་ལས། རྣམ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་ཡིས། རྣམ་བྱིས་མཁའ་ལ་མདུད་པ་འདོར། བཅིངས་མེད་རྣམ་
པར་གྲོལ་མེད་པའི། ཡེ་ནས་ལྷན་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས། བསྟན་
བྱིར་སྟོབ་སྣ་ཆོགས་མཛད། ཅེས་སོ།

དེའང་དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བབྱུང་བས་འབྱུང་བ་ནི། **འཕགས་**
པ་དགོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས། འདི་དག་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྦྱོབ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དག་ནི་

དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དག་ཏུ་ཞེན་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་
 བའི་འབྲུལ་སྒྲུབ་འདི་དག་གྲུབ་ཚུ་ལ་ཡང་། བརྒྱ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་
 ལས། ལྟའི་བྱ་བ་རྒྱ་རྣམ་པར་རོལ་བས་འཇམ་དབལ་ལ་སྤྲས་པ།
 འཇམ་དབལ། ཕྱིར་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་དག་གྲེད་པ་པོས་བྱས་པ་འཇམ་རི་
 ལྟར་བལྟ་བར་བཀྱི། འཇམ་དབལ་གྱིས་སྤྲས་པ། ལྟའི་བྱ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 ཡུལ་འདི་རྣམས་ནི་གྲེད་པ་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་སམ་རྟོག་
 བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟའི་བྱས་སྤྲས་པ། བག་ཆགས་
 རི་ལྟར་བལྟས་ཀྱང་རི་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་ཞིང་འཐས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་དུ་ག་ལ་རུང་། འཇམ་དབལ་གྱིས་
 སྤྲས་པ། ལྟའི་བྱ། ལྟར་དུ་རུང་སྟེ། ཁོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་སྤྲ་རྒྱ་ཁ་སྤྲོན་བམ་
 བེ་མེ་སྤྲོན་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་ཡུས་སྟག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས། ཁོང་།

ཁྱིམ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྟག་ཏུ་མཐོང་ནས་བྱོས་པས་བྱོང་ཁྱིམ་སྟོང་ས་
 བ་འབྱུང་ངོ། །ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་བསྐོམས་པས་ས་དང་ཆུར་སྒྲང་བ་
 དང་། རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་མི་གཙང་བ་དང་རུས་གོང་
 གི་འདུ་ཤེས་བསྐོམས་པས་དེར་སྒྲང་བ་ཡིན་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་
 ཆགས་བརྟས་པས་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲང་། ལྷའི་བུས་སྦྱས་པ། བག་ཆགས་
 བརྟས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་བདག་ཅིད་ཕྱིར་སྒྲང་བ་ཡིན་
 འང་མ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ།

སྒྲང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལའི་སྒྲང་བ་ནི་ལ་ལའི་
 ཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ས་འབའ་ཞིག་ལའང་། ས་ལ་སར་འདུ་ཤེས་
 པའང་ཡོད། ས་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ས་ལ་ལོངས་སྦྱོང་དུ་
 འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ས་ལ་སྟག་བསྐྱལ་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་
 ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་
 ཡོད། མེ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་ཟས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་

བཤང་ཡོད། ལྷ་ལ་སར་འདུ་ཤེས་བཤང་ཡོད། ལྷ་ལ་བདུད་རིམ་འདུ་
 ཤེས་བཤང་ཡོད། ལྷ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་བཤང་ཡོད། རྣམ་མཁའ་
 ལ་རྣམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་བཤང་ཡོད། རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་སུ་འདུ་
 ཤེས་བཤང་ཡོད། རྣམ་མཁའ་ལ་སར་འདུ་ཤེས་བཤང་ཡོད། དེ་བས་ན་
 དེས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ལྟར་ཡང་སྤྱང་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་ལ་དེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་བ་མི་ལམ་ལྟ་
 བྱུང་རང་བཞིན་མེད་བ་ཡིན་ནོ།

དེར་མ་ཟད་མི་གཅིག་ལ་བལྟས་བ་ནའང་ཆ་ཤིས་ཀྱིས་དུ་མར་
 སྤྱང་སྟེ། གཉིན་དང་། དག་དང་། དག་སྤྱོད་དང་། བཅ་ཟེད་དང་། སྤྱེས་བ་
 ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤྱང་
 ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **དོན་མཛོད་**
ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བརྒྱབ་བས་མི་གཡོ་བའི། ལྷ་ལ་ཡང་གཡོ་བའི་
 དབང་རྒྱལ་ས་རྣམས་སུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་མདའ་བསྐྱེད་སྤྱང་
 བ་ཡང་། །གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་རྣམ་བ་སྣ་ཆོགས་བྱེད། །ཇི་ལྟར་མོངས་

བས་ལོག་གནས་བལྟས་བ་ཡིས། །མར་མེ་གཅིག་ཉིད་གཉིས་སུ་སྒྲང་
 བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་ལ། །ཀྱེ་མ་སྒྲོ་ནི་གཉིས་
 ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲང་། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཚུ་གཅིག་ཉིད་སྒྲང་གིས་དབའ་
 རྒྱབས་མང་པོར་སྒྲང་བ་དང་། མར་མེ་གཅིག་ཉིད་མིག་བཙེར་བས་
 གཉིས་སུ་སྒྲང་བ་དང་། ས་ར་ཉ་གཅིག་ཉིད་བཟང་ངན་གཉིས་སུ་མཐོང་
 བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་
 བས་བསྐྱད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ལ་
 སྒྲང་བ་མི་ལམ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

སྒྲང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

དནི་རྣམ་པ་སེམས་ལ་སྒྲང་ཡང་སྒྲང་ཡུལ་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ལྟར་བྱི་རོལ་སྒྲང་བའི་དངོས་པོ་ཀུན།
 སེམས་ལ་སྒྲང་ཡང་སེམས་སུ་བྱུབ་པ་མེད།
 སེམས་ལས་གཞན་དུ་འང་བྱུབ་པ་འགྲུལ་མེད་དེ།

བག་ཆགས་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་།།

སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ།།

བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་རོ།།

འདི་ལྟར་མེ་ལོང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ན། མེ་ལོང་
 དྲངས་པའི་ངོས་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་རྟེན་དུ་བྱང་བ་དང་།
 བཞིན་ལ་རྣམ་པ་འཆར་བའམ་བཏོད་བྱེད་གྱི་རུས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་
 ལས་རང་གི་བཞིན་ངེ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་དུས། བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་
 བྱད་ཀྱང་མ་ཡིན། བྱད་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཏོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་
 བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་ངོར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་
 བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲུང་དུས། སྒྲ་ལུལ་
 རིལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་དག་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་
 གྱི་བག་ཆགས་འབྱུང་བ་ལས་སྒྲུང་བ་མ་གཏོགས་དོན་གཞན་བདེན་
 བར་བྱུང་བ་ཡང་མེད་པས་འབྱུང་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་
 སྒྲ་ཤད་འཇག་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་མཚུངས་པ་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བའོ།།

ད་དུང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་རྩོལ་སོགས་པར་སྤང་བ་འདི་དག་གི་
 བྱང་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་འཛིན་ལས་གྲུབ་
 པ་ཁོ་ནར་ཞེན་པ་ཁྱོད་ལ་པག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
 མོད་ཀྱི་སྤང་སྤིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་དུས་ནས་གི་
 བྱང་བར་གསུམ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ལ་སྤང་བ་སྦྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་
 མཚུངས་པར་བཤད་དེ། **འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མེ་**
ལོང་ངོས་སམ་འབྲུ་མར་སྣོད་དག་ཏུ། །བུད་མེད་ཁ་བཞིན་བརྒྱན་པས་
བལྟས་པ་ན། །དེ་ན་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་སྤང་ཡང་། །ཡོད་
པ་མ་ཡིན་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་ལས་
དེར་འཛིན་པའི་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པ་སྦྱེ་བར་བྱེད་དོ།

འདིར་གཟུང་བ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྦྱེས་
 པའི་རྟོག་པ་སྟེ་སེམས་ཉིད་གཟུང་བར་སྦྱེས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཛིན་
 པ་ནི་རྗེས་ལས་སྦྱེས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ཡིན་

ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། དེ་ལ་གཟུང་བཞི་ཡུལ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། འཛིན་བཞི་དེ་ལ་དབྱེད་པའི་སེམས་ལས་
 བྱང་བའི་ཞེས། ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གང་ཞེས་སོ།།

འདིར་མི་མཁས་ཤིང་རྫོངས་ལ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་པལ་ན་དེ།
 གཟུང་བཞི་དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲང་བ་ཡིན་ལ། འཛིན་བ་རང་གི་ཞེས་
 པའི་ཞེས་འཛིན་ཏེ། བ་ལང་རྩི་ཁྱོད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེས་ཆོག། ཁོ་
 ན་གཟུང་འཛིན་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་འདི་དག་སྤྲང་
 ངམ་མི་སྤྲང་། སྤྲང་ན་གཟུང་འཛིན་སྤྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཟུང་བ་
 དང་དེར་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་དེ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། མི་སྤྲང་ན་འཕགས་པའི་སྤྲང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། ཉན་
 སྟོན་དག་བཙུག་གིས་རི་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཐོང་བ་དང་། སངས་
 རྒྱུས་གིས་རི་སྟོད་པ་མཁུན་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་
 བྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་མང་ཡང་
 ཏ་ཅང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། **ཆོས་ཀྱི་གྲགས་**

བས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། དེ་དག་འདིར་ནི་སྒྲོ་བྱ་
མིན། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པའང་སྒྲུང་བཀའ་ཟེན་མོད། འོན་ཀྱང་
རི་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་པོ་
ལ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བཤད་དེ། སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་ཡུལ་མ་བྱེད་པ་རེ་བདེན།
འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བྱེད་དག་གི་སྒྲོ་གོས་དེ་ནི་མཇེངས་པ་ཞིག་སྟེ། རོན་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལའང་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་ཡུལ་ནི་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མེད་པ་ནའང་ཡོད་
པ་དང་། རང་གཞན་དུ་སོང་དུས་མི་འཕོ་བ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་
པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སེམས་ཡིན་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་འགོ་
ལྷོག་ངེས་པས། རང་ཡོད་ན་ཡོད། མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་
དང་། སེམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མེད་པ་ལྟར། དེ་དག་ལའང་དེར་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་སྒྲུང་བ་རྗེད་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུང་མི་སྒྲུང་དུ་ངེས་
པ་ནི། སེམས་ཡིན་པས་ན་སྒྲུང་བ་ཅེས་སེམས་སུ་བཞག་པས་ཆོག་

མོད། ལྷང་ཡུལ་སེམས་སུ་ཆོམ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་མོངས་པས་རྩམས་
 བོ་ཆེ་མི་རིགས་པར་སྤྱོད་བཀའ་ཡིན་ནོ།

ལྷང་སྤྱིད་སྤྱོད་མ་ལྷང་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ལྷང་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བར་སྤང་དུས་མེ་ལོང་གི་ནང་།

དེར་ནི་བྱད་ཉིད་སྤང་ཡང་མ་གྲུབ་ལ།

བྱད་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཏོད་བྱེད་མེད།

མེད་བཞིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མཛོན་སུམ་ལྟར།

སྤྱོད་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།

འདི་ལྷང་མེ་ལོང་དུ་བྱད་མ་འཕོས་ཀྱང་སྤང་ལ། ལྷང་དུས་ནས་བྱད་

ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལྟར། ལྷང་སྤྱིད་གྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྤང་དུས་ཉིད་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་

གཞན་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **རྩ་བ་**

ཤེས་རབ་ལས། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྤྱོད་མ་བཞིན། ཁྱི་ཟའི་གྲོང་ཁྱིར་ཇི་

བཞིན་དུ། ཁྱི་བཞིན་སྤྱོད་དང་དེ་བཞིན་གནས། ཁྱི་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་

བའང་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྷར་
 རྣམ་མཁའ་དྲངས་ལ་ཁྲིམ་པར་བ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་པའི་
 མཆོར་སྣང་ཡང་། །ཁྲིམ་བ་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྷར་མི་དག་བྲག་རིའི་ཁྲོད་
 འདུག་སྟེ། །སྤྱི་ལོ་སྤྱི་དང་དུ་དང་དགོད་པ་ལས། །རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་བྲག་ཅ་འབྱུང་མོད་གྱི། །སྤྱི་ལས་དབྱངས་དེ་རྣམ་ཡང་འཕོས་པ་
 མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

སེམས་ངོ་བོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ནི།

འདི་ལྷར་སྤྱི་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་རིགས་པས།

མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བརྟགས་ན་ངོས་གཟུང་མེད།

ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་སྤྱི་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས།

ཡོད་མེད་མི་དམིགས་མཐའ་བྲལ་མ་བྲལ་མེད།

དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་ན་བདེན་པ་ལྷར་སྣང་ཡང་། ཨྱི་

སྒྲུང་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་གཟུང་བའི་
 ཡུལ་མི་དམིགས། རང་འཛིན་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་པས་ངོ་བོ་ངོས་
 གཟུང་ལས་འདས་པས་འཛིན་པའི་སེམས་མི་དམིགས། གཉིས་མེད་
 སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་ལས་འདས་པ་སྟེ། **དཀོན་**
མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤངས། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ཡིན་ཞེས། སེམས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་བརྟོན་
 འགྲུས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 པར་གྱུར་བའོ། །ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་བའོ། །གཏི་མུག་པར་གྱུར་བའི་
 སེམས་དེ་གང་ཡིན། ཅི་གང་འདས་པའོ། མ་འོངས་པའོ། ད་
 ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་སེམས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 འགགས་ཤིང་ཟད་པའོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་ཤིང་
 མ་ཕྱིན་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེན་དང་གནས་མེད་
 པའོ། །འོད་སྤངས། སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། སྤྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད།
 དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་

སོ། །འོད་སྤངས། སེམས་ནི་དབྱང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྤང་
 བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་སྤངས།
 སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་གཟིགས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོད་སྤངས། སེམས་ནི་ཀྱན་དུ་བཅའ་ན་མི་བརྟེན་
 རོ། །གང་མི་རྟེན་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་
 འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་པའོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་མི་དམིགས་པས་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་།
 བྱམས་པས་ཁྱས་པ་ལས། སེམས་ནི་དབྱིབས་མེད་པ། ཁ་དོག་མེད་པ།
 གནས་མེད་པ། རྣམ་པའང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དང་། སལ་པོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་
 བའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་ལ་གང་ཞིག་འཇུག་འདོད་པ། །དེ་ནི་བསམ་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྤྱོད་ས། །རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་འདྲ་

ཤེས་འཛིན་སྤོངས་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གྱིས་འདི་ལ་འབྱུག་
 པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་བ་
 སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་
 བ། །ཆོས་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་དང་། གུན་
 བྱེད་ལས། །བསྟན་དུ་མཆོན་མའི་དངོས་པོར་མེད། །མཐོང་དུ་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་དང་བྲལ། །ཤེས་སུ་ཆོག་དུ་བརྗོད་དུ་མེད། །རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་
 སྟེང་པོ་འདི། །སློ་ཡིས་བཏགས་པ་གུན་དང་བྲལ། །དོན་འདི་ངེས་པར་
 ཏྲགས་འདོད་ན། །དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཏྲག། །དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་
 སྐྱེ་བ་མེད། །ཏྲགས་ནི་སེམས་ཉིད་འགག་པ་མེད། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཉིད་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡིས་མཆོན། །ཞེས་སོ། །

རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

འདི་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་ཆ་ནས།

སྐྱེ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་སོགས་སྤང་ན་ཡང་།

སྤང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད།

སྒྲིག་རྒྱུ་འུ་དང་རྒྱུ་འུ་སྒྲིག་ལུགས་བཞིན།

འདི་ལྟར་རྒྱུ་འུ་བ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་འུ་ལྟར་སྒྲིག་བར་སྒྲིག་དུས་ཉིད་ནས་
 སྒྲིག་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པར་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། **གསང་སྒྲིག་ལས།**
 ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་མྱད་གྱི་ཆོས། །རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་
 གསང་། །སྒྲིག་བཅའ་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲིག། །སྒྲིག་བ་ཉིད་ན་སྒྲིག་
 མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་མྱད་གྱི་ཆོས། །རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་གྱི་གསང་། །འགག་བཅའ་ལས་ཐམས་ཅད་འགག་ །འགག་
 བ་ཉིད་ན་འགག་བཅའ་མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་མྱད་གྱི་ཆོས། །རྒྱུ་ལས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གསང་། །གནས་བཅའ་ལས་ཐམས་ཅད་
 གནས། །གནས་བ་ཉིད་ན་གནས་བཅའ་མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་མྱད་
 གྱི་ཆོས། །རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གསང་། །དམིགས་བ་
 མེད་ལས་ཐམས་ཅད་དམིགས། །དམིགས་བ་ཉིད་ན་དམིགས་བ་
 མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་མྱད་གྱི་ཆོས། །རྒྱུ་ལས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་གྱི་གསང་། །འགྲོ་འོང་མེད་ལས་འགྲོ་དང་འོང་། །འགྲོ་འོང་ཉིད་

ན་འགྲོ་འོང་མེད། །ཅེས་པ་དང།

དོ་ཏ་མཛོད་ལས། ལུ་བོ་སྤྲོ་ཆོག་ས་པ་ཡང་རྒྱ་མཆོར་གཅིག་པ་
 ལྟར། །བརྒྱན་པ་དུ་མ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཅིག་གིས་འཛོམས། །ཉི་
 མ་གཅིག་སུ་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །ལུན་པ་དུ་མ་དག་ཀྱང་འཛོམས་
 པར་བྱེད། །རི་ལྟར་རྒྱ་འཛིན་གྱིས་ནི་རྒྱ་མཆོལ་ས། །རྒྱ་སྤངས་ནས་
 ནི་ས་གཞི་གང་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ནི་མ་ཉམས་ནམ་མཁའ་དག་དང་
 མཉམ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་དག་ཀྱང་མེད། །རྒྱལ་བ་སུན་
 སུམ་ཆོག་ས་པས་ཡོངས་གང་བ། །ལུན་ཅིག་སྤྲེས་པ་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་ཉིད། །དེ་ལས་འགྲོ་བ་སྤྲེ་ཞིང་འགག་པ་སྟེ། །དེ་ལ་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་པ་ཡང་མེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་སྤན་ནམས་རྒྱ་མཆོར་
 གཅིག་པ་ལྟར། སྤྲེ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ནམས་སྤྲེ་མེད་དུ་གཅིག་པ་དང་།
 ཉི་མའམ་མར་མེ་གཅིག་གིས་ལུན་པ་དུ་མ་འཛོམས་པ་ལྟར། སྤྲེ་མེད་
 གཅིག་ཤེས་པས་འབྲུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྲེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 སྤྲིན་ལས་ཆར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་བབ་དུས་སྤྲིན་ལ་ཆེ་

ཆུང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་ཆོས་
 ཅན་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྦང་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་
 དང་། སེམས་ཉིད་ངང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངང་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཞེན་འཛིན་གྱིས་འཁྲལ་ཡང་། སེམས་ཉིད་ལས་གཡོས་པ་མེད་
 པའི་ངང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཡིན་ས་དག་པའི་ངང་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་།

དགོངས་པ་ངས་པར་འབྲེལ་བ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། རྩོན་བདག་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་གཅིག་ན་མཆིས་པའི་ཆེ། དགེ་
 སྦྱོང་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་ཏེ། ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་དམིགས་པས་
 བརྟེན་པར་བབྱེད་དེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་ནི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་
 པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བློ་བཟེང་བར་
 བཞག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །བདག་གིས་ནི་ཆོས་གཅིག་
 གི་མཆོན་ཉིད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་

འཆའ་ལགས་སོ་ཞིས་སོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྤྱད་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་སྤང་བའི་ཆོས་རྣམས་གཟོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ལས།

ཁྱད་པར་མ་དག་འགོ་དྲུག་སྤང་བ་འདི།

མེད་བཞིན་སྤང་བ་བག་ཆགས་འབྱུང་བའི་གཟུགས།

རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྤང་བ་བཞིན།

དེ་བསལ་འདོད་པས་བད་ཀན་སྦྱོང་བ་ལྟར།

འབྱུང་སྤང་དག་འདོད་མ་རིག་ལིང་ཏྲོག་བསལ།

འདི་ལྟར་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱེབས་པས་སྐྱེ་ཤད་འཛིག་པ་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བ་ན་བད་ཀན་སེལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཙུན་པ་ལྟར་
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་
འཛིན་པའི་བག་ཆགས་དང་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏྲོག་གིས་བསྐྱེབས་
པས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་རང་

ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་མ་ཟད། བྱིས་དོ་འཁྱག་ནང་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཞེན་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེལ་ཤད་འབབ་པ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུང་
 དུས་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་ཐོང་བ་སྐྱེ་བ་བྱིས་པ་འབྲིད་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 བཤད་དེ། **ཆོག་གསལ་ལས།** མ་རིག་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་
 སོང་བའི་བྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་པས་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་
 རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེལ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློ་གྲོས་
 གྱི་མིག་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
 རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཞེས་
 པ་དང་། **ལྟར་གཤེགས་པ་ལས།** རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་
 གིས། སྐྱེལ་ཤད་ལོག་པར་འཛིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོར་རྟོག་པ་
 འདི། །བྱིས་པས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས། །ཞེས་སོ།

དེའང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་
 པས་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན་དང་མ་ཐུན་པར་དག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་པར། **སྤྲ་མ་ལས།** གང་གི་ཆེ་མ་རིག་པའི་
 རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་ངི་མ་མེད་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུན་མངའ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་
 དག་གིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་འདྲ་མ་མཐོང་
 བ་ལྟར་འཕགས་པས་བྱིས་པའི་སྤྱེ་བོའི་སྒྲོས་བརྟགས་པ་བཞིན་མ་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསལ་བར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འབྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་བྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྲང་བ་སྟེ་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་སྟེ་སྤྱོད་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤྱིག་རྒྱུའི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་བདེན་
 པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་འདི་ལས་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་སྟེ་ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྤྱིར་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་བདུན་ལས། མཐའ་བྲལ་
དབྱུ་མར་བསྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པའི་མིང་ཏོག་དེ་གང་གིས་སེལ་ཞེན། སྤྲུལ་པ།

དེ་ཡི་གཉེན་པོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།།

འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྟོང་པར་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་།།

སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སྤང་བར་ཐག་བཅད་དེ།།

སྤང་སྟོང་གཉིས་མེད་བདེན་པ་གཉིས་དོན་ཤེས།།

མཐའ་གཉིས་གནས་བསལ་དབྱུ་མར་བསྐྱབས་པ་ཡི།།

སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གྲོལ།།

འདི་ནི་ངེས་དོན་སྤྱིར་པོའི་དམ་པ་སྟེ།།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཉེ། དེ་ཉིད་གྲིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན། ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་བཞིན་སྒྲང་
 བ་སྤྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྟོང་བ་
 ཉིད་གྲིས་གྲོལ་བ་ཉིད། དབྱུ་མ་རྩ་བར། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་
 རྣམས་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག །རྩི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་བུ་
 དང་། །སློག་རྒྱ་མི་ལམ་འབྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་བ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་
 རྣམས་པར་སྟོང་བའི་མདོ་ལས། ལས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྲིས་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོང་སྟེ། མ་དོས་པས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།
 གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་
 ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་གིས་
 སྟོང་ཉིད་ཞེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

སྟོང་པ་ཡང་སྒྲང་བ་ཉིད་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆ་ཅམ་དུ་ཞེས་
 པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱས་པ་

ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་
 སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། གཟུགས་
 གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱང་གཟུགས་སུ་བརྗོད། རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་
 པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། གཏི་ཐུག་ང་
 རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་བསྐྱེད། རྟོག་པ་དེ་ཡང་མ་བྱུང་བྱུང་མེད་
 པར། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འབྲེན་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་
 མི་དམིགས་དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་
 དམིགས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ནམ་མཁའ་འབྲེལ་ཞེས། དེ་ལྟར་
 གང་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གཉིས་ཀ་རྩིས་
 གཅིག་སྟེ། མཉམ་དང་མི་མཉམ་དེ་བཞིན་མཉམ་པ་ཡིན། སངས་
 རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མེད། དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་

དེ་ནི་མཁས་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་
གསུངས། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། །སེམས་
ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྦྱིས་བྱ་
མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

དེའང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་
དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དབྱུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
ཡི་གཤོད་མ་ནས་དག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས། ཏྲག་ཆད་འཁོར་འདས་
ཀྱི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཆོས་ཉིད་བྱ་བཅས་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། སངས་རྒྱས་སེམས་
ཅན་སྣང་སྟོན་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི། །སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ང་ལས་བྱུང་
བའི་བྱིར། །ཡིན་ས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ལ་ཡང་བསྐྱེ། །ཞེས་པ་དང་།
དགོངས་འདུས་ལས། །ཨེ་མའོ་ངོ་མཆར་མེད་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །མ་བཅོས་མ་བསྐྱད་བྱས་པ་

མེད། །རི་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་གི་
 ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་། །གཞི་རྩ་མེད་པའི་
 སེམས་ཉིད་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་
 ཆད་གི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་། །རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་གིས་
 གྲུབ། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་གི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གསང་། །སྟོང་བ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དབུ་མའང་དམིགས་སུ་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅད་པ་ནི། འདི་ལྟར།

སྒྲུང་བའི་དངོས་ཀྱིས་པན་གཞོད་གཉིས་སུ་མེད།
 དེར་འཛིན་ཞེན་བས་སྲིད་པར་འཆིང་བས་ན།
 སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུང་ལ་བརྟག་དབུད་མི་དགོས་ཀྱི།
 འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅད་པར་མཛོད།

འདི་ལྟར་སྒྲུང་བས་འཆིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་པར་མ་ཞེན་

ན་ཚུར་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
 ན་ཞེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་སྤང་བ་ནི། **དོན་ལས།** གང་
 ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་
 ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་སྤྲོས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །སྟོག་པ་དེ་
 ཡིན་འཛིན་དང་བསྐྱོམ་བའང་དེ། །བརྟན་བཅོས་སྤྱིང་ལ་འཆད་བའང་
 དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

དེའང་སྤང་བའི་གཟུགས་སྒྲིབ་རོ་རིག་ལ་པར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་རང་
 བ་ཞེན་མེད་པ་དང་། མི་གཅང་བ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་སྤོང་ཡང་
 སེམས་ཀྱི་ཞེན་མཁན་མ་གྲོལ་བས་འཛིན་པའི་རྩ་བ་མ་ཆོད་དེ་བྱི་ལ་
 རྩོད་འཕངས་པ་ན་རྩོད་ཀྱི་མཁན་ལ་མི་འབྱུང་བར་རྩོད་ལ་རྟུགས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་མི་གྲོལ་བས། སེང་གོ་ལ་རྩོད་འཕངས་
 དུས་འཕེན་མཁན་གསོད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཆགས་སྤང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་ནང་དུ་བརྟགས་ལ་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། **དཀོན་བརྟེན་ལས།**

འོད་སྤངས། བྱ་དུ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ལ་བྱིར་རོལ་དུ་མ་རྒྱག་
 ཅིག །འོད་སྤངས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྤོང་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་
 ཅན་བྱིངོལ་སྟེག་པ་དང་མཚུངས་པ་དག་འབྱུང་ངོ། །འོད་སྤངས། ཇི་
 ལྟར་བྱིངོལ་སྟེག་པ་དང་མཚུངས་པ་དག་གང་ཡིན་ཞེས། བྱིངོལ་ཉིད་
 གྱིས་འཇིགས་པ་ལས། ཇི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྟེག་གི་ངོ་དེ་སྤྲུལ་འཕངས་
 བ་ལ་མི་སྟེག་གོ །འོད་སྤངས། འདི་ལྟར་དག་སྤོང་དང་བཅས་ཟེལ་ཅིག་
 གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། བྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་བཅོན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུ་བ་དང་།
 འཇིག་པའི་ཆོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པས།
 ཁྲོང་དང་། ཁྲོང་བྱེར་དང་། ཁྲོང་རྩལ་དང་། ལྷོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་འཁོར་དུ་སོང་ན་ཡང་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་།
 བྱི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་དག་དགོན་པར་གནས་པ་ལས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་
 ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་

ཉེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་
 བོ་དག་གིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་
 ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ག་ཤིན་རྗེའི་
 འཇིག་རྟེན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས། དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྤྱོད་ཁྱིའི་
 ལ་སྟེག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྲ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱི་ནི་དོ་བས་སྐྱག་གྱུར་
 ཀྱང་། །སྤྲུལ་འཕངས་མི་སྟེག་དོ་ལ་སྟེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དགེ་
 སྤྱོད་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་དག། །གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྐྱག་ནས་དགོན་
 པར་གནས། །དེ་དག་དགོན་པ་དེན་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མཐོང་གྱུར་ན། །བཏང་སྟོམས་འདུག་ཅིང་
 བད་གི་ཚུ་ལ་མི་ཤེས། །དེ་ཡི་ཉེས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །མི་ཤེས་
 པ་ནི་སྤྲར་ཡང་གྲོང་དུ་གནས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པས་དེར་ཡང་
 གཞོད་པར་འགྱུར། །དེར་ཡང་ལྟ་ཡི་མོངས་སྤྱོད་སྤྱད་གྱུར་ཏེ། །ལྟ་དང་

མི་ལས་ཁ་ཅིག་གི་འཕྲོ་ཆས་ནས། །དེ་དག་ངན་སྲོང་སར་ནི་ལྷུང་བར་
 འགྱུར། །ལྷན་པོ་དེ་དག་གི་འཕྲོ་ཆས་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྱུར། །དེ་ལྷན་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བརྒྱུ་ལྡན་དེ་དག་ནི། །ཁྱིའི་སྤྱག་པ་འབྲེལ་བའི་གཤེགས་
 གསུངས། །འོད་སྤངས། སྤྱི་མའི་དུས་ན་དག་སྲོང་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་
 བ་ཁྱིའི་སྤྱག་པ་མི་འབྲེལ་བ་དག་ནི། དཔེར་ན་སེང་གེ་ལ་རྩོམ་སྤངས་
 བ། རྩོམ་སྤངས་བྱུང་ཤེས་པས་རྩོམ་མི་སྤྱག་པར་རྩོམ་སྤངས་བར་བྱེད་
 བ་དག་ལ་སྤྱག་པས་སྤྱི་མའི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དག་སྲོང་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་
 བ་དེའི་ཆེ་སེམས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ནས་སེམས་ལ་བརྟགས་པས་
 དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེང་གེ་མི་ལ་ཟ་བ་ལྟར། །དག་
 སྲོང་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་ཡིས། །སྤྱི་རོལ་འདོད་ཡོན་མཐོང་གྱུར་
 བ། །སེམས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ནས་ནི། །སེམས་ཉིད་སྲོང་བར་
 ཤེས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །འོད་སྤངས།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟའི་འདུལ་སྦྱོང་ལ་མཁས་པས་རྟ་དེ་གང་དང་གང་
 དུ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་མ་གྱང་བ་དེ་སྤིང་དུ་སྦྱོང་དོ། །འོད་སྤངས།
 དེ་བཞིན་དུ་དག་སྦྱོང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་ཡང་གང་དང་གང་དུ་
 སེམས་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེ་དང་དེར་རབ་ཏུ་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་
 སྟེ། དེ་ཅི་ནས་འབྱུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་འཆོས་
 སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྲ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ལི་འདུལ་སྦྱོང་མཁས་
 པ་ཞིག་ །བྱང་ཞིང་གཡོ་མེད་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་འདུལ། །རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཡང་སེམས་ནི་འགྱུར་མཐོང་ནས། །དེ་ལྟར་བྱིས་འབྱུག་མི་འགྱུར་
 དེ་ལྟར་འཆོས། །འོད་སྤངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོག་ནད་ལྟ་གོར་
 གྱིས་ནི་སྒྲོག་གི་དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད་དོ། །འོད་སྤངས། དེ་བཞིན་
 དུ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོག་གི་དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 བྲ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་གོར་སྒྲོག་གི་དབང་པོ་ལ། །གཞོད་ཅིང་དེ་ཡིས་བདེ་
 བ་སྦྱིན་པ་མེད། །དེ་བཞིན་ལྟ་གྱུར་ནང་ནས་བདག་བལྟ་བ། །དེས་

ནི་ཆོས་སློག་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད། །འོད་སྤངས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནི་གང་དང་གང་དུ་བཅེངས་བ་དེ་ཉིད་ལས་དགྲོལ་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་
སེམས་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་དེ་དང་དེས་དགྲོལ་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནི་གང་དུ་བཅེངས་
གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སེམས་
ཚོངས་གང་དང་གང་ཆགས་པ། །རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བས་དེ་དང་དེ་
ལས་དགྲོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གསང་ཡིན་ཏེ། **སྦྱོང་**
འབྲུག་ལས། སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །དེ་དག་དོན་མེད་
གྱི་ནར་འབྲུམ། །ཞེས་སོ། །

ཆོགས་དྲུག་ལ་འཆར་བའི་སེམས་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི།

དེའང་ཆོགས་དྲུག་ཡུལ་ལ་འཆར་བའི།

སེམས་ནི་སྤང་ལ་རང་བཞིན་འགའ་མེད་དེ།

བཅའ་བས་མི་རྟོད་བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད།

ཁདོག་དབྱེབས་མེད་དེ་བོ་ངོས་གཟུང་མེད།།

སྤྱི་དང་ནང་མེད་དུས་གསུམ་སྤྱི་ལག་ག་མེད།།

སྤྱོགས་དང་རིས་མེད་གཞི་ཅ་དངོས་པོ་མེད།།

འདི་ཞེས་མི་མཆོན་བསམ་ཡུལ་འདས་པའི་སེམས།།

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་ལ་སེམས་གྱིས་རྗེས་སུ་བལྟས་ན་དེ་བོ་ངོས་

གཟུང་གང་དུ་འང་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉུག་མའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ།

དོ་ཏྲ་ལས། སེམས་གྱི་ཅ་བ་མི་མཆོན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པ་རྣམས་

གསུམ་གྱིས། །གང་ལས་དེ་སྤྱིས་གང་དུ་བྱུག། །གང་དུ་གནས་གྱུར་

མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དམ་པ་སེམས་དང་ཅིག་ཤོས་མི་ཤེས་

ན། །གང་ནས་ཤར་ཞིང་གང་དུ་བྱུག་འགྱུར་བ། །རི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་

རི་བཞིན་ནང་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་

མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་ལག་ག་པར་

འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུས་སུ་ལོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

དེ་འདྲ་དམིགས་བསམ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཉིད།

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་གང་སྐྱེ་
 བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་
 བ། །མི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེ་བསྟན་ཞིང་། །སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་དག་
 ནི་དེ་ལ་བཀོད། །གང་ཡང་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་
 ཡིན་སྐྱུས་ཀྱང་མི་རྟོན་པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་སྤྱི་རོལ་དག་ན་ཡང་། །མ་
 རྟོན་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་པོས་བཀོད། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཞི་བའི་
 འགྲོ་གསུངས་ཀྱང་། །འགྲོ་བ་གང་ཡང་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་
 འགྲོ་ལས་གྲོལ་བར་རྣམ་པར་གསུང་། །གྲོལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་
 པོ་དགྲོལ་བར་མཛད། །བདག་མེད་པར་ནི་ཆོས་ཀྱན་སྟོན་མཛད་
 ཅིང་། །སེམས་ཅན་འདྲིན་ལས་འདྲིག་རྟོན་རྣམ་པར་གྲོལ། །བདག་
 ཉིད་འགྲོ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འགྲོ་སྐྱོལ་བས། །དེ་ཡིས་པ་རོལ་གཤེགས་
 ཀྱང་བཀྲལ་བ་མེད། །བྱང་སྤྱོད་ཆེན་པོས་སྤྱིད་པའི་པ་རོལ་སྤྱིན། །པ་
 རོལ་གཤེགས་པ་གང་ཡང་རྟོན་མི་འགྱུར། །པ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན་
 ཞིང་རྩྭ་ལོག་མེད། །པ་རོལ་སོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་ཆོག་ཏུ་གསུང་། །གང་

གིས་ཆིག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དེ་ཡང་མེད། །གང་སྤྲོས་དེ་ཡི་ཆིག་ཀྱང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །གང་ལ་སྤྲོ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་འགྱུར། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ལོག་པར་རྟོག་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱ། །འདྲིར་
 བྱི་འགྲོ་བ་འདྲི་ཀྱན་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །སྤྲེས་བྱ་གང་ཞིག་ཞི་བའི་ཆོས་
 རིག་པ། །དེས་ནི་རང་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་། །ཆོས་
 མཆོག་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་སོ།

གཞི་རྩ་མེད་པར་ཡང་། །གསང་སྤྲོང་ལས། །གཞི་རྩ་མེད་པའི་
 སེམས་ཉིད་ནི། །ཤོ་མོ་མ་ཡིན་མ་ནིང་མིན། །མཆན་མེད་མ་ཡིན་
 རིགས་རྒྱུད་མིན། །ཁ་དོག་མ་ཡིན་དབྱིབས་མ་ཡིན། །གནས་སུ་མ་
 ཡིན་གང་ཡང་མིན། །ཞེས་སོ།

སེམས་མ་བཅོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་གསུམ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་འཆར་འཆར་འདྲ་
 ཡང་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དུག་ལ་འཆར་དུས་ནས། །འདས་པའི་སེམས།

འགག་པ་མི་དམིགས་མ་སྤྲེས་ཕྱོགས་ན་མེད།

ད་ལྟར་མི་གནས་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་རང་།།

སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་ཆོལ་བར་དལ་དུ་ཆུག་།

དེའང་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ལ་
སྐྱེས་ཆ་གནས་ཆ་འགག་ཆ་གསུམ་དུ་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་མེད་པ་ཙམ་
དུའང་མ་གྲུབ་པས། ལྟ་བུ་དང་བལྟ་མཁན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་
རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་ལྟ་
དུ་མེད་པའི་བྱིར། །བལྟས་པས་མི་མཐོང་ངེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞོག། ཅེས་སོ།།

སེམས་སྐད་ཅིག་མར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་འཕྲོ་དུས་ཉིད་ནས།

དགག་སྐྱབ་བློ་རིག་སྐད་ཅིག་ཡིད་གྱི་ཡུལ།།

སྤང་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱི་དང་ནང་ནའང་མེད།།

བཙལ་བྱའི་དོན་གྱིས་ཆོལ་མཁན་བྱས་པས་བསྐྱང་།།

རང་གིས་རང་བཙལ་ནམ་ཡང་རྟེན་མི་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཁྲོག་པ་ངེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་དེ་བཙལ་གྱང་མི་
རྟེན་དེ། ཆོལ་མཁན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་བཙལ་བས་མི་

རྟེན་པ་ནི་གཉིས་མེད་པས་སོ། །ངེས་པར་བརྟགས་ན་རང་ཡང་མེད་དེ་
 གང་དུ་འང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། **ཀུན་གྱི་ད་**
ལས། རང་ལ་གནས་པས་གཡོ་མེད་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ། །རང་བཞིན་
 གནས་པས་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་བཅོས་སྤྱི་མེད། །མ་བཅོས་ཇི་བཞིན་པ་རུ་
 གནས་པ་དེ། །བྱ་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་།
 གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་བལྟས་པས་སྒྲིམ་པ་ནོར། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་མེད། །ཅེས་སོ།།

གདོད་ནས་དག་ཅིང་སྐྱེ་ལགག་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 རོན་དེ།

ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་གཉུག་མའི་དོན།།

མི་གནས་ལགག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི།།

དུས་གསུམ་གཞི་རྩ་མེད་པས་སྟོང་པའི་རང་།།

སྒྲིམ་པ་འཆར་གཞི་མ་ལགགས་སྤང་བ་ལ།།

དངོས་པོ་མཆོན་མར་མེད་པས་རྟག་པ་མེད།།

རང་ཤར་འགགས་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད།།

གཉིས་དང་གཉིས་མེད་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད།།

འདི་ཞེས་བྱུང་པ་མེད་པས་ངོས་གཟུང་མེད།།

རང་བཞིན་གཤོད་ནས་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

དེའང་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་
པས་སྟོང་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཆར་ཚུལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པས་
སྒྲུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བརྟགས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་
མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། དིག་ཅེས་དུ་མ་འགགས་པས་
ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། དེ་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་
པོ་གསུམ་པ་གཞན་མེད་པས་འདིའི་ཞེས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར།
རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅེས་ལས་བརྗོད་པར་མེད་པ་ནི་
མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། **ས་ར་ཉས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་**
དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བྱས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་བསགས་
པའི་ལས་མིན་ཞེས། །ཞེས་སོ།།

དེའི་ཆེ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་ཉག་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་བ་
 བ་ཆད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་དབྱེ་བ་ཡང་།
 དགོངས་འདུས་ལས། ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་སྤྲད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ངེས་པར་ཉག་ན་ཉག་པ་ཉིད། །ཉག་
 ཆེན་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་སྤྲད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ངེས་པར་ཆད་ན་ཆད་པ་
 ཉིད། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་དེ་ལོག་རྒྱུན་ཆད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་སྤྲད་གྱི་
 ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །རབ་འབྱམས་
 མཐའ་ཡས་གང་ནས་ཀྱང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྙེད་མི་
 འགྱུར། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་སྤྲད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་གསང་། །སེམས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་སྤྲད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྤྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སྤྲིད་པོ་
 ཉིད། །མ་རྟོར་མ་བཙོས་སྤྱུན་གྱིས་གྲུབ། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་སྤྲད་

གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་། །རང་བཞིན་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབྱིངས། །བཅ་ལ་བ་མེད་པར་རྫོགས་སངས་
 རྒྱས། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གསང་། །ཀྱན་ནས་ཀྱན་དུ་ངང་བཟང་པོ། །ཐམས་ཅད་ཡེ་
 འབྱམས་ཆད་དུ་གྲགས། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་། །སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་
 ལས། །མ་རྟོགས་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་
 གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་། །ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །རྟོག་པས་བསྐྱབས་པས་ངོ་མ་ཤེས། །ཞེ་
 མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསང་། །རྟོག་པ་ཉིད་ནས་རྟོག་མེད་བྱིར། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་
 པོ་གཞན་ན་མེད། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཆར་ཆད་གྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་། །ཀྱན་གྱི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ། །ཡེ་
 ནས་དགོངས་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་སོ།

གང་དུའང་སྤང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡང་རིག་པས་གཞིག་ཅིང།

བརྟགས་པས་མེད་ལྟར་མ་བརྟགས་དུས་ནའང་མེད།།

རང་བཞིན་གཉིས་མེད་གདོད་མའི་ངོ་བོ་ལ།།

བཟང་ངན་སྤང་དོར་རེ་དོགས་མི་དམིགས་པས།།

བརྟག་དང་དབྱུང་པས་འདི་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད།།

དུས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ཆོལ་ཁོལ་བྱེད་ཞོག

འདི་ལྟར་བརྟག་དབྱུང་དུ་མས་སེམས་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་མ་

བརྟགས་པའི་དུས་ནའང་མ་གྲུབ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ། །སྤང་

དོར་དང་རེ་དོགས་མེད་པ་བྲམ་ཟེ་བཀའ་པས་སྤང་པོ་ཆེ་ལོམ་པས་སྤོ་

བདེ་བ་ལྟར་ངང་གིས་རྟོག་དབྱེད་བྱན་བསམ་ཆོལ་ཁོལ་མེད་པའི་ངང་

དེར་གདམས་པ་ནི། **དོ་ཏ་ལས།** སྤང་ཆེན་ལོམ་ནས་སེམས་ཆགས་

ཅུང་པ་ན། །དེར་ནི་འགྲོ་ཡོང་བཅད་ན་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་

གང་དུའང་བྲི་ས་མེད། །མཁས་པ་ངོ་ཆ་མེད་པས་དེ་མ་རྟོགས། །ཞེས་

བ་དང་། སེམས་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེན་ཅི་ཡན་དུ་ཆུག། དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་བདག་
 ཉིད་ལ་བྲིས་ཤིག། རྣམ་མཁའི་རི་མོ་ལ་ནི་ཆུ་འབྱུང་དང་། དེ་ཡི་
 འབྲམ་དུ་ཞོག་ཅིག་རང་ག་བར། །ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་པོ་འདྲ་བའི་ལག་
 བས་སྒྲངས་ནས་སྟ། རི་ལྷར་གསོད་པར་རང་དབང་སྒྲང་བར་
 འགྱུར། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྒྲུང་པོ་སྒྲིང་བ་བཞིན། ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་ལྷ་བ་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་གིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 བཞིསྟེ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ད་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཆོག་འབའ་ཞིག་འཇལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་རི་ལྷ་བ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དང་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གི་བྱུང་བ་བཅི་ཞིང་། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་སམ་མ་ཞུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་
 རང་གི་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱུང་ཤིང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 སྤྱད་པས་སྒྲར་བས་སྟུག་བསྟུལ་དུ་མའི་མེད་བྱུང་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་།
 རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་རི་

བོ་དང་མཉམ་པའི་གང་ཟག།

རྟོག་གེ་སྟོས་པའི་སྤྱན་པས་བསྐྱོད་པའི་སེམས།།

རྣམ་གཡེང་རྒྱང་ལྟར་གཡོ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱི།།

བསལ་གཞག་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས།།

ཀྱན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཅི་མེད་ངོ་བོ་ཉིད།།

རིམ་བཞིན་བཞག་པས་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤེས་སམ་བབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ།

ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་བ། །རོ་དང་འབྲ་

བས་དེ་དག་བརྟགས། །ཞེས་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཀྱན་དུ་

སྟོས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་དུ་མཆེད་པའི་ཆོས་ལྟར་མ་ཡིན་ཀྱི།

ཆོས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་

བྱབ་བསལ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་དང་གཤེད་

དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་རིམ་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད་བྱམས་པས་མདོན་

རྟོགས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལྟར་བཞེད་པ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་

མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩེ་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 བཟླ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའས། རི་
 མ་ཡེ་ནས་མེད་པས་བྱང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རྫོགས་པས་
 རྒྱབ་པ་དང་། འཆར་ཚུལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་
 སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ནས་ལྷན་བྱུང་བ་ཏུ་བཟླས་པ་ནི། **ཀུན་**
བྱེད་ལས། བྱང་བའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོང་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དེ་
 བློ། །རང་བྱུང་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་པས། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བྱས་པ་
 ཀུན། །ཀུན་བཟང་ཉིད་ཏུ་རྣམ་དག་པས། །བྱང་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་
 པ་ཡིན། །རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོང་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
 དེས། །སྤང་བ་དང་ནི་སྤིད་པ་དང་། །སྟོང་དང་བཟུང་གིས་བསྐྱུས་
 པ་དང་། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དང་། །ཁམས་
 གསུམ་རྒྱུད་དུག་སེམས་ཅན་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་
 ལ། །ཀུན་ལ་རྒྱབ་སྟེ་བྱུང་བར་གནས། །དེས་ན་རྒྱབ་ཅེས་བྱ་བར་
 བཤད། །སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོང་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་

དེས། །སྤང་སྤྱིད་སྤྱོད་བརྩེད་ཐམས་ཅད་ལ། །འབྲུག་ཅིང་དབང་སྦྲུང་
གསལ་བར་སྦྱོད། །དེས་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་སོ།

དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དག་
པས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་ན་གཤེས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་ཀྱང་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་
མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལའང་སྦྱི་འགག་མེད་པས་
སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་མ་སྤངས་རང་སར་དག་
པ་སྟེ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྦྱུ་ལས། ཉོན་མོངས་
གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གལ་ཡོད། །དེ་ལྟར་རྩོམ་བའི་སྦྱིས་བྱ་དེ་ནི་
འཁོར་བར་འཆིང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གནད་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་
ནི་ཡུལ་སྤངས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྲོལ་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དེར་
འཛིན་པ་རང་རོཤེས་པས་སྐྱད་ཅིག་གིས་རང་གྲོལ་བ་ཡིན་ལོ།

གཞན་དག་ཡུལ་སྤངས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་
དང་སེམས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འཆིང་གི། །དེ་ལ་ཞེན་ན་འཆིང་

བས་འཛིན་ཞེན་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི། ཉི་མེ་བས། སྤང་བས་མི་
 འཆིང་ཞེན་བས་འཆིང་། ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་རྒྱ་རོ་པ། ཞེས་པ་དང་། ཉི་
 ཉལ་ས། གལ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་ངོ་མཉམ་བའི་སེམས། སྤྱིང་ལ་འབབ་
 ཅིང་གཅེས་པར་བྱས་ན་ནི། ཉི་ལ་གྱི་ཤུན་པ་ཅམ་གྱི་བྱག་རྩས་
 གྱང་། རྣམ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱད། ཅེས་
 སོ། སྤང་ཅམ་ནི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ངོ་བོར་མེད་པས་ཞེན་འཛིན་མི་
 བྱའོ། རྟེན་སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོར་དང་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 བར་བྱ་བ་ཅམ་ལས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོས་རྟོག་དཔྱོད་འབའ་ཞིག་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྤྲུལ་མ་ལས་སྤྱག་
 པ་མེད་ལ། སྒོས་བས་ཀྱན་དུ་འཆེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་
 བྱེད་ལས། རང་བཞིན་མ་བཅོས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། འཇག་དང་
 དབྱད་པ་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
 མདོ་ལས། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་དུག་མདའ་པོག་ན་དེ་ཐུར་དུ་ཐུར་
 ན་ནད་ལས་ཐར་རོ། རྟེན་སྤྲུལ་ཡིན་པར་སྒོ་ལས་བྱུང་ངམ། སྤྱག་མ་

ལས་བྱང་ངས། མདེའུ་ལས་བྱང་ངས་ཞེས་རྟོག་ན་ནད་དེ་རྒྱས་ནས་
 འཆི་བར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆིགས་མང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱད་
 གྲས་པས་སེམས་རྟོག་པའི་དབང་དུ་སོང་བས། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 མཆེད་ཅིང་ལྡང་བར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
 སེམས་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེའང་ཆིག་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་རྟོག་ཅིང་གོ་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་
 གྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་རྫོམ་ལ། ཤེས་པས་སུ་ཞིག་
 འཆོངས་ཤིང་མི་ཤེས་པས་གང་ཞིག་འཕྲང་བའི་ཆོས་ལ་ཚུད་པ་
 དང་སྒྲོས་པ་འཆེལ་བས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལས་རིང་སྟེ། **དོ་ཏྲ་**
ལས། སྒྲེ་བོ་མ་ལུས་ལྷག་པར་སུན་འབྱིན་ཞིང་། །ང་རྒྱལ་སྒྲིན་གྱིས་
 དེ་ཉིད་མཆོན་མི་རུས། །ཞེས་པ་དང་། གྲེ་ཏྲ་བུ་ཉོན་ཚུད་པའི་རོ་ནི་
 དག་འབས་ཡང་དག་གནས་ཤེས་པ། །འགྲོ་ལ་འཆད་ཅིང་འདོན་པ་
 ལ་སོགས་པས་ནི་རྟོགས་པར་རུས་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་དང་། **དགོངས་**
པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་གྱིས་

གསོལ་བ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་
 ཞིང་ཁམས་བྲེགས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བྱེད་པའི་ཆེ་མུ་སྟེགས་ཅན་
 རྣམས་པ་མང་པོ་དོན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་སེམས་པར་བགྱིད། འཇལ་
 བར་བགྱིད། རྟོག་པར་བགྱིད། ཆོལ་བར་བགྱིད་པ་ལས། ཡང་དག་
 པའི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཅོད་པར་གྱུར། གཤེགས་པར་གྱུར། ཞེར་འདེབས་པར་གྱུར། ཆར་གཅོད་
 པ་བདག་མཐོང་ནས། གྲེ་མ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པ་ནི་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བསྟན་
 བ་སྟུང་མོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ཆོས་འཕགས། ད་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོག་
 གོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནས་
 རྣམས་པར་བྱེད། །གསལ་བར་བྱས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྤྱི་
 བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་རྟོག་གའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གའི་
 མཆན་མའི་སྤྱིད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་

ནོ། རྟོག་གེ་ནི་རྩོད་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། རྟོན་དམ་པ་ནི་
 རྩོད་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་པ་ནི་རྟོག་གས་བརྟག་པའམ།
 རྩེས་སུ་དཔག་པ་འམ། གཞལ་བར་མི་རྒྱས་སོ། སོ་སོ་རང་རིག་
 མཆན་མེད་སྒྲིད་ཡུལ་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་ཡོངས་ཆད་
 བས། རྩོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱི་རྟོག་གེ་
 ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་པ་དང་།

ལྟག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ།
 འདི་ལ་མང་དུ་ཐོས་པས་རྒྱགས་ཤིང་བྲེགས་པ་དག་ནི། ཡང་དག་པའི་
 ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གྲོད་དུ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་དང་བྲལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་རབ་དུ་བབ་མོ་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

དེའང་ཆོག་ཅམ་གྱིས་ཞེས་པས་ནམ་དུ་འང་པན་པ་ཆེན་པོ་མི་
 འབྱུང་སྟེ། པལ་པོ་ཆེ་ལས། དཔེར་ན་འོན་པ་རོལ་མོ་མཁལ། གཞལ་
 དག་དེ་ཡིས་དགའ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མི་ཐོས་པ། མ་

བསྐྱེམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་བོ་དང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །བྱ་
 དང་གཟིངས་བཅས་མཉེན་པ་ཞིག །གཞན་དག་དེ་ཡིས་སྒྲིལ་བྱེད་
 ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དེ་ན་འཆི་བ་བཞིན། །མ་བསྐྱེམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱ་རམ་མངར་བའི་འོ། །བརྗོད་པས་རོ་ནི་མི་
 སྤྱང་སྟེ། །སྤངས་པས་རོ་ནི་སྤྱང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྤྱང་པ་ཉིད་
 གྱི་འོ། །བརྗོད་པས་རོ་ནི་མི་སྤྱང་སྟེ། །བསྐྱེམས་པས་རོ་ནི་སྤྱང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོག་གིས་དོན་འཆོལ་བས་རྟོག་
 དཔྱད་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པའང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 བོ། **དོ་ཏྲ་ལས།** གང་ཞིག་སྒྲ་མའི་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་རྒྱ། གདུང་
 སེལ་བསེལ་བ་ངོམས་པར་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་བསྟན་བཅས་དོན་
 མང་མྱ་ངམ་གྱི། །ཐང་ལ་སྒྲོམ་པས་གདུངས་ཏེ་འཆི་བར་ཟད། །ཅེས་
 སོ། །དེའང་སྒྲ་མ་དམ་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་མཆོན་པས་ཆོག་
 པ་ཉིད། དེ་ལས། ཅུ་བ་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་སེམས་པ། །སྒྲ་མའི་མན་
 ངག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་ཆོག །ཅེས་སོ། །

དེའང་ཟབ་མོ་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་གི། །ཆོག་ཙམ་གྲུབ་
 མཐའི་ཆོས་སམ་རྟོག་གའི་སྤྱན་རྟོགས་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་རེ་བར་མི་
 བྱའོ། །རྟོག་གའི་ཞེས་པའང་གཉིས་ལས། ས་མཆོམས་ཀྱི་རྟོག་གའི་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་མི་བདེན་པ་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་དེ་སྐད་
 ཅེས་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གའི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ཐམས་
 ཅད་དེ་གཤེས་ལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྱོད་འདོགས་པའི་སྤྱིར་བོ།

གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སྐབས།

འདིར་ནི་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་དང་།

བསམ་བཞིན་རྟོག་པ་དུ་མས་ཅི་ཞིག་གྲ།

དེས་པའི་དོན་ལ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་མེད།

མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད།

མཁའ་བཞེན་རྣམ་དག་ཀྱི་ཆད་སྤོགས་སྤྱིང་མེད།

དེ་ལ་ཡོད་མེད་སྒོས་བརྟགས་འབྲུལ་བས་ན།

བཞིན་དུ་མེད་གང་ཇི་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད།

དོན་མེད་གནས་ལ་རབ་དུངས་བར་ཟད།

གཤེས་སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་སྤྲོ་བསམ་བཞིན་པ་ལས་
 འདས་པས་བསམ་བཞིན་གྱི་གྲུབ་མཐས་མི་རྟོགས་ཏེ། གྲུབ་མ་གྲུབ་
 དང་མཐའ་དབུས་གཉིས་སུ་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་གདགས་
 སུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གང་དུའང་རྒྱ་མ་
 ཆད་པ་འདིའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བ་སྟེ། **ཀུན་གྲེད་**
ལས། ཆོས་ཀུན་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། རྣམ་མཁའི་མཆོན་
 ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད། ཅེས་སོ། དོན་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་
 བསམ་པས་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཆོག་དང་ཡི་གེ་མེད་པ་ཉིད། **དེ་ལས།**
 ཆོག་དང་ཡི་གེའི་དོན་བརྟགས་པས། ཆོག་ཡིག་དོན་ལ་བརྟགས་
 མེད་པས། རྟོག་མེད་མཉམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་
 དགོངས་པར་གནས། བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་འདི་ནི། རྣམ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་ཡི་གནས་སོ། ཞེས་སོ། བཞིན་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་བཤད་
 དུ་མི་ཤེས་པས་སྒྲས་བཞིན་པ་དག་གི་རང་བཞིན་ལྟོག་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་

ལས། བརྗོད་དུ་མེད་གང་རིམ་ལྔ་བཤད་དུ་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། ང་
 དང་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ཐུ་སྟེགས་འབྲུལ་པའི་ལས། །བྱིས་པས་བསྐྱུས་
 པའི་ཆོས་སྤྱོད་རྟོག་པའི་ལས་བཅུད་པས། །བྱིན་པའི་དུས་མེད་རྟོགས་
 པའི་དུས་ཀྱང་མེད་པས་ན། །ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཆོལ་བ་ཡིས་རྟེན་པར་
 ག་ལ་འབྱུང། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་པ་སྤྱོས་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པར་རིག་པར་བྱ་
 གྱི། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་
 ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་
 འད། །བྱིས་པའི་སློ་ཅན་མཆོན་མར་འཛིན་པ་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་
 དག་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །

གཞི་མ་གྲུབ་ལ་དབྱུང་པས་མི་རྟོགས་པར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

དེས་ན་ནམ་མཁའི་ཤུགས་སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་ཡིན་པ་སོ་སོར་
 ཅོད་པ་ལྟར། གཤེགས་མཐའ་དབྱས་མེད་པའི་དོན་ལ་ཅོད་པས་ཅི་ཞིག་
 བྱུང་། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དཔེ།

རི་ལྷར་མཁའ་དབུས་དྲངས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཆོལ།

མེ་ཉོག་འབྲས་མང་འབབ་རྩུས་བརྒྱན་པ་ཞིག །

མའོན་དུ་བསམས་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་དང་།

མ་ཐུན་སྤྱགས་མི་མ་ཐུན་སྤྱགས་གང་ཅོད་པ་བཞིན།

རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་འཇལ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་མོས་
 ཆོལ་སྒོ་མ་ཐུན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་མ་ཐུན་སྤྱགས་མི་མ་ཐུན་སྤྱགས་
 ཅོད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་སྒྲོམས་ནས་དངོས་པོ་
 དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཉོག་པས་སྒྲོམས་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་
 གི་ཕུང་པོ་དབྱེ་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་པ་རོལ་གྱི་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཇལ་
 བ་སྟེ། འབྲུལ་སྤང་གཞི་མེད་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཞི་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་
 སྤྱིབ་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་དགོས་པ་
 མེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར། བྱེད་ཅག་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པར་མ་ཟད། ད་

དུང་ཡང་རང་གི་བྱུང་མཐའ་ངན་པས་སྐྱར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་
 པ་དར་གྱི་སྤྱན་བྱ་རང་གི་ཁ་ཚུས་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་
 བོ། །དེའང་གཤེས་ནམ་མཁའ་འབྲུ་བས་རྣམ་དབྱེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 པར་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 ཡིན་དེ་དཔེ་ནི། །ཀྱན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ། །བྱང་
 ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

ཆོས་བྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱད་པར་གདམས་པ་ནི།

དེས་ན་ཆོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཇམ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ།

གང་ཡང་ངི་མེད་སེམས་ཉིད་དག་པ་ལ།

བཅོས་བསྐྱར་ངི་མས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད།

དེ་ལ་བསྐྱེད་དང་ཉོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

དང་བའི་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པས་བསྐྱད་པར་ཟད།

འདི་ལྟར་གཞོད་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་བསྐྱེད་པ་

དང་རྫོགས་པས་སྒྲོས་པ་འཆལ་བ་ལས་སྤང་དོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་མི་
 མཐོང་བས་ལྷན་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱབ་བ་ནི། ཀྱན་བྱེད་
 ལས། མཆན་མ་གྲངས་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། ཆོགས་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན། །གང་ཞིག་སྐྱ་གསུམ་ལམ་ལ་
 བཞེན་བྱས་ནས། །མཆན་མ་གྲངས་ཀྱི་གོ་ནས་རྟོག་བྱེད་པ། །བསྐྱལ་
 པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཡུན་རིང་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་དོན་
 མི་རྟོགས། །ཀྱེ་དེ་བས་སྟོན་པ་ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་པོར་སྤྲོད་པ། ཆོགས་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ལྷན་རྫོགས་པས། །མ་བྱས་རང་བཞིན་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །བསྐྱེད་ཅིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །ཀྱན་
 བྱེད་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་གཤེས་ལ་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་
 དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ། །ལྟ་དང་བསྐྱོམ་མེད་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་
 དུ་མེད། །འཕྲིན་ལས་རྩོལ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱིབ་པ་མེད། །ས་ལ་སྤྱང་མེད་

བཟོད་པའི་ལམ་ཡང་མེད། །སྤྱ་བའི་ཆོས་མེད་གཉིས་མེད་འབྲེལ་བ་
 མེད། །སེམས་ལ་ལུང་མེད་གཏན་ལ་འབབས་བ་མེད། །སྒྲོ་སྒྲུང་འདས་
 བས་ཡང་དག་ལ་བསྐྱར་མེད། །རྩོགས་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་
 བཤོ། །ཞེས་པ་དང། **དོན་ལས།** བསམ་གཏན་བྲལ་བས་ཅི་ཞིག་བསམ་
 བྱར་ཡོད། །བརྗོད་དུ་མེད་གང་རྗེ་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད། །སྲིད་པའི་ཕྱག་
 རྒྱས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བསྐྱུས། །རང་བཞིན་གཉུག་མ་སྤྱས་ཀྱང་བསྐྱད་
 བ་མེད། །རྒྱུད་སྡེ་སྤྲུགས་མེད་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་མེད། །དེ་ཀྱང་
 རང་ཡིད་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ། །རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་
 བསམ་གཏན་དག་གི་མི་བསྐྱད་དེ། །བདག་ཉིད་བདེ་ལ་གནས་བཞིན་
 གདུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་དང། **ཀྱང་བྱེད་ལས།** མ་ཡིངས་ཉིང་རེ་
 འཛིན་པའི་རྟོད་ཕྱར་ཡིན། །ཡེ་ནས་ཡིན་ལ་ཡིང་མེད་ཞོར་བ་མེད། །མ་
 ཡིངས་ཉིང་འཛིན་རེ་བའི་བསྐྱུ་མཁན་ཏེ། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་ཆེན་བྱང་
 བའི་ལུང་བསྐྱར་ཡིན། །ཡེ་ནས་ཡིན་པས་ཡིང་མེད་ཞོར་མེད་དེ། །རྩོམ་
 སྤྱོད་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་ཞོག །ཅེས་སོ།

སྤྱི་དོན་དུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞུགས་མཁའ་མཉམ་དུ་ལ་བསྐྱབ་བཞི།
དེའི་བྱུང་གཞུགས་མཁའ་མཉམ་གཅིག་དུ་ལ་བསྐྱབ་བཞི།

གདོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ།

སྤང་གཉིན་བྱལ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་དམིགས་གཏད་ཤོལ།

སྤྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱིས་ཆེད་འཛིན་ཐོང།

འདི་ཞེས་ངོས་གཟུང་མེད་ཀྱིས་ཞེན་པ་ཆོད།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་རེ་དོགས་སྤོངས།

དེའང་སེམས་ཉིད་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ད་གཟོད་དག་པར་
བྱར་མེད་པས་སྤང་དོར་གྱི་ཞེན་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། གྱི་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་སེམས་གྲུབ་འདོད་ན། །འདོད་པ་མེད་
པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་། ཁྱོད་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་
གྱིས། །སྤང་དོར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །གཡོས་པ་མེད་
པའི་རང་ལ་རང་གིས་གནས། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་
མེད་པས་ཆེད་དུ་འཛིན་པ་མི་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལས། སྤྱི་དང་ནང་མེད་ཆོས་

ཀྱིད་བྱིངས། །ཟབ་མོ་ཆ་ཤས་རྟོག་ཡུལ་མེད། །ཅེས་སོ།།

འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་ཞེན་པའི་འཁྲིས་གཞོམ་པ་ནི། རྟེན་ལས། སེམས་ནི་རི་བཞིན་པ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ། །རི་བཞིན་པ་ལ་འཆོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་སོ། །ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡང་། རྟེན་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པས། །རེ་དང་དོགས་པའི་གཟེབ་ཏུ་མ་འཆིང་ཞིག །ཅེས་སོ།།

རྟོགས་དུས་ངེས་པས་སྤྱམ་གཅིག་ཏུ་ལ་བརྒྱབ་ནི།
དེ་ནི་རང་གིས་རྟོགས་པའི་དུས་ངེས་པ་སྤྱམ་ཅིག་ནམ་མཁའི་རང་དུ་ལ་བརྒྱབ་ནི།

གཞི་ནས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རིག་པ་ལ།

སྤྲོ་ཆོགས་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཡང་།

ཤར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ།

ཅུ་དང་རྒྱབས་བཞིན་ཆོས་སྐུར་སྤྱམ་གཅིག་གོ།

རང་གི་སེམས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ངང་དུ་དགའ་མི་དགའ་དང་
 བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དེར་
 འཛིན་མེད་པར་རང་གིས་རང་གྲོལ་བས་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་ཅིང་
 དུས་ལ་སྔ་སྟེ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་རང་གྲོལ་བ་ནི། **ཀུན་བྱེད་ལས།**
 གྲོལ་བ་རང་གྲོལ་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པ་དང་། མི་བདེ་པའི་གཏེར་
 མཛོད་མན་ངག་གི་སྤྱུ་ལས། སྐད་ཅིག་གྲོལ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་
 ཞེས་བྲ། །གྲོལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་ཆེན་ས་ཡོད་ཅིས། །བྱིས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུ་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་དང་།
 རི་སྤྱོད་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། །དེ་སྤྱོད་མགོན་པོའི་བདག་ཉིད་
 དེ། །ཆུ་དང་རྒྱབས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

བཏུ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱེད་བ་ནི།

དེའང་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བ་འདི་ལྟར་ཤར་རོ། །དགག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཤར་བ།
 གང་དུ་བཏུས་ཆེ་བཏུ་མཁན་ངོ་པོ་སྟོང་།
 བཅོལ་བས་མི་རྟོག་ཡུལ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་ན་མེད།།

འཆོལ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སྒྲོས་དང་བྲལ།

བྱེད་པོ་མི་གནས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་།

ཇི་ལྟར་ཤར་བ་དེ་ལ་བལྟས་པས་བལྟ་མཁན་རང་སར་བོར་ནས་གང་
 དུ་བོར་བཅའ་བས་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ན་མེད་པར་མ་ཟད་འཆོལ་མཁན་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་བྱམ་གཏལ་བས་ཆོལ་བར་བྱེད་མཁན་
 ཤེས་པ་དང་། བཅའ་བྱའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་རྗེས་མེད་དུ། སོང་ནས་
 ཅི་ཡིན་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ནི་ཁོ་བོའི་སེམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི།
 ཀུན་བྱེད་ལས། མ་གནས་མི་རྟོགས་ཅིར་ཡང་དགོངས་མེད་པས། །མི་
 རྟོག་མཉམ་བའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །ཡེ་ནས་བྱས་ཟིན་ཚུལ་བའི་
 སེམས་མི་འབྱུང་། །བདེ་ཆེན་དེ་ལ་གང་སུ་གནས་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་
 ཀུན་གྱི་སྟོང་པོར་དེ་འགྱུར་པོ། །ཞེས་པ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་སོ།

གཞི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པས་བལྟ་བའི་གནས་མེད་པར་ལ་བརྟུན་བཞུགས།

དེའི་ཆེ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དགོངས་
 པར་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བས་ཆོས་སྒྲུབ་གནས་གྱི་བཅའ་ས་ཟིན་ཚུལ་

ནི། དཔེ་སྟོན་གཤི།

མཁའ་བཞིན་དྲི་མེད་གདོད་མའི་ངང་དུ་བྱིན།
ལྟོག་པའི་གནས་མེད་དེ་གང་དུ་འགྲོ།
ཟད་སར་བྱུག་སྟེ་འོང་བ་ལག་ཡང་མེད།
སྤྲུལ་གྱི་མི་མཐོང་ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག །

ཅེས་རྟོགས་པ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་དོན་མེད་སྤྲུལ་ངོམ་པའོ། །དེ་འདྲ་
གང་ཤར་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དེངས་པ་འདྲ་བའི་
རྟོགས་པ་སྤྲུལ་པ་དེའི་ཆོ། སེམས་ཉིད་གདོད་མའི་དབྱིངས་དང་རང་
ཤར་རང་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པས། སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་
གྱི་ངང་ལས་བྱིར་ལྟོག་པའི་སའམ་གནས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཟད་པའི་
ས་ལ་བྱུག་པས་འབྲལ་བུང་དགག་སྤྲུབ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་
མཆོན་འཛིན་གྱི་འབྲང་ལས་གྲོལ་ཏེ། དེ་ནི་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་ལྷུངས་སུ་ཕེབས་པས་གང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ་འགྲོ་ས་མེད་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ནི་འཁྲུལ་པའི་

ཡུལ་ལས་འདས་པས་འཁོར་བའི་གྲོང་དུ་འོང་བ་འགའ་ཡང་མེད་
 དེ་ནས་མཁའ་ལྷ་བྱའི་གཞི་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁོ་བོའི་
 སེམས་ཉིད་དབྱིངས་སུ་ཕྱིན་པའི་དུས་འདི་ན་སྤྱིན་མཁའ་ལ་ཞི་བ་
 བཞིན་འཛིན་རྟོག་གཞོན་མའི་གཞིར་དག་པས་སྒོ་གསུམ་ཚུལ་མེད་
 དུ་གྲོལ་ཏེ་ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག་པའི་དོན་མཐོང་ངམ་སྟེ། སྐལ་བ་དམན་
 བ་དག་ལ་བཤད་ཀྱང་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་མི་མཐོང་བའི་དོན་རང་གིས་
 དེས་པའི་དུས་སོ། །**ཀྱུན་བྱེད་ལས།** བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱུ་སེམས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་ཕྱི་དུས་གསུམ་མེད་དེ་བྱབ་པར་ཅིག། ཅེས་བ་
 དང་། **དོ་རྟ་ལས།** གྱེ་ལགས་དབང་པོས་ལྟོས་ཞིག་དང་། །ངས་ནི་འདི་
 ལས་མ་རྟོགས་སོ། །ལས་ཟེན་པ་ཡི་སྐྱེས་བྱ་ཡི། །བྱུང་དུ་སེམས་
 ཐག་གཅད་པར་བྱོས། །ཞེས་བ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་དུས་སོ། །

སྤྱི་དོན་བདུན་པ་རྟོགས་པས་ཐག་གཅད་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ཉིད་ཤེས་ན་གཞན་ཞིག་དགོས་མི་འགྱུར།

གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་ང་བཞིན་འབྱུང་བ་ཆད།

ད་ནི་མི་འདྲི་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཅ་སྟོང་།

གཏང་མེད་འདྲི་མེད་ངེས་མེད་འདི་ཡིན་མེད།

བྱལ་བ་ལྷག་བ་ཡེངས་བ་བྱམ་གཅིག་པ།

འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་ད་ནི་སྤྱ་ལེན་ཏེ།

དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་བསྟན་ནས་སོང་།

ཞེས་བ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱ་ཐག་འབྲུས་བས་གཞན་ལ་སྟོན་
བ་མེད་པའི་དུས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་བ་གཞན་དག་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་
ངས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདི་རྟོགས་བས་གྲོལ་བས་ན། ད་ནི་
འདྲི་བའི་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་དེ་ལས་ལྷག་བ་སྤྱས་ཀྱང་བསྟན་རྒྱ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ལོ། **དོ་ཏ་ལས།** མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་བྱ། གང་གང་
མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། དེ་རིང་མགོན་པོ་ང་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཆད། ང་ནི་
སྤྱ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱལོ། ཞེས་བ་དང་ཚུལ་གཅིག་གོ།

སྟོན་ལྟ་སྟོམ་སྟོད་པའི་གོ་རིམས་དང་ཁྲིགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
བས་ས་ལམ་གོང་འོག་གི་རིམ་བ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་

ཞིང་། རྣམ་འབྱོར་གོང་ལོག་གི་སྤྱི་ཚུལ་ལ་སློབ་གོམས་འབྲིས་སུ་བྱེད་པ་
 རྣམས་དུས་འདིར་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཅ་སྟོར་བ་དང་མཉམ་དུ་སྟོར་བས།
 ད་ནི་གང་ལ་འང་གཏད་སོ་དང་འདིར་རྒྱག་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཤར་ཡང་
 འཛིན་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་ཆང་གིས་བཟེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་ལ་ངོས་
 གཟུང་མེད་པ་བུ་ཆུང་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ཆའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བྲིགས་
 སུ་མེད་པས་བྱལ་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། ཡེངས་པ་དང་། གཏད་སོ་
 མེད་པས་ཞེ་འཛིན་ལས་འདས་པར་བྱམ་གཅིག་པ་སྟེ་ཡ་ཆ་བའི་
 རྣམ་པ་ཞིག་བདག་ལ་ཤར་བ་ནི། **དོ་ཏྲ་ལས།** ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་
 བུའི་དགོངས་པ་བཞིན། །འབྲུལ་པ་ཞིག་པའི་མཁས་པ་ངོ་མཆར་
 ཆེ། །ཞེས་པའི་དུས་ཏེ། གང་ཤར་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤར་བས་འབྲུལ་པ་
 གཞི་ལ་སངས་པ་ཡུལ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པར་ཕྱིན་
 བས་ལས་དང་འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་ནི། **དོ་ཏྲ་ལས།** འགྲོ་
 རྣམས་ལས་ཀྱི་སོ་སོར་བཅིངས་གྱུར་ཏེ། །ལས་ལས་གྲོལ་ན་ཡིད་ནི་

ཐར་པ་ཡིན། །རང་རྒྱུད་གྲོལ་ན་ངེས་པར་གཞན་མེད་དེ། ། མཆོག་གི་
སྤྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དུས་སོ།།

དེའང་ཅི་བྱེད་གཏད་མེད་དུ་གྲོལ་བས་འཛིན་མེད་ལྷགས་ལ་
བྱུང་བས་འཆིང་གྲོལ་མེད་པ་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་བྱེད་དང་བྱ་
བ་མི་བྱེད་པ། །ངེས་པར་རྟོགས་ན་འཆིང་དང་གྲོལ་བ་མེད། །ཅེས་
པ་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་དུས་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་འཕོས་པས་གྲོལ་བ་ཡང།
དེ་ལས། གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། །དེ་རིང་དཔལ་
ལྷན་སྤྱི་མས་བསྟན་པས་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱུར་
བས་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉུག་མ་དོན་གྱི་སྤྱི་ལེན་
ཞིང། གནས་ལྷགས་ཡིན་མིན་ལས་འདས་པ་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་བྲལ་
ཆེན་པོའི་གནད་རྟོགས་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་
ཟེར་སྟོང་ཤར་བས་སྐྱལ་བཟང་གི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱང་བར་བྱས་ཏེ་སྟོ་
གསལ་ཐར་པ་འདོད་པའི་པད་ཆལ་དུ་བསྟན་ནས་བདེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་

བཟང་པོའི་ས་ལ་སོང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱལོ།

སྤྱི་དོན་བརྒྱད་པ་སྤང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ་ལ། རྫོགས་
པ་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱབ་བ། མཛད་བྱུང་ཆེན་པོར་འུབ་ཆུབ་བ། དེ་དག་
གི་མཛུགས་བསྐྱུ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། སྤང་བའི་ཡུལ་
སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི།

ད་ནི་སྤང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་གདམས་པ་འཆད་དེ། དེའང་
གཤེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱབ་བ།

ཀྱེ་ཏོ་གྲོགས་དག་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས།

ཐམས་ཅད་མ་སྤྱེས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ནི།

མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་ཅི་ཤར་ཡང་།

མེ་ལོང་ངོས་ཡིན་དྲངས་པར་གཅིག་པ་བཞིན།

འདི་ལྟར་མེ་ལོང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་དྲངས་
པར་གཅིག་གི། །དོན་ལ་མེ་ལོང་གི་མདངས་ལས་གཟུགས་མེད་པ་
བཞིན་དུ་སྤང་སྟིང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ནི།

ལས་གཞན་མེད་དེ། ལྷོན་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། མེ་ལོང་དགྱིལ་
འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། །བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲུང་བ་ལྟར། །དེ་
ལྟར་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི། །ཆོས་རྣམས་ལྷོན་པས་ཤེས་པར་
གྱིས། །ཞེས་སོ།

འབྱེད་པའི་སེམས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་སྟོད་དུས། སྒྲུང་བ།

དེ་ཉིད་འབྱེད་པའི་ཡིད་ལ་ཚུར་སྟོས་དང་།

སེམས་ནི་མཁའ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་དང་བལ་།

མཁའ་ལ་སྤྱོད་རྣམས་བྱུང་ནས་ཞིག་ན་ཡང་།

ནམ་མཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་གཉིས་མེད་དག་པ་བཞིན།

རང་བཞིན་དེ་མེད་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཏེ།

མ་གྲུས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ།

དེའང་ལྟ་བུར་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཞིང་ཡུལ་སྒྲུང་གི་རྣམ་པ་
འཛིན་མེད་དུ་སངས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་བྱུང་ནས་དེངས་པ་

ན་སྤྱིན་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ལས་གྲུད་དུ་མ་སོང་བཞིན་དུ་རང་ཐེམ་
 བས་མི་སྤང་བ་ལྟར། ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བས་དུས་གསུམ་
 བས་མཁའ་དབྱིངས་པར་བྱིན་པ་སྟེ། **ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་**
ལྟར་བར་སྤང་ཅུང་ཟད་སྤྱིན་མེད་ལ། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱིན་གྱི་དཀྲིལ་
འཁོར་སྤང། །བྱུང་ནས་ཞིག་སྟེ་སྤྱིན་གྱི་དཀྲིལ་འཁོར་མེད། །ཐོག་མར་
གང་ལས་བྱུང་བ་བརྟག་པར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་པཅད་དེ་བཞིན་
ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ཡང་དབྱིངས་སྤྱེ་མེད་
 ལས་བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་དེར་གནས། མཐར་ཡང་དེར་གྲོལ། གང་ཤར་
 གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངང་ནས་འབྱུང་། ད་
 ལྟ་ཡང་དེར་གནས། མཐར་ཡང་དེར་འགག་ཅེས་ཤེས་པར་བྱལ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར། **ཀུན་གྱིད་ལས།**
སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི། །ཡི་ནས་སངས་རྒྱས་
སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ། །རྩོལ་ཞིང་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པ་

མེད། །མ་བྱས་རང་བཞིན་དག་པའི་ངང་དེར་ཞོག། ཅེས་སོ།།

ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་ཡེ་ནས་དག་པ་ལ།།

སྤང་སྤང་གཉིས་མེད་སྟོགས་རིས་དགག་སྐྱབ་མེད།།

གང་སྤང་བདེན་མེད་གང་ཤར་སྟོང་པ་ཉིད།།

ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཟའ་གཏད་ཀུན་དང་བྲལ།།

དེའང་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་མི་ལམ་གྱི་ནང་

ལྟར་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ལ་སྤང་བས་ན་སྤང་སྤང་དང་དགག་སྐྱབ་

མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་

པ་ཡིས། །ཆོས་ཉིད་ཡུལ་ནི་ལྷ་སྤང་ལ། །འདོད་དང་མི་འདོད་ལྷ་

བྱང་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤང་དོར་བྱེད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་

སྟེ། །རང་གི་རྒྱུན་གྱིས་དོར་མི་བརྟལ། །མི་བརྟལ་དོར་བར་བྱེད་པས་

ལམོད། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གང་སྤང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྟེག་སྐྱུའི་

ཁྱུ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་མཉམ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་

ངོ་བོར་སློབ་གཟའ་གཏད་དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ།

ཡུལ་ངེས་མེད་དང་སློབ་གཏད་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། བྱིལ།

ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་སྦྱང་བ་སྦྱ་ཆོག་ས་ལྟར།

སློབ་ལ་གཏད་མེད་ཕྱོགས་བྲལ་ཆེན་པོ་ཉིད།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ།

འདི་ལྟར་སྦྱང་བ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་སྦྱ་ཆོག་ས་པ་ལྟར། དེ་འཛིན་

པའི་ཤེས་པ་འང་གཟའ་གཏད་མེད་པ་ཕྱོགས་བྲལ་ཉག་གཅིག་ཏུ་

གྲོལ་བ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་སྦྱད་པ་ཡང་། རྣམ་མཁའ་

ཆེ་ལས། ཇི་ལྟར་སྦྱང་བ་ངེས་མེད་ལྟར། །སློབ་ཡང་གཏད་མེད་

ཕྱོགས་སྦྱང་བྲལ། །བཟོ་མེད་རྣམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ནི། །རང་བཞིན་

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོ།

དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་དགོད་པ་ནི།

འདི་ལྟར་སྦྱང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ལ།

འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དཔེ་གས་མཉམ་པ་ཉིད།

མ་འོངས་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་མཉམ་པ་ཉིད།

ད་ལྟའི་ཆོས་རྣམས་མི་གནས་མཉམ་པ་ཉིད།

དུས་གསུམ་དུས་མེད་གཞི་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད།

ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་ངང་ཉིད་དོ།

འདི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་སྒྲང་དོར་
བཟང་ངན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲང་སྟོང་གི་ཆོས་འདི་དག་སྒྲར་
འདས་འགགས་པས་འོང་བའམ་སྤྱིར་ལོག་ནས་མི་འོང་བར་མཉམ།
མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་སྟོགས་ན་མེད་པར་མཉམ། ད་ལྟ་བ་ཤི་ནང་
ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་རིག་པས་བརྟགས་ན་མི་རྟེན་ལ་མ་བརྟགས་ན་སྒྲང་
བར་མཉམ་སྟེ། **མཆོད་བརྗོད་ལས། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པར་**
གནས། | ཞེས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་ཡང་དུས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འབྲེལ་
པ་གཞི་ནས་མེད་པས་སྟོང་པར་མཉམ། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་
མེད་གི་ངང་ལས་བྱུང་། ངང་དུ་གནས། ངང་དུ་འགག་པ་ལྟར་སྒྲང་
དུས་ཉིད་ནས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། **| ཡུམ་བར་མ་**

ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དོན་ཤིས་པ་དང། ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་
 བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། རོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་མི་གཡོ་བ། བྱ་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། སྒྲོས་པའི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ། གཞོད་མ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དོན་ཤིས་སོ།

སེམས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཏུ་བརྟན་པ་ནི། དེའང་འདི་ལྟར།

སྒྲིང་སྲིད་འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ།

ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད།

འགྱུར་མེད་རང་བཞིན་གཞོད་ནས་ཐུང་ན་འདས།

གཞི་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན།

དེའང་འདི་ལྟར་སྒྲིང་བ་བག་ཆགས་འབྲུལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་
 ལོང་གི་རོས་ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། **པལ་པོ་ཆེ་ལས།** སེམས་ནི་རི་མོ་
 མཁན་དང་འབྲ། །སེམས་ཀྱིས་བྱང་པོར་བྲས་པ་སྟེ། །འདིག་ཏེན་

ཁམས་ནི་རི་སྟོང་བ། །དེ་དག་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས།
 སྟོང་འཛིག་པ་ལ་བརྩུད་འཛིག་པ་བརྟེན་པའི་སྤང་སྲིད་ཐམས་ཅད་
 འབྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་གོམས་པས་མི་ལམ་ལྟར་སྤང་
 བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དུས་ཉིད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་སྤང་བ་
 སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་དུ་ཐག་བཅད་པའོ། །སྤང་བ་འཛིན་པའི་སེམས་
 སྟོང་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། **དོ་ཏྲ་ལས།**

སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཟུང་བུ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
 ཉིད་དུ་སེམས་གཟུང་བུ། །ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་འགྱུར་མེད་དུ་ཐག་
 བཅད་པ་ནི། **ཀུན་བྱེད་ལས།** རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་
 བཞིན། །སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་
 སོ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཞོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་ཐུངན་ལས་
 འདས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། **ཀུན་བྱེད་ལས།**
 སེམས་ཉིད་མི་འགྱུར་གཤོད་ནས་དག་པ་འདི། །སྟོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་
 བྱེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གདོད་མར་མཉམ་པར་
བསྟན་པ་ནི།

དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་འབྲམས་མད་དུ་བྱུང་བ་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོར་ཁྱབ་ཆུབ་པ་ནི།

སྤང་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་གདོད་མའི་རང་།

གཅིག་དང་དུ་མར་མི་དམིགས་སྒྲིམ་དང་བལ།

སྒྲིགས་དང་རིས་མེད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད།

སྤང་མཉམ་སྟོང་མཉམ་བདེན་མཉམ་བརྒྱན་པར་མཉམ།

ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་མཐའ་ལས་འདས་པར་མཉམ།

དབྱེར་ས་གཅིག་གདོད་ནས་དག་པའི་རང་ཉིད་དོ།

འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་གཅིག་དང་དུ་

མའི་སྒྲིམ་པ་ལས་འདས་པས་སྒྲིགས་ཆར་ཆད་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་

ལྷ་བུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀུན་ནམ་མཁའི་རང་

བཞིན་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་དཔེ་

ཡང་མེད། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཆོད་ཀྱང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
མ་ལུས་པའི། །དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་དོན་དུ་མཉམ་པ་ལྟར་སྤང་བར་མཉམ་པ་མེ་
ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ། ལྟོང་པར་མཉམ་པ་དེ་ལ་གཟུགས་
རང་མཆོན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། ལྟོ་འབྱུང་འོར་དོན་བྱེད་ཅུས་ཅམ་དུ་
བདེན་པར་མཉམ་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་མིག་
ཤེས་ལ་གཟུགས་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅུས་ལྟ་བུ། བརྟན་པར་
མཉམ་པ་གཤེས་མེད་པའི་ངང་དེར་འབྱུང་སྤང་ན་དུ་ར་ཐོས་པའི་སྤང་
བ་ལྟ་བུ། ཡོད་པར་མཉམ་པ་སྤང་ཅམ་དོར་བ་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ། མེད་པར་
མཉམ་པ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལྟ་བུ། མཐའ་འདས་སུ་
མཉམ་པ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ངང་ལྟ་བུ།

གདོད་ནས་མཉམ་པ་ཆོས་ཉིད་དབྱེ་བསལ་ལས་འདས་པའི་
དབྱེངས་དཔེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཞོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ནི། **འཕགས་པ་**
དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཞོད་མ་ཉིད་ནས་སྟོང་ཞིང་མ་

འོངས་ཆོས། །སོང་བ་མེད་ཅིང་གནས་མེད་གནས་གྲིས་དབེན། །སྤྱི་
 མའི་རང་བཞིན་ཏྲག་ཏུ་སྦྱང་པོ་མེད། །ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་དག་
 བླ་མ་མཁའ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ནི་གང་དག་རབ་སྟོན་པ། །དེ་
 ཡང་མི་ཟད་པས་ན་མི་མཐོང་སྟེ། །ཆོས་འདི་སྤྱ་ནས་བདག་མེད་
 སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྱུར། །ཏྲག་པ་
 ཅམ་དུ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མི་ཉིད་
 དེ། །གང་དག་སྟོན་བྱུང་མཐའ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད། །མ་འོངས་དུས་
 ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལས་དང་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཞུགས་གྱུར་
 ཏེ། །རབ་དང་ཐ་མ་དག་ཏུ་འང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་
 ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་
 གྲིས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྷོ་བ་སྟོན་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།

སྟོས་བཏགས་ཐམས་ཅད་དེ་བོས་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

སྟོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བོས་སྟོང་།

མིང་རྣམས་སྟོ་བྱར་རང་མཆོན་སྟོ་བཏགས་ཉིད།

བདེན་བརྒྱན་གཉིས་མེད་ཡུལ་སེམས་འབྲེལ་བ་མེད།།

གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་གཟུང་འཛིན་མེད།།

དེ་ཡང་སྤང་བོད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་
ནས་བཤད་དེ། སྒྲོས་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ལ་མེད་པས་ཀྱང་
ངོ་བོས་སྒྲོང་ལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དེའི་བྱིན་གང་
ནའང་མེད་པས་སྒྲོ་བྱར་བ་སྟེ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་རང་མཆོན་ནོ་ཞེས་
བཏགས་པའང་མིང་དང་རྟོག་པའི་རི་མོར་ཟད་ཅིང་། འདོགས་ཡུལ་
བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་མེ་ལྟར་
བག་ཆགས་འབྱུང་པའི་སྤང་གཟུགས་ལས་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པས་
སྤང་སྤིད་འབྱུང་ངོར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བཏགས་ཉིད་དུ་སྤང་ཞིང་།
ཡུལ་ངེ་ལྟར་སྤང་དུས་ནས་བརྒྱན་མཉམ་འབའ་ཞིག་ལས། བདེན་
པ་དང་བརྒྱན་པ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། སྤང་བའི་ཡུལ་དང་དེར་འཛིན་
གྱི་ཤེས་པའང་དབྱེད་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་པས་འབྲེལ་
བ་མེད་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱེད་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་

འབྲེལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་
 དོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཅེས་སྒྲོས་བཞོད་
 པའང་དོན་རང་མཆན་ལ་མེད་དེ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བཟགས་སམ་
 བཟགས་པས་འཕེལ་འབྱིབ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་དབྱུང་པས་བརྗོད་དོན་འབྲེལ་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་བཅས་སུ་འཛིན་དོན་མེད་པ་ལ་སྒྲོངས་པས་འཛིན་པ་ཐམས་
 ཅད་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བྱ་ཆུང་གི་དུས་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ནམ་དབྱེ་སྒྲོ་བཟགས་མེད་པ་ལས། ཕྱིས་སྒྲོ་
 བཟགས་གོམས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་དོན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྒྲིབ་པ་སྟེ། **ནམ་ངེས་ལས། སྤྱི་བོ་ངང་བྱར་སྤྱི་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོན་**
ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ། །ཁྱེ་མ་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་པའི། །གདོན་
འདི་སྤྱི་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུམ་བར་
མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟེན་ཅམ་བཟགས་པ་ཅམ་
མོ། །བརྟེན་ཅམ་བཟགས་པ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བྱུང་བ་སྟེ་ངོ་བོ་

ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

སེམས་འཕོས་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཤར་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མ་འདྲིན་ཅིག་པར་གདམས་པའི་དཔེ་ནི།

རི་ལྷར་མེ་ལོང་ག་ཟུགས་བཞིན་སྤང་བ་ནི།

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་ཤེས་ལ་ཤར།

དེ་ཉིད་ག་ཟུང་བས་ཆགས་སྤང་སྤིད་པར་འབྲུལ།

ནན་ལྷར་ག་ཏུགས་ན་སེམས་ནི་མ་འཕོས་ཤིང་།

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འང་སེམས་ལ་ཤར་བ་མེད།

ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བོ།

རེ་ཞིག་གོ་སླ་བས་གྲགས་པ་དང་སྦྱར་ན། མེ་ལོང་དུ་བཞིན་གྱི་

ག་ཟུགས་བསྟན་སྤང་དུས་རང་གི་བྱད་དང་ག་ཟུགས་བསྟན་གཉིས་སུ་

སོང་བའམ་བྱད་ལས་ག་ཟུགས་བསྟན་ཡུལ་ལ་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་

སྤང་བ་ལྷར་སྒྲོ་ཆོགས་སུ་དབང་པོའི་ཡུལ་ཆོགས་དུག་སོ་སོར་སྤང་

བ་ལ་ནི། སེམས་དེ་པར་ཡུལ་དེ་ལ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་

བ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་སྟེ། བྱད་མེ་ལོང་དུ་སྤང་བའང་འཕོས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། བྱད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་ནམ་པ་དེར་སྤང་བ་དང་འབྲ་བར་
 ཤེས་པར་བྱལོ། །དེས་ན་ནམ་པ་ཤར་དུས་སྒོས་གཟུང་བས་སྲིད་པར་
 འཁྱལ་ལོ། །དེའང་དོན་དུ་དབྱུད་ན་སེམས་པར་མ་འཕོས་ནམ་པ་ཚུར་
 ལ་ཤར་ཞེས་བའང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤར་བའི་སེམས་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་
 མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་ནམ་པ་འདྲིན་བྱེད་མེད་པ་དང་། ནམ་པ་དེའང་དབྱུད་
 བ་དོ་བོ་མེད་པས་ཤར་མཁན་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གཉིས་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། **རྩ་ཤེལ་སྤྱ། གང་**
ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་
ཡང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

ཡུལ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་གྲོལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་
 དེ་ལྟར་ན་སྤང་བའི།

ཡུལ་ནམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག །

སྒོ་ནམས་ཐམས་ཅད་དོས་གཟུང་མེད་པར་གཅིག །

སྤང་སེམས་གཉིས་མེད་གདོད་ནས་དག་པར་གཅིག །

བརྟག་དབྱེད་མི་དགོས་གཞི་ནས་གྲོལ་བར་གཅིག །

འདི་ལྟར་སྤང་ཆོག་ས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་
 དུ་གཅིག་པ་མི་ལས་སྤང་ཆོག་ས་གཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 སྤང་བ་ལ་འཆར་འཆར་འདྲ་བའི་སྒོ་རྣམས་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་
 རང་དུ་གཅིག་པ་དབང་རྒྱལ་ས་ཚུའི་རང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་
 སེམས་གཉིས་སྤང་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གཅིག་པ་རབ་རིབ་དང་
 དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བར་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ལ་འང་
 བརྟག་དབྱེད་མི་དགོས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗེ་ཆེན་ཆེན་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཀྱི་
 ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་གཤེས་ནམ་མཁའ་ལྗེ་རང་དུ་བརྟན་
 པ་ཉིད། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་
 བློ། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྤྲོ་སྤང་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 སྤང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་
 པ་དང་། ཀུན་གྱི་ལས། འདི་ལྟར་སྤང་སྤྲོད་ཆོས་རྣམས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་གཅིག་པས་ན། །གཟུང་འཛིན་མི་
དམིགས་ཏོག་པའི་སྐྱེ་བས་མ་འདས། །དབྱིངས་གཅིག་ནས་མཁའ་ལྗོངས་
བྱའི་ངང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

གང་ཤར་ངང་གྲོལ་དུ་ཏོགས་ན་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་
འདི་ལྟར།

འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་ །

ཆུ་བོ་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་ངང་དུ་གཅིག་ །

ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཅིག་ །

འབྱུང་བཞིའི་འཕོ་འགྱུར་ནས་མཁའི་ངང་དུ་གཅིག་ །

སེམས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་སྟོང་པའི་ངང་དུ་གཅིག་ །

གང་ཤར་ངང་གྲོལ་གཉིས་མེད་དག་པར་གཅིག་ །

དབའ་རྒྱབས་རོལ་བ་ཆུ་བོའི་ངང་དུ་གཅིག་ །

དེ་ལྟར་ཏོག་ན་སྐྱེས་བྱ་མཁས་པ་ཡིན།

དེའང་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་རྒྱམས་རྒྱ་མཆོར་གཅིག་

བ་ལྟར། འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་བ་ནི། **ཀྱན་བྱེད་ལས།**
སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་བཏུང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཀྱན། | **སེམས་ཀྱིས་**
བྱས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་ | **ཅེས་སོ།**

འབྱུང་བཞིའི་འཕོ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའའི་ངང་ལས་མ་
 གཡོས་བ་ལྟར། ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིང་འབྲས་ཉམས་སྒྲིང་གི་རྣམ་བ་ཅི་ཤར་
 གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་བར་གཅིག་བ་སྟེ། **ཉོག་ཅེ་བས།** གང་
 ལས་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས། | **ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་ངང་དེར་**
གཅིག་ | **ཅེས་བ་ལྟར་དོ།** | **སེམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཤར་བ་སྒྲིང་བར་**
གཅིག་བ་འང་དེ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ ཅམ་⁽¹⁾ **གཡོས་**
བའི་ཕྱིར་དོ། | **དབང་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཅུར་གཅིག་བ་ལྟར་གང་ཤར་སྒྲེ་མེད་དུ་**
གཅིག་བ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོས་བ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་། **སེམས་ཉིད་**
ཡེ་ནས་སྒྲོ་བཟུ་མེད་བའི་ངང་སྟེ། **དགོངས་འདུས་ལས།** **སྒྲོས་བ་ཉིད་**
ནས་སྒྲོས་བ་མེད། | **ཅེས་སོ།**

(1) ཡ་འཛོམས་པར་མ། རོད་བྱི་མ། ༡༩༠-༩ །ལ།༽

དེའང་རྣམ་རྟོག་གཞི་ཐིམ་ལ་སོང་བ་ཚུ་ལ་ཚུ་འབྲེས་བ་ལྟ་བུ་
 ཉེ། རོ་ཏ་ལས། རི་ལྟར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ན། དེ་སྟེང་ཚུ་རུ་རོ་མཉམ་
 འགྱུར། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྟན་སེམས། མགོན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱང་
 མཐོང་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། མགོན་པོ་སེམས་ཉིད་སྟོས་བ་མེད་བ་སྟེ་
 མཐོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་གཤམ་ན་མཁས་བ་ཞེས་བྱ་
 ཉེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས། དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་བ་ནི་མཁས་བ་ཡིན་གྱི་
 ཆོག་ལ་རྟོག་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྒང་དོར་མེད་པའི་དོན་ལ་གཟུང་
 འཛིན་མེད་པར་གདམས་བ་ནི། ད་ནི་མཐུག་བསྐྱབ་བ་ནི།

སྣ་ཆོགས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།

རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ།

བཟང་ངན་སྒང་དོར་མེད་པའི་རོལ་བ་ལ།

སྟོ་ཡིས་གཉིས་སུ་མ་འཛིན་གང་བདེར་ཞོག།

རི་ལྟ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ནས་དག་པའི་རོལ་བར་ཤར་བས་བྱ་བཅའ་བྱན་

བསམ་ལས་འདས་པ་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་
བྱེད་ལས། མ་སྐྱེས་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །སྐྱེ་བ་དངོས་པོར་
སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤིང་། །རི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གཉིས་
མེད་པས། །རི་བཞིན་རྩོལ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཞོག །ཅེས་སོ།

འཛིན་མེད་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
བཞག་དུས།

གཏད་མེད་ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་སྤང་བ་ཤིང་།

འཛིན་མེད་རིག་པ་ནམ་ཡན་ཆེན་པོ་ནི།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།

གང་ལ་འད་དགག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་འཛིན་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རང་
ཡན་དུ་ཤིང་བས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་སྐྱབ་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་
བྱེད་ལས། ཀྱང་ནི་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ང་ལ་སྒྲོ་
དང་སྐྱར་བའི་ཡུལ་མེད་པས། །གང་ལ་སེམས་པར་མ་བྱེད་སྒྲོམ་མ་
བྱེད། །སྒྲོ་གསུམ་མ་བཅོས་རི་བཞིན་སྤྱད་པར་ཞོག །རི་ལྟར་ཤིང་བ་

རང་བཞིན་ངང་གིས་གྲོལ། །སྤྱི་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་གས་འདས་
བས། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་དགུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་སྡུ་བ་ནི། དེ་དགེ་བ་བསྡུ་བ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས།

སྒྲོ་བྲལ་ངང་དུ་འཛིན་མེད་ལ་བཞུས་ནས།

སྤྱོད་གས་བྲལ་རིག་པ་ཁོལ་བུར་བཅིངས་པ་ཡིས།

དུ་བ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་སྒྲོན་པ་ནི། སྤྱི་དོན་དོན་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོལ་པའི་ཆོས་མཉམ་
དུ་བྱུང་བའི་སྤང་བ་བཀོད་ལེགས་པའི་དགེ་བས། འགྲོ་བ་གང་དག་
དབྱིངས་སྤྱོད་གས་བྲལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་རང་
རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་དང་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་ར་བར་བཅིངས་ཏེ། གཤེས་
བཅིངས་གྲོལ་མེད་པའི་དགོངས་པར་མ་རིག་པས་དགག་སྐྱུ་ལ་
སོགས་པའི་འཆིང་བ་དང་། བདེན་ཞེན་གྱིས་དུ་བ་པ་དག་གིས་སྒྲོ་བྲལ་
གྱི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀྱང་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ནམ་

མཁའ་ཡངས་པར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།

སྐྱེ་མེད་མཁའ་ལ་སྤྱང་པོའི་སྤྱན་འཁྲིགས་ཏེ། །རྩི་བཞིན་ཚེ་ལ་བྲལ་
 སྤྱང་ཉིད་འབྲུག་སྒྲོགས་པས། །སེམས་ཉིད་མི་གཡོ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་
 གི་ས། །བརྗོད་མེད་མཉམ་རྫོགས་སྤྱང་པོའི་དོན་མཐོང་ཤོག། །འགྲོ་བའི་
 སེམས་གང་གཟུང་འཛིན་རྒྱར་རྒྱད་དེ། །མཁའ་མཉམ་ཡངས་པ་ཆེན་
 པོའི་གནས་བྲལ་བ། །དེ་ཀུན་ཡེ་རྫོགས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཁིང། །མ་
 ལུས་རང་བཞིན་དག་པ་བསྐྱོད་པར་ཤོག། །རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་རྒྱང་
 གིས་དཀྲུགས་པའི་ཆུ། །ཟབ་མོའི་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པས་རིང་བ་
 ཀུན། །མི་རྟོག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཆོ་བསིལ་བས། །དྲངས་ལ་མི་གཡོ་
 སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཤོག། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས།

གཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ་
 སྤྱེ་བརྩུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་
 པོར་གཏོང་བཅས་ནས། བཙུག་ཅིག་པ་སྒྲོམ་པ་བསམ་གཏན་དེ་མ་མེད་
 པའི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་བཞི་སྟེ། ལྟ་བུ་མཐའ་བྲལ་པ་བསྒྲོམ་པར་
 བསྟན་པ། གང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། རིམ་
 བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། སྐབས་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བའོ། །སྤྱི་
 དོན་དང་པོ་ལྟ་བུ་མཐའ་བྲལ་པ་བསྒྲོམ་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་བཤད་
 བས། ད་ནི་སྒྲོམ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་ཉོན་
 པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས།

གནས་ལུགས་རང་ལ་རི་བཞིན་གཞག་པ་གཅིས།

ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དང་པོར་ལྟ་བུ་མཐའ་ཆོད་ནས་སྒྲོམ་པས་དེའི་རང་ལ་
 མཉམ་པར་གཞག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོག་གས་

ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་
 དེས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེའང་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
 དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་སྒྲེ་རེ་དོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཆོད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བཞག་སྟེ། **ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སེམས་དཔའ་རྩི་རྩི་དོན་ལ་**
ད་སྐྱོམས་ཤིག། །བསྐྱོམ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ། །བསྐྱོམ་
དང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པས། །མ་བསྐྱོམས་རང་བཞིན་
བཞག་ན་སྐྱོམ་པ་ཡིན། །དོན་ནི་ཀུན་དོན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །ནམ་
རྟོག་མཆན་མ་དེ་བཞིན་རིག་བྱས་ན། །འབྲས་བུ་མ་ཡིད་ལ་འགྱུ་བ་
མ་ལུས་ཀུན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལས་མི་ཡེངས་པ། །གང་ལྟར་
བསམ་གྱང་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཤེས་ན། །མ་བསྐྱོམ་གང་ལྟར་བཞག་གྱང་
ཡེངས་པ་མེད། །ཅིས་པ་དང་།

གྱེ་སེམས་དཔའ་རྩི་རྩི་ལེགས་པར་ད་སྐྱོམས་ཤིག། །རི་རྒྱར་སྤང་
 གྲགས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྱིང་པོ་རྟོགས་གོམས་དོན་ཉིད་
 གཅིག་ལས་མེད། །སྤྱིང་པོ་མངོན་དུ་བྱུང་ནས་གང་བསྟན་པ། །རང་

བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། །མ་ཡིངས་རེ་དོགས་མེད་ན་སྒྲོམ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཐོས་ནས་བསམ་བ་དང་དེའི་དོན་བསྒྲོམ་བ་
 ལ་འདུག་དགོས་ཏེ། སྙིང་པོའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་བར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྲ། གང་
 གིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་མཉན་བ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་
 གཏོགས་བ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་འདི་བསྒྲོམས་ན་དེ་
 བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཁེལ་ལོ་ཞེས་སོ། །

སྤྱི་དོན་གཉིས་བ་གང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་བ་བསྟན་
 བ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི། དབང་པོ་རབ་ལ་དུག་སྟེ། ཡང་རབ་
 རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲོམ་པ།

དེ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་བས་བསྟན་པ་སྟེ།

དབང་པོ་ཡང་རབ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་གྲོལ།

བསྒྲོམ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་གཉིས་མེད་དོན་མཐོང་ནས།

སྤང་སྤིད་གཞི་གྲོལ་སེམས་ཉིད་བྱ་རྩོལ་མེད།

ཕྱོགས་བྲལ་རིག་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འཆར།

འདི་ལྟར་སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྐལ་ལྷན་དབང་པོ་ཡང་
 རབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་བསྐྱེལ་བྱ་དང་སྐྱེལ་
 བྱེད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་རྒྱན་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ཏེ། འབད་བ་དང་བཅས་ནས་བསྐྱེལ་
 མི་དགོས་པར་སེམས་ཉིད་རྒྱ་བོ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ངང་གིས་གནས་པ་ནི། **ཀྱན་བྱེད་ལས།** གྱེ་སྟོན་པ་ཀྱན་བྱེད་ང་
 ཡིས་ལུང་བསྟན་པ། །མ་ལུས་སྐྱེ་མེད་རྣམ་དག་ཏིང་འཛིན་ཏེ། །བསྐྱེལ་
 དང་མི་བསྐྱེལ་རྒྱན་ལ་རག་མ་ལུས། །བསྐྱེལ་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱན། །གང་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་མེད་པར། །མ་བཅའ་
 རང་སར་གྲོལ་བས་བསྐྱེལ་བ་ཡིན། །ཀྱེ་བསྐྱེལ་དུ་མེད་པའི་མན་དག་
 འདི་དག་ལ། །ཆོག་དང་སྐྱེལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ཕྱིར། །སྤྲ་རབས་
 ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་མ་བསྟན། །སྤྲ་རབས་ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་
 ལུང་མི་སྟོན། །ད་ལྟ་ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་བསྟན་མེད། །ཀྱེ་སྟོན་

པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །མ་ནོར་དགོངས་པའི་དོན་ལ་
ལུང་བསྟན་པ། །སློ་སྤྱོད་འདས་པ་དོན་གྱི་སྟོན་པོ་ལ། །བསྟོམ་དང་མི་
བསྟོམ་མཁའ་ལ་རྩོད་པ་འབྲ། །ཞེས་སོ།

སྟོང་གྲུང་ལ་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་སྟོང་དུ་གྲུང་དུས། སྟོམ་པ་དེའི་དོན་ལ།

ཐུན་མཚམས་རིས་མེད་འདི་ཡིན་ངོས་གཟུང་མེད།

ཐམས་ཅད་རང་གོལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཁྲིང་།

རྟགས་དང་ཚད་མེད་རང་བྱུང་གཞི་སྟོང་ཡངས།

ཇི་བཞིན་ངང་ལ་ཡེ་བཞིན་གནས་པས་ན།

གོལ་དང་གོལ་ས་རྩལ་སྟོང་བོགས་འབྲིན་མེད།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་པར་ཐག་ཚད་པས།

འབྲས་བུར་སྟོན་མེད་ད་ལྟ་རྟོགས་སངས་རྒྱས།

དེ་འབྲེལ་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་རབ་འབྲམས་ཡིན།

སྟོས་ཏེ། བདེན་ཞེན་གོལ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟོམ་དུ་མེད་པས་ཀྱང་སྟོམ་

གང་ལའང་མ་བལྟས་པས་མཐོང་བྱེད་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་ནི། །ཆོས་ཀྱན་མ་ལུས་པ་
 ཡི་སྟོང་པོ་སྟེ། །མ་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད། །བཟོད་པའི་
 ལམ་དང་བྲལ་བས་གོལ་ས་མེད། །ཅེས་སོ། །གོལ་སྒྲིབ་ནི་སྤྱང་བཟོད་
 ལྟ་སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་
 བལྟས་པ་ན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པར་བྱུང་ཞིང་། བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་
 དེ་ཉིད་གོལ་སར་གྱུར་པའང་། **དེ་ཉིད་ལས།** ཆོས་ཀྱན་སྟོང་པོ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་གཅིག་ལ། །གཅིག་ལ་རྣམ་པར་བགྲངས་པས་གོལ་སྒྲིབ་
 བྱུང་། །བཟོད་དུ་མེད་ལ་བཟོད་པས་གོལ་ས་བྱུང་། །དམིགས་མེད་
 བལྟས་པས་མ་མཐོང་སྒྲིབ་པ་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །

དེའང་རང་སེམས་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་
 ཏུ་ཐག་ཆོད་པས། སྤྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་
 མེད་པར་ཤེས་ཏེ་དུས་དེ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་
 དོན་ཡང་། **དེ་ཉིད་ལས།** སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་

པས། རྩོམ་དང་མ་རྩོམ་རེ་དོགས་གཉིས་སྟུ་མེད། ཅེས་པ་དང་།

ཀུན་བྱེད་ང་ལ་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་བའི་བྱིར། །དེ་བྱིར་སྤུན་སྤུམ་
 ཆོག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་རང་བཞིན་རྣམ་གསུམ་
 ལས། །སྟོན་པ་བསྟན་པ་འཁོར་རྣམས་འབྱུང་བའི་བྱིར། །ཀུན་བྱེད་
 ཅེས་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། །དང་པོར་སྟོན་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་
 བ་ནི། །ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལས། །རང་བཞིན་རྣམ་
 བ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྤྱི་གསུམ་སྟོན་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡང་། དེ་
 ཉིད་ལས། ལུས་ནི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་
 སངས་རྒྱུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འབྲིང་དང་ཐ་མས་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དབང་པོ།

འབྲིང་དང་ཐ་མས་གོ་མས་ལ་བརྩོན་དགོས་ཏེ།

ཇི་སྲིད་བདག་འཛིན་དབྱིངས་སུ་མ་རྒྱབ་པར།

དེ་མིན་སྣ་ཚོ་གས་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ།

འདི་ལྟར་དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མས་ནི། འེན་ཏུ་བརྩོན་པ་ཆེན་
 བོས་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བའི་
 ཕྱིར་དོ། དེའང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་གྱི་ས་མཆམས་ཀྱང་སེམས་ལ་གཟུང་
 འཛིན་དབྱིངས་སུ་བྱལ་མ་བྱལ་ལ་བྱེད་དེ། །**ཀུན་བྱེད་ལས། གཉིས་**
དང་གཉིས་མེད་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྒྲོམ་དང་མི་སྒྲོམ་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ།།

སྒྲོམ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲོམ་པའི་འཐད་པ་ཡང་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཆེ་ཐ་
 མལ་རང་གའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན།

ཁྱད་པར་རྣམ་རྟོག་པས་སྲིད་པར་འཐིང་།

དེ་ཉིད་གྲོལ་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཐབས་ལ་བསྟན།

ཕྱིན་ས་ཤེས་རབ་མཐའ་གྲོལ་གྲོང་ཡངས་འཆར།

དེའང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་ནི། **ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་**
འཇམ་དཔལ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་

བའི་རྒྱ་མཆོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་དེ་དང་འབྲེལ་བས་ན། །ཁྱོད་
 བེ་རྟག་ཏུ་སྤྲུང་ན་འདས། །ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། རྟོག་
 བའི་ཁོར་མོས་སྤྱིད་པའི་དགོན་པར་འབྱུངས། །རྟག་ཏུ་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་འདུ་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱ་ཕྲག་མཛོན་པར་སྦྱབ་པར་
 བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྐྱེལས་པས་
 དུས་སྤྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་འཆར་
 བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་ཅེ་གཅིག་པའི།

ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ལ།།

ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་འབྱིན།།

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིར་ལས། ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 གཞོད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
 བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་

མར་ནི་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མཛོན་
དགས་འགྲུབ། །ཅེས་སོ།།

དེའང་ངོ་མོ་གཅིག་པ་དང་། སོ་སོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
གནས་པས་ཆ་ནས་ནི་གནས། གསལ་བའི་ཆ་ནས་ལྷག་མཐོང་
སྟེ། གསལ་སྟོང་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་
ནི་སྤྱིད་པ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཉིད། **བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་**
བསམ་གཏུན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏུན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་
མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱིད་པ་ཡིན། །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྩེས་
ལྷ་བྱར་འཆའ་བར་བགྱི། །ཞེས་སོ།།

ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་། རོན་གྱི་རྩེས་
སུ་མ་ཐུན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཐོས་པའི་རོན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་
གནས་དང་། དེ་ལས་རོན་རྟོགས་པ་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་
བསྒྲོམས་པས་དང་པོར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བེན་པ་ཅམ་ནི་གནས་ལ། བྱིས་དེ་
ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། **དགོན་མཆོག་སྤྱིན་**

ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་
 པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ་ཞེས་དང་། དགོངས་
 པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་གཉིས་ཏེ།
 འཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བའོ། །འཤེས་
 རབ་ལས་བྱུང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞི་
 གནས་སོ། །དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དོ། །གདམས་ངག་ལས་
 བྱུང་བ་ནི། མན་ངག་གིས་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་
 སོ། །དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དོ་ཞེས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན།

དེས་ན་རབ་ཀྱིས་ངན་རྟོགས་ཆོས་སྐྱར་སྟོངས།།

བཟང་ངན་མེད་ན་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་མི་དགོས།།

འབྲིང་གིས་ངང་དྲངས་བྱུང་འབྲེལ་བ་སྒྲོམས་པ་ཡིས།།

བཟང་ངན་རྟོག་པ་དབྱེདས་སུ་བྱུང་བ་སྐྱུར་ནས།།

བྱུང་འབྲེལ་རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར།།

ཐ་མས་ཐོག་མར་ནི་གནས་བཅའ་བ་ཡིས།།

གང་དམིགས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་སྤྲ།།

དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་བསྐྱེམས་པས།།

ཕྱི་ནང་སྤང་སེམས་གཞི་གྲོལ་ཆེན་པོར་འཆར།།

དེས་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་གཅེས།།

འདི་ལྟར་དབང་པོ་རབ་གྱིས་གསེར་སྤིང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ས་རྩོ་
བཅའ་གྱིས་མི་རྟེན་པ་ལྟར་གང་ཤར་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བས་གཉིན་
པོ་ད་བྱིངས་སུ་དག་ནས། བསམ་གཏན་ཐུན་འཛོག་དུ་སྒྲོམ་མི་
དགོས་ཏེ། **ཀུན་བྱེད་ལས།** ཇི་བཞིན་མ་བཅོས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
པ་ལ། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྟོག་པ་ཅི་སྤྲེས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་སྤྱེ་
མེད་ཉིད་དུ་གནས་ཤེས་པས། །བྱ་བཅའ་མཆན་མའི་འདུ་ཤེས་
ཀུན་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ།།

འབྲིང་གིས་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ངད། བྱིང་རྟོད་བྲལ་
བའི་དྲངས། ཇིང་བྱ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མི་གཡོ་བ་ལྟར་བཞག་པས།

ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ནམ་ཏྟག་དབྱིངས་སུ་རུབ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྷ་
 བུའི་ཏྟགས་པ་འཆར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། རི་བཞིན་
 པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལ། །དེ་བཞིན་པ་ཡི་སྒོ་བཞག་ན། །མིང་དུ་མི་ཐོགས་
 ཉམས་སྤྱོད་འབྱུང་། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྲ། །ཞེས་སོ།

ཐ་མ་སེམས་འཕྲུར་ཞིང་མི་བསྐྱུན་པ་སྤྱིའུ་ལྷ་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་གནས་པ་དེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་
 བསྐྱོམས་པས་ཟེན་དུས། དེའི་གཉེན་སོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་
 སོར་ཏྟག་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་དོན་ཏྟགས་
 ཏེ། བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཞི་གནས་སྐྱབ་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

དབང་པོ་འབྲིང་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་བཞག་ཐབས་ལམ་བབྱོད་ཚུལ་
 གསུམ་གྱི། སྒྲོམ་ཚུལ་ལའང་ལྷ་ལས། མི་ཏྟག་པར་བཞག་པར་
 གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་སྐྱུར་ཏེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག་

དནི་དབང་པོ་འབྲིང་གི་སྒྲིམ་པ་བསྟན།

ངི་ལྟར་ཚུ་ནི་དབང་རྒྱབས་རྟོག་པ་ན།

དྲངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་གསལ་གཡོ་བ་ལྟར།

ཡིད་ནི་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རྟོག་འཕྲུང་ཞིང་གཡོ།

སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་ཀྱང་དུ་འཆེལ་བ་ན།

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།

སྒྱུར་དང་མངོན་ཤེས་གཟུང་སྒྲིམ་མི་འཆར་བས།

གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་གཞག་པ་གཅེས།

འདི་ལྟར་ཚུ་ནི་དབང་རྒྱབས་གཡོ་བའི་དུས་ན་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་

རུང་དུ་སྒྲིམ་པའང་གཟུགས་བརྟན་མི་འཛིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་

མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟན་གྱུར་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་དུ་

རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རྒྱབས་ཀྱིས་བྲེལ་བས་ཡོན་ཏན་མི་མངོན་པའི་བྱིར་

གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་གཅེས་ཏེ། **དོ་ཏ་ལས།** **འདི་ནི་ཡིད་**

འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་གི་རྒྱབས། །གཡོ་ཞིང་འཕྲུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་བསྐྱེད་

འགྱུར། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་གྱུར་ན། །དེ་ཡིས་
བདག་ཉིད་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རི་ལྷར་བཞག་ན་
རྟོག་པའི་དབང་རྒྱལ་ས་རྟོག་པ་མེད་དུས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་
མར་མེ་རང་གསལ་བས་སེམས་ཀྱི་ཚུ་མི་གཡོ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་
བཤད། དེ་ལས། དབང་རྒྱལ་ས་མེད་པའི་དབང་ལྷག་མཆོག་། རྟོག་པ་
མེད་པའི་བསམ་གཏན་འགྱུར། །ཚུ་དང་མར་མེ་རང་གསལ་གཅིག་
ལྷན་ཞོག །འགྲོ་འོང་ང་ཡིས་མི་ལེན་མི་འདོར་ལོ། །ཞེས་སོ།

ལུས་གནད་དང་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་ནི།

མཉམ་པར་བཞག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། མཐའ་གསུམ་
དང་བྲལ་བ་མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞག་སྟེ། དེའང་།

ལུས་ནི་ཆོས་བདུན་རི་རྒྱལ་ལྷ་བྱ་ལ།

དབང་པོ་མཐའ་བྲལ་རྗེས་བྱའི་གཟུང་སྐར་འབྲ།

སེམས་ཉིད་སྟོང་གསལ་དང་ས་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན།

བྱིང་རྟོད་གཉིས་མེད་སྟོས་དང་བྲལ་བར་བཞག །

ལུས་མི་གཡོ་བ་ཆོས་བདུན་ཏེ། ཀླུ་པ་སྦྱིལ་གྱང་། ལག་པ་མཉམ་
 གཞག་། སྒྲུལ་ཆོག་ས་དང་པོ། ལྷུ་ཡ་རྒྱུ། དབུགས་དལ་བ། མིག་
 ལྷ་ཅེ། མགྲིན་པ་ཡིད་ཅམ་དགུག་པར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། དབང་
 པོ་མི་གཡོ་བ་ནི། མིག་མི་འགྲུལ། རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་
 དང་། ཡིད་རྣམས་དགག་གྱང་མི་དགག་སྟེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། རི་
 དང་། རོ་དང་། རེག་དང་། རྟོག་པ་གང་བྱུང་ཡང་དེའི་སྒོ་མི་དགག་། རྗེས་
 ཕྱིར་མི་འབྲང་། སྒོ་བགགས་ན་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱུན་ལྷ། ཡིད་
 གྱི་མངོན་ཤེས་དུག་རྣམས་དབང་པོ་དྲུངས་པར་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་ཐོབ། རྗེས་ཕྱིར་འབྲང་ན་རྟོག་པ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་མི་ཆོད་པ་ཐ་
 མལ་པ་དང་ཁྱད་མེད། དེས་ན་དབང་པོ་རྗེས་བྱའི་ཆུ་མི་གཡོ་བ་ལ། སོ་
 སོའི་སྤང་ཡུལ་གཟུང་སྐར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་མ་འགགས་
 པ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། དེའང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྟོག་པས་དེར་མ་
 བཟུང་ན་མི་གཞོད་གྱི་སྤྲོད་དུ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཆར་ཞིང་། རྣམ་པར་
 སྤང་ལ་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་

མེད་ན་དེའི་སྒྲོ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་གི་དབྱང་ར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་དབང་པོ་ལ་ཡུལ་སྤང་དུས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་བཞག་
བས། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་སྒྲ་མས། རྟོག་པ་འགྲོ་འོང་ཆད་པ་ལ་རྒྱང་
འགགས་པར་བཤད་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཁ་སྤེའི་རྒྱང་འགྱུ་
ཡང་རྟོག་པ་མི་གཡོ་སྟེ་སྒྲོས་པ་ཆད་པ་ལ་རྟོག་པ་ཤི་བར་བཏགས་
བས། སྒྲོས་པ་མེད་དུས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་མི་དགོས་བས། སྒྲོས་
པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅི་བྱ་
སྟེ་མི་དགོས་བར། **དོ་ཏྲ་ལས། མིག་ནི་མི་འཇུ་མས་སེམས་ཀྱང་མི་**
འགོག་དང་། རྒྱང་འགགས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མས་རྟོགས། བཀང་ཆོ་
རྒྱང་རྒྱ་དེ་ནི་མི་གཡོ་སྟེ། འཆི་བའི་ཆོ་ན་རྣལ་འབྱོར་མས་ཅི་བྱ། ཞེས་
སོ། །གནད་དེ་ཉིད་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་དུས་ཆོགས་བྱལ་ལྷུག་པའམ་མ་
བཅོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དབང་པོ་ལ་སྤང་བས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་
མི་རྟོག་སྟེ། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སྤང་བ་སྟེ་གསལ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་འོད་

གསལ་བའི་དགོངས་པ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱི་སྙེང་དུ་གྲོགས་བྱེད་པས་
 རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། **དེ་ཉིད་ལས། རི་སྤྲོད་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ལ་**
སྤྱང་། །དེ་སྤྲོད་རང་ཉིད་ལས་མེད་རབ་ཏུ་རྒྱས། །ཞེས་སོ།

སེམས་མི་གཡོ་བ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བུལ་བར་བཞག་པ་ནི་
 ལུས་དང་དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ན་ཞར་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེའང་སྒྲོ་བ་སྤྱི་མེད་
 པའི་སེམས་དྲངས་ལ་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞག་
 པ་ནི། **དེ་ཉིད་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་**
འཆིང་བ་སྟེ། །སྤྲོད་དང་མཉམ་ཉིད་ཐ་དད་དག་ཏུ་མ་བྱེད་པར། །གཉུག་
མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་དང་ནལ་འབྱོར་བ། །རི་ལྷར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས། །ཞེས་སོ།

དེའང་དེའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་བྱི་སྤྱང་བའི་ཡུལ། དངོས་མེད་ནང་
 རིག་པའི་སེམས་ལ་རྟོག་པས་འཆེལ་ན་སེམས་ཉིད་སྟོན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་འཆིང་ཞིང་སྒྲིབ་པས་འཁོར་འདས་
 བཟང་ངན་ནལ། ཐ་ན་རང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཞེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མི་བྱལོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་ལའང་མི་རྟོག་
 བས་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བསམ་པ་བྱུང་དུས། ཀུན་རྟོག་གི་འགྲོ་
 བ་མ་ལུས་པ་སེམས་ཉིད་གཞིའི་ངང་དུ་ཐིམ་བས་སེམས་མི་གཡོ་ཁིང་
 བརྟན་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་གཉིས་འཛིན་བདག་གཞན་དུ་
 ཞེན་པ་མེད་པས་སྒྲན་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱའི་ལུས་སྒྲོས་བསམ་བརྗོད་
 འདས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པས་ན། །དེར་ནི་འགྲོ་བ་མ་
 ལུས་རབ་ཐིམ་འགྱུར། །གང་ཆེ་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་རང་གནས་བརྟན་པ་
 དེར། །དེ་ཆེ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རང་གྲོལ་འགྱུར། །གང་
 ཆེ་བདག་གཞན་ཡོངས་སུ་ཤེས་མེད་ན། །དེ་ཆེ་སྒྲ་མེད་ལུས་ནི་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། **ཀུན་བྱེད་ལས།** གྱེ་རི་བཞེན་རྩྱལ་
 བུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །སྒྲོ་གསུམ་མི་རྩྱལ་བཅས་ཤིང་དམིགས་
 མི་བྱེད། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་མཆོན་མའི་རྗེས་མི་འབྲང་། །རང་བྱུང་ཡེ་
 ཤེས་བདེ་བའི་དོན་ལ་བཞག། །འདི་ནི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་དགོངས་

བ་སྟེ། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པའི་སྤོང་ལས་སོ། །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་གྱི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཡིན་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པ།

དེ་ཆེ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ་གདོད་མའི་རང་།།

གཟུང་དང་འཇོན་པ་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།།

དྲི་མེད་འོད་གསལ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ནི།།

བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ་འཆར།།

དེའང་དམིགས་བསམ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་འདས་པས་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་

སུ་ཐིམ་ནས་ཆོས་སྐྱར་རོ་མཉམ་གྱི་དགོངས་པ་འོད་གསལ་

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་བཅས་པ་

དཔེ་དོན་མཆོན་འདས་ཆེན་པོར་འཆར་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། དུས་

གསུམ་གཅིག་སྟེ་བྱུང་པར་མེད། །སྒྲོན་མེད་བྱིས་མེད་གདོད་ནས་

བྱུང་། །ཆོས་སྐྱུས་བྱུང་པ་གཅིག་པའི་བྱིར། །ཆེ་བའི་ཆེན་པོར་རང་

བཞིན་གནས། །ཞེས་པ་དང་། རོ་མཆར་མྱད་བྱུང་རོལ་པ་འདི། །བྱ་

བྲལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་གཏི་ཐུག་
ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ལས་བྱུང། །ཞེས་པ་དང།

དོ་ཏ་ལས། ལྷ་མའི་ལུང་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་རབ་འབད་ན། །སྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཁ་དོག་ཡོན་ཏན་ཡི་གེ་དཔེ་བྲལ་
ག། །སྤྱི་རུ་མི་བརྟུབ་དེ་ནི་གྱིན་མཆོན། །གཞོན་རུ་མ་ཡི་བདེ་བ་སྟོང་
ལ་ཞེན་པ་བཞིན། །དབང་སྤྱུག་དམ་པ་དེ་ནི་སུ་ལའང་བསྟན་རུས་
སམ། །ཞེས་པ་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། བསམ་གྱིས་
མི་བྲབ་ཆོས་ཉིད་ལ། །བསམ་དུ་མེད་པའི་སྒོ་བཞག་ན། །སྤྱོགས་རིས་
མེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་འབྱུང། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ།

ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རང་བྱུང་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེའི་ཆོ། རྣལ་
འབྱོར་བ་དེའི་སྒོ་ངོ་བ།

སྤང་དང་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ཐུམ་གཅིག་ལ།

ཡོད་དང་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས།

སྲིད་དང་ཞི་བ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པ།

ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད།

མཉམ་དང་མི་མཉམ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་།

ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་སྒྲུང་སྟོང་ཕྱམ་གཅིག་
ཏུ་མཐོང་བ་ཉིད། ཀུན་གྱིད་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་
གཅིག །མ་བཅོས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །མི་རྟོག་ཆོས་སྐྱེའི་
དགོངས་པ་ཁོང་ནས་འཆར། །ཞེས་སོ།

སེམས་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དྲངས་གསལ་
གཡོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲིད་ཞི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རོལ་པར་འཆར་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་ཐ་མ་དབྱས་ནི་ཞིང་། །སྲིད་དང་ཐུངན་འདས་ནི་
བ། །སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་ཏེ། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས། །རང་གི་མ་བྱུ་ཡིས་རིག་པ་ལས། །ཆོས་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་
མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱེད་སྟོ་གཉིས་

སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆར་ཏེ། རེ་ལས། ཕྱི་ནང་

གཉིས་ཀ་ཕྱི་ཉིད་ནང་། །ཟབ་མོ་ཆེམས་རྟོག་ཡུལ་མེད། །ཅེས་སོ།།

འདགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་

འདི་ནི་འདགས་པའི་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ།

ཕྱི་ནང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་སྒོ་མིག་གིས།

རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཕུན་ཆོགས་བསྐྱབ་པས་ན།

སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག །

དེའང་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེས་ཆེར་གོམས་རྗེས་སུ་བྱས་

པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་རྣམས་ངང་གིས་

འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་

མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། །སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

ན། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་འབྲས་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

བཞག་ཐབས་ལའང་དག་ལས། ཡོང་མེད་སྒྲོས་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དཀྱིལ་བཞག་ཚུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལས།

ཡེང་མེད་སྟོ་བསྐྱ་བུ་ལ་བར་བཞག་པ་ནི།

སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་མཁའ་ལྟ་བུ་དག་པའི་ངང་།།

སེམས་བྱུང་མི་དམིགས་སྤྱིན་ཚོགས་དངས་པ་བཞིན།།

ཡེང་མེད་སྟོ་བསྐྱ་བུ་ལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིས།།

རི་བཞིན་ངང་ལ་ཡེ་བཞིན་མཉམ་པར་གཞག།

དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འདྲི་ངང་ལ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་
 རང་སོར་བཞག་པས་དངས་པ་སྤྱིན་ཡལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བའི་ངང་དེར་མ་
 ཡེངས་པར་དཔའི་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི། **ཀུན་གྱི་**
ལས། གྱེ་སེམས་དཔའ་དྲི་རི་བཞིན་ཉིད་སྟོ་མས་ཤིག་རྟོགས་པས་
 རང་སར་གྲོལ་བའི་ལྟ་བ་ལ། །མ་ཡེངས་རང་བཞིན་བཞག་པས་
 བྱ་རྩེ་མེད། །ཀུན་གྱི་རང་བྱུང་རང་སར་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 དང། མ་སྐྱེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འདྲི་སེམས་ཉིད་འདི། །མི་སྐྱེ་ལགག་པ་
 མེད་པའི་ངང་དུ་ཞོག། །ཅེས་སོ།།

དྲངས་གསལ་རྟོག་བྱལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དྲངས་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བཞག་པ་ནི།

དྲངས་ཤིང་སྟངས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ལ།

གཟུང་འཛིན་རྟོག་བྱལ་དབང་རྒྱབས་མེད་པར་ཞོག །

སེམས་མ་བྱིང་བས་དྲངས་ལ། མི་ཁྱོད་པས་སྟངས་པ་རྒྱ་མཆོ་རང་
སོར་གནས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་གཟུང་འཛིན་ནམ་རྟོག་གི་རྟོག་པས་མ་
བསྐྱད་པར་དྲངས་སེང་རེ་བཞག་པ་ནི། **ཀུན་བྱེད་ལས།** **རྒྱ་མཆོ་དྲངས་**
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། **།སྤྱ་ཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་མིན་པར།** **།རི་བཞིན་རྟོག་པ་**
ཀུན་དང་བས། **།ཞེས་པ་དང་།** **ཤེས་ནས་མ་ཡིངས་དོན་ལ་གནས་པ་**
ལས། **།རྩིས་བས་མི་འཇུག་གཉེན་པོས་སེམས་མི་སྦྱོང་།** **།ཡུལ་ལ་**
མི་འཛོག་བྱན་པའི་སེམས་མི་སྦྱད། **།གང་ལྟར་བྱང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་**
པས། **།ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གྱིས།** **།ཞེས་སོ།**

མཁའ་ལྟར་སྤྱོད་གས་བྱལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

སྤྱོད་གས་བྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི།

སྟོང་ཁིང་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ།

ཀུན་རྟོག་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་ས་ལྟར་བལ་བར་ཤོག །

སེམས་ཉིད་ཡི་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་ནམ་རྟོག་གི་སྤྱོད་བསྐྱེད་
བར་བཞག་པ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་
ད་སྤྱོད་ས་ཤིག །སྤང་དོར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ། །མཁའ་
ལྟར་གནས་པས་ལུས་སེམས་བཙོས་སུ་མེད། །འདུ་ཤེས་ཞེན་
འཇིན་མེད་པས་སྤྱོད་དུ་མེད། །མཁའ་ལྟར་རབ་ཞི་རྟོག་པ་ཀུན་བལ་
བ། །ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་དགོངས་པའི་དམིགས་འཇུག་བལ། །ཞེས་སོ།

བྱར་མེད་བྱང་ཆུལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དགག་སྐྱབ་རེ་དོགས་དང་བལ་བར་བཞག་པ་ནི།

བཟོན་ཁིང་མི་གཡོ་རི་ཆུལ་ལྟ་བུ་ལ།

དགག་སྐྱབ་གཉིས་མེད་རེ་དོགས་བལ་བར་ཞོག །

སེམས་མི་གཡོ་བ་རི་ཆུལ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་དགག་སྐྱབ་གྱི་ནམ་རྟོག་
མེད་པར་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་

རྒྱལ་པོ་ཡིས། རྟོགས་པས་གཉིས་ཀའི་འཆིང་བ་རབ་བཅད་
ནས། མི་འགལ་མཉམ་པའི་དོན་ལ་གནས་བྱས་པས། གྲུན་བྱེད་
ང་ཡི་དགོངས་པར་སྦྱར་གྱིས་བྱུབ། བཀའ་གིས་འཆིང་བ་དེ་⁽¹⁾རྟོག་
བཅད་བྱས་ཤིང་། གྲོལ་བར་མི་འཇུག་ཟུང་ན་འདས་མི་ལེན། སྟོང་
པོའི་དོན་ལ་སྤྲུགས་རིས་དམིགས་མི་འཛིན། དོན་ལ་མི་སྒྲོམ་སྟོང་
རྗེའི་ཡུལ་མི་འཇུག ཁེས་སོ།

སྣང་ཡུལ་འགག་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི། སྒོ་ལྷ་རང་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི།
དག་ཅིང་གསལ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ།

སྣང་ཡུལ་མ་འགགས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་ཞོག །

སེམས་གསལ་དྲངས་བྱེད་པའི་ངང་དུ་དབང་པོའི་སྣང་ཡུལ་ཁ་བྱལ་
ནི་ཤིགས་སེ་འཛིན་རྟོག་མེད་ལ་མ་ཡིངས་པར་བཞག་སྟེ། གྲུན་བྱེད་
ལས། གྱེ་དེ་ཕྱིར་སེམས་དབང་རྡོ་རྗེ་ད་སྒྲོམས་ཤིག །རང་བྱུང་
ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་གྲུན་ལས་འདས། རྟོགས་པས་དམིགས་པའི་

(1) ལ་འཛིནས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༠༡-༥༥།ནི། ་

དོན་དུ་འཛོག་མི་བྱེད། །ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྣམ་ཤེས་སྤང་མི་
བྱེད། །དངོས་པོ་སྤྱང་པོར་གསལ་བས་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །རྣམ་པ་སྤྱང་
པོར་གསལ་བས་རེ་དོགས་མེད། །ཅེས་སོ།

ཡེ་ཐོལ་དག་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དག་གསལ་གཉིན་པོས་མ་བསྐྱད་པར་བཞག་པ་ནི།

ཡེ་ཐོལ་སོར་གཞག་འཇའ་ཆོན་ལྷ་བུ་ལ།

བྱིང་རྒྱུད་གཉིས་མེད་དག་ཅིང་གསལ་བར་ཞོག །

སེམས་གསལ་དྲངས་བྱེད་པའི་ངང་དུ་བྱིང་རྒྱུད་མེད་པར་བཞག་པ་
ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སེམས་དཔའ་དྲོ་ཇི་ལེགས་པར་ད་སྒྲོམས་
ཤིག། །མ་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་སྤང་བས། །སྤང་བ་དངོས་པོར་
མི་ལྟ་འཛིག་མི་བྱེད། །སྤང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རང་གྲོལ་བས། །སྤྱོད་པ་
མི་སྒྲོམ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པས་གྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞག་པས་སྤང་བ་
སྤྱོད་པར་ཤེས་པ་འཇའ་ཆོན་ལྷར་ཤེས་སོ།

ཅེ་གཅིག་མདའ་མཁན་ལྟར་བཞག་པ་ནི།

ཅེ་གཅིག་མ་ཡེངས་པར་བཞག་པ་ནི།

གཞན་དུ་མ་ཡེངས་མདའ་མཁན་ལྟ་བུ་ལ།

གཙུག་མའི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་བསྐྱབས་པར་ཤོག།

སེམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་ཅོན་ནི་ཅེ་རེ་བ་མདའ་
བསྐྱངས་པ་ལྟར་མིག་དུ་བཅུག་སྟེ་བཞག་པ་ནི། །**ཀུན་བྱེད་ལས།** དེ་
ལྟར་སྒོམ་དུ་མེད་པའི་སྤྲིང་པོ་ལ། །མ་ཡེངས་བྲན་པས་གཟུང་བ་མན་
ངག་ཡིན། །ཞེས་སོ།

བྱར་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་བཞག་པ་ནི། སྒོ་བདེ་ལས་ཟིན་དུ་བཞག་པ་ནི།

ཐག་ཆོད་ཤེས་པ་ལས་ཟིན་ལྟ་བུ་ལ།

རེ་དོགས་གཉིས་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞོག།

སེམས་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་ཆོས་སྐྱུ་རང་གནས་སུ་ཐག་ཆོད་པས་
ཕྱིན་པ་རེ་བ་དང་དོགས་པ་མེད་པའི་ངང་དེར་རང་བབས་སུ་སྒོད་ནས་
བཞག་སྟེ། **ཀུན་བྱེད་ལས།** གྱེ་ལམ་འདིར་འཇུག་ཅིང་བསྒོམ་པའི་རྣམ་

འབྱོར་བ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་གནས། །དགོངས་བ་མི་
འཛིན་སྟོགས་རིས་གཟུང་དུ་མེད། །སྤོང་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་དང་མི་
འཇུག་འདས། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྒོ་གསུམ་གྱི་ནང་སྟོང་ནས་མ་ཡེངས་
ཅམ་དུ་འཛོག་གི། །ཏ་ཅང་བྲན་བ་བསྐྱེམས་བའང་མི་དགོས་སོ། །ཡང་
རྒྱལ་བ་དུ་ཡེངས་ནའང་ཐ་མལ་དུ་སྤྱང་བས་ན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་བ་རང་
བབས་མ་ཡེངས་བའི་ངང་ལ་བཞག་བར་ཡང་། **དེ་ལས།** གྱེ་སྟོན་བའི་
སྟོན་བ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྒྲོམ་ཞིང་བསམ་དུ་མེད་བའི་ཆོས་
ཉིད་ལ། །མ་བསམ་ཡལ་བར་གནས་བས་འཁོར་བ་ཉིད། །བཅའ་ཞིང་
བསྒྲོམས་བས་རྣམ་རྟོག་མཆོད་མའི་ལམ། །ཞེས་སོ།

རི་ལྷར་བྱ་ན། **དེ་ལས།** གྱེ་སེམས་དཔའ་དྲོ་ཇི་རི་བཞིན་ཉིད་
སྒྲོམས་ཤིག །རང་ལུས་མི་བཅོས་དབང་པོ་མི་བརྟུལ་ཏེ། །ངག་ཀྱང་མི་
བསྐྱམ་བྱ་བཅའ་གང་ཡང་མེད། །སེམས་ཀྱང་གར་གཏད་མི་གཡོའི་
ངང་ལ་བཞག །བྱ་བ་མེད་བའི་སྤོན་ལས་འདི་བསྒྲོམས་བས། །བྱས་བ་
མེད་བར་དོན་ཀུན་རྫོགས་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་། གྱེ་རྣལ་འབྱོར་

དུས་གཅིག་འཇུག་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་
བ་བསྟན་བྱས་ན། །རྟོགས་པའི་སྟོང་ལ་བྲན་ཞིང་འབྲིས་བ་ལས། །སྒྲོམ་
ཞིང་འཇུག་ཏུ་མེད་པར་ལུང་སྟོན་ཅིག །ཅིས་སོ།།

བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་དོན་བསྟུ་བཞི།

དེ་ལྟར་བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ།

འདི་ནི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།།

ཞི་གནས་སྟག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན།།

སྐྱེ་མེད་ངང་དེར་གནས་པས་ཞི་གནས་ལ།།

གསལ་སྟོང་སྟོས་དང་བྲལ་བས་སྟག་མཐོང་ཉིད།།

དབྱེར་མེད་ངེ་བོ་གཅིག་པས་བྱང་དུ་འབྲེལ།།

དེའང་ག་བྱང་འཛིན་མེད་པས་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞི་
སྟག་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་། ཡིན་ཐོག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ཞི་གནས་
ལ། དེ་དུས་གསལ་ཆ་སྟག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པས་
བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བཏགས་དུས་ནས་གཉིས་ཀ་གང་དུ་འང་དབྱེ་

བསལ་མེད་པས། ཞི་གནས་ཞི་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི། ལྷག་མཐོང་
 ལྷག་མཐོང་དུ་རྟོག་པ་མེད་པས་དབྱེར་མེད་གཉུག་མའི་བྱང་འཇུག་
 རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་
 ཡང་མི་གནས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ལྷ་བ་མཐོང་བ་སྟེ་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱང་
 རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
 པར་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ།།

ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བདུན་ལས། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བཟོད་མེད་མཐོང་ཚུལ་ནི།

ད་ནི་དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་གྱི་བཟོད་
 ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
 པ་ནི། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་གཉུག་མར་གནས་པ།

དེ་ཆེ་བའི་ཞི་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་།།

སྟོན་བསམ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས་།།

སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ།

འོད་གསལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བྲ།

སེམས་ཉིད་སྒྲུབ་སམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་ངང་དུ་སྒྲོའི་འདུག་པ་ནི་
ནས་དྲངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་ཏེ། **།རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས།** འོད་གསལ་བ་ནི་རྣམ་
པ་བཞི། **།རྫོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ས།** **།སྒྲུང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་**
པ། **།མཆེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་སྟེ།** **།ཐོབ་པ་དམ་པ་འཕགས་པའི་ལས།** **།ཉེ་**
བར་ཐོབ་པས་རྫོགས་པའོ། **།ཞེས་སོ།** **།འདི་དག་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་**
དུ་བར་དོའི་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ལ་སྐྱར་ཏེ་གྲོལ་ཚུལ་བཤད་པའང་། **ད་ལྟ་**
འདི་བཞིན་ཡོད་པ་རོལ་ཤིང་ཐོབ་པ་རྣམས་དེར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཐར་ལམ་ཟེན་པའི་རྟགས་ནི།

དེའང་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པས་སེམས་
ཉིད་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟེན། **ཐར་པའི་ལམ་སྐྱ་ཟེན་པས་བྲང་**

ཆུབ་གྱི་ས་བོན་ཐེབས་པའོ། །འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས།

དེ་ཉིད་མཐོང་བས་སེམས་ནི་རབ་ནི་ཁིང།།

ཕྱི་ནང་ཆོས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཞེན་པ་ཆུང་།།

སྣང་བའི་ངང་ནས་སྣང་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་འཆར།།

རང་ག་ཞན་དོན་དུ་དགེ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་བསྐྱལ།།

དཔེན་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཇིག་ཅུང་།།

མི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོང།།

དེས་ནི་ཐར་བའི་ལམ་སྣ་ཐེན་པ་ཡིན།།

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཐེན་དུས་སྒོ་བུར་ཀུན་
 རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བས་འོད་གསལ་མ་བུ་འཕྲེས་ཏེ། ཀུན་སྦྱོང་གཅིག་
 ཏུ་དགེ་བས་ཕྱི་སྣ་ཆོགས་གྱི་ཆོས་ཡུལ་ལྷ། རང་བླ་རིག་གི་སེམས་
 དགག་སྐྱབ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་ཞིང་། སེམས་
 རང་གསལ་སྣང་བའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཉི་རིང་ཕྱོགས་ཆ་མེད་
 བའི་སྣང་རྗེ་སྦྱེ་བས་རང་ཡང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང། ག་ཞན་ཡང་དགེ་བ་

འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱལ། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རི་སུལ་དང་ནགས་འདབས་
 ལ་སོགས་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡང་དང་འདུ་འཛི་སྒྲིངས་ཏེ། ཐ་ན་
 མི་ལམ་དུ་འང་མི་དགོ་བའི་སེམས་མེད་པར་དཀར་པོ་དགོ་བའི་སྤང་
 བ་འབའ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་
 སྤངས་པ་ལ་གནས་པས་ཆོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱད་ལ་སྤྱེ་ཞིང་
 སྒོམ་ཁང་དུ་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་སྤྲ་ཆོགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ལ་རྒྱར་ག་ཤེགས་པ་ལས།

བསམ་པ་མེད་པར་ལུས་བསྐྱངས་ནས། །སངས་རྒྱས་དང་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱག་བཅའ་ནས། །བདག་མེད་པ་ནི་
 རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྒྲོམ་ན། །བསྒྲོ་ཆེ་ལ་
 དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡིད། །རྣལ་འབྱོར་
 ཅན་གྱིས་བཙོན་བྱས་ན། །ཉི་མ་རྩ་བའི་དབྱིབས་འབྲ་དང་། །འོད་དང་
 བསྐྱེད་ལྡན་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འབྲ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་
 ཆོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡི་བྱག་ །ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་བྱང་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་

མགོ་ལ་ཉུག་མཛད་དེ། །ཡང་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྷས། །ཞེས་སོ།

མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚུལ་དེ་དག།

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་གོམས་པ་ཡིས།།

སེམས་གསལ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་བས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།།

སྒྲུང་བ་མི་ལམ་སྒྱུ་མར་རབ་ཏུ་རྟོགས།།

ཆོས་རྣམས་གཉིས་མེད་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པས།།

སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཆོ།

མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ།།

བསམ་གཏན་དགའ་བས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།།

སྒྲུང་གི་དོན་ལ་ཆེས་ཆེར་གོམས་ནས་སེམས་སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་

གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་ཚུང་དུ་སོང་བས་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ེ་

འཛིན་དང་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱིའི་སྒྲུང་བའང་ངང་གིས་

ཞར་ལ་མི་ལམ་སྒྱུ་མར་མཐོང་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངང་བཞིན་དུ་མ་

རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་འཆར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྤྱའི་ངང་ལ་གནས་པ་

ནི་མཆད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱ་འབྲུལ་ལམ་རིམ་ལས། མི་ལམ་
ན་ཡང་སྤྱ་མར་མཐོང་། །མཆད་པ་བོད་དུ་འཕེལ་བའོ། །ཞེས་སོ།
རྫོད་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། ཏུས།

དེ་ཆེ་ལུས་སེམས་སྟོན་བས་རབ་དག་ཅིང་།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་མེད་རྟགས་པ་འཆར།

མཛོན་ཤེས་ལྡན་ཞིག་སྟོང་རྫེས་པན་པ་འབྲུག།

སྟོང་ལ་སྟོ་བས་སེམས་ནི་ངས་པར་འབྱུང་།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱན་དེ་འབྲར་རྟགས།

ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཤིག་སྟོ་འབྲུ་སྟོན་མེད།

བྱིང་རྟོད་བྲལ་ཁིང་ཉིན་མཆན་ཉིང་འཛིན་འབྲུག།

སྤྱ་བོ་ངེས་ནི་འཕགས་ལམ་སྤྱར་དུ་མཐོང་།

རྟགས་པ་དེ་མ་མེད་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་རྟགས་ཁྱད་

པར་ཅན་ཡང་། ཟུང་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉིན་

མཆན་དུ་གནས་པས་དེ་ལས་འབྲལ་མི་ཐོད་ཅིང་། སྟོང་རྫེས་སེམས་

ཅན་ལ་པན་པ་སྐྱོད་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོེགས་དང་ངེས་འབྱུང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་
 མ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སློན་བྱ་མེད་ལ་བྱེད་
 བྱེད་སྐྱོེམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་།
 ཐུར་དུ་མཐོང་ལམ་ལ་རག་པར་འབྱུང་ཏེ། **སྤྲུལ་ལས། འཕྲེལ་བ་**
ལས་ནི་འཕགས་པའི་ལས། །རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་མེད། །ཅིས་སོ།།
ཐོབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡང་།

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོམས་པས་སྤྱོད་བས་ལྷག །

ཏིང་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཉི་མ་སྤྱོད་མེད་འཆར།

ཆོས་ཀྱན་ཚུ་ལ་གཅིག་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས།

སྐྱུན་དང་མངོན་ཤེས་སྤྱི་བ་པ་མེད་མངའ་བས།

ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་དཔག་མེད་མཐོང་།

དེ་ཆེ་བཤག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

འདིར་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་པོར་
 མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ཏེ། ཅན་གྱི་སྣོད་གའི་
 རྩ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་འདབ་མའི་རླུང་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་དག ཁམས་
 དྲངས་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆེར་འོད་གསལ་ཞིང་འཁོར་ལོ་གཞན་རྣམས་
 སྤུངས་གསལ་བས་རླུང་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་བརྒྱ་སྟག་བཅུ་གཉིས་
 བརྟན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་རླུང་བརྒྱ་སྟག་བཅུ་གཉིས་འགགས་
 བས། སྟགས་ལྟར་ན་ནང་གི་ཁམས་ལ་ཡེ་ལྟན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྤང་
 ལ། མཚན་ཉིད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་
 བ་ཕྱིའི་ཞིང་སྤང་བར་བཤད་དེ། སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་སའི་སྤྱན་དང་མངོན་
 ཤེས་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་ཐོགས་པ་ཅན་ལས་ཆེས་དག་ཅིང་སྤྱོད་པ་མེད་
 བ་ཐོབ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་པ་མངོན་
 དུ་གྱུར་བའོ། **པལ་པོ་ཆེ་ལས།** འཆོ་བ་ཆད་དང་མི་བསྟགས་ངན་
 འགྲོ་དང་། **འཁོར་གྱི་འཇིགས་བྲལ་ཉམ་ངའི་གཞོན་པ་མེད།** **ཅེས་**

འཛིགས་པ་ལྷ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།

མཐོང་བྱེད་སྒྲོམ་པས་ག་ཟུངས་སྤྲིན་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཚུལ་ནི།

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཐོབ་པ།

དེ་ལས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས།

རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་ཅིང་།

རྟོག་དང་མི་རྟོག་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས།

ག་ཟུངས་སྤྲིན་ཡེ་ཤེས་ཟི་མེད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།

མཉམ་པར་གཞག་དང་མ་བཞག་གཉིས་མེད་པར།

རྟོག་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྤྱུལ་བ་བསམ་ཡས་སྟོན།

ཆོད་མེད་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག།

དེའང་མཐོང་བྱེད་གྱི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམས་པའི་ལམ་སྟེ།

ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ས་རེ་རེར་ཡོན་ཏན་སྒར་བཤད་པ་དེ་དག་

གྲངས་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ལ། ས་

དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པས་མཉམ་

རྗེས་ཐ་དད་པ་འང་ཡོད་ལ། དག་པ་ས་གསུམ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་རྟོག་
པ་མེད་པས་འདྲིས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་རོག་ཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **རྒྱུད་ལྷ་**
ལས། བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་ཉག་ཏུ་སྒྲོ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །ཞེས་
བ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བསྟན་བ་བཞིན་ནོ།

ཉེ་བར་ཐོབ་པ་འཕགས་ལམ་རྫོགས་ཚུལ་ནི།

ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་འུ་མ་གྱི།

ཅ་ཁམས་དག་ཅིང་རྒྱང་སེམས་ཡོན་ཏན་མཆོག་།

ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱི་མ་མེད་པ་ན། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

འཕགས་ལམ་རྫོགས་ནས་སྤུར་དུ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག།

འདི་ནི་འོད་གསལ་ལ་སྦྱང་བའི་ཐེག་པ་སྟེ།

སྐལ་བཟང་འབྲས་བྱ་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བ་ཡིན།

དེ་འང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཕགས་ལམ་
བརྒྱད་བསྒྲོམས་པས་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་དགུའི་བྱི་མ་རྣམས་སྦྱོང་
བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་

ལས་སྲ་རུང་བ་ལས་སྤངསྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་
 བསགས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་སྲ་རུང་ཞིང་རྩོལ་བས་སྤངས་བ་ལས་
 ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དབྱ་མ་ལ་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་
 བའི་དང་པོ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་དང་པོ་ནས། ཉི་ཤུ་བ་གྲོལ་བས་བཅུ་
 བའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར་ཞིང། སྤང་གཞིའི་རྩ་འདབ་ནམས་སྤྱོད་
 བྱེད་གྱི་རྩ་འདབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་པས་བསྐྱམས་དུས་རྒྱང་ཞབས་
 འབྲུལ་སྤངསྟེ་སྤྱོད་བྱེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་འདབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲངས་མ་
 དང་རྒྱང་ནམ་བར་མི་རྟོག་པ་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཚུད་པ་ལས་ས་ལམ་གྱི་
 ཏགས་ནམས་འབྱུང་ངོ། །

དེའང་སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་ལས་སྲ་རུང་བས་ཚོགས་
 སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཞལ་མཛོད་། མགིན་
 བ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་ལས་སྲ་རུང་བས་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་སྤྱང་། སྤྱིང་གའི་
 ལས་སྲ་རུང་བས་མཛོད་ལམ་སྤྱོ། མགིན་པས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་
 བའི་བར་ལོངས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་སྤྱང་། སྤྱི་པོའི་ལས་སྲ་རུང་བས་དག་

བ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར། ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པ་དབུ་མའི་མདུད་
 བ་གྲོལ་དུས་ཅ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དག་པས་སྐྱེད་དེ་ཡེ་ཤེས་
 སུ་འཆར་ལོ། །དེའང་། **སྐྱེ་འབྱུང་དོན་ལས།** ས་དང་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས། ཅ་རྣམས་གྱི་ནི་སྐྱེ་འབྱེལ་ས། །རྒྱུད་དང་བདེ་ཆེན་ལས་འདོད་
 དེ། །སྐྱུང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་འཕེལ་དང་འབྲིབ། །སྲིད་དང་ཐུང་ན་འདས་
 འཕེལ་འབྲིབ། །རྣམ་བཞིའམ་གསུམ་མམ་ལྷ་འཁོར་ལོ། །གཉིས་
 གཉིས་གྱི་ནི་གཅིག་མ་རྫོགས། །ས་བཅུ་ཐ་མས་ཡེ་ཤེས་ས། །བཞོ་
 བས་སྐྱེད་དང་འོག་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གསུམ། བཞི་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
 བཞི། ལྷ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་རྫོགས་ཤིང་། མདུད་པ་ཉི་
 ཤུས་ས་བཅུ་ལོ། །གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྟེ། དེ་དག་གོང་
 རས་གོང་དུ་གྲོལ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཕུག་པ་ལོ། །

སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཅ་མདུད་དགོལ་བ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཚུལ་བར་དོ་འཕྲོས་སུ་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། དེའང་འོད་གསལ་

བཞི་ལས། གནས་སྐབས་གང་དུ་འཆར་བ་ངོས་བཟུང་ན། སྤར་
 བསྟན་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་དབྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་ཅ། སྤང་
 དབྱས་དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལ་འབྱུང་བ་ཐེམ་དུས་འཆར་
 རོ། །དེའང་ཐེམ་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་
 ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཆོ། །གཟུགས་ནི་སྐྱེ་ལ་ཐེམ་
 བར་འགྱུར། །སྤྱི་བོ་ནི་རེག་ལ་ཐེམ། །རེག་ནི་ཆོས་ལ་ཐེམ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་བ་དེའི་ཆོ། ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ལས། དང་པོ་ས་ནི་
 རྒྱུ་ལ་ཐེམ། །རྒྱུ་ཡང་མེ་ལ་ཐེམ་འགྱུར་ཏེ། **།མེ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་གྱུར་**
ནས། །རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཐེམ། །རྣམ་ཤེས་གཟུང་བ་འདི་
ཉིད་ནི། །འོད་གསལ་བར་ཡང་འདུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

དེའང་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཐེམ་བས་གཟུགས་མི་གསལ་བར་སོང་
 དུས་ས་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་བས་ལུས་གྱི་སྟོབས་ཉམས། སྤྱི་བོ་ལ་ཐེམ་བས་
 རྣ་བ་མི་གསང་དུ་སོང་དུས་རྒྱུ་མེ་ལ་ཐེམ་བས་གཤེར་བའི་ཆ་བསྐྱེལ་
 ཞིང་ཁྲག་རྣམས་གྱི་དྲངས་མ་རྩ་བཅུ་ནས་རོ་རྒྱུད་དུ་འདུ། དེ་རོལ་

ཐེམ་བས་སྣས་དྲི་མི་ཚོར་དུས་མེ་རླུང་ལ་ཐེམ་བས་དྲོད་མཐའ་ནས་
 སྤྱད་ཅིང་འཁོར་ལོ་བཞིའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲངས་མ་དབུས་སུ་
 འཇུག། །རོ་རེག་ལ་ཐེམ་བས་ལྷེས་རོ་མི་ཚོར་དུས་རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་
 ཐེམ་བས་དབུགས་འགྲུ་བ་འཆད། རོ་བརྒྱང་གི་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་
 ཡར་སྒྲམ་སྒྲའི་ཅིར་སླེབ། རེག་ཚོས་ལ་ཐེམ་དུས་ལུས་ཀྱིས་རེག་
 གུ་མི་ཚོར་ཁོང་མདངས་ཉམས་དུས་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་
 གྱེ། དབུ་མའི་ཡར་སྒྲའི་ཉི་ལ་རོ་མའི་དྲངས་མ་དཀར་པོ་ཐེམ། མར་
 སྒྲར་ཨ་ལ་བརྒྱང་མའི་དྲངས་མ་དམར་པོ་ཐེམ་བ་སྟོང་གའི་ཡེ་ཤེས་
 འོད་གསལ་གྱི་དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཐེམ་བས་ལྷ་རགས་ཀྱི་རྟོག་
 བ་འགགས་ནས་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་འཆར་རྟོ།

དེའང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་རང་ལ་
 སྒྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་འོད་
 གསལ་རྣམ་བ་བཞི་དང་། སྒྲང་བའི་ཆ་ལས་སྒྱུན་གྲུབ་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱའི་འོད་གསལ་རྣམ་བ་ལྔ་འཆར་རྟོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲང་བ་དང་། མཆེད་

བ་དང། ཐོབ་བ་དང། ཉེ་བར་ཐོབ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།

དང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ། བྱི་
 རྟགས་སམ་སྤང་བ་ལ་འོད་ཟེར་ལྡ་སྒྲིག་རྒྱུ་ནི་རྣམ་བ་ཙམ་སྟེ་འབྱུང་
 བའི་དྲངས་མ་ལྡ་སྒྲིང་པོ་ལ་ཐེམ་བའི་གནད་གྱིས་འཆར་རོ། །ནང་
 རྟགས་སམ་ངོ་བོ་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་བའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་
 བུ་འཆར་ཏེ། **གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས། དང་པོ་སྒྲིག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་**
ཀྱང། འོད་ཟེར་ལྡ་དང་ལྡན་བ་མཐོང་། ཞེས་བ་དང། སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ། གསལ་བའི་ཆ་དེ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་བ་
ལས། འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་རྒྱུ་དང་བཅས་བ་གང་། ལྟང་ངེར་གནས་
བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་སོ།

ཡེ་ཤེས་དེས་ཞེ་སྤང་ལས་གྱུར་བའི་རྟོག་བ་སྐྱམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་
 འགག་སྟེ། **ལྟར་དེ་བའི་སྒྲིང་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་རྟོག་སྐྱམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་**
པོ་འི་མིང་གང་ཞེ་ན། འོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། འོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་བར་མ་དང། འིན་ཏུ་འོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། ཡིད་

གྱིས་འགོ་བ་དང་། སོང་བ་དང་། ལྷ་ངན་དང་། ལྷ་ངན་བར་མ་དང་། བེན་
 ཏུ་ལྷ་ངན་དང་། ཞི་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། འཛིགས་པ་དང་། འཛིགས་
 པ་བར་མ་དང་། བེན་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་
 མ་དང་། བེན་ཏུ་སྲིད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་།
 བཀྲེས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བ་བར་མ་དང་། བེན་
 ཏུ་ཚོར་བ་དང་། དིག་པ་ལོ་དང་། དིག་གཞི་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།
 རོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། བཅེ་བ་དང་། བཅེ་བ་བར་མ་དང་། བེན་ཏུ་བཅེ་བ་
 དང་། དོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷག་དོག་
 ཉེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དུས་སུ། ཕྱི་
 ཉགས་སྐྱུ་ཕལ་བ་རྩེ་བ་ཤར་བ་ལྷ་བྱ་ནི་ཡིད་ཀྱན་གཞི་ལ་འཇུག་པས་
 ཤར་རྩེ་གདངས་དཀར་པོ་གསལ་བའོ། །ནང་ཉགས་སྣང་བས་
 གསལ་བ་དེར་འཛིན་མེད་པ་སྟེ། **རྣམ་རྟོག་ལ་ལས།** གཉིས་པ་རྩེ་བ་ལྷ་
 བྱ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། མཆེད་པ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་མི་རྟོག་སྟེ། །ཆེས་

གསལ་བ་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཞུགས་པ། །ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱང་བལ་མི་
 རྟོག་པ། །ལྷན་ནེར་གནས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡེ་
 ཤེས་དེས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བཙུ་འགག་སྟེ།
 སྤྲོད་བསྐྱས་ལས། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བཙུ་གང་
 ཞེན། ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་བར་མ་དང་། ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དང་།
 དགའ་བ་དང་། དགའ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་དུ་དགའ་བ་དང་། རངས་
 པ་དང་། རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་། རོ་མཆར་བ་དང་། དགོད་པ་དང་། ཆིམ་
 པ་དང་། འབྱུང་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཛིབ་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་།
 བཅེན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། བྱ་བ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་། ལྟོབས་
 དང་། དམྱོག་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ལ་སྤྲོར་
 བ་དང་། ཤིན་དུ་དགའ་བ་ལ་སྤྲོར་བ་དང་། སྐྱེག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 སྐྱེག་པ་དང་། ཞེ་འགྲས་པ་དང་། དགོ་བ་དང་། ཆིག་གསལ་བ་དང་།
 བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་། དེས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་།
 སྤྱིན་པ་ལོ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱུར་པ་དང་། དཔའ་བོ་དང་། རོ་ཆ་བ་མེད་

བ་དང་། གཡོ་རྒྱ་དང་། སྤྱག་བ་དང་། མི་སྤྲུན་བ་དང་། བྱ་བྱ་ཆེ་བ་སྟེ་
འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་བཞི་བཅུད་ཞེས་སོ།

གསུམ་བ་མཆེད་བ་ཐོབ་བ་ལ་ཐེམ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཕྱི་རྟགས་
སྤྱི་མ་ཤར་བའམ་མའི་སྤང་བ་ལྟར་དམར་སེར་དུ་སྤང་སྟེ་ཉོན་ཡིད་
ཀྱན་གཞིར་ཐེམ་བ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩའི་གདངས་
སོ། རྣམ་རྟགས་སྤྱི་བདེ་གསལ་འཛིན་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་བས་
ལྟག་བ་འཆར་ཏེ། **རྣམ་རྒྱལ་ལས།** གསུམ་བ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་
བ་དང་། ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་ལ། །གསལ་བ་ཅན་དུ་འང་
མི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཟ། །རྒྱང་སེམས་མི་བྱེད་གསལ་བར་འཆར་བ་
སྟེ། །ལྟམ་མེར་གནས་བ་སྐད་ཅིག་གསུམ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡེ་
ཤེས་དེས་གཉི་ལྷག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་བདུན་ལགག་སྟེ། **སྤྱིད་**
བསྐྱུས་ལས། གཉི་ལྷག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་བ་བདུན་གང་ཞིན། མི་
གསལ་བ་དང་། བརྗེད་དེས་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། མི་སྤྲུན་བ་དང་།
སྤྱོད་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་གཉི་ལྷག་ལས་གྱུར་

བའི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་འགག་གོ་ཞེས་སོ།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱི་རྟགས་
མ་ཐིང་ནག་གམ་ལྗང་ནག་ཟུན་སྟོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏི་ཟུག་ཀུན་གཞིའི་
ཆ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་དབུས་རྩའི་གདངས་སོ། །ནང་
རྟགས་སྟོན་བས་དྲངས་ལ་འོད་གསལ་བས་ཞེན་རྟོག་གི་ངོ་མ་མཐའ་
དག་དག་པ་སྟེ། **རྣམ་རྒྱལ་ལས།** བཞི་པ་ཟུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་
པ་དང་། **ཉི་བར་ཐོབ་པ་ངོ་མ་མེད་པ་སྟེ།** །རང་བྱུང་རང་གསལ་བདེ་
བ་དམིགས་སུ་མེད། །སྤངས་རང་བཞིན་ཉིང་འཛིན་མཆོག་མི་
འགྱུར། །སྐད་ཅིག་བཞི་པར་མི་འགྱུར་བྱུང་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ།

དེའི་དུས་སུ་སྙིང་གའི་རྩ་དར་དཀར་གྱི་སྐྱད་པ་འབྲ་བའི་ནང་གི་
ཁག་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་ཐིག་ལེ་ཨ་ཏི་རྫོགས་པར་ཐིམ་ནས་
ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་
མཛོད་དུ་འཆར་རོ། །འོད་གསལ་བཞི་པེམ་གྱིས་འཆར་བ་ཡང་ཨ་ཏི་
སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་ཏུ་འདུས་པ་དྲངས་མའི་རྩ་ནང་གི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་

ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་བས་དེར་གྱུར་པའོ། །དེའང་འོད་གསལ་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་དུས་སུ་སྤྱིབ་བ་རགས་བ་རྣམས་དབྱེངས་སུ་ཐིམ་ལ། བཞི་
བའི་དུས་སུ་སྤྱ་བ་ཐིམ་བས་སྤྱིབ་བ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་སྐབས་
ཤིག་དེར་འབྱུང་བས་ཡེ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བའི་འཐད་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
མངོན་དུ་བྱེད་དུས་བཞིན་ལོ།

དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་བས་མི་ལྟོག་ལ། འདི་ངོ་མ་ཤེས་ན་
ལྟོག་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སྤངས་བ་ཡིན་ལ། འདི་སྤངས་བ་
མེད་པས་ལྟོག་གོ། འདི་ཤེས་ནས་མི་ལྟོག་བཞི། འདི་ཤེས་དུས་གྲོལ་ནས་
མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཟག་མེད་བརྟེན་བས་ལྟོག་བའི་གནས་མེད་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྐུའི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་སྐུན་གྲུབ་
གཟུགས་སྐུའི་འོད་གསལ་ནི་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་འཆར་
ཏེ། **རྣམ་རྒྱལ་ལས། ལྷ་བ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལ། །མི་རྟོག་མཐའ་**
དབུས་མེད་བ་འཆར། །ཞེས་བས། དང་པོར་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་
སྤྱིན་མེད་བ་ལྟ་བུ་ལ་འོད་མཐེང་ག་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཆོམ་

བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་རོ། །དེའང་སྤྱང་གའི་འོད་གསལ་ལ་རིགས་
ལྷའི་སྐྱེད་ཆིང་ཁམས་ཡོད་པའི་གནད་གྱིས་སོ།།

དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། སྤྱང་བ་
མཐའ་ཡས་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་གཙུག་འཁོར་རྣམས་ཆོམ་བྱེད་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་རོ། །དེ་དག་གྲུང་སྤྱང་ནང་གི་གདངས་ལས་
རང་ཤར་བས་འོག་མིན་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་དེར་
སྤྱང་བ་སྟེ། སྤྱང་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་བརྟན་པ་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་དེར་གྲོལ་
ལོ། །དེའང་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་
ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་
མ་མ་འཕྲོས་སྤྱི་མ་འགག་པའི་བར་གྱི་གསལ་དྲངས་ལ་རྗེ་ཅོམ་གནས་
ཡུན་རིང་བ་བར་དོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པའང་དེ་ཡིན་
པས། ད་ལྟ་ཉིང་ནས་བརྟན་པ་ཆེ་བ་གལ་ཆེ་ལོ། །དེར་ངོ་མ་ཞེས་ན་
སྤྱིང་པའི་བར་དོ་ལ་ཆེ་ལམ་ལྟར་ཡད་ཡུད་དུ་སྤྱང་བའི་སྤྱིང་སྤྱི་མའི་
སྤྱང་བ་དང་། སྤྱིང་སྤྱི་མའི་གནས་དང་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་བར་འཆར་དུས།

རབ་གྱིས་བདེན་མེད། འབྲིང་གིས་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཐ་མས་
སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་བར་དོའི་འཛིགས་པ་ལས་ལོག་ནས་མཐོ་
རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་བྱི་མ་ལ་གྲོ་ལ་བར་གསུངས་སོ། །འཕྲོས་དང་བཅས་
པས་འོད་གསལ་རྣམ་པ་བཞིས་ལམ་བཟོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་སྒྲོམ་རིམ་བཞག་ཐབས་གོམས་པས་རིག་འཛིན་
འགྲུབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི། བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་མདོར་
བསྟན་ནི་ལྷག་གསུམ་གྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི།

དབང་པོ་ཐ་མས་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་།

དང་པོར་ནི་ལྷག་སོ་སོར་ཆལ་སྦྱང་སྟེ།

བསྟན་པར་གྱུར་ནས་ཟུང་འཇུག་དབྱེར་མེད་བསྒྲོམ་།

དེ་ཡང་ཐབས་ཚུལ་དཔག་མེད་ཚུལ་ལ་བསྐྱབས།

ནི་གནས་ལའང་གསུམ་ལས། རྣམ་རྟོག་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རི་ལྟར་ཞིན།

ཐོག་མར་ནི་གནས་བཅའ་བའི་རིམ་པ་ནི།

དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྟན་ལ་རབ་འདུག་ནས།

དབུགས་དབྱུང་རྩལ་པའི་ཁ་དོག་གངས་ནམས་གྱིས།

ཉིན་ལགར་ནམ་ཉིག་འདུལ་ཞིང་གནས་པར་བྱ།

དེའང་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་སྐྱེ་བོའི་འཆེ་བ་དང་འདུ་འཛི་དང་
 གྲག་ཅོར་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་གནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་འཛིན་
 པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྐྱེལ་གྱུང་བཅས་ནས་ལག་པ་བྱས་
 མོ་ལ་བཀའ་སྟེ། ཅུག་སུམ་གསལ་བའི་རོམ་དཀར་པོ་ནས་སྒྲ་བྱག་
 གཡས་ལ་རྒྱུང་བྱིར་སོང་བས་ནད་གདོན་སྟོག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་སྟོ་
 ཁང་ནས་དུ་བ་སོང་བ་ལྟར་སངས། ནང་དུ་འདུག་དུས་སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འོད་དུ་གྱུར་པ་སྒྲ་བྱག་གཡོན་ནས་
 བརྒྱུང་མ་དམར་པོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པར་
 བསམ་ལ་དར་ཅིག་ཐུབ་ཐང་དུ་སྟོང་འོག་གི་རྒྱུང་ཁ་སྐྱར་ལ་གཟུང་།
 ཡང་དལ་བྱས་སྒྲ་མ་བཞིན་བཏང་ལ་སྒྲག་ཅུང་ཟད་རེ་གཟུང་། རྒྱུང་
 གི་ཁ་དོག་ནི་དབྱིད་གསུམ་ས་རྒྱུང་བད་ཀན་གྱིས་འཐིབས་པའི་དུས་

ཏེ་དེའི་གཉེན་པོར་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་ལྡང་གྲ། དབྱར་གསུམ་མེའི་ཆ་བ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་ཚུ་རྒྱུང་དཀར་པོ། རྟོན་གསུམ་མཁྲིས་བ་གཡོ་བ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་ས་རྒྱུང་མེར་པོ། དགུན་གསུམ་གྲང་བ་ཚུའི་གཉེན་
 པོར་མེའི་རྒྱུང་དམར་པོ་བསྐྱེལ་མོ།

དབྱེབས་ནི་སྟོང་ནང་དུ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་གཞུ་ལྟ་བུ་དང་།
 གྲུ་གསུམ་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། གྲུ་བཞི་བ་རྣམས་བསྐྱེལ་ཞིང་། དེ་
 དང་མཐུན་པའི་རེག་བྱ་ཅན་ནོ། །གངས་ནི་ཁྲག་བ་བདུན་ཚུན་ཆད་
 ཡིད་ཀྱིས་བྱའོ། །དེའང་ལས་དང་པོ་བས་རྒྱུང་དེ་སྣ་བྱག་ནས་ཁྲ་བཞི་
 ལ་སོགས་བ་ནས་རྩེ་ཆེ་རིང་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྟོ་
 ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་ལའང་ཡིད་མ་ཡེངས་བར་བྱའོ། །ཁམས་
 འདུས་པའི་ཆེ་ནང་དུ་མ་ལུས་བར་ཏ་བྲག་པོས་ཕྱིར་འཕངས་བས་
 སེལ་ལ། བདེ་བ་དང་དད་བ་སྦྱིད་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ནང་དུ་
 གཟུང་ངོ། །དེའང་རྒྱུང་ལ་ཉིན་ཞག་འགར་སྦྱངས་བས་སེམས་གསལ་
 དྲངས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པའི་ཞིག་ནས་སྦྱེ་སྦྱེ། དེའི་ཆེ་རགས་པའི་རྒྱུང་

རྒྱ་བ་མེད་ཅིང་སེམས་རྟོག་བ་མེད་བ་ན་རོ་བརྒྱུང་གི་དྲུང་ས་མ་དཀར་
 དམར་ཉི་ལྷའི་ཆ་མི་གཡོ་ཁིང་། དེའི་ནང་དུ་སྤྱང་ཞབས་རྒྱ་བ་མེད་དེ་
 དབུ་མར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་གནས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རོས་ཟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། **དོ་ཏྲ་ལས།** གང་དུ་སྤྱང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱ་
 ཁིང་། ཉི་མ་ལྷ་བ་འཇུག་བ་མེད་གྱུར་པ། མི་ཤེས་བ་དག་གནས་དེར་
 སེམས་ནི་དབུགས་སྤྱང་ཁིང་། ཅེས་སོ།།

དམིགས་བ་ཅེ་གཅིག་པ་ནི།

དེ་ནས་ནམ་རྟོག་རགས་བ་ནམས་མགོ་ཚུགས་བ་དང་། དེ་ལྟར་
 བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་ཐོགས།

དེ་ནས་བྱམས་སོགས་བཞི་དང་སེམས་གཉིས་དང་།

བསྐྱེད་རིམ་དང་ནི་བྱིས་སྐྱེ་གས་བམ་སོགས།

དག་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ལ།

དམིགས་བ་ཅེ་གཅིག་མ་ཡིངས་མཉམ་པར་གཞག །

དེའང་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞིའམ། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་

བར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྣམ་ཏོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བློ་བཟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བཤམ། བསྐྱེད་རིམ་མམ། ཤོ་ཏིའམ། རི་མོ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟའི་སྐུ་ལ་སེམས་གཟུང་བར། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱའི་སྐུ་ལྟས་གྱིས། །འཛིག་ཏེན་མགོན་པོ་
 ཀུན་ནས་རབ་མཛེས་པ། །དམིགས་པ་འདི་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་
 པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན། །ཞེས་བཤམ།
 མདོར་ན་སྤྱོད་ནས་དམིགས་མེད་ལམ་གོམས་པས་དམིགས་
 ལུལ་དགོ་བ་གང་རུང་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་བཟོམ་སྟེ།
 མདོ་སྤྱེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་ལུལ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་
 རྒྱན་རྣམ་པར་གཡང་མི་བྱ། །ཞེས་སོ།

ཞི་གནས་གྱི་ཉིང་འཛིན་དངོས་ནི། ཐབས།

དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་ནི་ལས་རུང་ཞིང་།

གཞན་དུ་མི་འགྲོ་གར་གཏད་ལུལ་ལ་ཟེན།

རི་ཅམ་བཞག་པ་དེ་ཅམ་མཉམ་པར་གནས།

ལུས་ངག་སེམས་ནི་དགའ་བདེས་བྱུང་བ་ན།།

ཅེ་གཅིག་མི་གཡོའི་ཞི་གནས་བྱུང་བ་ཡིན།།

ཡུལ་གང་ལ་སེམས་གཟུང་སར་མཉམ་གཞག་མ་བཏང་རིང་ལ་རྟོག་
བ་མི་འཕྲོ་ཞིང། སེམས་བདེ་ལུས་བདེ་ངག་སྒྲ་བ་ཉུང་ཞིང་ཆོག་འཇམ་
ལ་མདོག་སྒྲུམ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཅེ་གཅིག་བ་བྱུང་བའི་དུས་ཏེ། མདོ་
ལས། དག་སྒྲོང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་བ་བདག་གི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་
རུང་བ་ཡིན། །ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཆུང་བ་ཡིན། སྒྲ་བ་ཉུང་ཞིང་ཆོག་
འཇམ་བ་ཡིན། བགས་བའི་མདོག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྒྲུམ་བ་ཡིན་ཞེས་བ་
ལ་སོགས་བ་གསུངས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ལའང་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཞི་གནས་ལས་

སུ་རུང་བ།

དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དོན་ལ་བསྐྱབ་བ་ནི།།

བྱི་རོལ་སྒྲང་སྒྲིད་འཁོར་འདས་ཆོས་འདི་རྣམས།།

སྒྲ་ཆོགས་སྒྲང་བས་མི་ལམ་སྒྲུ་འདྲ་ཞིང།།

ག་ཟུག་ས་བརྟན་སྤྱལ་བ་སྤྱ་བརྟན་ཅི་ཟེ་གོང་།།

མིག་ཡོར་སྤྱིག་རྒྱ་ལང་ཞིང་སྤྱིང་པོ་མེད།།

སྤྱང་བས་སྤྱིང་སྤྱིང་བཞིན་སྤྱིང་པའི་ངང་།།

ག་ཟེད་མ་ནས་མེད་བཞིན་སྤྱང་བ་སྤྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་བསྐྱོམ་བར་
བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབྱ་
བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། །སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་སློབ་པ་ལྟེ། །ཚུ་ཡི་ཆེ་བ་འདྲ་
ཞིང་སྤྱིག་རྒྱ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། ཅི་ལྟར་ཅི་ཟེ་གོང་ཁྲིར་སྤྱིག་རྒྱ་
དང་། །སྤྱ་མ་ཅི་བཞིན་མི་ལམ་ཅི་འདྲ་བར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །མཆོན་མར་བསྐྱོམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་། །ཞེས་
པ་དང་། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་གིས་ནི་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མ་དང་། །སྤྱིག་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ཟུང་བྱར་མེད་
ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྟན་ཞིང་ཐེར་བྱག་མིན་པ་རྗེས་སྤྱོད་གསུང་
པ། །དེ་ནི་དེང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་པོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ།

འདི་ལྟར་སློབ་ལུལ་དོར་སྤྱང་བའི་མ་དག་པ་སྤྱོད་བརྒྱད་ཐམས་

ཅད་དང་། དག་པ་དགོན་མཆོག་གི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལམ་
 ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ལ། འབྲུལ་ངོར་བག་ཆགས་སམ་བསགས་པའི་
 དབང་གིས་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེའི་སྒྲུང་བ་ལ་ཤར་བ་དེ་ཀྱང་དག་དག་འདྲ་
 ཡང་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུང་ངོར་ཤར་བས་བརྟུན་པ་སྟེ། **མདོ་ལས། ལྷ་**
ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་ངོར་སྒྲུང་བའི་སངས་རྒྱས་བརྟུན་པ་སྒྲུལ་པའི་རང་
 བཞིན་ཚུའི་ཁྲ་བ་ལྟར། དབྱིངས་ཆོས་སྒྱུ་དང་ཡོངས་སྒྱུ་ལས་མ་འཕོས་
 བཞིན་སྒྲུང་བ་བརྟུན་གྱི། དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོག་
 མེན་ན་བཞུགས་པ་མེད་པའི་བརྟུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འབྲུལ་
 རྟོག་གིས་འཁོར་བ་དང་དེའི་བདེ་སྤྱད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྟུན་
 ཅིང་ཆོ་རབས་བགྲངས་པ་འདྲ་ཡང་། དུས་དེ་ཉིད་ནས་སེམས་ཉིད་སྟེ་
 བ་མེད་པའི་ངང་ལ་ལྟོས་ན་འཁོར་མ་འཁོར་མེད་པ་མི་ལམ་ལྟར་འབྲུལ་
 བ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་ལ་ཤར་དུས་ནས་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡོད་མ་ཁྱོང་

བར་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས།

སེམས་དཔྱལ་འཛིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་
 ཅན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་སྟོ་བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་གི་འཕྲོས་ངན་སོང་
 དག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་
 རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཆོན་འབྲེན་པའི། །གཞོད་པ་བྱེད་པའང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཆོན་ཆ་མེད། །སྒྲ་
 ཆོག་མ་ཡིད་དག་འཕེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་
 འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འག་འཕེད་དེ། །དེ་
 དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 འཛིག་རྟོན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །འདུ་གེས་འཛིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་
 པར་བྱ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་བྱུང་མེད་དེ། །ཡོངས་སུ་
 རྟོག་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་སྣང་བཏགས་ཀྱི་
 ཆོས་འདི་དག་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་མེད་ལ་སྣང་བ་སང་སང་
 འལ་འོལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

འཆར་ཚུ་ལ་ནི།

དེ་ལྟར་སྐྱུ་མར་འཛིན་པ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་
ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཆོས།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འབྲེལ་བདག་མེད་པས།

སྐྱེ་མེད་སྐྱོས་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་གཞག།

དེ་ཡིས་ཕྱི་རོལ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཅིང་།

གཟུང་དང་གཟུང་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།

དེའང་སྣང་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས། དོན་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་སྐྱོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ངང་ལ་
མཉམ་པར་གཞག་གོ། དེས་ནི་ཕྱི་བདེན་པའམ་བདེན་མེད་སྐྱུ་མར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་ལྟོག་པས། དེའི་ཆེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་དུས་དེ་ལ་ཞེན་ཆ་གཟུང་རྟོག་གི་སྒྲོམ་གྲུབ་པས་ཞར་ལ་
འཛིན་པའང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཏེ། གང་གི་ངོ་བོར་མེད་ཅིང་དམིགས་
པ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སྒོན་
 འདས་དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་བསམ་ཡས་ན། །མི་ཡི་གཙཾ་པོ་བྱང་བར་
 ངས་བློ་ཉ། །བྱང་སྒོང་ཆེན་པོ་གཟིངས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ། །མིང་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་ལས་བྱུང་ཞེས་བྲ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན། །དེ་ཆོ་
 དེ་དང་མ་ཐུན་པར་མཆོན་བཏགས་པའི། །སྐྱ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་དུ་
 གྲགས་པར་བྱས། །ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་འབྱིན་པ། །དངོས་
 པོ་མེད་ཅེས་བྲ་བའི་རྒྱལ་བར་བྱུང། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གོམ་པ་བདུན་
 པོར་ཉ། །རྒྱལ་བས་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད། །ཐུབ་
 པས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོར་ནམ་གྱུར་ཆོ། །རྩ་ཤིང་གལ་བ་སྟོན་རི་བྲག་རྣམས་ལས། །ཆོས་
 རྣམས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྐྱ་ཡང་བྱུང། །འཛིག་རྟེན་དེ་ན་རི་སྟོང་
 སྐྱ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟ་བུ་
 ནི་འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པ་ཡི། །སྐྱ་དབྱངས་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་

གྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞག་ཐབས་ལ་བརྩ་གསུམ་ལས། སེམས་ལ་བརྟག་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་ཐོགས།

དེ་ནས་ནང་གི་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག།

སྣ་ཆོགས་རྟོག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་སེམས།།

དགག་སྐྱབ་བདེན་བརྩུན་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྐྱོམས་སོགས།།

ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ཁྲིད།།

དང་པོ་གང་ཡོངས་ད་ལྟ་གང་ན་གནས།།

ཐ་མ་གང་འགོ་དེ་བྱེབས་དང་ཁ་དོག་ཅི།།

སྣམ་དུ་བརྟགས་ཆེ་འདི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འང་ཡུལ་སྣ་ཆོགས་ལ་དགའ་མི་དགའ་ཡིན་མ་ཡིན་

བདེན་བརྩུན་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པར་ཤར་ར་འཕྲོ་ཞིང་རྟོག་པ་ཁྲིད།

དང་པོ་གང་ནས་ཡོངས། ད་ལྟ་གང་ན་གནས། ཐ་མ་གང་དུ་འགོ། ཁ་

དོག་ཅི་འདུག། །དེ་བྱེབས་དང་མཚན་མ་ཅི་འདྲ་ཞེས་སྐད་ཅིག་གྲང་

མ་ཡོངས་པར་བརྟགས་ཤིང་གཞིག་རས་དབྱད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་
 གྱེ། དཀོན་བཅུགས་ལས། འོད་སྤངས། འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་གྱི་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞེན་སེམས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་བརྩོན་
 འགུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་
 ཤིང་ལས་མེ་བྱང་དུས་ཤིང་ཉིད་ཀྱང་ཆོག་པ་ལས། བྱད་ཤིང་བྱད་ནས་
 གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་མེད་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་
 ཉིད་ཆུང་གིས་བྱད་པ་ལས། །མེ་བྱང་ནས་ནི་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད། །དེ་
 བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་བོ་སྐྱེས་ནས་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་
 པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་སོ།

བཀའ་ལྟོན་ལྷན་ཁག་གི་མཐོང་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་

འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་ལ་འཕྲོ་བ་དང། དེ་
ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་ནི།

སེམས་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ས་སྟོང་ཞིང་།

བར་དུ་གནས་དང་ཐ་མར་འགག་པས་སྟོང་།

ཁ་དོག་དབྱིབས་མེད་དེ་བོ་ངོས་གཟུང་མེད།

འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་མ་སྐྱེས་ལ།

ད་ལྟ་མི་གནས་ཕྱི་ནང་གང་ན་འད་མེད།

ནམ་མཁའ་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱོས་དང་བྲལ་བར་ཤེས།

འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་རྟོག་པས་བསྐྱང་བ་སྟེ། རོན་
ལ་དེ་བོ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བྱུ་མེད་པས་དང་བོར་སྐྱེ་བའི་བྱུ་ས་
སྟོང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་གནས་མཁན་མེད་པས་གནས་པ་དེ་བོས་སྟོང་།
མི་གནས་པ་ལ་འགག་བྱུ་མེད་པས་འགག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་། ཁ་དོག་མེད། དབྱིབས་མེད། བསྐྱར་དུ་མེད། ཕྱི་ནང་བར་
གསུམ་དུ་བཅུ་ལ་ཞིང་དབྱུང་ཀྱང་མི་རྟོག་དེ། མ་རྟོག་པའི་རང་དེ་དཔེ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོས་གཟུང་དབྱུང་ར་མེད་པར་སང་དེ་བ་ཡངས་བྱམ་
མེ་བ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་སྐུ་རང་ལུགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་སྟེ། **བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ལས། རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་**

ཉིད་ནི། །བཅ་ལ་བས་མ་རྟེན་ངོས་གཟུང་མེད། །རི་བཞིན་ཡེ་བཞིན་
སྟོང་པའི་ངང་། །བརྗོད་བྲལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ།

སྟོད་ནས་བཞག་པ་ནི། ཏུས།

དེ་ཆེ་སེམས་ལ་གང་ཡང་མི་བསམ་པར།

ཆད་པ་ངལ་གསོ་བཞིན་ཏུ་སྟོད་གྱིས་སྟོད།

ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བོར།

ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་གཞག།

ཁུར་གྱིས་ཏུབ་པ་ངལ་གསོ་བ་ལྟར་སྤར་རྟོག་དཔྱོད་གྱི་རྣམ་པས་
དབྱུད་དབྱུད་པའི་གོམ་པ་དོར་བས་ངལ་བ་ན་མཐའ་གཏུགས་པའམ་
ངལ་སར་སླེབ་པ་ལྟར་བྱམ་གྱིས་སོང་བ་སྟེ། རང་ལུགས་སུ་སྟོད་གྱིས་
སྟོད་པས་བྲན་བསམ་གང་ཡང་མེད་ལ་རིག་པའི་མདངས་བདེ་བ་དང་
བཅས་པ་མ་འགག་པར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁྲོལ་ལེ་ཤིགས་སེ་བྱན་ནི་
བའི་ངང་ལ་གཞག་གོ། **དོ་ཏྲ་ལས།** འཇུར་བྱས་བཅེངས་པའི་སེམས་
དེ་ནི། །སྟོད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཁྲོངས་རྣམས་གང་གིས་འཆིང་

ཀྱུར་པ། །མཁས་རྣམས་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་སོ།

སྤྱིར་ཡང་སེམས་ནི་བསྐྱེམས་⁽¹⁾ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན་འཕྲོ་
རང་འཕྲོ་ལ། གང་དགར་སོང་ཞིག་ཅེས་སྒྲོད་ན་རང་སོར་གནས་པ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྩ་མོ་དང་འབྲ་བར། **དེ་ཉིད་ལས།** བཅེངས་པ་དག་ནི་
སྤྱོད་པ་བཅུར་འཕྲོ་བར་རྩོམ། །ཐོངས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བརྟན་པར་
གནས། །གོ་ལོག་རྩ་མོ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྟོགས། །བྱ་བྲིད་རྣམས་
ཀྱུར་རང་ལ་ཅེར་ཏེ་ལྟོས། །ཞེས་སོ།

དེའང་གཟིངས་ཀྱི་བྱ་རོག་ལྟར་སེམས་ཀྱང་འཕྲོ་བུ་བཅུག་ནས།
ད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ནང་དུ་མ་འོང་ཞིག་ཅེས་བྱས་ན། ཕྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་
བཞིན་བྱས་ཀྱང་ནང་དུ་ལོག་ནས་སྟོང་བ་རང་གནས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་གནས་པའང་། **དེ་ལས།** ཡུལ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་ཏེ་
བསྟེན་བྱ་མིན། །སྟོང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །རི་ལྟར་
གཟིངས་ལས་འཕུར་བའི་བྱ་རོག་ནི། །བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱོར་ཞིང་སྐར་

(1) ལ་འཛིན་པ་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༡༩-༡ ་བསྐྱོན་མས། ་

ཡང་དེ་རུ་བབས། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ནམས་ལ་
 སེམས་འཕྲོ་བའི་དུས་སོ། །ཡུལ་བདེན་པར་མེད་པས་སྒོ་ཡང་སྐད་
 ཅིག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ་རང་ལོག་ནས་དབྱེད་ར་མེད་
 པའི་སྒོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དཔེ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟིངས་ཁ་ནས་
 འཕྱར་བའི་བྱ་རོག་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གཟིངས་དེ་ཉིད་དུ་
 བབས་པ་བཞིན་གོ།

རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡིས་རང་འཛིན་གང་ཟག་བདག་མེད་ཅིང་།

འཛིན་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།

དེ་ལྟར་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ནམ་རྟོག་ཅན་བཅད་པས་མ་རྟེན་པའི་
 རོན་ལ་གོམས་པས་འཛིན་བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་འཛིན་
 པ་རང་བཞིན་མེད་ལ། སྒར་གཟུང་ཡུལ་ངོ་བོ་མེད་པས་གཟུང་བ་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྒོང་པར་རྟོགས་པས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་སྐྱེ་མཁན་གཉིས་མ་གྲུབ་སྟེ་འཁོར་བ་

རང་བཞིན་མེད་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དགོངས་
 པར་ཕྱིན་པའོ། །དེའང་འཁོར་བ་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། **དོ་ཏ་ལས།** འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེས། །སྤོངས་རྒྱུ་མས་མདའ་བསྐྱུན་གྱིས་སྤྲུམ་ཅོན་ན་ཤེས་པར་
 གྱིས། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྟོགས་དུས་ཆེ་འདིར་མ་གྲོལ་ཡང་ཕྱི་མར་གྲོལ་ངེས་ཏེ།
དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གཤམ་ཏེ་འདིར། །ཟུང་ན་
 འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་
 འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དཔེ་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བ་
 རྒྱབས་ཆེ་བས་མི་སྤོང་མི་སྤིད་པར་ཕྱི་མ་ལ་སྤོང་བར་འགྱུར་པའི་
 ལས་བཞིན་ཏེ་ངེས་པར་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཞིན་ཞེས་སོ།།

བརྟན་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བརྟན་པ་ཐོབ་པ།

དེ་ནས་རྒྱང་འཇུག་གཉེན་མེད་ཡེ་ཤེས་ནི།

སྤྱང་སེམས་གཉིས་མེད་ཚུ་དང་ཚུ་ཟླ་བཞིན།

རྩིང་བྱར་ཚུ་ཆེ་ཤར་དུས་ཚུ་དང་ཆེ་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པ་
 ལྟར་སྒང་བ་དང་སྒང་བ་འཛིན་པའི་དུས་དེའི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའོ། །སྒང་བཞི་གཟུང་བའོ། །སྒང་ཡུལ་ལ་མི་ཟེར་བ་ཡིན་པར་གོ་བར་
 བྱའོ། །སྒང་ཡུལ་དང་དེའི་སྒོར་བ་གཉིས་ཚུ་དང་ཚུ་ཆེ་ལྟར་གཉིས་མེད་
 དུ་གནས་སོ།།

གཉིས་མེད་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པས།

གཉིས་སུ་གཟུང་བས་སྲིད་པར་འབྱུལ་ན་ཡང་།།

གཉིས་མེད་ཤེས་པས་བྱུང་ན་འདས་ཞིར་འགྲོ།།

དེ་བས་གཉིས་མེད་དོན་ལ་འདི་ལྟར་བསྐྱབ།།

ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།།

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་བྱི་མ་མེད།།

བྱི་མེད་སྒོར་གསལ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་གཞག།

དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་སྲིད་པར་འབྱུལ་བ་མི་ལམ་
 གྱི་ཚུལ་འཛིགས་པར་གཟུང་བས་སྐྱར་འཛིགས་སྒྲངས་རྩེ་ཆེར་གྱུར་

བ་ལྟར་སོང་བའི་འབྲུལ་སྤང་གི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་བས་བསྐྱེད་པ་ནི་
 སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་ལས་གཞན་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། འབྲུལ་སྤང་
 འཆར་བའི་གཞི་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་ངོ་བོ་མེད་
 བས་ཉོན་མོངས་བའི་དྲི་མས་གོས་མ་སྤྱོད་བར་ཤེས་ཏེ། **རྒྱད་ཟླ་ལས།**
སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་
གཟིགས་ནས། །ཞེས་བ་ལྟར། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། མཐའ་ཡིས་མ་
 གོས་པའི་སྤྱིང་པོ། སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
 རང་ལ་བཞག་སྟེ། རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་ཆོལ་ཁྲོག་ཡང་མི་བྱུང་།

བྱས་ན་སེམས་ཉིད་བརྟོགས་པས་འཁོར་བའི་ཀྱན་རྟོག་འཕེལ་བ་
 དུག་སྐུལ་གཟེབ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་སོར་བཞག་ན་གཞོད་པ་མེད་ལ་
 གཅེས་ན་གཞོད་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་རྩིས་སྐུབ་དང་སྤང་དོར་མེད་པར་
 བརྟན་པ་ནི། **མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐུ་ལས།** སེམས་ཉིད་
 རྣལ་མའི་དོན་ནི་ཀྱན་གྱིས་རྟོགས་དགའ་བ། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་
 མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །རང་བཞིན་གཞོད་ནས་དག་པས་ཀྱན་གྱིས་དབྱེད་

བྱ་མིན། །གལ་ཏེ་དབྱེད་ན་དུག་སྦྱལ་གཅེས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་དང་།
 ཀྱན་བྱེད་ལས། རི་ལྷར་སྦྱང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་ །འདི་ལ་སྦྱས་
 གྱང་འཆོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ །མ་བཅོས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །མི་
 རྟོག་ཆོས་སྦྱེད་དགོངས་པ་ངང་གིས་གནས། །ཞེས་སོ།

མཐའ་བྲལ་དབྱ་མར་རྟོགས་ཚུལ་ནི། རྟོམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་རྟོགས་པ་རབ་ཞི་ཞིང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་གནས།

རིག་དང་མངོན་ཤེས་ཏིང་འཛིན་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་།

ག་ཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མར་རྟོགས།

ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་ཞི་ཞིང་ག་ཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རིག་པ་དང་གྲོལ་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྦྱུང་དང་མངོན་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། **སྦྱུང་པར།** བསམ་གཏན་
 གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱང་པ་འདོད། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་
 དང་ཏིང་འཛིན་མངོན་པར་འབྱུང། །ཅེས་སོ།

བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་
བསྐྱེད་པ་ནི།

མཉམ་པར་གཞག་པའི་དུས།

དེ་ཆེ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ།།

ཡུལ་ནི་མི་དམིགས་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ།།

བསྐྱོམ་དང་བསྐྱོམ་བྱ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ།།

བྱ་རྒྱ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་གདོད་མའི་ངང་།།

བྲི་མེད་རང་བཞིན་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན།།

མཉམ་པར་གཞག་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ནི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས་སྒྲུང་ཡུལ་སྒྲུང་ཡང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་
པས་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་མེད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས། བསྐྱོམ་དང་སྐྱོམ་མཁན་གཉིས་སུ་མེད་པས་བྱ་རྒྱ་དང་བྱེད་
མཁན་རང་སར་གྲོལ་བ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་དབྱིངས་
སུ་ཐེམ་པས་རང་བཞིན་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་དུས་དེར་ཕྱིན་ཏེ།

སེམས་ཉིད་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་རང་གནས་གྱི་དགོངས་
 བ་ལ་གནས་པའི་དུས་སོ། **དེ་ཉ་ལས།** མ་ལུས་རྒྱན་དུ་གནས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དེ། **སེམས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་པས་ན།** དེ་ཉིད་ནི་
 མེད་མཆོག་གི་གོ་འཕང་རོ། **ཞེས་སོ།** དེའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་
 སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཐེམ་པས་རྣམ་རྟོག་མི་གཡོ་
 བ་ལན་ཚུ་ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། **དེ་ལས།** རྣམ་རྟོག་ཡིད་ནི་མི་
 གཡོ་བརྟན་པར་གནས། **དེ་ལྟར་ལན་ཚུ་ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་ལྟར།** དེ་ལྟར་
 སེམས་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཐེམ་འགྱུར། **དེ་ཆེ་བདག་དང་གཞན་ནི་**
མཉམ་པར་མཐོང་། **ཞེས་སོ།**

ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུ་ལ་ནི། གཞན་ཡང་དུས་དེའི་ཆོ།

གཟུང་ཡུལ་མི་དམིགས་ཚུ་ལྷེ་མིག་ཡོར་ལ།

འཛིན་མཁན་མི་དམིགས་གཡོ་མེད་སྤྱོད་ལྟུང་བྱལ།

སྤང་སེམས་གཉིས་མེད་པ་རོལ་སྤྱོད་པའི་ངང་།

ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།

བདུད་ཅི་ལྷ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུང།།

གྱི་ག་ཟུང་བའི་ཡུལ་ལྷ་ཆུ་རྒྱལ་མིག་ཡོར་ལྷ་རྩྱུག་ས་པས་ག་ཟུང་
 བའི་རྩྱུག་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 ཅིང་། ཉང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྷ་རྩྱུག་ས་པས་
 དེར་འཛིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ག་ཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཤེས་པ་རང་སོ་སྟོབ་སྟེ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ། ཟབ་
 བ། ཞི་བ། སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ། རང་གིས་འོད་གསལ་བ། སོ་སོར་
 རང་གི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ལྷ་བུ་སྟེ། ཟབ་ནི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་
 འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྷ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་རྟོད། །ཅེས་
 པ་སྟེ། ལྷ་རོལ་འཁོར་བ། པ་རོལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་སྟོབ་པའི་ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱོན་པ་ཡང་། མཛོན་རྩྱུག་ས་རྒྱན་ལས། ལྷ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་
 མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་
 སྟེ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ།།

ལྷ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷ་བ་བྱའི་ངང་ལ་གནས་པ་ནི།

འཛིན་མེད་ཡངས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱ་ཆེན་གྱིས།།

སྲིད་གསུམ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་བཀལ་བས་ན།།

བཞི་བདེའི་སྟངས་དུ་སྟོབ་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད།།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བྱི།།

ལྷ་བ་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ངང་ལ་གནས་པ་གྲུ་ལྷ་བ་བྱའི་
འཁོར་བ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོ་བཀལ་ནས། གཞི་ཡེ་ནས་སྟོས་པ་མེད་
བར། སྟོབ་དུས་དེར་སྟོས་པ་མེད་བར་འབྲེས་ཉེ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ཞེས་བཏགས་པས་དེར་
ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བྱུང་བྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ཀུན་རྫོགས་པའི་
རྟོགས་པ་འཆར་བ་ཡང། **ཀུན་བྱེད་ལས། །ཀྱེད་ཕྱིར་ཀུན་བྱེད་ངལིས་**
ལུང་བསྟན་ལ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་མ་ཞོར་བཟླ་⁽¹⁾བར་བྱོས། །བྱ་
བཅའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །མ་བྱས་དོན་ཀུན་

(1) ལ་འཛིན་པ་པར་མ། བྱེད་བྱིས། ༡༡༥-༩ །བཟླ།༽

རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་འཆར། །ཞེས་སོ།།

ནི་ལྷག་མཆོན་ཉིད་པ་རོས་ག་ཟུང་བ་ནི།

དེ་ལྷ་མཉམ་པར་བཞག་དུས་སེམས་སྟོབས་སྟུ་མེད་པར་ལྷན་ནིར།

གནས་པས་ནི་གནས་ཆོས་སྐྱ་སྟོང་པ་ལ།།

གསལ་བས་ལྷག་མཐོང་ག་ཟུགས་སྐྱ་སྟངས་པ་ཉིད།།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་གྲུབ།།

དེའང་གནས་པས་མི་རྫོག་པ་སྟོང་པའི་ཆ་ནི་ནི་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱ་

ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། གསལ་

བས་སྟངས་པའི་ཆ་ནི་ལྷག་མཐོང་ག་ཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་ཅན་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཆོགས་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེའི་

དུས་སུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དོན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པར་

ཡང་། ཆངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་ཀྱིས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས། མི་

འཛིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །མི་བསྐྱུང་བར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །མི་གནས་

པ་ནི་བཟོད་པའོ། །མི་བཙོན་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །མི་སེམས་པ་ནི་

བསམ་གཏན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྤྱིན་སོགས་དྲུག་སྟོང་པ་ནི་དེ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་གི་པ་
རོལ་ཏུ་མ་སྤྱིན་ལ། དེ་དག་གི་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པ་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་
ཀྱང་རྫོགས་ཏེ། ལྷའི་བུ་སློ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས།
གང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ་ཞེས་སོ།།

ཆོགས་གཉིས་ཀྱང་རྫོགས་པར། སའི་སྣང་པོ་འཁོར་ལོ་བཙུ་བ་
ལས། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
སོ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཏྲོག་གིས་གསོལ་བ། དག་སྟོང་ནལ་འབྱོར་སྟོང་པ་
པོ་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་ཇི་ལྟར་བསག་པར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་བ།
ཆོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །བསག་པ་ནི་མང་དུ་སྟེལ་
བའོ། །གསོལ་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཇི་ལྟར་ལགས། བཀའ་

སྐྱལ་ལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ལ། དཀར་པོའི་ཆོས་མཆོན་མ་དང་བཅས་
 པའོ། །གསོལ་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གང་ལགས། བཀའ་སྐྱལ་ལ།
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །གསོལ་ལ། དེ་གཉིས་རི་
 ལྟར་གསོག་པ་ལགས། བཀའ་སྐྱལ་ལ། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ནི་
 འཁོར་བའི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་གྱི་ཚུ་
 དང་མཚུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱར་དུ་བརྒྱག་ལ། ཟད་ལ། སྤྱིས་
 པ་འབྲིད་ལ། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་སྤྱོད་ནས་སྤར་ངན་སོང་དུ་འཁོར་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོགས་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུ་ལྟ་བུ། མི་བརྒྱག་ལ། མི་ཟད་ལ།
 མི་སྤྱུ་ལ། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཏོག་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཁོ་ན་བསག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་བསོད་ནམས་
 ཆ་མ་ཐུན་ནམས་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་དུ་བསྐྱར་ཞིང་བསམ་གཏན་པས་
 བསམ་གཏན་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

ནི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། དེའང་།

ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་བྱས་ནས།

ནི་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས།

ཡང་སྒར་ལྷག་མཐོང་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འདྲིས་པ་ནི་ནི་
གནས་ལ་རག་ལས་བས་ཀྱང་བྱང་འབྲེལ་དུ་འབྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་
པར་འབད་དོ།

དེ་ལྷར་གོམས་པས་དམིགས་མེད་རྟོགས་པའི་དུས་ནི།

རི་ལྷར་ཞེན་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དུས།

གང་ཆེ་ག་བྱང་འཛིན་དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ།

སྒོ་ཡི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ།

དེ་ཆེ་ད་བྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་པར།

སེམས་དང་སེམས་བྱང་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི།

ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེལ་དུས་ག་བྱང་འཛིན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དང་པོར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ངང་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་
 བྱིན་ས་བྱ་བའི་ནི་གནས་ཏེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་
 བ་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ནི་བྱང་དུ་འབྲེལ་པའི་འབྲས་བྱ་བྱུང་བ་སེམས་
 གྲུང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **སྦྱོང་འབྲུག་ལས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་**
མེད་དག། སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་
པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

གོམས་པས་ཉིང་འཛིན་འབྲུག་ཚུལ་ལ་ཡང་བྲུག་ལས། ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟར་འབྲུག་
 པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱི་མས་
 བསྐྱེབས་པའི་ཆེ་མི་སྤང་བས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་
 པས་སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་སུ་དག་པ་ལས་གནས་སྐྱབས་སུ་ཐོབ་པའི་
 ཚུལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོ།

རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིང་ལ།

གནས་སྐབས་སྒོ་བྱར་ཀྱན་རྟོག་དག་པ་ན།

སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་རྩ་འཕྲུལ་མངོན་ཤེས་འབྱུག།

ཉིང་འཛིན་གངས་མེད་གཟུངས་སྟོན་རྩྭ་གྱིས་གྲུག།

དེ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་དག་པས་སྟོམས་

འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཉན་གྱི་ཆོགས་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

སྟོམས་འཇུག་དགྲ་བཤད་པ་ནི།

དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་ནི།

རང་ས་འདོད་པའི་སེམས་གང་ཅེ་གཅིག་པ།

དེ་ལས་རྟོག་དང་དཔྱོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

དགའ་བདེའི་ཡན་ལག་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ།

དེ་ལས་རྟོག་མེད་དཔྱོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

སེམས་གསལ་དགའ་བདེའི་རང་བཞིན་གཉིས་པ་སྟེ།

དེ་ལས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་མེད་ཉིང་ངེ་འཛིན།

དགའ་བདེས་བརྒྱན་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་སྟེ།

དེ་ལས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།།

བཞི་བ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་བཅས་བ་སྒྲི།།

དེ་ལ་འགོག་པའི་སེམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་
དགའའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དགའའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་སྤར་བ་འད་པའི་ཞི་
ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་བདེ་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་རྟོག་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ། སྐབས་
འདིར་རང་གི་རྟོན་དལ་འབྱོར་ལས་ཐོབ་པས་⁽¹⁾མི་ལ་སྤྱར་རོ།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ནི། ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
གཞི་གཉིས་ལས། ཉེར་བསྟོགས་ནི་སྒྲིར་བ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ལས་དངོས་
གཞི་ཅམ་མོ་ཞིས་བའདད་དོ། །དེའང་སྤར་མ་སྤར་མའི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་བྱི་མ་བྱི་མའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་བའདད་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དང་པོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་དུས་བསམ་གཏན་དང་

(1) ལ་འཛིནས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༡༩-༥ ། རྟོག་པས། ་།

པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེའང་མཉམ་པར་འཛོག་
དགོས་སྟམ་དུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གང་དུའང་མི་རྟོག་
པའི་ངང་དུ་འཛོག་པའི་བླ་ཆེའི་⁽¹⁾དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བ་
ལས་དངོས་གཞི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །ཐུན་རྫིས་དང་མཆམས་
སུ་རྟོག་དཔྱེད་དང་ལྡན་པའོ།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་
ལས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱེད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པ་སྦྱར་བ། དངོས་གཞི་
གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། གཉིས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་རྟོག་
དཔྱེད་གང་ཡང་མེད་པར་ཁྲིང་གིས་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་མི་རྟོག་
པ་སྐྱེའོ།

བཞི་པ་ནི། གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་ཉིང་འཛོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའོ། དངོས་གཞི་བྱད་

(1) ལ་འཛོམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༩༠-༡ ༼ཆེའི༽

བར་ཅན་སྒྲེལ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དབྱེད་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཅ་
 དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དབྱེད་པ་
 ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། །དགའ་བ་
 རླུང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ་ཞེས་སོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས།

དེ་ལས་མཁའ་ལྟར་དག་ཅིང་དྲངས་པའི་སེམས།།

ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པ་མེད།།

ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་སྣང་སེམས་མི་དམིགས་སྒྲོས་དང་བྲལ།།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་འགྱུར་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་ཡོད་མེད་སྒྲོས་ཀུན་བྲལ་པའི་སེམས།།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྒྲེ་མཆེད་འགྱུར་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་སྒྲ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་སྒྲོས་པའི་སེམས།།

རང་བཞིན་འགོག་པ་ནི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུག།

འདྲིར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་རྟོན་ལས་གཟུགས་མེད་གྱི་
སེམས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བས། དང་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་ཅིང་ངི་མ་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟན་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནི།
དེ་ཡང་སེམས་ཅིམ་ལ། སེམས་དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་སེམས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཅི་ཡང་
མེད་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པས་གང་དུ་འང་མི་མཐོང་བའི་སེམས་
སོ། །སྤྲིད་ཅེ་ནི། ཡོད་མེད་གང་གི་འང་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ།

འགོག་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པ་སྟེ། འཇུག་
འབྲེལ་ལས། འདྲིར་འགོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
ཉེ་ཞེས་སོ། །དབྱེན་སྒྲོས་གཞིགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་སོ་སོར་བརྟགས་

པའི་འཕོག་པ་དང་། མ་གཞིགས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དང་ལ་འཛོག་པ་སོ་
སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འཕོག་པ་གཉིས་སོ།

དེའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕོག་པ་ནི་སྤྲང་རྗེས་སེམས་ཅན་
རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། **འཇུག་པ་ལས།** ཏྲག་ཏུ་འཕོག་པར་གཏོགས་
པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི། **འཕྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྤྲང་རྗེ་ལྷག་**
པར་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྲོས་པ་མ་བཟུགས་གོ་ཞིན། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་རྗེ་སྐྱེ་བས་སྤྲོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་ཀྱང་། **ཡུམ་བར་མ་ལས།** མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དགུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།

སྤྲིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་
བའི་སེམས་ཀྱི་བར་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ལས། དེ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་
བ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་སྟམ་ནས་དེའི་
དང་དུ་སྒྲེའི་འཇུག་པ་རྒྱབ་པ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྤིང་
ཅེའི་བར་དུ་འཕེན་ལ། འཕགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་བདག་དང་བདག་གིར་གཟུང་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རུང་
འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱབས་པས། མི་ཆེ་བའི་སེམས་ཐོབ་ནས་ལོག་
མིན་གྱི་བར་དུ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་ཐོབ་པས་སྤྲོ་རན་ལས་
འདའོ། །དེའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་ཆའི་ཡིན་ཏན་
ཆང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་ལ་འཇུག་གི། །ཁམས་དེ་དག་གི་སེམས་
རང་མཆོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་
སྐྱེ་བ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བོ།

སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་སྤྲོ་རྒྱུ་ལྟེ་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་མཐར་གྱིས་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་བོ་ཡང་།

རིམ་དང་རིམ་མིན་ཐོད་ཀླུ་རྩལ་སྤྲོས་པས།

རང་གཞན་སྤྲོ་ཕྱིའི་ཆེ་རབས་ལས་རྣམས་དང་།

སེམས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་དང་།

འཆེ་འཕོ་སྤྱོད་སྤྱི་བ་པས་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་།

གཞིག་དང་དུ་མར་རྩུ་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱུལ་།

མོན་མོངས་མེད་ཅིང་རི་སྟོད་རི་བཞིན་ཤེས།

ཞིང་རྣམས་བདེ་ག་ཤེས་སྤྲོས་གིས་གང་བ་མཐོང་།

དེ་ལ་ཐར་གྱིས་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་སྤར་མི་ཤེས་
པའི་སྐྱུན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྲིབ་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་འབྲུལ་
ཞིང་། ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཞིང་ཁམས་མཐོང་
ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཆོག་ས་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ།

མཐར་གྱིས་གནས་པ་དེའི་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། སེང་གོ་
རྣམ་བསྐྱེད་ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ཡར་
རིམ་པར་བསྐྱོམས་ནས་མར་ལ་ཡང་རིམ་པར་བསྐྱོམ་པ་སྤྲོས་གདང་
བྱ་དགུ་པ་ལ་ཡར་འཛིག་མར་འབེབས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུམ་བར་
མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པ་དེ་གང་ཞེན་ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འགོག་པ་དང་སྤིང་
ཅེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་གསུངས་སོ།

ཐོད་ཀྱི་ཆུང་དུ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་འགོག་པ་
དགྲ་ལ་ཡར་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་ནས་མར་བསམ་གཏན་དང་པོར་
མཆོངས་ནས་བསྐྱོམ་པའོ།

ཐོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ལས། ལྷགས་མཐུན་འགོག་པ་བར་
དུ་བརྩག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱོམ། འགོག་པ་བསྐྱོམ་པ་ནས་
འགོག་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་མཆོན་ཏེ། ཉང་ཆོན་རེ་བར་དུ་
བརྩག་ནས་རེ་མོས་སུ་བསྐྱོམ་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་
བར་དུ་བརྩག་པ་ནི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ་ཞིས་མར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་རིམ་
གྱིས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་ལ་
འཇུག་པ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཡར་འགྲོ་མར་འོང་རེ་རེ་བར་དུ་པོར་
ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་དང་།
དྲག་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་བརྒྱད་བར་དུ་པོར་ཞིང་ཡར་འགྲོ་མར་
འོང་རེས་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་ཆུ་ལ་གསུངས་ཏེ། **མངོན་རྟོགས་རྒྱན་**

ལས། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་
 སུ་སོང་འོངས་ནས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། མཉམ་
 གཞག་མིན་པའི་མཆམས་བཟུང་སྟེ། རོད་ཀྱི་ཉི་སྟོམས་འཇུག་
 པ། གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། འཇུག་དང་བདུན་དང་
 བརྒྱད་བཀྲལ་ནས། འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྲར་འགྲོ། ཞེས་
 སོ། །སྤྱོད་ལྔ་དང་མངོན་ཤེས་དུག་ནི་སྤྱོད་སྟོམས་ཟེན་ཏོ།

ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི། ཉིང་འཛིན་བྱད་པར་ཅན་
 ཐོབ་པའི་དུས།

དེ་ཆེ་སྤང་བ་སྦྱུ་མར་རབ་ཏོགས་པས།

སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཉིད་དང་ནི།

སེམས་ཀྱི་གདུང་བལ་རྟོག་པ་རབ་ཞིའི་བྱིར།

ཟླ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་།

ཆོས་ཀྱི་མི་དམིགས་མཉམ་པའི་ངང་གཅིག་པས།

མཁའ་ལྷ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སོགས།

བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་འགྲུལ།

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་ཐུན་པ་སེལ་བས་སྤང་བྱེད་དང་།
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་འོད་སྟོང་ལྡན་དང་། བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་བས་བརྒྱ་འི་
གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་བ་
སྐྱུ་མར་རྟོགས་ནས་དེའི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐུན་ནག་དང་གཏུང་བ་ཞི་བའི་
ཆ་ནས་ལྷ་བ་བྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་
རྟོགས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་གོས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྟོང་སྟོང་གཅིག་ལ་ཆའི་ཡོན་ཏན་རྩེ་མང་དུ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་
བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པ་ཡང་འཐོབ་སོ། །མདོ་ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཉིང་རེ་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེའང་།

སྤྱག་མཐོང་གིས་ནི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན།

ཞིག་ནས་དམ་པས་ཅེ་གཅིག་ག་ཟུང་བའི་བྱིས།

ག་ཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་ལྷན་གྱིས་བྱ་བ།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་
 རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་གནས་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
 བ། ལྷག་མཐོང་ནི་ག་ཟུངས་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏུ་གནས་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ག་ཟུངས་སོ། །ཞི་
 གནས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ག་ཟུངས་དེ་ཡང་། ལེགས་པར་
 བྱ་བ་པའི་རྒྱུད་ལས། ག་ཟུངས་ནི་གང་ཕྱིར་རྣམ་གསུམ་ག་ཟུངས།
 ཆོག་དང་དོན་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ལེགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་
 ལས། །འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་ག་ཟུངས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་
 གིས་སྤྱིའི་རིམ་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་
 ཆོགས་སྤྱིར་མཐོང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལྟ་དགོས་པ་བཤད་པས་འདྲུག་
 བསྐྱུ་བ་དྲུག་གི་ཆོགས་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟུང་དུ་ནི།

ད་ནི་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

ལམ་ལྡེའི་རིམ་པ་བགྲོད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ།

ཆོག་གས་ལམ་རྩུང་དྲུང་ལུས་ཆོར་སེམས་དང་ཆོས།

ཕན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྐྱོམ་ཞིང་།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་ལྡེའི་ནས་
སངས་རྒྱས་པས་ན། འདིར་དེའི་རིམ་པ་བཟློད་དེ། དེའང་ལྡེའ་ལས།
དང་པོ་ཆོག་གས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་ལམ་དང་པོ་བསྐྱོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དོད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་
ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་
དགོ་བའི་ཆོག་གས་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་གླིང་དུ་བགྲོད་
པའི་ལམ་མོ། །ལམ་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་
བའི་རྟོན་གང་ཡིན་པའི་རིགས་སད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ལམ་བྱི་མ་
བཞིའོ། །ངས་ཆོག་ནི་ཐོས་བསམ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པས་ན་ཆོག་གས་ལམ་མོ།

དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། རྩུང་དྲུང་ཕན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་

མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེའང་རང་དང་གཞན་གྱི་
 ལུས་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་འདུ་
 ལེས་བསྐྱོམ་པའོ། །ཆོར་བའང་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དང་།
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆུ་ཤིང་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་དོ། །སེམས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱང་མིང་ཙམ་དང་། སྦྱུ་མ་ཙམ་དུ་མཉམ་རྗེས་སུ་བསྐྱོམ་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ།
 གང་གི་ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཆུངས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལུས་ལ་
 ལུས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པའོ། །ཆོར་བ་ནང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་
 དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་
 པའོ། །སེམས་དེ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པར་མཐོང་
 བ་དེ་ནི་སེམས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་

མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ཉི་པར་གཤག་པའི་ཞེས་སོ།

འབྲིང་པོ་ནི།

འབྲིང་དུ་སྒྲ་མ་གོམས་པ་ལས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་
སྒྲོང་བ་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོག་པ་ལམ།

འབྲིང་དུ་འདུན་དང་འབད་ཚྱེ་བ་ཚྱེན་འབྲུས་བཞིས།

དགོ་དང་མི་དགོའི་ཞེན་བཞི་ཡང་དག་སྒྲོང་།

དེའང་མི་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད།
འབད་ཚྱེ་ལ། བཙུན་འབྲུས་རབ་ཏུ་བཅུམ། སྐྱེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
འབད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི། དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱེད་དེ། **ཡུམ་བར་**
མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་བཞི་གང་ཞེས། འདི་
ལྟ་སྟེ། མི་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་
དོ། །འབད་དོ། །ཚྱེ་ལོ། །བཙུན་འབྲུས་རབ་ཏུ་བཅུམ་མེ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་གསུངས་སོ།

ཆེན་པོ་ནི། ཆོག་ས་ལམ།

ཆེན་པོར་འདུན་སེམས་དཔྱིད་དང་བྲན་པ་བཞིས།

རྩ་འཕྱུལ་རྟོན་འབྲུབ་ཀྱང་པ་བཞི་པོ་བསྐྱོམ།

འདུན་པ་དང་། དཔྱིད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བྲན་པ་འི་ཉིང་འཛིན་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་ཀྱང་པ་བཞི་བསྐྱོམ་སྟེ། ཡུམ་ལས། འདུན་པ་འི་ཉིང་འཛིན་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་ཀྱང་པ་དང་ཞེས་པ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་ས་ལམ་གྱི་དུས་འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་འི་ཚུལ་སྒྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱུལ་པ་དང་། ཟས་གྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། བཅ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྦྱད་ལ་མི་ཉལ་བས་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙུན་པ་དང་། ལྷང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དགོ་བ་ལ་མི་འབྱོད་པ་དང་། སྒོ་བ་དང་། དད་པ་དང་། མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པ་འི་རྒྱུར་རྒྱུར་བའི་དགོ་བ་གཞན་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་ལ་བཙུན་པས་སྒྱོར་ལམ་ལ། སྒྱོར་བ་ཡིན་ནོ།

དེའང་ཆོག་ས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་

བའི་ཚོགས་གསོག་བའི་འགོ་རྩམ་བ་ཡིན་ཏེ། **ཐེག་བསྐྱུས་ལས།**
 བཟང་དང་སྟོན་བའི་སྟོབས་ཅན་དག །སེམས་བརྟན་བྱད་བར་འགོ་
 བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་དུ་བརྩོན་
 བར་མཛད་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་ཏེ། བན་བ་ཉིར་གཞག་བཞི་བསྟོམ་བའི་
 དུས་སྒྱུར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དུས་མ་ངེས་བའོ། །ཡང་དག་སྟོང་བཞི་བསྟོམ་
 བའི་དུས་ནི་སྒྱུར་ལམ་ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བའི་དུས་ངེས་བའོ། །རྩ་འབྲུལ་
 ཀྱང་བཞི་བསྟོམ་བའི་དུས་སྒྱུར་ལམ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་ངེས་བའོ།

ལམ་འདིའི་གཉེན་པོའི་བྱད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་
 སུ་ལྟ་བས་རྣམ་བར་སུན་འབྲིན་བའི་གཉེན་པོའོ། །སྤངས་བ་ནི་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོན་དུ་མཐོང་བས་མངོན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བའི་ངོ་
 སྐལ་དུ་གྱུར་ཆད་སྤངས་བའོ། །རྟོགས་བ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཐོས་
 བསམ་གྲིས་དོན་སྤྱིའི་ཆུལ་དུ་རྟོགས་བ་ཤས་ཆེ། སྟོམ་བྱང་གིས་
 རྟོགས་བ་འང་ཡོད་དེ། **ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས།** **བསྟོམ་བ་ལས་བྱང་བའི་**
ཤེས་རབ་ཀྱང་རྩེ་ཞེས་སོ།

ཡོན་ཏན་ནི་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ།
 མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལས་ནི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་བྱེད། །གདམས་
 ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་རྣམ་པར་
 གནས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་སུམ་འདོམས་མཛད་
 ཅིང་། །ཅོན་ས་འབྲེན་བཞིན་ཉེས་པའི་ཆང་ཆིང་གི། །ཆན་ལས་བྲངས་
 ཉེ་བྱང་རྒྱབ་ལ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ།

ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དུས་མངོན་ཤེས་དང་སྤྱན་དང་རྩ་འབྲུལ་
 ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །བསྒྲོམ་བྱའི་གདམས་ངག་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་
 འཇུག་ལྡོག་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་
 དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
 ཏྲག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 ཞིང་བདག་མེད་པ། སྤངས་ལས་འདས་པ་ནི་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

བཞི་དང་། དད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། རྩན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དབང་པོའི་དེ་བོ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐར་
 པ་ཆ་མ་ཐུན་ལྡན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལུས་དལ་
 འབྱོར་དང་། འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། དབུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རྗེས་སུ་
 རྩན་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་ཞིང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ན་མི་གཙང་བའི་
 འདུ་ཤེས་དང་། སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

དེའང་སྤྱོད་པ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོན་དུ་སོང་བས་
 བསྐྱོམ་ཞིང་། རྗེས་བསྡོ་བས་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཙང་བའི་འདུ་
 ཤེས་དགུ་བསྐྱོམ་པའང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ། རྣམ་པར་
 བཅ་པ་དང་། འབུས་གཞིགས་པ་དང་། དམར་བ་དང་། སྡོ་བ་དང་།
 གནག་པ་དང་། རོས་པ་དང་། འཛོར་བ་དང་། ཆིག་པ་དང་། རུལ་
 པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། དེའང་འདོད་ཆགས་ལ་མི་གཙང་
 བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་བྱམས་པ་དང་། གཏི་ཐུག་ལ་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱོམ་
 པར། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཤས་

ཆེ་མི་གཙང་ཤ་ཆེ་ལ་དང་། །བགས་པ་ཀེང་རུས་བལྟ་བས་རྣམ་པར་
བསྐྱོག། །བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེའི་ཚུས་གདབ་ཞེ་སྤང་ལ། །གཏི་ཐུག་ལ་
ནི་ཉེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོ།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ནི། ཉི་མའི་གཞུང་
འབྲེལ་ལས། བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
སེལ་རུས་སྒྲིམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་དབྱུང་བས་ཉེན་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་རུས་སྒྲིམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་
ཤ་ཁྲག་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་རུས་སྒྲིམ་
པ་དང་། ནམ་ཞིག་དཔྱུལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་རུས་སྒྲིམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་འཛིག་ཉེན་དང་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་
བ་རྗེས་པར་བྱེད་རུས་སྒྲིམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་
གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ངེས་པར་འབྱེན་རུས་སྒྲིམ་
པ་དང་། ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་

བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་དབྱོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སེམས་པར་མི་
བྱེད་པའི་ཆོག་དང་། གཞན་ལ་མི་པན་པའི་འཆོ་བ་དང་། ལུས་དང་།
ཤེས་རབ་དང་། རྗེར་དང་། དབང་ལྷག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་
ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གྱུར་
ཅིག་སྟམ་པ་དང་། རྣམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་
བདག་ལ་སྒྲིན་ཅིང་བདག་གི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་སྒྲིན་
བས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་
དག་ཀྱང་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས་བསྒྲོམ་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྤར་བསྟན་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་སྟོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
དག་པའང་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།

སྟོར་ལམ་ནི། དེ་ནས་སྟོར་ལམ་འཆད་པ། འདི་ལྟར།

སྟོར་ལམ་བཞི་སྟེ་བྱོད་དང་ཅེ་མོ་རུ།

དད་བཙུན་བླ་དང་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས།

དབང་པོ་ལྟ་དང་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་ཏུ།

དད་སོགས་སྟོབས་ལྡན་པ་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད།

དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་གང་ལ་སྦྱེས་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་གང་ཟག་འབྲེལ་བ་དུག་གང་རུང་ངོ། །དེའང་ལྷ་སྒྲུབ་ལྷ་མ་ཡིན་
 ལ་སོགས་པ་གངས་མེད་པ་ལ་སྦྱེ་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །བསམ་
 པའི་རྟེན་ནི་འདོད་པའམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 བོ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་སྟེ། **འབྲེལ་ཚུང་ལས།** ཐར་པའི་
 ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་སྦྱེས་པའི་སྟོབ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
 མ་ཐུན་པ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་སོ།

ངོ་བོ་ནི་སྒྲིམ་བྱུང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེན་ཅོད། ཅེ་
 མོ། བཟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་བཞིའོ། །དེའང་ཅོད་དང་ཅེ་མོ་ལ། དད་
 པ་དང་། བཙོན་འགྱུས་དང་། དན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་བསྒྲིམ་པའོ། །དེའང་རྣམ་བུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དངོས་
 སུ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །**ཡུམ་བར་མ་ལས།** དད་པའི་
 དབང་པོ་དང་ཞེས་པ་ལྷ་བཤད་དོ།

དེའང་སྒྲོར་ལམ་བཞིར་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྟོན་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཅམ་
 དུ་མཐོང་བ་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་
 དོན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། **མདོ་སྤྲིའི་རྒྱན་**
ལས། དེ་ནས་དེ་འབྲར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་མཉམ་
 གཞག་པས། །ཡིད་གྱིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ཀྱན་རབ་
 ཏུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་སྒྲུང་བ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་
 སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། **རྒྱ་བོ་ཆ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས།** སྒྲུང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་
 སོ་ཞེས་མདོ་སྤྲིའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པའི་བྱིར་ངོ། །

ཅེ་མོ་སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྟེ་ལ་
 བའི་བྱིར་བདག་མེད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་གི་སྒྲུང་བ་འབྲིང་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། **སྤྲ་མ་ལས།** ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
 འཕེལ་བྱའི་བྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀྱན་དུ་རྩོམ། །ཞེས་སོ། །

བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བློ་མཁས་ཙམ་དུ་གནས་པའི་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་རབ་དུ་
 ཐོབ་པས་སྤྱི་རེལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། **དེ་ཉིད་**
ལས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་
 པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་ཀྱུན། །སེམས་སྤྱི་རབ་དུ་སྣང་
 པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་
 སྤྲོངས་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་སོ།

ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་
 གཡེང་མེད་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།** དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤྱིར་དུ་
རེག། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ངས་འབྲེད་ཆ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། **མདོན་རྟོགས་རྒྱན་**

ལས། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི། རྩུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་གཉེན་པོའི་བྲད་ནི་མགོ་གཞོན་གྱིས་
སྤྱོད་བ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།

སྤྱིར་གཉེན་པོ་ལ་སུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ། སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ།
ཆེན་གཉེན་པོ། ཐག་བསྐང་གི་གཉེན་པོ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་བའི་
གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མགོ་གཞོན་ནི་མངོན་གྱུར་ཉམ་སྤྱོད་པས་
སྤྱོད་བ་དང་། ཅུ་བ་ནས་སྤྱོད་བ་ས་བོན་བྱངས་འབྲེན་བ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལྟ་བུའོ། །སྤངས་པའི་བྲད་པར་ནི་སྤྱི་བའི་ས་བོན་དང་མངོན་
གྱུར་ཉམ་སྤྱོད་བ་དང་། སོ་སའི་སྤྱེ་བོའི་པོངས་བ་དང་གྲུད་བ་ལས་གྲོལ་
བ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་བྲད་པར་ནི་འཛིག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །ཡོན་
ཏན་ནི་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་མངོན་
ཤེས་ལ་སོགས་བ་དུ་མ་གསུངས་སོ། །ཆོག་ས་ལམ་ལས་འཕགས་
པའི་བྲད་ནི་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་བྲད་མེད་ཀྱང་རྣམ་

བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩུང་ཟད་གསལ་བས་མཐོང་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་
གི་བྱུང་ཡོད་དེ། **བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས།** བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་
བའི་ལམ་ཆེས་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
བ་ལས་འདིའི་བྱུང་བར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

མཐོང་ལམ་ནི། དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར།

མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སར།

དད་བཙུན་བླ་མ་ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་དགལ།

ཉིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི།

ཡན་ལག་བདུན་པོ་དག་ནི་ལེགས་བསྟོམ་ཞིང་།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བ་ནི་རྒྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་
ཉིད་དེ། སྤྱག་བསྐུལ་དང་། གུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
གྱི་བདེན་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་བཞིའི་

བདག་ཉིད་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་
 བ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་བ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བདག་
 ཉིད་འདི། །ཀྱན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བ་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་བ་ལས། བདེན་བ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་། ཆོས་
 ཤེས་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་བ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་
 གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

དེའང་ཡེ་ཤེས་འདི་སྟེ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་
 དང་གཅིག་པས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་པའི་ལྟར་
 མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །རྒྱ་ནི་ཆོས་
 མཆོག་མཐར་ཐུག་ནི་དངོས་རྒྱ་དང་ཆོག་ས་སྤྱོད་གཞན་བརྒྱད་པའི་
 རྒྱལོ། །འབྲས་བུ་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྐྱེད་པའོ། །ངོ་བོ་ལ་བདེན་བཞིའི་
 ད་ཀྱི་བས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་མ་སྤྱོད་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ།

དེ་ཡང་ངོ་མ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འཇིག་ཆོག་ས་

ལ་ལྟ་བུ། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ། མོག་པར་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བུ། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ་དང་རྒྱལ། མ་
 དེག་ལ། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྟ་མེན་ལྟ་བུ་དང་བརྟུས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བདེན་
 པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་འདྲ་མོད་མོངས་པ་བརྟུ་ཆར་མོག་པར་འཇུག་པས་
 བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་
 མ་གཉིགས་པ་དགུ་དགུ་མོག་པར་འཇུག་པས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ་
 མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བརྟུ་གཉིས་ནི།
 ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྟུ་གཉིས་ནི་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དེགས་སོ་ཞིས་སོ།།

བསམ་གཏན་ས་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིར་ཁོང་ཁྲོ་མི་
 འཇུག་པ་ནི་རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱི་བརྒྱན་པར་བྱས་པས་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་པ་ཁོང་ཁྲོ་དེ་གཞི་དགུ་མེད་པའི་བྱེད་ལོ། །དགུ་ནི་བདག་ལ་
 སྤར་ཡང་གཞོད་པ་བྱས། ད་ལྟ་བྱེད། མ་མོངས་པ་ན་འདྲ་བྱེད་པར་

འགྱུར་སྐྱམ་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིན་ལ་འང་གསུམ། བདག་གི་
དབང་ལ་པན་བཏགས་སྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལོ།

དེ་འང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལོག་པར་འབྲུག་ཚུལ་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཆོན་ན། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་སྤྱག་བསྐལ་
གྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་རྟོ། །མཐར་འཛིན་
པའི་ལྟ་བས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཏྲག་ཆད་དུ་འཛིན་
རྟོ། །ལོག་པར་ལྟ་བས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་རྟོ། །མ་
དེག་པས་སྤྱག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འབྲུག་གོ། །ཐེ་
ཆོམ་གྱིས་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་
ཟ་བཞིན་དུ་འབྲུག་གོ། །འབྲུག་ཚུལ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཞེན་
ཅིང་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ང་རྒུལ་གྱིས་རྫོམ་ཞིང་ཞིངས་པར་བྱེད་
དོ། །ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་མཆོག་དམ་པར་འཛིན་རྟོ། །ཚུལ་བྲིམས་
དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་དག་གོལ་གྱི་ལམ་དུ་འཛིན་
རྟོ། །ཁོང་ཁྲིས་འབྲུག་ཚུལ་ལྷ་པོ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲི་བའི་སེམས་

སུ་བྱེད་དོ། །སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཇི་སྟོབ་བདེན་པ་སྤྱག་མ་རྣམས་ལའང་
 དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱལོ། །དེའང་འགོག་བདེན་གྱི་མིང་ལ་
 དམིགས་ནས་འཇུག་གི་དོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་
 བས་སྤང་བྱ་བྲིལ་ནས་སྤོང་བས། དེའང་སྤྱག་བསྐལ། ཀྱན་འབྱུང་།
 འགོག་པ། ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱི། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་སྟོ་
 རྩས་གཅིག་ལྟོག་པ་བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་པའི་ཆ་བཞི་ཡིན་པས་
 བ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྟེས་དུས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ཅ་བ་ནས་སྤོང་
 བའི་གཉིས་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། མཐོང་སྤང་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྤོངས་སོ། །དེའང་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་
 ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཉི་ལྷུ་དང་དེའི་ངོ་སྟོལ་གྱི་སྤང་བྱ་བ་ལྷན་
 གཉིས་པོ་དེ་སྤང། དུས་གཉིས་པ་ལ་དངོས་ལྷུ་དང་དེའི་ངོ་སྟོལ་གྱི་སྤང་
 བྱ་བ་ལྷན་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སྤང། དུས་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི་སོ་
 སྟེ་བ་དང་དེའི་ངོ་སྟོལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤྲོ་མོ་མཐའ་དག་འགག་པ་

དུས་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། **རྒྱུད་ལྷ་ལས།** དེ་ལྟར་སྤྱད་ག་
 སོགས་རིམ་སྦྱིས་པས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་
 ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་བརྫོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ནས་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ཆོས་བཞི་སྟོ་རྗེས་གཅིག་པས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་གཉིས་
 བོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་
 བཞི་ནི་ཐག་བསྐྱང་གི་གཉིས་བོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་
 ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། **དབུས་མཐའ་ལས།** ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྦྱིབ་པ་
 དང་། །ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁྱད་ནི། **རྒྱུད་ལྷ་ལས།** སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་
 མོངས་སྦྱིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་
 ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་འདོད། །ཅེས་པས། སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་

བྱེད་པ་གང་མི་དགེ་བའམ་སྐྱིབ་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ངོ་བོར་སེར་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་ལ། འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་
 དང་མ་བྲལ་བ་གང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་སམ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་
 ཡིན་ནོ། །དེའང་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱང་བརྟགས་རྣམས་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ།
 ལྷན་སྐྱེས་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
 རགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། སྤང་བ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །

རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ནི་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་
 སྤང་སྒྲོམ་པའི་ས་དང་པོའི་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 སོ། །དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་དང་པོར་བདེན་པ་བཞིས་བྱེ་པའི་ཆོས་བཟོད་
 བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཤེས་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་
 སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་བཟོད་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་
 ཤེས་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ། བས་བྱེ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ལ་ངོ་

བོ་རིགས་བཞི་ལྷོག་པ་བརྩ་བྱ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་ཅིག་
 ཅར་དུ་རྟོགས་ཤིང་བཟོད་ཤེས་བཞི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའང་
 མཐོང་སྤང་རྣམས་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྐླད་ཅིག་ལ་སྤོང་ལ་མཐོང་ལམ་
 ཆ་བཞིའི་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ས་དང་སྤེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་བདུན་བསྟོམ་པའོ། །གང་ཞེན། **བཤེས་སྤྱིང་ལས།** དན་དང་
 ཆོས་རབ་འབྱེད་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་། །དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
 དང་ཉིང་འཛིན་དང་། །བཏང་སྟོམས་འདི་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
 རྟེ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་བགྱིད་པའི་དགོ་ཆོགས་ལགས། །ཞེས་སོ།

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། **བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།** འཇམ་
 དཔལ། སུས་དན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་དན་པ་ཡང་དག་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། སུས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་
 བ་དང་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དཔེན་ཞིང་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་

དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། སྤྲུལ་ལྷུས་གྱི་འདྲ་
 འེས་བའིག་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་མི་ལེན་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་
 བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ།
 སྤྲུལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་བའིག་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་
 ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། སྤྲུལ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པར་གྱུར་པ་
 འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་
 དཔལ། སྤྲུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བའིག་པ་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར་སེམས་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཇམ་དཔལ། སྤྲུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
 པར་མི་བྱེད་བཞེན་པར་མི་བྱེད་ཆགས་པར་མི་བྱེད་འཆིང་བར་མི་
 བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་
 བཏང་སྟོམས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་བཏང་སྟོམས་

ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་སོ།

སྒོམ་ལམ་ནི། དེ་ནས་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་བཞིན།

ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཆུང་དུའི་འབྲིང་དང་ནི།

ཆུང་དུའི་ཆེ་སོགས་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན།

དེ་མ་མེད་དང་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཅན།

སྤྱང་དཀར་མཛོན་གྱུར་རིང་སོང་མི་གཡོ་བ།

ལེགས་པའི་སྒོ་གོས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནམས་སུ།

ཡང་དག་ལྟ་དང་རྟོག་པ་ངག་དང་ལས།

འཆོ་རྩེ་ལ་བྱན་པ་ཉིང་འཛིན་འཕགས་ལམ་བརྒྱད།

དེའང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་ཟེན་གྱི་དོན་གོང་

ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། **མཛོན་**

རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། ལམ་དང་

སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་དང་

དེས་རྟོག་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུ་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་
 གསུམ་ལའང་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ས་དགུའོ། །གང་
 ཞེན། རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ས་གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་ལ། རྒྱུ་དུའི་འབྲིང་
 ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་ལ། རྒྱུ་དུའི་ཆེན་པོ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་
 ཅན་ལོ། །འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུ་ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ས་
 དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་
 བའོ། །ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་ས་
 དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བོས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
 ལོ། །དེ་ལྟར་ས་དགུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་
 པོ་ལ་སོགས་བྲི་མ་ཡི། །གཉིན་པོ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་ལ། །སོགས་པའི་
 ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་ཆེན་པོ། འབྲིང་། རྒྱུ་དུ་རེ་རེ་བཞིན། ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོ་རྒྱུ་དུ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ།
 འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུ། རྒྱུ་དུའི་ཆེན་པོ། རྒྱུ་དུའི་

འབྲིང་། ལྷུང་དུའི་ལྷུང་དུ་སྟེ་དགུའོ། ་རྩི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 དགུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་ངོ། ་།དེའང་སྟོམ་ལམ་ལྷུང་དུའི་ལྷུང་དུ་ས་
 གཉིས་པ་རྩི་མ་མེད་པས་སྟོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ནས། སྟོམ་
 སྤང་ལྷུང་དུའི་ལྷུང་དུ་སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པས་སྟོང་བ་
 ཡིན་ནོ། ་།དེའང་རྩི་མ་རགས་པ་ལ་ཆེ་བར་བཏགས། སྤ་བ་ལ་ལྷུང་
 བར་བཏགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་སྟོང་ཅེས་བཟྍ་དེོ། ་།

དེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ལམ་འདི་དག་སྟེ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་མཐོང་ལམ་
 དང་གཅིག་སྟེ། སྤིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱད་མེད་དང་འདོད་གཟུགས་
 ཀྱི་ལྟ་ལ་སྟེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། གཞན་ལའང་སྟེ་སྤིང་ཅིང་། སྟེས་ཟེན་
 གནས་པའི་རྟེན་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱད་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་སྟོང་སྟེ་**
མ་ལྟར་གནས་དང་། ་།བསམས་བཞིན་སྤིང་བ་ལོན་པ་དང་། ་།ཞེས་
སོ། ་།སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་
གཞན་ལའང་རྟེན་དུ་བྱད་བར་འཆད་དོ། ་།རྒྱ་ནི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
མོ། ་།འབྲས་བུ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མོ། ་།

རོ་བོ་ནི་ས་དགའ་འི་རང་རང་གི་དྲི་མ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་
 བས། སྤྱོད་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་
 དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་བཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དེའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་བ་
 ལ། སྤྱོད་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་འོ། །རྣམ་
 གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་རྟོན་གཉེན་པོ་འོ། །བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ཐག་བསྐང་གི་
 གཉེན་པོ་འོ། །དབེར་ན་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱེ་
 ལོགས་ས་དང་པོའི་མཇུག་གིས་གཉིས་པ་སྤྱེ་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་མངོན་
 གུར་གྱི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་གྱིས་སྤྱོད་། གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་
 བཞིན་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་དུ་གུར་བའི་ཚུ་ལ་
 བྲིམས་འཆལ་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཅ་བ་ནས་སྤྱོད་། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་
 བས་སའི་དངོས་གཞི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྟོན་གཉེན་པོ་བྱེད།
 སའི་མཇུག་གི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐག་བསྐང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 བོ། །ས་དེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནས་རྫོགས་གྱི་བར་རང་རང་གི་དྲི་མ་
 ཐམས་ཅད་ཚུ་ལ་དེས་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་དག་གི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

ནི་ས་དེ་ལག་ག་པ་དང་དུས་མཉམ་པས་སྒྲིང་བའོ།

དེ་ལ་དེང་སང་གི་པར་བྱེན་པ་རྩིང་པོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་སྤང་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་འགྲུར་ལམ་གྱིས་སྒྲིང་ལ། སྒྲིམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ལག་ག་འགྲུར་
 ལམ་གྱིས་སྒྲིང་ཞེས་འདོད་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲིངས་
 པས་སྒྲིང་བྱེད་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དཀོན་མཆོག་ག་
 བཅེགས་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ས་ཁྱི་མ་
 མེད་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཁྱི་མ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ས་བརྩུའི་མི་མ་ཐུན་
 རྩོགས་ཁྱི་མ་བརྩུ་ས་དེ་དག་སྐྱེས་དུས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྤངས་
 བས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ཉེན་གཉེན་པོ་བྱས། བྱང་པར་གཉེན་པོས་
 ཐག་བསྐྱང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་རང་སའི་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྤང་སའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ས་དགུའི་ཁྱི་མ་དགུ་རིམ་སྤང་བ་ནི། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཁྱི་མ་

དུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་
དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བལྟོ། །དེ་དག་
ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འདོད་པ་ན་དུག། བསམ་ཏུན་དང་གཟུགས་མེད་
པ་ན་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དུག་གོ།

སའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་བཞི།
གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ན་ལྔ་ལྔ་བཟངས་པས་ཉི་ཤུ་ཅུ་དུག་
གོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཆེ་འབྲིང་གིས་དབྱེ་ན་འདོད་པའི་དུག་ལས། འདོད་
ཆགས་ལ་ཆེ་འབྲིང་དགུ། གཞན་ལྔ་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཅུ་
བཞི། བསམ་གཏན་ས་བཞི་ན་ཁོང་ཁོ་བོར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་ལ་
ཆེ་འབྲིང་དགུ་དགུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལྔ་པ་ཆེན་པ་ལྔ། དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་མེད་ནའང་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལྔ་པ་ཆེན་པ་ལྔ་སྟེ་བསྟོམས་པས་
སྒྲོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ།

སྟོང་ཚུལ་སྟོར་བས་མགོ་སྤྲད། བར་ཆད་མེད་པས་དངོས་སུ་
སྤངས། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རྟེན་གཉེན་པོ་བྱས། བྱད་པར་ལམ་གྱིས་ཐག་

བསྐྱིད་གི་གཉེན་པོ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་དགུ་པོ་རྣམས་སུ་མངོན་
 གྱུར་དང་ས་པོན་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་དག་ཏུ་འཕགས་
 ལམ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་པའང་། **བཞེས་སྤྱིང་ལས།** ཡང་དག་
 ལྷ་དང་འཆོ་དང་ཚོལ་བ་དང་། །བན་དང་ཉིང་འཛིན་དག་དང་ལས་
 མཐའ་དང་། །ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད། །འདི་ནི་ནི་
 བར་བཞི་སྤྲད་བསྐྱོམ་པར་བཞི། །ཞེས་སོ།

དེ་དག་ཀྱང་། **བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།** འཇམ་
 དཔལ། གང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་
 མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའོ། །འཇམ་དཔལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཏུ་མེད་རྣམ་པར་
 རྟག་ཏུ་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་འདི་
 ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 དུ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དག་གོ། འཇམ་དཔལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་

ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའོ། །འཇམ་དཔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
གསོག་མི་འབྱི་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བའོ། །འཇམ་
དཔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོལ་བ་མེད་ཅིང་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་རྩོལ་
གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་
བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་བྲན་བ་མེད་
བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་བྲན་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་
ཅིང་འབྲུགས་བ་མེད་ལ་མི་དམིགས་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་སོ།

ས་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ན་དམིགས་བསམ་ལས་འདས་
བ་སྟེ། **པལ་པོ་ཆེ་ལས།** རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ས་འདི་རྣམས་ནི་འིན་རྒྱ་
རྣམ་དག་བར་སྤྱང་བྱའི་རྗེས་དང་མཚུངས་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཁམས་
ལ་སྐྱབ་པའི་རིམ་བ་རྣམས་བསལ་བས་ཁམས་མཐར་ཐུག་གནས་
གྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ། །དྲི་མ་སོ་སོ་

བ་རྣམས་དག་པ་མཐར་ཐུག་དུས་གདོད་མའི་དབྱིངས་སམ་འོད་
གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་རང་གསལ་དུ་མཐོང་བའང་ཆོས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཟླ་བ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། **ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།**

རི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་
མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་
འཕེལ་བར་མཐོང་། །རི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙེལ་ལ། །ཟླ་བ་རྫོགས་པར་
གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་
པ་གསལ། །ཞེས་སོ།

མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན།

སྟོབ་པའི་ལམ་བཞིར་བསྟོམས་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ།

མི་སྟོབ་ས་ལ་མི་གནས་སྤང་ན་འདལ།

བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་སྟོབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར་མི་སྟོབ་པའི་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་རྟོན་ཐེག་པ་སྐྱོན་མོང་བ་
 དང་བསྐྱོན་ན་ཇོ་མ་བྱུང་གི་རྒྱལ་རིགས་སམ་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་
 ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལྟར་ན་ཡོངས་སྐྱེའོག་མིན་དུ་ཐོབ་པས་དེའི་
 རྟོན་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ་དེའི་རྟོན་གང་
 ཡིན་པ་དང་གཅིག་གོ། །བསམ་པའི་རྟོན་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །རྒྱ་
 བོ་ཐེག་ཆེན་སྒོ་བ་ལམ་བཞིའོ། །འབྲས་བུ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་འགྲོ་
 བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པའོ།

ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་
 ལས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའོ། །སྤངས་བ་ནི་སྤྲིབ་གཉིས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་སྟེ། **དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། རྟོན་མོངས་**
པ་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ། རྟོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་
ཡང་མི་མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེས་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་
བཞད། །ཅེས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱུང་ནི་ཆོས་སྐྱེའོངས་རྫོགས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲའི་འབྲེལ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་

སྐྱེ་ནམ་དག་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་
དབྱིངས་བྲབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་སོ།

ཡོན་ཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཏེ། དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་
རྣམས་ཀྱི་ས་གཞན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གཞལ་ཡས་པར། །རྒྱ་ཆེན་དེ་
ནི་སྟོབས་བཙུངས་། །ལྷན་པ་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་བཟོས། །དེ་ཡི་སྟོབས་
ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གཞི་དཔག་ཏུ་མེད། །སངས་རྒྱུས་རྣམས་
ཀྱི་ཆད་མེད་ཉིད། །ཐོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་སྒྲུ་མེ་
རྒྱུང་རི་ལྟ་བུར། །དེ་ཅམ་བཞིན་དུ་བཟོས་པར་བྱས། །ཞེས་སོ།

ས་ལམ་གྱི་དགོས་པ་བཟོས་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།

དནི་དེ་ལྟར་ས་དང་ལམ་གྱི་དགོས་པ་བཟོས་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། ལུ་ལ།

འདི་ལྟར་ས་དང་ལམ་རྣམས་མ་བཟོས་པའི།

སངས་རྒྱུས་དེ་འདྲ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད།

བསྐྱལ་མང་ཆེ་རབས་དུ་མ་ཆེ་གང་གོ་ལ།

དེ་དག་ཀྱང་ཁྱང་ལམ་འདིར་བརྟེན་པས་ན།

རྒྱ་འབྲས་ཐོག་པ་གང་ལ་ཞུགས་ནམས་གིས།

ས་དང་ལམ་རྣམས་མཐུན་ནས་བསྐྱོད་པར་མཛོད།

ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ས་དང་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ། **སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མདོ་**
ལས། གང་དག་བསྐྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན། །མི་དབང་
 །ཁ་ལོས་སྦྱར་བ་དེ་དག་ཀྱང། །ས་དང་ལམ་རྣམས་རིམ་པར་བསྐྱོད་
 ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱལ་བའི་མཛོད་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་
 དམ་པ་འདིར་བརྟེན་བཅོཅ་པར་གྱིས། །ལམ་འདི་ལས་ནི་གཞན་ལས་
 འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྐྱལ་བ་དུ་མས་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པའམ། ཆེ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པའམ། འིན་ཏུ་སྦྱར་བ་
 ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཁྱང་རུང་སྟེ། ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བསྐྱོད་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་
 རྫོགས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ལོ།

དེང་སང་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་བརྟེན་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་ལ། ཆོག་ས་མ་རྫོགས། སྤྱིབ་བཤམ་སྤྲངས། ས་ལམ་མ་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལྷག་ས་སྤྱོ་བ་དག་ནི་
 ཚུལ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛོན་ནོ། །ཅིའི་
 སྤྱིར་ཞེ་ན། མཁས་བྱུབ་རྣམས་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།
 བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
 ཡང་དག་པའི་ས་དང་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ།

སྤྱི་དོན་བཞི་བ་སྐྱབས་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ནི་དགོ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཟབ་ཞི་འོད་གསལ་སྤྲིང་པོ་ཡིས།

འགྲོ་ཀུན་སེམས་གྱི་རྩོག་པ་རབ་ཞི་ནས།

སྤྱིད་འདིར་ཡུན་རིང་སྤྱོས་ལ་འཆེལ་བ་ཡིས།

དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་བཀོད་ལེགས་པའི་ཆར་གྱི་

སྒྲིབ་བ་བསེལ་བས་གང་བའི་མཆོ་ཆུ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་དགོ་བས་
འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་ཞིན་ས། རོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་
བའི་སྒྲོས་པས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་
སྐྱབ་དེ་བ་ཆེན་པའི་དགོན་པར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་པའོ།

མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་གང་ཆེན་མཆོ། །མི་རྟོག་མཉམ་པའི་
ངང་ཏུ་འགོ་ཀུན་གྱི། །ལུ་བཞིའི་བྲི་བལ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་
ནས། །མ་ལུས་སྐྱེ་དགའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་ཤོག། །མ་རིག་འཐིབས་
པའི་དགོན་པར་འབྱམས་པ་རྣམས། །མེ་གསུམ་གདུང་བའི་སྐྱག་
བསྐྱེལ་གྱིས་གཙུག་ཏེ། །མིག་མེད་ཐར་པའི་ལམ་དང་བལ་བ་
རྣམས། །མི་གནས་ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག། །མི་ལུས་རིན་
ཆེན་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་ཀྱང་། །མི་རྟག་སྤྱིང་པོ་མེད་ཅིང་འདོར་བས་
ན། །མི་དགའི་སྤྲིག་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤང་བས་ཏེ། །མ་ལུས་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་ཤོག།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས།

ལམ་བསམ་གཏན་དེ་མ་མེད་པ་ནི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་
བརྩ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུབ་སྒྲུབ་ནས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ལ་ནི་ཉེ་
 རྒྱས་མཆོམས་སྦྱོར་བ། བཙུག་ཉིས་པ་ཐོགས་འདོན་སྦྱོང་པའི་མེའུ་
 ལ་སྦྱི་དོན་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་
 གདམས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བརྟན་པ། སྐབས་ཀྱི་
 དགོ་བ་བསྟོ་བའོ། །སྦྱི་དོན་དང་ཐོ་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལ་
 བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་ཟབ་མོ་བཤད་ནས། དནི་དེའི་
 ཡན་ལག་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ།

ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་ཡན་ལག་གསུམ་ལ་བསྐྱབ།

གང་གི་ཆེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོ་བསམ་གཏན་
 བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་གསུམ་ལྡན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་
མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི།

ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེན། འདི་ལྟར།

གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་དང་།

རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།

གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཅད་ཚུ་ལ་
གསུམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུང་ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་དང་།
ཐབས་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱབ་པ་དང་། ངོ་བོ་གང་བསྐྱབ་པ་ལོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི། རི་ལྟར་
བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི། གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གསུམ་
སྟེ། གང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་ལས། དེས་འབྱུང་
ཅན་གྱིས་འབྲུབ་པ་ནི། དང་པོ་གང་ཟག་

གང་གིས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱི་བོ་དེས་འབྱུང་ཅན།

ལུས་ནི་འདྲ་འཛིན་གྲོང་ལས་རྒྱང་བསྐྱངས་ཤིང་།།

སེམས་ནི་སྟོས་པའི་ཚོགས་ལས་རིང་དུ་བསྐྱངས།།

དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་སྤྱར་དུ་འབྱུག།།

འདི་ལྟར་ལུས་དག་འདྲ་འཛིན་གཡེངས་ཤིང་སེམས་སྟོས་པའི་བ་
 སྟོང་གིས་གཡེངས་པས་ནི་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུབ་ན་ཡང་དག་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་འདྲ་འཛིན་གྲོང་ལས་
 བསྐྱངས་ཏེ་དགོན་པར་ཕྱོགས་ནས་གཅིག་ཕྱར་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་
 ཉགས་སམ་གནས་སུ་འདུག་པ་དང་། སེམས་རྟོག་པའི་ཚོགས་ལས་
 རིང་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟབ་མའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་འབྱུབ་པར། **ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།** གཞིན་ཟུ། དེ་ལྟ་བུས་
 ན་ཉིང་དེ་འཛིན་འདོད་པས་འདྲ་འཛིན་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཡུལ་
 འཁོར་སྤངས་ཏེ་གཅིག་ཕྱར་ཞི་བའི་ནགས་སུ་གནས་པ་ལ་བརྩོན་པར་
 བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་འདྲིམ་དུ་གནས་པས་མི་འབྱུབ་པར། **དེ་ཉིད་ལས།**
 གང་དག་ཁྱིམ་སྤྱི་ནང་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡོངས་

དག་རྟེན་པ་ནི། ཉིང་འདྲའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་ཁིང་། ད་ལྟ་
མི་གནས་མ་འོངས་པ་ན་འང་མེད། ཅེས་སོ།

སྤྲིམས་ལྡན་མང་དུ་སྟོས་པས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

དད་ལྡན་ངོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་སྤྲིམ་ཡོད་ལ།

བག་ཡོད་ཚུལ་སྤྲིམས་དག་ཅིང་དགོ་ལ་སྟོ།

མང་སྟོས་འདོད་པ་ཚུང་ཁིང་ཆོག་ཤེས་ལྡན།

དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་ལྟར་དུ་འགྲུབ།

དད་པ་དང་ལྡན་པས་འགྲུབ་སྟེ་ཆོས་ལ་དད་པས་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་

པ་ན་འང་ལྟག་པར་དད་པས་ཆེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཉ། **དགོན་**

བཅུགས་ལས། དད་པ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ། དཀར་པོའི་ཆོས་

རྣམས་ངང་གིས་འབྱུང་། ཞེས་སོ། ཉིང་འདྲའི་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ནི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྟོ་བ་དང་མི་འདོར་བས་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་

ལ། བག་ཡོད་པས་རྣམ་གཡེང་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉིང་

ངེ་འཛིན་འགྲུབ་སྟེ། **ཉིང་ངེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས།** བག་ཡོད་ངོ་

ཆ་ཤེས་ཤིང་བྲེལ་ཡོད་པས། །ཟབ་མཐི་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་རྟེན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར། སྤྲ་མ་ལས། ཚུལ་
 བྲིམས་ལྡན་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། ཉིང་འཛིན་ཞི་བ་མཆོག་འདི་
 རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དགོ་བ་ལ་སྟོབ་དང་། མང་དུ་ཐོས་
 པ་དང་། འདོད་པ་ཚུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་
 པར། རྩ་བ་སྟོན་མ་ལས། ཡོན་ཏན་ཆོག་མ་རབ་འདོད་དང་ཆོག་
 ཤེས་ལྡན། །མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་དང་། །དགོན་པར་
 གནས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་དབེན་ལ་དགལ། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་
 འདི་རྟེན་མི་དགལ། །ཞེས་སོ། །

སྤྱི་བ་པ་ལྔ་སྤངས་པས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ལུས་སེམས་བསྐྱམས་ཤིང་དབེན་པར་གནས་ལ་དགལ།

གཉིད་དང་སྟོམ་ལས་སྤྲ་ལ་དགལ་བ་སྤངས།

རྟོན་འགྲོད་མེད་ཅིང་གཞན་དང་འབྲེས་པ་ཅུང་།

དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་སྤྱར་དུ་འགྲུབ།

འདི་ལྟར་སེམས་དང་ལུས་མ་བསྐྱམས་པ་ནི་ཚོད་བག་གི་རྣམ་པར་
 གྱུར་པས་ཞི་བའི་ལམ་དང་འགལ་བ་དང་། གྲོང་འདབས་ལ་སོགས་པ་
 མང་པོ་འདྲ་བའི་གནས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཉམས་པ་དང་། གཉིད་
 དང་སྤྲུགས་པ་དང་སྟོམ་ལས་སུ་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་བྱ་བ་
 གཞན་ཡང་མི་འབྱུང་ན་ཉིང་འཛིན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་འགལ་ཆེ་ཡིན་པ་
 དང་། ཚོད་པ་དང་འགྲོད་པ་ནི་སེམས་གཡེང་བའི་སྤྱིར་སྤྲུག་མཐོང་ལ་
 བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། སྤྱི་བོད་པ་ལེས་འདྲིས་མང་བ་ནི་བྲེལ་བ་དུ་མ་
 དང་ཆགས་སྣང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་དང་འགལ་
 བ་དང་། སྤྲུ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཉམས་ཡོད་པ་དག་འགྲིབ་
 ཅིང་སྤྱི་བའི་གོགས་བྲེད་ལ་འཁོན་དང་ཚོད་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་
 སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་། འདི་དག་སྣངས་ན་ཉིང་འཛིན་ངང་གིས་འཕེལ་
 ཞིང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། **སྤྲུ་མ་ལས།** འདྲུ་འཛི་མེད་ཅིང་
 དཔེན་ལ་དགའ་བ་དང་། །འདྲིས་པ་ཉུང་ཞིང་གཉིད་དང་སྟོམ་ལས་
 སྣངས། །མི་ཞུས་ཚོད་པ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བསྐྱམས། །དེ་ཡིས་

ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་རྟེན་མི་དགལ། །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་
ལས། ཆོགས་ལས་བསྐྱངས་ཤིང་རབ་རྩ་ཞི་ལ་མོས། །རི་དྲགས་
ལྷ་བྱར་མཛེས་ཤིང་གནས་མེད་རྒྱ། །མཁའ་ལ་རྒྱང་བཞིན་རྟེན་ལ་མི་
ཆགས་ལ། །དེ་འབྲུ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་སོ།

དཔེར་བར་གནས་ཤིང་བྱ་བ་རྩང་བས་འབྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

གྲོང་དང་གྲོང་འདབས་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཛི་མེད།

གནས་དང་དགོན་པར་མང་བོའི་རྟེན་འབྲིས་མེད།

དོན་དང་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་བྲེལ་བ་མེད།

དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་རྩུར་དུ་འབྲུབ།

གང་དག་གྲོང་དང་གྲོང་འདབས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ཤིང་
ས་མདོ་ལ་⁽¹⁾སོགས་པའི་གནས་སམ། དགོན་པའི་གནས་ཀྱི་རབ་
རྩ་བྱང་བ་དག་དང་རྟེན་འབྲིས་བྱེད་ལ། ཆེ་འདིའི་རྣམ་པར་གཡིང་
བའི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དེ་དག་གིས་ནམ་ཡང་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་མི་

(1) ཡ་འཛིན་པ་པར་མ། རོད་བྱི་མ། ༡༩༧-༩ རྩ་ལས།

འབྲུབ་པས། གང་དུ་གནས་ཀྱང་བཤེས་འདིས་ཉུང་ཞིང་དོན་དང་བྱ་
བ་ཉུང་བ་དག་ལ་ངང་གིས་དགོ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཉིང་ལེ་འཛིན་འབྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ་ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར་དོ།

དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་དགོ་སྒྲོང་
དག །འབྱར་ཞིང་གཡེང་ལ་མ་བསྐྱམས་པ། །རྟེན་དང་བཀྱར་
སྟེས་རྒྱགས་པ་དག །ཚུ་ལ་བྲིམས་ལྷན་ལ་ཁོ་བ་འབྱུང་། །གང་
དག་ཉིང་འཛིན་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་
ཅིང་། །གཅིག་དུར་བས་མཐའི་གནས་མལ་དུ། །གནས་ཏེ་དབེན་
ལ་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་སོ།

ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་འདའ་བར་བྱ་སྟེ། **བཤེས་**
སྒྲིང་ལས། དོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སྦྱད་དངོས་རྣམས་
ལ། །ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོ་མས་མཛོད། །དེ་དང་འབྲ་
བར་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཡི། །ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་
ལགས་སོ། །ཞེས་སོ།

གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་འབྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཆེ་འདིའི་བདེ་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་དང་།

རང་དོན་ཞི་བ་གཉེར་མིན་འགོ་བའི་ཕྱིར།

སྲིད་ལས་ཐར་འདོད་ངེས་འབྱུང་སྒྲིལ་པ་ཅན།

དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་ལྷུང་དུ་འབྲུབ།

འདི་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཞི་བའི་དགོན་པར་བསམ་གཏན་གཉེར་བས་
 གནས་པར་བྱ་བ་ལས། རང་དོན་དུ་ཉན་རང་གི་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་ནི་སྒྲིལ་བུ་དམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྲས་དང་། ཕྱི་མའི་བདེ་
 འབྲས་ལྷ་མའི་དཔལ་ཐོབ་པ་དང་། རང་དོན་དུ་ཞི་བ་མི་འདོད་པས་
 འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ལ་སྒྲིལ་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་སྒྲོས་བསམ་གཏན་བསྐྱབ་པ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དུ་རིག་པར་
 བྱལོ། ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་དམ་པ་ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རབ་དུ་མ་
 ཆགས་ཤིང་། གཅིག་ཕྱར་ཞི་བ་ཆོལ་བའི་སེམས་བྲལ་ཏེ། །འདུས་

བྱས་ནམས་ལ་སྐྱོ་བའི་ཡིད་ལྡན་པ། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཆོག་རབ་
དམ་པར་འབྱུག། །ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །བྱད་པར་
དུ་ཞོར་ལ་སྤེད་པ་དག་གིས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།
བཤེས་སྤྱིང་ལས། །གདུག་པ་དུག་དང་མཆོན་དང་དབྱ་བོ་དང་། །མེ་
བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་དབྱང་མཛོད། །འདོད་པ་ནམས་ནི་ཕྱང་
གྲོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཀིམ་པའི་འབྲས་འབྲར་
གསུངས། །དེ་དག་སྤང་བ་བྱི་དེ་ཡི་ལྷགས་སྐྱོག་གིས། །འཁོར་བའི་
བཙོན་རར་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། །ཞེས་སོ།།

ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་གཙོ་བོར་དེ་དག་སྤང་དགོས་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། །བྱད་མེད་གཞོན་རྒྱའི་ལུས་འདི་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །དི་
ང་བ་དང་སྒོ་དགུ་དོད་པ་དང་། །མི་གཙང་ཀུན་སྒོད་འབྲ་བ་དག་དང་
དཀར་དང་། །པགས་པས་གཡོགས་དང་རྒྱན་ཡང་ལོགས་ཤིག་
གཟིགས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཉིང་གཞག་ལས། །བྱད་མེད་ཕྱང་བར་

བྱེད་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་ཕྱང་། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་པན་
 འདོད་ན། །དེ་བས་བྱད་མེད་རྣམ་པར་སྤང་། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་ལས། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གི་ཁམས་སུ་
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ངེ་ལྟར་བདག་གི་ཆུང་མ་ལྟར་དབྱར་གྱུར་པ་
 གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སོ།།

མདོར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་
 བོར་བརྟགས་ལ་གཙོ་བོར་སྤང་ཞིང་། དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་
 ཀུན་སྤང་དགོས་ཏེ། **བཞེས་སྤྱིང་ལས།** གང་དག་དབང་པོ་དྲུག་ཡུལ་
 རྣམས་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་ཅིག་ །གཡུལ་ངོར་
 དབྱ་སོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལ། །མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་
 ལགས་པར་འཆོལ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། **དེ་ཉིད་ལས།** རྒྱན་པོ་
 འགྱེད་དང་ལུས་ལ་བལྟ་བ་དང་། །ལེ་ལོ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། །ཆང་དང་མཆན་མོ་རྒྱུ་བ་དན་སོང་བ། །གྲགས་པ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་དྲུག་སྟོངས། །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་རང་གི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་གཞན་ལ་སྒོད་
 པ་དང་། ཟབ་མའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
 འཛིན། མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམ་པར་
 འཛིན། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 བཞི་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་པ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་སྤང་
 དགོས་པའང་། **དེ་ལས།** ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་
 རང་ལུས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་
 འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི། ཁྲོང་བྱེད་སྒོ་ལག་ལགས་པར་མཐུན་པར་
གྱིས། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་དུ་རྟོག་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྟོག་ན་མི་
 དགའ་བ་དང་། བདེན་དགའ་བ་དང་། སྤྱག་ན་མི་དགའ་བ་དང་། སྙན་
 གཤགས་ཐོབ་ན་དགའ་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་མི་སྙན་པ་བྱུང་དུས་
 མི་དགའ་བ་དང་། བསྟོད་ན་དགའ་བ་དང་། སྤང་ན་མི་དགའ་བ་སྟེ་
 འཛིག་རྟོག་ཆོས་བརྒྱད་ངེས་པར་སྤང་བ་ཉིད། **དེ་ལས།** འཛིག་རྟོག་
 མཐུན་པས་རྟོག་དང་མ་རྟོག་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྙན་དང་མི་སྙན་

དང་། །བསྟོད་སྦྱང་ཅེས་བགྱི་འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་
ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་སོ།།

དེའང་ནོར་བདུན་བསྐྱབ་པར། **དེ་ལས།** དད་དང་ཚུལ་བྲིམས་
ཐོས་དང་གཏོང་བ་ནི། །དྲི་མེད་ངོ་ཆ་ཞེས་དང་བྲིལ་ཡོད་དང་། །ཞེས་
རབ་ནོར་བདུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །བྲིམ་
བ་ལ་སོགས་གཞན་དག་དགོ་བ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་གསོ་སྦྱོང་ལ་འགོད་
པའང་། **དེ་ལས།** འཆེ་དང་ཆོམ་རྒྱན་འབྲིག་པ་བརྟུན་དང་ནི། །ཆང་
དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་། །མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་
སྦྱ་དག་དང་། །གར་དང་སྤང་བའི་བྱད་པར་རྣམས་སྦྱོང་ཞིང་། །དག་
བཅོམ་ཚུལ་བྲིམས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་
དང་ལྗན་ན། །གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོད་ལྟ་བུས་ཡིད་འོང་བ། །སྦྱེས་པ་
བྱད་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བགྱིད། །ཅེས་སོ།།

མདོར་ན་བསམ་གཏན་པ་དགོན་པར་གནས་པས། སྟོམ་པའི་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ཉེས་སྦྱོང་ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་རང་གི་སེམས་

བསྐྱམ། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གིས་སྤར་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡོད་པ་རྣམས་གོང་དུ་སྟེལ་ནས་དག་བའི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཉིན་མཆོན་འདུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གིས་དེར་སྒྲགས་པའི་སྤྱི་བོ་དག་བ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་ཆོས་འདོད་པ་དང་གཏན་ཁྲིམས་འོངས་པ་རྣམས་ལ་གང་དང་གང་འཆོམས་པའི་ཆོས་གིས་མགྲ་བར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་དང་འབྲུ་སྟོན་དང་གྲོག་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འང་མི་འཆེ་ཞིང་ཟས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་ནས་བརྗོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱལ། །ནམ་ཞིག་ན་འདི་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ངེས་སྟེམ་པ་དང་། །ནམ་ཞིག་ན་འདི་དག་བདག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྟེམ་པ་དང་། །འདི་དག་ཀྱང་སྤྱལ་བ་ཡིན་པའང་སྟོན་སྟེམ་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་མོས་གྲུས་དང་དག་སྦྱང་བྱ་བ་དང་། ད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་དོ་མོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲལ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་

བྱ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཐ་མལ་དུ་མ་ཡིན་པར་སྒོ་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་
གིས་འདའ་བར་བྱལོ།

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞི་ལྟག་བསྐྱབ་པའི་
ཐབས་དངོས་དང་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཞི་ལྟག་བསྐྱབ་པའི་
ཐབས་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྤང་གཉིན་བསྟན་པ་ནི། དོན་གཉིས་ལ།

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་།

གཉིད་རྒྱགས་ཚོད་འབྱོད་ཐེ་ཆོམ་སྐྱབ་པ་ལ།

སྤངས་ཏེ་ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ།

གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་སྐྱབ།

ཚོད་འབྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ལྟག་མཐོང་རྣམ་པར་གཡེང་།

ཐེ་ཆོམ་གཉིས་ཀའི་གཞི་དབྱེད་མི་མ་ཐུན་སྟོགས།

འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་དག་གིས་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱབ་པ་
ནི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཞི་གནས་གསལ་དྲངས་བྱེད་པ་ལ་ནི་གཉིད་
དང་རྒྱགས་པས་བྱིང་བར་བྱེད་ལ། ལྟག་མཐོང་དྲངས་ལ་ཅེ་གཅིག་

བ་ནི་ཚོད་པ་དང་འགྱོད་པས་འཕྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐེ་ཆོམ་གཉིས་ཀའི་
 དུས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱལོ། །གཉིད་ནི་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་
 སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་ལ། ཟུགས་པ་ནི་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལྷུང་
 མ་བསྟན་དང་། ཚོད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་སེམས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ལ། འགྱོད་
 པ་ནི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའི་
 ཤེས་པ། ཐེ་ཆོམ་ནི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒོས་ཟེན་མེད་པས་བྱ་བ་བསྐྱབ་
 བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བའོ། །འདི་དག་སྤང་དགོས་པ་ཉིད། **བཤེས་སྤྱིང་**
ལས། ཚོད་དང་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་ཟུགས་པ་དང་། །གཉིད་
 དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །སྤྱིབ་པ་ལྷ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་
 རོར། །འཕྲོགས་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་
 སོ། །དེའང་ཚོད་འགྱོད་གཉིས་གཅིག་ །གཉིད་ཟུགས་གཉིས་གཅིག་
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྟོ།།

གོགས་བསལ་བ་ནི། དེའང་གཉིད་ཟུགས་ལ་སོགས་པ།

དེ་ལྟར་ལྟ་ཉིད་བྱིང་ཚོད་གཉིས་སུ་འདུ།

བྱིང་ན་གསང་ཁིང་ཁྱོད་ན་ཅེ་གཅིག་བསྟོམ།

དེ་ལ་གཉིད་སྐྱུག་ས་གཉིས་ནི་བྱིང་བ་ཡིན་པས་གསང་ས་ལ་ཡིད་
ལ་བྱིང་བ་བཅུ་གཅིག་བསྟོམ་ཁིང་། གཞན་རྣམས་ཁྱོད་བ་ཡིན་པས་
སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་བསྟོམ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གཉིན་པོ་བྱང་འབྲེལ་བསྟེན་པ་ནི། དེའང་འདི་ལྟར།

ཞི་གནས་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་ལ་ཁྱོད།

ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་ལྟངས་ལ་བསྟེན།

བྱང་འབྲེལ་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོ་མཆོག་གི་ལམ།

ཞི་གནས་ཀྱིས་མ་བརྒྱན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོག་གི་གོ་ཡུལ་ཙམ་
ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་མ་ཟེན་པའི་ཞི་གནས་ནི་ལྟངས་ལ་བསྟེན་འཁོར་
བའི་ས་བོན་ལས་འཕགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིང་བྱང་འབྲེལ་ལ་
འབད་དེ། **བཤེས་སྦྱང་ལས།** ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་
ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་
ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོན་པ་ཡི། །རྒྱ་མཆོག་གནག་རྗེས་ལྟ་བུར་

འཆ་ལ་བར་བཀྱ། །ཞེས་སོ།

སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི། ཞི་
གནས་ལའང་བཞི་ལས་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ།

ཞི་གནས་ལུས་ངག་ཡིད་སེམས་དལ་བས་འབྲུབ།

དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་ངང་། །དམིགས་པ་རབ་ཞི་
གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན།

དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་འཁོར་གྱི་ཚུ་ལ།

འདི་ལྟར་ཉིང་ལེ་འཛིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་རབ་ཏུ་དལ་
བས་འབྲུབ་སྟེ། ལུས་དལ་བས་ཅད་ལ། ཅད་ལ་བས་རྒྱང་དལ། རྒྱང་
དལ་བས་ཁམས་དལ་བ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་འདབ་མ་ལ་སོགས་
པ་རང་གནས་སུ་སྟོང་པས། སེམས་གནས་ཀྱི་ཞི་གནས་ངང་གིས་
འབྲུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྟོན་ཁམས་དྲངས་མ་མི་གཡོ་བར་ས་གཅིག་ཏུ་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་དལ་བས་སྒོམ་དུས་སེམས་སྟོ་བསྟུ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་

པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་བརྩུང་བས་རྩང་
ཟད་མི་རྟོག་པ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ།།

དེའང་གཤེས་ལ་སེམས་འདིའི་རང་བཞིན་གང་ནས་ཀྱང་མ་
འོངས་མི་འགྲོ་མི་གནས་པའི་རང་ལུགས་ཕྱམ་ཕྱལ་ལེ་བ་ཞིག་དུས་
རྒྱུན་དུ་ཡོད་དེ། གསལ་དྲངས་སྟེང་པའི་ཆ་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་།
གནས་ཆ་དེ་ནས་ཞི་གནས། གཉིས་སྤྱུ་མེད་པས་རྩང་འབྲེལ་ཞེས་
སྒྲོས་ཏེ། ཡོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། གསལ་བ་
ནི་ངང་གིས་མི་གཡོ་བ་ངལ་སོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྤྱོད་འཕྲོད་
པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འཕྲོས་སམ་གནས་ཀྱང་རང་
རང་ས་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དམིགས་པ་འཛིན་ལུགས་ནི།

དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས།

དེ་ཡང་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་རྣམ་པ་གཉིས།

སྤྱི་ནང་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིས་ཟེན་པར་འགྱུར།

སྒྲིང་བཅས་གཟུགས་སོགས་སྒྲོལ་ལྷའི་ཡུལ་ནམས་ལ།

སྒྲིང་མེད་མི་རྟོག་ཅེ་གཅིག་ངང་ལ་འཛིག །

ཕྱི་རོལ་རྡོ་ཤིང་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་དང་།

ནང་ཉིང་སྒྲིང་གར་བད་མ་འཕྱར་འཕྱར་སོགས།

དང་པོ་སྒྲིང་བཅས་ལ་སེམས་གཟུང་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སྐྱའི་རོ་རིག་
བྱ་གང་རུང་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་བར་གཏད་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
བའོ། །དེ་བརྟན་ནས་སྒྲིང་མེད་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི་གང་དུ་འང་
མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་སེམས་འཛིན་བའོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷའི་
སྐྱེའམ། ཡི་གེའམ། སྒྲིང་གར་བད་མ་འཕྱར་འཕྱར་དང་འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱག་མཆོན་ནམ། འོད་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམས་པས་
སྒྲོས་པ་ཞིན་ས་བདེ་ཤས་ཆེ་བའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྡོའམ་
ཤིང་འམ་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་ཞིག་ལས་མ་ཡེངས་བར་
བཟུང་ནའང་གསལ་དྲངས་སྤྱད་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེའོ། །དེའང་སྒྲོས་པ་
ཤས་ཆེ་བས་སྤྱིར་བཟུང་ན་འཕྲོ་བས་ནང་དུ་གཟུང་ཞིང་། རྟོག་པ་ཅུང་

བས་ནང་དུ་བཟུང་ན་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བས་བྱིར་གཟུང་ངོ། །དེའང་
དང་པོར་མཚན་བཅས་གང་རུང་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་མེས་ལ་
མཚན་མེད་ངང་གིས་འབྱུང་ངོ།།

མི་ཤེས་པ་དག་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་
བཟུང་ན་སྟོས་པར་འགྲོ་བས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ངང་སྟོས་མེད་དུ་བཞག་
ཟེར་བ་ནི་གནད་མ་གོ་ཞིང་ཉམས་སྟོང་ཆུང་བའི་སྐད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
རང་གི་སེམས་གང་ལ་གཏད་ཀྱང་འབྲས་སྟེ། གཏོད་དུས་དང་པོར་རྟོག་པ་
ཞིག་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཡང་། དེ་ནས་ཡུལ་དེ་སྤང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་
པའི་ངང་དུ་སེམས་སྟོ་བསྐྱུ་མེད་པར་དྲངས་སང་རེ་ཡེར་རེ་ཁལ་ལེ་
སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་སྟིན་དང་བུལ་བ་ལྟར་མི་གནས་མི་སྲིད་དོ། །སྤང་
མེད་ཀྱི་ངང་དུ་སེམས་གཟུང་ཡང་དེ་ལས་ཉམས་སྟེག་ཏུ་མི་འབྱུང་
ལ། ཉེས་ན་བྱིང་བའམ་རྟོད་པ་ཞིག་གིས་མི་གཞོད་མི་སྲིད་དོ།།

མདོར་ན་ཡུལ་སྤང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་ལ་སྟོ་སྟོ་
བསྐྱུ་དང་བུལ་བར་གནས་པ་ལ་ཁོ་བོ་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་འདོད་

བས། ལྷང་བཅས་སམ་ལྷང་མེད་གང་ལ་སེམས་གཟུང་ཡང་བདེ་
གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མཐའ་བྲལ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོའི་རྟོགས་
བས་བརྒྱན་པ་འཆར་དགོས་པར་འདོད་དེ། དེ་མ་ཤར་ན་སྦྱོན་བཅས།
ཤར་ན་ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཉིང་ལེ་
འཛིན་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པར་འདོད་དོ།

ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། མདོར་ན།

དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་སེམས་འཛོག་པ།

ཞིག་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན།

དམིགས་པ་གང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་གཟུང་དོ། །དེ་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་དེ་བརྟན་པར་
བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་།
ཕྱིར་འཕྲོན་སེམས་བསྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཕྱི་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ་ཉེ་བར་
འཛོག་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་བ་དང་། རྣམ་གཤམ་
གི་ཉིས་པ་ཞིབར་བྱེད་པ་དང་། གཉིད་རླུགས་ལ་སོགས་བསལ་ནས་

རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་བར་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པ་དང་། དེ་ལ་མི་ཚོ་ལ་བར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ་དགུ་ལོ།

ཡུམ་བར་མ་ལས། སེམས་འཛོག་པར་བྱེད། རྒྱན་དུ་འཛོག་པར་
བྱེད། བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད། འདུལ་བར་
བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད། ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད། མཉམ་
པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ།

འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། ཚུལ་

དེ་ཡིས་ཅི་གཅིག་ཞི་གནས་སྐྱེས་པའི་ཚོ།

སྤེལ་ཞིང་བརྟན་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཡེ་ཤེས་སྟོ།

བོགས་འབྱེན་སྟོད་ལས་ཀུན་དང་བསྐྱེད་བ་གཅེས།

སྟངས་ན་ལུས་སེམས་གསེངས་ལ་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ།

འདིས་ནི་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་ཟེན་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་སྤུང་ཅིང་ལྷག་མཐོང་
གང་དང་ཡང་འཕྲེང་མི་རུང་བས། ཅི་གཅིག་པའི་དུས་དེར་སྤར་བ་སྐྱེ་

ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བསྐྱེད་དང་། འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་པ་
ཞི་གནས་དང་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིམ་ཞིང་། སྐྱེད་མེད་ན་སེམས་སྒྲོ་ལུས་ངག་
གཡེངས་པའི་རྗེས་ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་བསྒྲིམ་པས། དེ་ནས་དམིགས་པ་གང་
ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་།
ཡུན་རི་སྤྱི་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འཛོག་པར་
འདོད་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་འདུག་ལྷོག་ཅུས་པ་འབྱུང་སྟེ། **མདོ་**
སྤེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་
བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་ངེས་འཕྲོལ་བོ། །ཞེས་སོ།

ལྷག་མཐོང་ལའང་བརྒྱད་ལས། ཡན་ལག་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་ནི།
དེ་ལྟར་ཞི་གནས་འབྱོངས་ཏེ།

ལྷག་མཐོང་འདོད་པས་སེམས་གསལ་དྲངས་པའི་ངང་།

སོ་སོར་རྟོག་པ་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ལས།

མེ་རྟོག་མཉམ་པར་འཛོག་པ་འཁོར་གྱི་ཚུལ།

འདི་ལྟར་ཞི་གནས་གྱི་ཆོ། སེམས་གསལ་ལ་དྲངས་པའི་ངང་ལས་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟ་བ་གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ། སློམ་རྟོག་
པའི་གསལ་ཆ་མི་འཕྲོ་བ་དེ་འཁོར་རམ་པལ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའོ།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་རྩལ་སྤྱད་བཞི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ལྷག་མཐོང་།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས།

ཆོས་ཅན་སྤྱི་མཐོང་དཔེ་བརྒྱད་བལྟ་བུ་ཞིང་།

ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྩལ་སྤྱད་བུ།

ཇི་བཞིན་ངང་ལ་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར།

མཉམ་བཞག་བརྟན་པའི་ངང་ལས། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་དག་
ཆོས་ཅན་རྟོག་འབྲེལ་མི་ལམ་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་ལ་བདེན་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོར་རིམ་གྱིས་བརྟགས་པ་དེའི་ངང་ལ་ཇི་ཅམ་འདོད་པར་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། **སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།** ཆོས་
ཚུལ་འདི་དག་སྤྱི་མ་སྤྱི་བུ་རྒྱ་དང་། །མི་ལམ་མིག་ཡོར་སྤྱི་བརྟན་སྤྱི་ལ་
པ་འདྲ། །གར་མཁན་ཆོན་འབྲར་གང་གིས་རྟོགས་སྤྱར་ལ། །བསོད་

ནམས་ཞིང་རབ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བལྟ་ཞིང་། ཆོས་
 ཉིང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ན་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་ལ་སྒྲེའི་ཆོལ་ཁྲིད་
 དང་བྲལ་བར་བཞག་སྟེ། **སྐྱེ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།** གར་ཡང་
 མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་བསམས་ཤིག། །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་
 ལྟག་པར་ཞོག། །མ་བཅོས་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་རིན་ཆེན་མཛོད། །དུས་
 གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ལུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བོ།

དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒྲུལ་ལྟ་སྐྱེ་མ་ལྟར་རྟོགས་ལ་
 འཛིན་བྱེད་མ་ཞུགས་པ། རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟོགས་ལ་སྒྲུང་
 ལུལ་མ་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་
 བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཏེ། **ཀུན་བྱེད་ལས།** གྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་ངན། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བལྟ་བའི་མེ་ལོང་སྟེ། །གསལ་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཀུན་འཆར་བས། །མ་བལྟས་རང་བཞིན་
 གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ནོ། །མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཉིང་གྱི་ལུལ་ཉིང་
 ལ། །བལྟ་བའི་ལུལ་མེད་མཛོད་བ་ཆེན་པོར་རྟོགས། །ཞེས་སོ།

བྱིང་མོད་ཅལ་སྐྱུང་བོགས་འབྲིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་
ལྷག་མཐོང་དེ་ཉིད།

སྤངས་ན་སྤྲོ་ཆོགས་ཆོས་ལ་ཅལ་སྐྱུང་སྟེ།

སྐྱུ་མ་སྤྲོང་པ་གཉིས་མེད་དག་པར་བསྟུ།

འཕྲོན་ཞི་གནས་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག།

དེ་ཆོན་མ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ནི།

སྤྲོང་གསལ་སྐྱོས་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་།

དེ་ཡིས་སྐྱབ་གཉིས་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་བྱུབ།

རེས་འགའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་འཆར།

ཤར་གྲོལ་ངང་དྲངས་ཏྟེ་མེད་ལྟན་གྱིས་བྱུབ།

བོགས་འབྲིན་སྤྲོད་ལམ་ཀུན་དང་དེ་ཉིད་བསྟེ།

འདིས་ནི་ལྷག་མཐོང་སྐྱུར་དུ་འབྱུང་པར་འབྱུང།

ལྷག་མཐོང་སྤངས་པས་སྤྲོད་མེད་ན་དགག་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་

མང་བོ་སྐྱོས་ཏེ་སྐྱུ་མར་ལྷལ་ལྷལ་ཅལ་སྐྱུང་ཞིང་སྐྱུ་མ་གཉིས་མེད་

དུ་ལ་བསྐྱབ་བ་དང་། རྟོག་པ་འཕྲོན་སྒར་བཞིན་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་ཅིང་། དེའི་ངང་ལ་སྟངས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཙུག་ཅིག་
 བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེའང་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྟོག་
 དཔྱད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེས་འཕྲོན་ཞི་གནས་ལ་བཞག་ཅིང་དཔྱད་པ་
 རུང་བད་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེས་རྟོག་ན་རྟོག་དཔྱད་མི་འགྲུ་བའི་ངང་དུ་མི་
 རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེའི་དོན་ལས་མ་ཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ཡིད་ལ་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་གསལ་དྲངས་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེའི་
 ཆོ་གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེའི་ངང་
 ལ་རྒྱན་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་
 ལ་བྱའོ། །དེའི་དུས་སུ་སེམས་གནས་པའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞི་
 གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱའོ། །གསལ་དྲངས་བྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་
 གི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྟོང་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་འབྲེལ་བ་བྱང་
 འཇུག་གི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཉམ་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཡིད་ལ་བྱའོ། །

ཡུམ་བར་མ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཅེས་དང་བཅས་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རབ་དུ་
 འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།

དེ་ལྟར་སེམས་འཕྲོན་བཏུལ། གྱིང་ན་གསེང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་སུ་
 མེད་པར་རྩལ་སྤངས་པས་རྒྱ་མཚོ་དབའ་རྒྱབས་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ཞི་གནས་
 རྟོང་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། སེམས་གང་གཏད་ཀྱི་དོན་
 ལ་གསལ་དྲངས་འཛིན་མེད་དུ་གནས་ཤིང་། རྟོག་པ་འགྱུ་བའི་དབའ་
 རྒྱབས་ཀྱིས་མི་གཞིན་པར་རང་ཤར་དུས་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་

བ་འབྱུང་ངོ། །ནམ་མཁའ་སྤྱིན་དང་བུལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟག་མཐོང་གི་འོད་
གསལ་སྒོང་དུ་གྱུར་བས། སེམས་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་བཅས་བསྐྱད་དང་
བུལ་བ་སྒོང་གསལ་ཐེན་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་དུས། སེམས་གནས་ཀྱང་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པས་ཡིན་མིན་གདོད་ནས་དག་པའི་གདེང་
ཐོག། འཕོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོལ་བར་ཤར་བས་གང་སྒྲིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུལ་
དུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུན་སྒྲིང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་བའི་དུས་སོ།

དེའི་ཆེ་རང་སེམས་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་མཐོང་བས་ཚུལ་སྐྱབ་
མཆན་མའི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། **ཀུན་བྱེད་ལས། གྱེ་སེམས་དཔལ་**
ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །རྩལ་ཅམ་སུས་ཀྱང་བཅས་སུ་མེད། །དེས་ན་
སངས་རྒྱས་སེམས་ལས་མེད། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱ་བྱང་ཆུབ་
སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱ། །སེམས་ལས་
བྱང་བའི་གཟུགས་ནམས་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ལས་སྐྱ་གཞན་

མེད། །སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་
 པ་ལས། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་གཞན་པ་མེད། །དུས་གསུམ་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་གཞན་མེད་དེ། །སྤྱི་
 རབས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རང་སེམས་མ་བཅོས་
 སྤར་མཐོང་ཉོགས། །ད་ལྟ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །མ་
 བཅོས་པ་ཡི་རང་སེམས་ཏེ། །ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་མཛད། །སྤྱི་
 རས་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རང་བྱུང་སེམས་ཉིད་འདི་ལ་
 བློ། །སྤྱི་མ་བཅོས་པར་ལྷུང་མ་བསྟན། །ད་ལྟ་ཉིང་འཛིན་སེམས་མི་
 འཆོས། །མ་བཅོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བྱོན། །ཞེས་སོ།

གཉིས་ཀ་འབྱོངས་ནས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་ནི།

དེ་ལྟར་ནི་ལྷག་སོ་སོར་འབྱོངས་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི།

བྱུང་འཇུག་ཤེས་པ་འགྲོ་གནས་མཉམ་པའི་ངང་།

གཉིས་ཀར་མི་ཉོག་ཡི་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ།

ཡིང་མེད་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་གྱི་ཚུལ།

ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་ཤར་
 བ་དེའི་ཆོ། འཕྲོ་བ་དང་གནས་པ་མི་འགལ་བས་ཡུལ་སྤང་ལ་དེར་མི་
 འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་དེ་གཙུག་པོ་ལ། དེའི་ངང་
 ལས་མ་ཡིངས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འཁོར་དུ་གནས་སོ། །དེའང་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཉིད་གཉིས་མེད་གཙུག་པོ་བའི་ངང་ཡིན་ཡང་།
 དེ་ཞི་ལྷག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་དུས་རྟོགས་པར་སྒྲ་བས། ཐབས་
 ཡིང་མེད་དེ་འཁོར་རམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གང་ཆེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་དག །གཉིས་སུ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་ན། །རང་བཞིན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་
 དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཆེ་གཞིའི་སེམས་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་སྒྲོས་
 པ་རྒྱབ་པས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་མཉམ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ནི། **དོ་ཏྲ**
ལས། གཉུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྡོད་དང་ནལ་འབྱོར་ལ། །ཚུལ་ཚུ་
 བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

ཤར་གྲོལ་གཉིས་མེད་ནི། ཟུང་འཇུག་དེའི་ངང་ལ་གནས་དུས།

རྟོག་པ།

རི་ལྷར་ཤར་གནས་དེ་ཡི་ངང་བཞག་པས།།

ཤར་བས་གྲོལ་ལ་གནས་པས་མཉམ་པ་ཉིད།།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་འཆར།།

སྒྲིང་སྟོང་ཐབས་ཤེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།།

ཁུ་ལ་རྒྱབས་ཞི་བ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་སྐྱད་ཅིག་གིས་རང་

ཟུང་རང་ཞིར་སོང་ནས་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པ་དེའི་ཆོ། ཤར་བས་

གྲོལ་བ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ་སྒྲིང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་

བསྐྱེད་རིམ་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཞི་བའི་རང་རིག་པ་དྲངས་

གསལ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ཞི་གནས་ཏེ་སྒྲིང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཆོགས་རྫོགས་པའི་རིམ་བར་གྲུབ་པས། ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་

དུ་ཡེ་ནས་སེམས་ལ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པའོ། །**ཀུན་གྱི་ལས།**

ཤེས་ནས་མ་ཡིངས་དོན་ལ་གནས་པ་ལས། །རྩོལ་བ་མི་འཇུག་

གཉིན་པོས་སེམས་མི་སྤྱོད། །ཡུལ་ལ་མི་འཛོག་དུན་པའི་སེམས་མི་
སྤྱད། །གང་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པས། །ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་དོན་
ལ་འཇུག་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ།

ཅལ་སྤྱང་སྒྲོག་སྒྲོམ་བྱ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས།

སྤངས་ན་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་ཅལ་སྤྱང་ཞིང་།

བྱིང་མོད་ཆེ་⁽¹⁾ན་བསྒྲོག་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ།

དེའང་ཞི་གནས་སྤངས་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམ་ཞིང་ལྷག་མཐོང་སྤངས་
ན་ཞི་གནས་བསྒྲོམས་ལ། བྱིང་ན་ལྷག་མཐོང་དང་། མོད་ན་ཞི་གནས་
བསྒྲོམས་པས་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་བའོ།

ཐོགས་འབྲིན་བཤའ་བ་ནི། དེའི་

ཐོགས་འབྲིན་ནམ་མཁའ་དྲངས་ཤིང་སྤྱིན་མེད་ཆོ།

ཉི་མར་རྒྱབ་སྤྱོགས་མཁའ་ལ་རབ་བལྟས་པས།

(1) ཡ་འཛིན་པ་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༩༩-༡ །ཆོ།

སྒྲིང་གསལ་ཤེས་པ་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བ་འཆར།

ནམ་མཁའ་དག་པའི་ཆེ་ཉི་མ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས། གཙུག་ཏྲར་ནམ་
བར་བལྟ་བའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་བསྟམས་པས། སེམས་གསལ་སྒྲིང་གི་ངང་
ལས་སྐད་ཅིག་དེའི་མོད་ལ་འཆར་བ་ནི་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
ནོ། ། **སྒྱུད་པ་ལས། རོན་འདི་གང་ཡིན་ནམ་མཁའ་དག་ལ་བརྟག་པར་**
གྱིས། །ཞེས་པའི་དོན་རྟོ།

ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆོ།

ཕྱི་རོལ་དཔེ་ཡི་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལས།

ནང་གི་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེ།

གསང་བ་འོད་གསལ་སྒྲིང་པའི་ནམ་མཁའ་སྟེ།

ནམ་མཁའ་སྐྱམ་སྐྱེགས་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱ།

དཔེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བསྟམས་པས། རོན་རང་གི་རིག་པ་ཤར་
ཏེ། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆར་བ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་
གྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། **དོ་ཏྲ་ལས།**

འོན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལ་སྒྲོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་
 མས་སྒྲུས་པ་གང་གི་སྒྲིང་ཞུགས་པ། །ལག་པའི་མཐིལ་ན་གནས་པའི་
 གཉེར་མཐོང་འདྲ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། དོན་འདི་ངེས་
 པར་ཉོགས་འདོད་ན། །དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དག་ལ་ངེས། །ཞེས་པ་དང་།
 དུམ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་
 པ་ནི་ནམ་མཁའ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དོ་ཏ་
 ལས། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་གཟུང་བྱ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་རང་
 བཞིན་ཉིད་དུ་འདྲ་སེམས་གཟུང་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།

དཔེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་འགག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་དུས་
 ཀྱི་ཤེས་པ་འདྲ་སྟོང་གསལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་
 རང་གི་ནམ་མཁའོ། །དེ་ལས་སྟོང་གསལ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་བདེ་གསལ་མི་ཉོག་པའི་ཉམས་དང་སྒྲན་ཅིག་ཤར་བས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་
 མཆན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་གསང་བ་འོད་གསལ་

ཆེན་པོའི་ནམ་མཁའོ། །དེའི་དུས་སུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བརྒྱ་
 དང་། འོད་ལྔའི་སྤང་བའང་སྤང་སེམས་དབྱ་མར་ཆུད་པས་ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་ཀྱན་དུ་སྤང་བར་བྱེད་དོ།

པལ་པོ་ཆེ་ལས། རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལས། །འོད་
 གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བཟ། །ལ་ལ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་
 གསལ། །སྤྲོ་ཆོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་
 བློ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པའི་རྟགས་ཉེ་མི་འདོད་ཀྱང་
 རང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་རེ་བོའི་ཡན་ལག་ལ་བརྒྱད་ལས། རྫོགས་
 ཆེན་སྤང་སྤང་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་གསུམ་པ།

གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་རེ་བོའི་ཡན་ལག་ནི།

ཐམས་ཅད་ེ་རོ་⁽¹⁾མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་།

སྤང་སྤང་མི་བྱུང་མིགས་གཏད་ཞེན་པ་དོར།

(1) ཡ་འཛིན་པ་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༩༦-༩ ཉིང་།

འཛིན་ཞིན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པའི་འདུ་བྱེད་ལ།

དམིགས་གཏང་མེད་ན་མཁའ་བཞིན་བཅིངས་གྲོལ་མེད།

འདི་ལྟར་གཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་སྐྱབ་སྤང་ལས་འདས་པ་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ། དེའི་ངང་ལས་མ་
གཡེངས་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མེད་སྤང་
སྤང་རེ་དོགས་ལས་འདས་པར་ཤེས་ནས། བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་
འདི་བསྐྱོམས་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་བཟང་དུ་འགྲོ་སྟམ་བའང་མེད་
པས་བསྐྱོམས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། **ཀུན་བྱེད་ལས། བདེ་བ་འདོད་**
བ་ཆགས་པའི་ནད་ཡིན་པས། །འདོད་བ་མེད་པས་བདེ་བ་ལེན་པར་
བྱེད། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་བཙུང་
རང་བཞིན་གནས་པས་ལྟོན་གྱིས་བྱུང། །མ་བཙུང་རང་བཞིན་
གནས་ལ་མི་རྟོག་ཞོག །ཅིས་པ་དང།

ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་སེམས་བྱུབ་འདོད་ན། །འདོད་བ་
མེད་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྲེལ། རྟོག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་

མི་བྱེད། །སྤང་དོར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །གཡོས་
 པ་མེད་པའི་རང་ལ་རང་གིས་གནས། །སེམས་ནི་རི་བཞིན་པ་ཡི་རོ་
 བོ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུབ། །རི་བཞིན་པ་
 ལ་འཆོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག། །དོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་བསྐྱབས་
 ཤིག། །བཅུ་ལ་ན་རྒྱལ་བས་དབྱེངས་ནས་རྟེན་མི་འགྱུར། །སྤར་བྱས་
 ཟེན་པས་ད་ནི་བྱེད་མི་དགོས། །སྤར་བྱབ་ཟེན་པས་ད་ནི་བསྐྱབ་མི་
 དགོས། །མི་རྟོག་ཅིང་མི་དགོངས་ལ་མཉམ་པར་ཞོག། །ཅེས་སོ།

དེའང་འཛིན་ཞེན་ཡོད་ན་སྤོང་པ་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ། མི་ཟད་པའི་
 གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ་ལས། རེ་དང་དོགས་པའི་དུག་གིས་
 རྣལ་འབྱོར་སེམས་སྟོས་ན། །སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་དེར་
 འཆིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

དམིགས་གཏང་མེད་ན་བཅིང་གྲོལ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 རེ་དོགས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོ་རྩེའི་སེམས། །དཔྱལ་བར་སོང་
 སྤོང་ན་ཡང་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་མེད། །འབྲས་བུའི་མཆོག་ལ་གནས་

ཀྱང་ལྷག་བ་རྟེན་མིན་པས། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་གྱིས་པན་དང་
གཞོན་སྤངས་ནས། །བཟང་དང་དམན་པའི་སྦྱོད་པས་དེ་ལ་འཕེལ་
འགྲིབ་མེད། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྲལ་འདི་ལས་མ་གཏོགས་
པའི། །སངས་རྒྱས་ཆེ་བར་འདོད་ན་རྟོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།

དེ་དག་གི་དོན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་སྤང་སྤང་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ནི། དཔེ།

དེ་ལྟར་ག་ཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་མེ་ལོང་དང་།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་པའི་ངང་།

ག་ཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟར། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ངང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་
པ་ལས། མེ་ལོང་དག་ཅིང་གསལ་བ་ལ། །ག་ཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་
སྤང་བ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱིས་པའི། །ག་ཟུགས་བརྟན་
ཡང་དག་བལྟ་བར་བྱོས། །ཞེས་སོ།

དག་ག་སྐྱབ་དཔེས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་སྤྱིན་ནམས་སྣ་ཆོག་ས་ནམ་མཁའི་ངང་།

དེ་བཞིན་དག་ག་སྐྱབ་སྣ་ཆོག་ས་སེམས་ཉིད་ངང་།

སྐད་ཅིག་གིས་འབྲིག་ས་ཤིང་དངས་པའི་སྤྱིན་ནམས་ནམ་མཁའི་ངང་ལས་
མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ། སྒོ་ལ་དག་ག་སྐྱབ་ཅི་ཤར་ཡང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་
ལས་མ་གཡོས་ཏེ། **མན་ངག་ག་སེང་ཐེང་ལས།** སྤྱིན་ནམས་ཐམས་ཅད་
ནམ་མཁའི་ངང་། **།སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཉིད་ངང་། །ཞེས་སོ།**

ཉམས་རྟོག་ས་དཔེས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་རྩ་བོ་སྣ་ཆོག་ས་རྒྱ་མཆོའི་ངང་།

དེ་བཞིན་ཉམས་རྟོག་ས་སྣ་ཆོག་ས་སྒྲོམ་པའི་ངང་།

རྩ་བོ་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་པ་ལྟར། ཉམས་རྟོག་ས་སྒྲོམ་པར་རོ་གཅིག་
པ་ནི། **དེ་ཉིད་ལས།** ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཆོ་ལ། **།སྣ་ཆོག་ས་ཉམས་**
ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱུན། །འབབ་ཅིང་ངང་གིས་མི་གཡོ་བ། །སེམས་བརྟན་
ཡིད་བཞིན་བྱུང་པར་ལོ། །ཞེས་སོ།

འཁོར་འདས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྷར་སྐྱ་མ་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱལ་བའི་ངང་།།

དེ་བཞིན་འཁོར་འདས་སྐྱ་ཆོགས་ཆོས་ཉིད་ངང་།།

སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དུས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་
ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **བཟང་པོས་ཞུས་པའི་**
མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱན་སྐྱ་མའི་རང་བཞིན་དུ། **དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་**
བར་བསྟན། །**ཞེས་པ་དང་།** **དོ་ཉ་ལས།** འཁོར་བ་གང་ཡིན་ཅུང་ན་
འདས་པ་གང་། །**ཞེས་སོ།**

སེམས་དང་སེམས་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྷར་ཕྱོགས་བརྩུའི་ནམ་མཁའ་གཞི་བྱལ་ངང་།།

དེ་བཞིན་ཡེ་ཤོལ་ཆོས་རྣམས་ལྟ་བའི་ངང་།།

རི་ལྷར་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་གཉིས་མེད་ངང་།།

དེ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་ངང་།།

ནམ་མཁའ་དབྱེར་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཀྱན་གྱིད་ལས། རྣམ་མཁའ་
དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །ཚུ་དང་ཚུ་འབྲེས་དུས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་
དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་རང་ཞིར་ཐེམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གསེར་
སྤང་ལས། རི་ལྟར་ཚུ་ལ་ཚུ་ཐེམ་ལྟར། །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་
མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རྟོག་དང་མི་རྟོག་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་སྤྲ་ཆོག་ས་མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་།

དེ་བཞིན་སྤང་དོར་གཉིས་མེད་སྟོང་པའི་ངང་།

རི་ལྟར་མཆོ་དང་དབའ་རྒྱབས་ཚུ་བའི་ངང་།

དེ་བཞིན་རྟོག་དང་མི་རྟོག་མཉམ་པའི་ངང་།

མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར། སྤང་དོར་ཐེམས་ཅད་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མི་ལམ་གཉིད་
ཀྱི་སྟོང་ན་གསལ། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་གསལ། །ཞེས་

སོ། །དབང་རྒྱལ་ས་ཆུའི་དབྱིངས་དང་བཅས་པ་ཆུ་ལས་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ལྟར། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། **དོན་ལས། རི་སྤྱིད་**
སེམས་ལས་རྣམ་འཁྲོས་པ། །དེ་སྤྱིད་མགོན་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཆུ་དང་
རྒྱལ་ས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ། །ཞེས་སོ།

རེ་དོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་ཆོང་པ་དོན་གྲུབ་བདེ་བའི་ངང་།

དེ་བཞིན་རེ་དོགས་གཉིས་མེད་འབྲས་བྱའི་ངང་།

ཐམས་ཅད་སྤུམ་གཅིག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་།

ཁྱབ་གདལ་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།

ཆོད་ཟིན་ནས་སེམས་རེ་དོགས་མེད་པའི་ངང་དུ་སྒོ་བདེ་བ་ལྟར།

སངས་རྒྱས་རང་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་ནས་དེའི་ངང་དུ་སྒོ་བདེ་བ་ཡང་།

དེ་ཉིད་ལས། སྤང་ཆེན་ལོམ་ནས་སེམས་ཆགས་ཚུད་པ་ན། །དེར་ནི་

འགྲོ་འོང་བཅད་ནས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་གང་དུ་འང་འདི་

ས་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་འང་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤང་དོར་

མེད་པའི་ངང་འདིར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་བྱ་བཅའ་མཆོན་མའི་
 འདུ་ཤེས་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། འདི་ལ་མ་རྫོགས་
 གང་ཡང་མེད། །གཅིག་རྫོགས་གཉིས་རྫོགས་ཀྱན་རྫོགས་པས། །བྱ་
 བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་བདེ། །གཅིག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་
 རྫོགས། །གཉིས་རྫོགས་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་རྫོགས། །ཀྱན་རྫོགས་
 སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་རྫོགས། །གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་ལྷང་འདི་
 ཡིས། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འདི་ལ་གནས། །ཀྱན་རྫོགས་བ་ཡི་
 དོན་འདི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་བྱེད། །བྱ་བྱེད་འདི་
 ལ་གང་གནས་པ། །ལུས་འདི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཆོས་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་དོན་བྱས་ནས། །ཚེ་ལ་
 སྐྱབ་མི་བྱེད་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོན་བཞི།

དཔེ་དེད་གེ་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་བཞི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྤྲེལ་ཆོགས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་གིས།

འགྲོ་ཀུན་བདག་གཞན་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཏེ།

འདི་ཞེས་དམིགས་པས་འབྲུལ་པའི་སྲིད་པ་འདིར།

དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

མཆོག་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་བའི་དག་བ་བྲི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་
ཤིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེས། འགྲོ་བའི་ཁམས་གང་རྣམས་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་གཉིས་སུ་གཟུང་བའི་འབྲུལ་པས་སྲིད་པར་དུབ་པ་ལས།
བསོད་ནམས་བརྒྱའི་འོད་ཟེར་ས་དང་ལྷའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་
སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཅེགས་པའི་སྦྱིད་མོས་
ཆལ་དུ་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།

ལྷ་ཡུལ་ས་སྤྱིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་བརྒྱན་པའི། འོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་
དམར་བ་ལས་བྱུང་བ། །འཕགས་པའི་འདུན་སར་འགྲོ་ཀུན་ལེགས་
བསོད་དེ། རྒྱལ་མཛོད་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་དང་ལྷན་ཤོག །རི་ཆེན་གས་
ཀྱི་མཐོངས་ནི་ཉམས་དགའ་བ། །སྤྲོད་སྤྲོད་མེ་ཏོག་འབབ་ཆུས་
བརྒྱན་པ་དེར། །བདག་གི་ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །རྣམ་གྲོལ་

ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་འབྱུང་པར་ཤོག། །ཟླ་བའི་ཤིང་ངོས་སྤྲིན་གྱིས་
མཛེས་པ་གང་། །ཆེས་དཀར་ཀྱུ་མུ་ཏན་མས་རྒྱས་བྱེད་ལྟར། །འོད་
བཟང་ཞི་བའི་ངེ་བོང་འཛིན་ཟེར་གྱིས། །མ་ལུས་འགོ་ཀུན་ཉིང་འཆོའི་
གཞིར་གྱུར་ཅིག །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་
བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུག་གཉིས་པའི་
འགྲེལ་བཤོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ས་རྒྱ་ད་སྒོད་རུང་དུ་བྱས་
 བས་འབྲས་བྱ་འོད་གསལ་དོ་རྩེ་སྟོང་པོའི་ལམ་སྟོན་གྲོལ་ཉི་རྒྱའི་སྒོད་
 པ་དང་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྩེས། བཙུ་གསུམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
 འབྲས་བྱ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་སྤྱི་དོན་བཞི་སྟེ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་ས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འབྲུབ་པར་བསྟན་པ། སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ།
 དེ་དག་དབྱེངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱེངས་སུ་ཐིམ་པས་མཚུག་བསྐྱུ་བ།
 སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྡོ་བའོ། །སྤྱི་དོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱུ་
 དང་ཡེ་ཤེས་འབྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གཞི་དང་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ནས། ད་
 བེ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པ་འབྲས་བྱའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཚུ་ལ།

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ནས།
 སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་སྟུན་གྱིས་གྲུབ།

དེ་ལྟར་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ན་ཁམས་ཀྱི་བླ་མ་མཐའ་དག་དང་

བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འཛོལ་སྟེ། དེའང་
 སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་
 ཆོག་ས་མཐའ་དག་དངས་ནས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་ཅིང་
 ལྷན་གྱིས་བྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་པ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ཉིད། **རྒྱད་ལྔ་**
མ་ལས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉིད་མཁའ་
 བཞིན་སྟོ་བྱར་གྱི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིན་ཆོག་ས་སྐྱུ་ག་པོས་
 བསྒྲིབས་པ་ལས་ནི་བྲལ་གྱུར་པ། འི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་
 ལྷན་ཏྲག་བཏྲན་གཡུང་བྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་
 རྣམ་འབྲེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་བས་འཛོལ། །ཅེས་སོ།

དེའི་ཆེ་རང་གི་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱུ་དམ་པ་དབྱིངས་གདོད་མའི་རང་
 བ་སྐྱུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་བརྟེན་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་
 སྟོན་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པ་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནི། **དེ་**
ཉིད་ལས། ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་
 མེད་གསུམ་བྲལ་བྱེད་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་

གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་
 མཐོང་། །གཞལ་མེད་གཞུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་
 མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 བྱི་མེད་དབྱེངས་དེ་ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་ཀྱན་རྣམས་
 སྤངས་པའོ། །ཞེས་སོ།།

དེའི་དབྱེངས་ན་སྤང་བའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། དེ་ལས་གདུལ་བྱའི་ངོར་
 སྤང་བར་འབྱུང་བའི་ལོངས་སྐྱེ་ཡང་ནམ་མཁའི་ལྷ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་
 མེད་པ་ལྟར་ཏྲ་ཏྲ་བཞུགས་ནས། **སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་འཕྲོ་བའི་འཆར་གཞི་**
མཇེད་པར་དེ་ལས། སྒྲ་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་སྤང་བའི་སྐྱེས། །འགྲོ་
 བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཇེད་པ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱའི་
 རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྒྲ་ཆོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །འཇིག་
 རྟེན་ནི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྒྲིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་
 གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་ཏྲ་གཞན་ཏེ། །ནམ་མཁའི་
 ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། **འཇུག་པ་**

ལས། ཞི་སྐྱོད་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་
 སྤང་རྟག །འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བུལ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་གདུལ་བུ་ལ་
 མི་སྤང་བ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཆོས་སྐྱ་ཉག་གཅིག་ཏུ་རོ་གཅིག་
 བ་ནང་དབྱིངས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 དང་གདུལ་བུའི་སྤོན་ལམ་ལས་བྱིར་གཞན་སྤང་དུ་ཤར་བ་ཡེ་ཤེས་
 འཕྲིན་ལས་དག་པའི་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སྤང་བ་ནི་མཁའ་རྒྱ་དང་རྩ་
 རྒྱ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དིང་སང་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱེད་པས་སྐྱ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཁས་
 བླངས་དུས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུ་ལ་སྤང་བར་
 ཐམས་ཏེ། དེ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐྱ་གདུལ་བུ་ལ་སྤང་བའི་
 བྱིར་རོ། །འདོད་ན་སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་ལ་སོགས་པས་གསལ་
 ལོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་

སྐྱེ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་དམ་པ་གཉིས་བརྟེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་
 ལྷན་འདས་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྩེ་ལ་ཉུ་མེན་པ་ས་ནི་དེ་ལྟ་
 བྱའི་སངས་རྒྱས་ནི་ས་བཙུ་རྒྱན་མཐའི་ངི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་
 རྗེས་ལ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་འོངས་སྤྱོད་རྗེ་གས་པའི་སྐྱེ་བྱང་
 སེམས་ས་བཙུ་པའི་སྤང་བ་ལ་སྤང་ཞིང་། སྤྱལ་བ་དུ་མས་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་འདོད་དོ།།

སྤྲུགས་ཁ་ཅིག་དེ་དང་མཚུངས་ལ། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལས་
 བྱེད་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་བླང་བ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་སྤང་སྟེ། སྤང་
 བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ངང་ལས་སྤང་བ་སྤྱལ་བ་ཆེན་
 པོ་དང་། སྤྱལ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའོ། །སྤྱལ་
 བ་ཆེན་པོ་ནི་ས་བཙུ་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་སྤང་བའི་འོངས་སྐྱེ་ཡིན་
 ལ། སྤྲོ་ཆོགས་པ་ནི་མཆོག་གི་སྤྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་
 ལ་སྤང་ནས་དོན་བྱེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་གནས་སྤུན་སྤྱུང་ཆོགས་པ་ལོག་མིན་
 དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། **རྒྱན་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།**
 ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འཆང་རྒྱ་ལོག་མིན་གནས་
 མཆོག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་
 མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རླེགས་སངས་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་ལས།
 ལོག་མིན་གནས་མཆོག་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་
 དེར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོ། །**སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས།** འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ནང་དུ་
 རྒྱུད་པ་ནི་གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་
 གང་ཆེན་མཆོའི་བྱུག་གི་མཐིལ་ན་གནས་སོ།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་
 ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་

སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྤྱི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་དུམ་བུ་
 བམས་ཅད་ནི་སྤྱལ་པ་སྤྱི་གནས་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་པས། གང་ན་
 ཡོད་ཅེ་ན། གང་དུ་སློབ་ལུ་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དབྱེངས་
 དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་གང་དུ་བརྟེན་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་འོག་མེན་དུ་བཤད་དེ། འོག་མེན་འོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 ཆད་པ་མེད་དོ། །མི་ལམ་ཡང་གཉིད་དུ་གང་སོང་གི་གནས་དེར་འོང་བ་
 ལྟར་ཆོས་མཆོངས་སོ། །**ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས།** དབང་
 ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། འོག་མེན་དེ་ཉིད་ནམ་མཐོས་
 པ། ཤེས་པ་གསུམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ། འདྲེས་པར་གྱུར་ལ་བདག་
 སྤྱོད། ཞེས་པ་དང་། **ཐེག་བསྐྱུས་ལས།** བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གནས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་རྫོགས་སུ་འབྲངས་པས་
 བ། དེ་ལ་གདགས་པས་ཐ་དད་འབྱེད། །ཅེས་སོ། །

གནས་དེར་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་
 འདི་ཙམ་སོང་ཞེས་བསམ་པར་མི་རུས་ཏེ། **ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྒྱུད་**

ལས། རོག་མཐའ་མེད་པའི་དུས་དག་ཏུ། ། ང་ནི་མངོན་པར་བྱང་
 རྩལ་སྟེ། ། ཞེས་སོ། ། མི་མཛད་འདིར་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་རོག་མར་
 གཅང་མའི་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྣང་བསྟན་ནས། གདོད་ཇོ་མ་
 བུའི་སྤིང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་སྣང་སྟེ། **ནམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་**
པར་བྱང་རྩལ་པའི་རྒྱད་ལས། ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་
 དུ། ། སངས་རྒྱས་མངོན་པར་སངས་མི་རྒྱ། ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 ཀྱི་འོག་མིན་དུ། ། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་དེར་སངས་རྒྱས། ། གཅང་
 མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་སུ། ། འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་དགའ་
 བར། ། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། ། སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་
འདིར་འཁོར་རྒྱ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ཡང་མི་མཛད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་
 བཀོད་པ་མཉམ་དུ་སྣང་སྟེ། ། ནམ་མཁའི་རྩྭ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་རྩ་
 སྟོད་བྱེ་བ་བྲག་བརྒྱར་དུས་སྤྱི་བྱེ་མེད་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ཙམ་
 ཡང་མཆོན་པ་སྟེ། ། ནམ་མཁའི་མཐས་གྲས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
 དེས་སོ་སོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་།

མི་མཉམ་བ་དུ་མས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་ངོར་
འོག་མིན་དེ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་པར་སྤང་ངོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདས་པས་གདུལ་བྱའི་འབྲུལ་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་འོག་མིན་
གཟུགས་ཁམས་ལྟ་བུ་དེར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བག་ཆགས་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རྟོག་དེས་ན་རང་སྤང་དག་པའི་འོག་མིན་
ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་བཞོད་
པ་ཆོད་མེད་པ་ཅན་དུ་ཉག་པར་བཞུགས་ཏེ། **རྒྱན་སྐྱུག་པོ་བཞོད་**
པ་དང་། དེས་པའི་མདོ་པལ་ལ་སྤང་ཞིང་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་
མེད་འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་
ཏེ། །གནས་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དབང་། །བཞུགས་
སོ་སྐྱུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཞེས་པ་དང་། **བརྟན་པ་སྐྱུག་པོ་**
འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོ།

བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ཆུལ་ཡང་། རི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་

བརྟེན་སྟོ། །དེ་ལ་བྲལ་ལུགས་ནི་སྟོ་བྱར་གྱི་འཇིག་སྟེ། དེ་ཡོད་པས་
 སེམས་ཅན། མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ། དེ་འདྲི་མ་
 རང་བཞིན་པ་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་སྤངས་པ་འཇམ། ཡོན་ཏན་སྤར་མེད་
 གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །**མདོ་སྤྱི་རྒྱུ་ལས།** སྤར་མ་
 སྤྱི་མར་བྱད་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་བ་པ་ཀུན་གྱི་འཇིག་པུ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 སངས་རྒྱས་འདོད། །ཅེས་སྟོ། །དེས་ན་སྟོ་བྱར་བ་མཐའ་དག་སྤངས་
 བར། **དེ་ཉིད་ལས།** གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའི་ས་བོན་
 དུས་རིང་ཏྲག་ལྡན་པ། སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་ནམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་
 ཏུ་བཅོམ་འགྱུར་ཅིང་། །གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་
 ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་མི་རྟོག་ཤིན་ཏུ་རབ་དག་ལུལ་
 ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་འཛོལ། །ཅེས་སྟོ། །

དེའི་ཆེ་གནས་གྱུར་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དག་སྟོབས་གྱིས་ཡོན་ཏན་
 སྤང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་གྱི། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་
 དུ་གནས་གྱུར་ཏེ་མ་དག་པ་དག་པར་སོང་བ་ནི་མི་འདོད་དེ། སྤྲིག་པ་

དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་དག་པའི་རྒྱལ་མའི་བོ་མ་ཡིན་པས་མི་སྲིད་
 འོ། །བལ་བྱའི་བྲི་མ་བལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤང་བ་ལ་
 ཉོས་ཏེ་གནས་གྱུར་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། དུག་ལྷ་གནས་གྱུར་པས་
 ཡེ་ཤེས་ལྷའོ། །ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པས་མེ་ལོང་ལྷ་
 བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། **སྐྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས།** ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་གསུམ་ཡང་། **དེ་ལས།** ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་ཀྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒོ་
 ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་བྱ་བ་གྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཆེ་བྱི་སྤང་བ་ཞིང་ཁམས་སུ་གནས་གྱུར། རང་བྱུང་
 སོ་ལྷ་སྐྱུར་གནས་གྱུར། གསང་བ་ཆོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་
 གྱུར་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །ངོ་བོའི་རྒྱ་ནི་དང་བོའི་

ཁམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་རིགས་དེ་གཉིས་སོ།

དེའང་། **རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས།** དང་པོས་སྐྱུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་
 ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའང་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པ་དང་། འོངས་སྟོང་རྫོགས་
 པའི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེས་གང་བ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་སེམས་ཅན་མཐའ་
 ཡས་པའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་། །དེའི་ཡོན་ཏན་
 ཡང་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་སྟེ། **རྒྱུད་སྒྲུབ་འགྲེལ་པ་ལས།** དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་
 སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་བསྐྱུས་ཏེ་
 དུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ།

མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་སྟེ། **གསེར་**
འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་གསུམ་

མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོད་དང་། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱོད་དང་།
 སྐྱལ་པའི་སྐྱེལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཅམ་དུ་
 གནས་པ་ལ་བྱེལ། སྐྱེལ་གཉིས་པོ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེལ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐྱེལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའོ། དེ་ཅིའི་སྤྱར་ཞེ་
 བ། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་
 གུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་སྤྱར་མོ། །གསོལ་བ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་ལ་
 མངའ་བརྟེན་པ་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། དཔེར་ན་ཉི་མེད་དང་ཆུ་
 དང་མེ་ལོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་བཞིན་
 དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་
 དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ།

སྐྱལ་པའི་སྐྱེལ་ནི། ཡུང་པོ་སྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་ན་ལས་
 འདས་པའོ། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེལ་ནི་སྟག་མ་མེད་པའི་ཕྱང་
 ངན་ལས་འདས་པའོ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ནི་མི་གནས་པའི་ཕྱང་ན་ལས་

འདས་པའི་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷམས་
 གི་སྐྱེད་བྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་
 སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་གཉིས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་བ་སྐྱུ་ས་པར་ནི་
 ལེས་བྱ་སྟེ། །སྐྱེ་བ་སྐྱུ་མ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་
 བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ།

རྒྱུད་ཟླ་མ་དང་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སྤར་སྟོས་པ་ལྟར་སྐྱེ་
 བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 བློ། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །གཞལ་མེད་གངས་མེད་
 བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་སྐྱབས་པའི། །ཡོན་
 ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། །ཞེས་
 པ་དང་། འདིར་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། །ཕྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་
 མ་གནས། །ཞེས་སོ།

གསང་སྒྲགས་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
 བཞིར་འདོད་དེ། **བརྟག་གཉིས་ལས།** སྐྱ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་
 བྱི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོར་བརྫོད། །ཅེས་སོ། །ཡང་འཇམ་དཔལ་
 རྒྱ་འབྲུལ་བ་བ་ལས་ནི་སྐྱ་ལྔ་ར་བཤད་དེ་འདི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་སྐྱ་
 ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཐུབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡེ་བདག །ཅེས་སོ། །དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བསྐྱ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་
 ཐ་དད་བ་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱ་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཙམ་
 ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བཤད་པར་བྱལོ།

སྐྱི་དོན་གཉིས་བ་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཞི་བ་བརྟེན་ཚུལ།
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།
 དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། ཞི་བ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བྱི།

དཔེ་རྒྱ་འབྲུལ་བ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་བརྫོད་དེ།
 ཞི་བ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས། དེ་ཞིག་དང་སོ་
 བཤད་པ་བྱི། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་ཆེ་སྤང་བྱ་

ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་
ནམ་པ་ཅན་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀུན་གཞིར་བཅས་པ་ཀུན།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པ་རབ་ཞིའི་ཆོ།།

དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར།།

དེ་ཆེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་སྟོས་ཀུན་ཞི།།

གཡོ་བྱེད་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་པས་བསྐྱས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་

ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ས་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །སྟོ་བཏགས་ནམ་པ་ཅན་

རྟོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱུད་ཀུན་གཞི་

དང་བཅས་པ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་

གྱིས་དག་པའི་རང་དུ་ཞི་ཞིང་ཐེངས་པ་དེའི་ཆོ། དབྱིངས་གདོད་མའི་གཞི་

དང་ཡེ་ཤེས་ཐེངས་བྱའི་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྲས་ཏེ་རོ་གཅིག་

ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་ནས་ངེ་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་ནམ་དག་དང་། སྟོ་བྱུང་

གྱི་ཁྲི་མ་ཆ་དང་བཅས་པ་དག་པ་ཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྐྱེད་མ་པ་སྟེ། སྤྱིང་
ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིག་པ་ལས།

རི་ལྷར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྫེས་བཞུགས་
ལྷར། །ཤེས་བྱ་སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་ནམ་
འབྲས་པ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ
ཤེས་བྱར་བརྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་
རྒྱན་ཆད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རོག་ཅིག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་
བྱའི་བུད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་ནམས་
ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཆེ་སྟེས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་པ་
དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོ།

དབྱེད་ས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་
བཞུགས་ཚུ་ལ་ནི།

དེའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱེ་སྟོས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཞི་བ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་
བརྟེས་པས།

ཤིན་ཏུ་སྒྲེ་མེད་འོད་གསལ་སྒྲིང་པོའི་ངང་།

གནམ་གང་ཁླ་བ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་བ་ལྟར།

སྤ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་བརྒྱོར་འབྲིལ།

གང་དུ་འང་མི་རྟོག་ཞི་བ་བརྟེས་བའི་ཆོ།

དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། འོད་གསལ་གཞིའི་ངང་དུ་སྤྱིན་པས།
 དབྱིངས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་གནམ་གང་གི་ཁླ་བ་ནང་གསལ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཆ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ནམ་འཆར་གཞིར་
 གནས་པ་ལས། སྤྱིར་སྤྲང་ལོངས་སྤྱུའམ་གདུལ་བྱའི་སྤྲང་ངོར་སྤྲང་
 བ་ནི་ཡེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་ངི་མ་ལས་འདས་པ་ཆོས་
 སྤྱི་ཉག་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གནམ་གང་ན་ནམ་མཁའ་
 ལ་ཁླ་བ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ལྟར་རུང་བའི་མཛོན་གསལ་དུ་མེད་
 བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྤྱིའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འབྲིལ་བ་ཤིན་ཏུ་
 སྤ་ཞིང་ཐབ་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། **ཡེ་ཤེས་སྤྲང་བ་ལས། དབྱིངས་སུ་**
འབྲིལ་བས་མཐོང་དུ་མེད། །མེད་པ་མིན་ཏེ་སྤ་བའི་སྤྱིར། །ཆོས་ཀྱི་

སྟོན་རོལ་རྩེ་བ་བཞིན། །ཟབ་བ་ཞི་བ་ཆེས་སྤྱ་བའོ། །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མི་འགྱུར་རྟོག་ཏུ། མངོན་པར་བྱང་
ཅུག། ཞི་བ་ཆེས་ཀྱི། ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི། ཅིར་ཡང་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་
དང་ལྷ་ལས། མི་འགྱུར་རྟོག་ཏུ་ཞི།

དཔེ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་མི་འགྱུར་རྟོག་
ཏུ་ཞི། བསམ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི།

ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད།།

རང་བཞིན་གཤོད་ནས་དག་པའི་ཆ་དེ་ལ།།

མི་འགྱུར་རྟོག་ཏུ་ཞེས་བཞིན་བ་སྟེ།

གཞི་དབྱིངས་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའོ།།

དེའང་གཞི་གཤོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཟོད་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་ཆོས་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཆ་དེ་ལ་མི་
འགྱུར་རྟོག་ཏུ་ཞེས་བཞིན་དེ། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་དག་
པ་རྟོག་ཏུ་ཞི། །མི་འགྱུར་མི་ཤིགས་བསམ་ལས་འདས། །ཞེས་སོ།།

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱེ་ནི།

སྐྱེ་གཉིས་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སྤངས་ཏྟོགས་མཐར་ཐུག་
གི་ངོ་བོ་སྟེ། འདི་ལྟར།

རང་བཞིན་གྲོ་བུར་སྦྱོར་གཉིས་ནམ་དག་ཅིང་།།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་བརྟེས།།

སྤངས་དང་ཏྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐྱིན་པས།།

སྟོབས་སོགས་པ་ངོལ་ཐྱིན་པའི་ཆས་གཞལ་ན།།

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ།

མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་འཆར་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ།

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་དག་པ་ཉིས་ལྡན་གྱི་
ཆ་ལ་ཏྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཟུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙ་
བདུན་ལ་སོགས་པ་སྤར་སྟོས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་བཅེ་བའི་རྣམས་
པ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་

བྱ་སྟེ་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་གང་ཡིན་
 པའོ། **ཡེ་བྲ་ལས།** རི་མ་བྲལ་བྱིར་བྱང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པས་
 རྒྱབ་པ་ཉིད། གཉིས་མེད་འདྲེས་བྱིར་བྱང་འདུག་བྱིར། མཛོན་པར་
 བྱང་རྒྱབ་སྐྱར་བརྫོད་པའོ། ཞེས་སོ།

སྐབས་འགྲོ་བདུན་བཅུ་པ་ལས། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་
 བྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་རྒྱས་བྱིར། སངས་རྒྱས་བསྐྱའི་
 འདབ་ཉར་རྒྱས། ཞེས་པ་དང་། **རྒྱད་ཟླ་ལས།** སངས་རྒྱས་ཉིད་
 བྱི་དབྱེར་མེད་པ། དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ། ཉི་མཁའ་
 བཞིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། འོད་
 གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། འདུག་ཅན་གསྐྱའི་སྤང་གི་
 བློ། རྟུལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀྱུན་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་རི་མ་བྲལ་དང་། རྒྱབ་དང་སྟོ་
 བྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བློ། སྐྱིན་དང་
 འབྲ་བར་བརྫོད་པ་ཡིན། སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་

ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་
ཡེ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི།

སྐྱེ་གསུམ་པ་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དབྱིངས་མཐའ་ལས་འདས་
བའི་དང་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྒྲ་བ་
མཁའ་དབྱིངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆ་ཅམ་དུ་གནས་པ་ནི།

ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་ཅིང་།།

ཤེས་བྱེད་སྒོ་ལ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་།།

ནང་གསལ་མཁའ་དབྱིངས་བྱུང་བའི་སྒྲ་བ་ལྟར།།

ཐེམ་ལ་མ་རྒྱལ་གས་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག།

ཐམས་ཅད་མཐུན་ཆས་འཆར་གཞི་ངོ་བོའི་ཚུལ།།

དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་ནམ་མཐུན་མཆེད་འགྱུར་ཁིང་།།

གཞན་ལ་སྤང་མཇོང་ཡོན་ཏན་གཏོར་ཡིན་བྱིང་།།

ཤིན་ཏུ་ཆེས་སྤེའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཞིའི་ཆས།།

ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྒྱུད།

དབྱིངས་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
 བ་གནམ་གང་ལྟ་བུའི་ཆེ་ན། སྤྱོད་པའི་ཆོག་ས་རྣམས་ཞི་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁའ་ཆ་མ་འགགས་པས་ཐེམ་ལ་མ་སྐྱུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བང་
 གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་ཆ་ལ། བྱིར་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 མཆེད་པའི་སྣང་བོ་བྱེད་པ་སྟེ། དུལ་དང་དུལ་ཅན་གཉིས་སུ་འཛིན་
 བ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ཞེས་བརྒྱུད་དེ། **སྐྱེ་འབྱུང་ལྷ་མ་ལས།** **ཆོས་སྤེལ་ཡེ་ཤེས་ནམ་དུ་**
གསལ། །དམིགས་མེད་འཆར་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་བ་དང་།
རྒྱུད་ལས། །འཕྲིན་ལྷ་མ་ལས་ཐེམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་
 དུལ་ཡིན་བྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་བྱིར་ན་
 འོད་གསལ་བ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྟོང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐྱུར་མི་འདོད་དེ་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐྱུར་འདོད་
 བ་ལྟར་ན་རྟོ་རྟེན་སྐྱེ་སྟེ་བཤད་ཟིན་རྟོ།

ཡུལ་ལ་མི་འབྲུག་ཅིང་ཕྱ་བཞི་ལས་འདས་པ་ནི། སྐྱ་གསུམ་པོ།

འདི་དག་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་འབྲུག་ཅིང་།

ཆད་པ་མ་ཡིན་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར།

ཏྲག་དང་ཆད་སོགས་ཕྱ་བཞིའི་མཐའ་ལས་འདས།

སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ངང་།

སྟོང་པའི་ངང་བཞིན་དམིགས་པ་རབ་ཞི་བས།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གཞན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན།

བསམ་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་འང་དབྱིངས་ནང་གསལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱ་འདི་
གསུམ་ནི་ཕྱིར་གསལ་དུ་འཆར་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཏྲག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་
དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏྲག་ཆད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ཕྱ་
ཞིགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེ་འང་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་སར་
གནས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྐྱ་མིག་ལ་

སྒྲུང་བ་དང་། རྣ་བར་ཆོས་གསུང་ཐོས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་བློ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བདེ་
 བའི་རེག་སྒྲུང་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ལ་འཇམ་
 བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་ནང་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་སྒྲུབ་
 ད་བྱིངས་སུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་བྱུང་
 བས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས།**
 ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞི་རྟག་པར་
 འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་
 པ་ཡིས། །དབང་པོ་དྲུག་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ། །འབྱུང་མེད་
 གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་
 གཤེགས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི། །བྱི་གཙང་སྒྲུབ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་
 ཆོས་ལྟ། །སྤྱོད་དང་ཉིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་སྤྱོད་དང་། །རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་
 བ། །དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་

དུ་རྒྱ་མཆན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་དང་།

རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཡོན་
 ཏན་ལྡན། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་
 ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་སྤྱིར། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 བློ། །བསམ་མི་བྱུང་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །སྤྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་
 མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་སྤྱིར་བསམ་པའི་མིན། །ཞེས་སོ།

ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཞི་བར་བཞུགས་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཆ་ལ་མངའ་དབང་རྫོགས་པའི་སྟོན་
 བ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད།

ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྲང་ཤིན་ཏུ་སྦྱེ་མེད་ན།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་བཞུགས་གྲང་།

གཅིག་གིས་གཅིག་མི་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་བྱིར།

རང་བཞིན་ཟབ་ཞིར་བཞུགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཉིད་ངང་དུ་རྒྱལ་རྣམས་དགོངས་སྟོང་གཅིག་

བྱམ་མཁའ་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་མཁའ་གཅིག་པ་བཞིན།

དེ་ལྟར་ནང་གསལ་གྱི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ན་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 བོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་པར་དུས་
 གསུམ་མམ་བཞིའི་སངས་རྒྱུ་མམས་ཅད་དང་དགོངས་པ་སྤྱི་
 མེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ། །བྱམ་པ་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་མཁའ་འདྲེས་
 པ་བཞིན་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དུས་དེར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་
 ཆོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དུ་བཞུགས་པས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་
 གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མི་གཟིགས་ཏེ་གཟིགས་བྱ་
 གཟིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཏྲག་ཏུ་སྟུན་གྱིས་བྱུང་བར་
 བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྟོང་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་
 ཡི། །མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་མི་
 གཟིགས་ཏེ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྣང་། །ཞེས་སོ།

ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཤེས་རབ་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཚོགས་དང་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི།

དེའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་
 རྫོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་ཆེན་
 གསལ་ཆོས་སྐུ་མཐའ་དབྱས་མེད་པའི་དབྱིངས་རྫོགས་པར་མངོན་
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། **མེན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྐྱུ་**
ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་རྟོ།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་མདོར་བསྐྱུན་དང་རྒྱས་བཤད་
གཉིས་ལས། མདོར་བསྐྱུན་པ་ནི།

དེ་ནི་སྐུ་བཞི་པ་ལྷན་གྲུབ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བསྐྱུན་པ་ནི་
 བླ་གསལ་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས།

གནས་དུས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ལས།

དབྱིངས་ནང་གསལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་བྱིར་གསལ་དུ་རང་
 སྣང་བའི་ལོངས་སྐུ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་སྣང་བ་ནི་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་སྟོན་པ་

རིགས་ལྔ་སྟེ་སྟོང་ག་བྱུགས་ལྷར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་
 གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞིང་འདིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་རང་སྣང་གཞིའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་གྱི། ག་ཕེད་ན་རང་
 མཆོན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **རྒྱ་འབྲུལ་ལམ་རིམ་ལས། ལྷན་རྫོགས་**
རིག་པ་རང་སྣང་བའི། །ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་གདན་ཁྱི་རྒྱན། །འོད་ཟེར་
དུ་མར་སྣང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གནས་དུས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་སྣང་བ་
 མཐུག་བསྐྱུ་བ་དང་ས་བརྩ་པས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་
 བའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་བ་དགྲུ་ལས། གནས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ལའང་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ།

གནས་ནི་འོད་གསལ་སྤྱུག་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་།

ལྔ་ལྷན་འོད་ཀྱིས་སྤྱན་སྤྱུག་གསལ་ཞིང་འཆེར།

འཇའ་ཆོན་གདངས་གསལ་ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞིན།

སྟོང་འོག་སྟོགས་མཆོམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱུང་བ་པ།

གཞལ་མེད་ཁང་མཛེས་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་ལྷན།

ཅིག་པ་ལྷ་དང་པ་གྲུ་བ་བྱེད་དང་།

མདའ་ཡབ་བྱ་བྱ་གཙང་ཁང་ལྷར་བྱས་མཛེས།

རང་སྤང་འོད་གསལ་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་རྣམ་དག་བདེ་བའི་ཁིང་ཁྱེ། སྤྱང་
གའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྷ་རང་གསལ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་སྤང་
བ་སྟེ། སྤྱང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཁྲིམ་
བཀོད་ལེགས་པའི་ར་བ་དང་གྲུར་གྱི་སྤང་བ་ཁ་དོག་བྱེད་པས་གསལ་
བ་དང་འོད་ལྷ་བཟླ་བ་རྒྱ་འཆར་བ་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་
བྱའི་དབུས་ན། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་འོག་གཞི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱང་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྲབ་པར་གྲུ་བཞི་ལྷམ་
པར་སྤང་བའི་ཅེ་མོ་བྱམ་པ་རྒྱུ་པོ་གཙང་ཁང་ལྷར་བྱའི་ཡ་ཐིབས་
ཅན་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པའི་དོན་ཅེ་བྱེད་པས་མཛེས་
པ། ཅིག་པ་ལྷའི་སྤྱང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གྲུ་སེར་པོ་བསྐྱེགས་ཤིང་།
མདའ་ཡབ་བྱར་འཕྱུང་གི་བད་ཀྱི་གདུང་སྤྲ་ལས་ནོར་བུ་དང་ཕྱ་ཉིག་

གི་ང་བ་ང་ཕྱིད་ཉི་ཁྲའི་འཕྱོང་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་འཕྱང་བ། མདའ་ཡབ་
 གྱི་སྟངས་ན་ཕུ་ལུ་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱས་
 པ། སྒོ་བཞི་སྒོ་བྱུང་དང་བཅས་པ་སྒྲོགས་བཞིར་སྦྱང་བའི་སྒོ་འབྱར་
 བཞིས་བརྒྱན་པ། ཏྲ་བབས་བང་རིམ་བཞི་སྦྱུང་བྱུང་དང་བཅས་པ་འོད་
 ལྷའི་ར་བས་མཛེས་པ་སྟེ། **གསང་སྦྱང་ལས།**

འོག་མེན་གྱི་གནས་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པ་ན། གཞི་ཆོད་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་། རྒྱ་སྒྲོགས་བརྩུར་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། ཡོན་ཏན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བྱུ་བཞིར་བྱུར་བ། ལྷག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་འབྱར་གྱིས་མཛེས་པ། ཅེ་མོ་སྒྲོགས་བརྩུ་དུས་
 བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་
 སོ་མ་ཡིན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ཏུ་འབྱེལ་བ་ཞེས་བྱའོ།

རྒྱན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་རྒྱན་ཡང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གྱི།
 འཕམ་གདུགས་རྩ་ཡབ་རྩེལ་བུའི་སྤང་བ་དང་།

སྒྲ་རེ་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་ནམ་མཁའ་གང་།

འདོད་ཡོན་ལྷ་མོ་མཆོད་པའི་སྤྱན་འཕྲོའི་ཁྲིང་།

འོད་ཟེར་འབྲིལ་བས་བྱིན་དང་ཀུན་ཏུ་བྱུང་།

དབྱུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ལ།

མ་སྤུན་པའི་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ།

ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་གང་བལྟས་དེ་ལྟར་སྤྲང་།

གངས་ནི་ཆོད་མེད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་བྱུང་།

དེ་ལྟར་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་བྱེ་བ་བཞིན།

གཞལ་ཡས་ཁང་བ་བརྒྱན་པའི་དར་ཟབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕན་

དང་། གདུགས་དང་། སྒྲ་རེ་དང་། རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པས་ནམ་

མཁའ་གང་བར་བརྒྱན་ཞིང་། མཆོད་པའི་ལྷ་མོས་འདོད་ཡོན་གྱི་

སྤྱན་འཕྲིགས་པས་ཕྱོགས་བརྒྱ་གང་བར་རང་བྱུང་བ། གཞལ་ཡས་

ཁང་པའི་དབྱུས་མཐིང་ག་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱོགས་ཆོན་

གསལ་ཞིང་། གངས་མང་བ་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ཁ་བྱེ་བ་ཅམ་དུ་ནམ་

མཁའ་མཐུས་གར་བྱས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱས་ཅིང་། ཚད་འདི་ཅ་མ་
 ཞེས་མ་ངེས་པས་གང་བལྟས་པ་དེ་ཅ་མ་དུ་སྒྲུང་ཡང་མཐའ་མི་མཛོན་
 ལ། འོད་ཟེར་འབྲེལ་བས་མིག་འབྱུལ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པ་སྟེ། **གསང་སྤྱོད་ལས། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིང་བ་དང་།**
རྒྱན་འབྱུང་དང་། འཁར་བུའི་རྒྱན་དང་། གཟུགས་སྣ་ཆོགས་དང་། སྤྱི་སྣ་
ཆོགས་དང་། སྤྱི་སྣ་ཆོགས་དང་། རོ་སྣ་ཆོགས་དང་། རེག་བྱ་སྣ་ཆོགས་
ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཅུར་འབྲེགས་པར་རང་བྱུང་ལ། མི་སྤྱི་བ་པར་གསལ་
བའི་རྒྱན་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱས་པས་བཟུངས་པ་ཞེས་སོ།

གང་ན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་པ།

ཀྱན་གྱི་ནང་ན་སེང་གེ་སྤྱང་ཆེན་རྟ།

མ་བྱུ་འདྲ་འདྲ་ཉི་ཟླ་པ་རྣམས་སྤྱུས།

ཡོན་ཏན་གྱི་བདེ་དོན་དུ་མ་མཆོན་པའི་བྱིར་གདན་ཁྱིའི་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་
 ཡང་། **དེ་ལས། མི་འཛིགས་པ་སེང་གེའི་བྱིང་དང་། སྟོབས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་བྱི**
དང་། རྩ་འབྱུལ་ཏྱའི་བྱིང་དང་། དབང་མ་བྱའི་བྱིང་དང་། རོགས་པ་མེད་པ་ནམ་

མཁའ་ལྷིང་གི་ཁྲི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་ལྔའི་དགྱིལ་
འཁོར་དང་། གོས་པ་མེད་པ་པར་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ལ་ཞེས་སོ།

དུས་སྤུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པ་ནི། གཉིས་པ།

དུས་ནི་མ་ངས་གཞི་རྩོགས་འཕོ་འགྱུར་མེད།།

དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དུས།།

ཐམས་ཅད་མཉམ་རྩོགས་ཆོས་ཉིད་གདལ་བ་ཆེ།།

རང་བཞིན་གཤོད་ནས་དག་པའི་ངང་ཉིད་དོ།།

དུས་སྤུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིམ་པ་
དང་བྲལ་བ་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དུས་
རང་བཞིན་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་སྟེ། **མཆན་བརྗོད་ལས།** དུས་
གསུམ་དུས་མེད་རྩོགས་པར་གནས། །ཞེས་པའི་དུས་སོ།

སྟོན་པ་སྤུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པ་རང་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རིག་
པ་གདངས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི། གནས་དེར་བཞུགས་པའི།

སྟོན་པ་མཆན་རྩོགས་དཔེ་བྱད་འབར་པའི་སྐྱུ།།

ནམ་སྒྲིང་མི་བསྐྱོད་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད།

དོན་གྲུབ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ལ།

ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱག་དོ་ཇི་ལྷ་མ་གྲི།

སངས་རྒྱས་སྤྱན་དང་གོས་དཀར་དམ་ཆོག་སྒྲིལ།

ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱོར་སོ་སོའི་རྒྱན་རྣམས་རྫོགས།

མཐིང་ག་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་འོད་ཟེར་འཕྲོ།

འོག་གཞི་ཞི་བ་སྟེང་གཞི་ཁོ་བོའི་ཚུལ།

བུ་རྒྱ་བའོ་རྒྱ་བའོ་ཀུལ།

ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ཡང་།

ཀྲི་རྒྱུ་ཤུ་རྒྱུ་ལྷ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར།

དེ་སོགས་རྣམ་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ།

ཞི་བའི་སངས་རྒྱས་བཞི་བཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་ལྷ་ཡབ་

ཡུམ་འབྲིལ་སྦྱོར་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་ཚུལ་དགུས་འོག་གཞི་ལ་

བཞུགས་ཏེ། **སྦྱ་འཕྱལ་རམ་སྒོག་ལས།** དེ་ལྟའི་སྦྱ་མཆོག་རེ་

ལ། །ཚུལ་དགུ་དག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །མཉེན་དང་ལྷུག་དང་འབྲིལ་བག་
 དང་། །ལྷེམ་བག་ཆགས་དང་གཞིན་ཚུལ་ཅན། །གསལ་དང་འཆར་
 དང་ལྷན་སྟུག་དང་། །གཟི་བྱིན་འབར་བར་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་
 སོ། །དེའང་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་འབར་བར་བཞུགས་སོ། །སྟོང་གཞི་
 ལ་ཁྲི་བོ་རིགས་ལྔ་ཡང་ཚུལ་དགུས་བཞུགས་སོ། །གང་ཞེན། **གལ་**
བོ་ཆེ་ལས། །སྒྲིག་པ་དབང་བ་མི་སྟུག་པ། །དགོད་དང་བྲག་ལྷུང་
 འཛིགས་སུ་རུང་། །སྟོང་རྩེ་རུང་དང་ཞི་བ་སྟེ། །གར་དགུའི་ཚུལ་
 གྲིས་བསྐྱེདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

དགྲིལ་འཁོར་ཡང་། **སྒྲུ་མ་ལས།** །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་གནས་
 ཆེན་དུ། །རྟུའི་དབང་རྒྱལས་འབྲུགས་པའི་དགྲིལ། །ཀེང་རུས་
 རི་རབ་འབར་བའི་སྟོང་། །མེ་འབར་བསྐྱེདས་པའི་སྟོང་དགྲིལ་
 བ། །དུར་ཁྲོད་འབར་བའི་གཞུང་ལས་ཁང་། །ཆོད་དང་རྒྱ་ཡོངས་
 མ་ཆད་པ། །སྤྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བའི་འོད། །འཁོར་ལོ་འབར་
 བ་རྩེབས་བཞི་པ། །བྱ་ཆད་འབར་བ་བཞེས་བརྒྱན་ཞིང་། །བྱ་བཞི་

སྒོ་བྱུང་འབར་བས་མངེས། །བར་བྱམས་གཉིས་ནི་འབར་བར་
གསལ། །ཉི་ཟླ་སྤྱལ་དང་ཐོད་བས་བརྒྱན། །བྱ་མཆོག་དང་ནི་མ་ཉེ་
གཟིག། །སྤྱག་དང་གཏུམ་པོ་དོམ་དག་གི། །སྒྲེར་མོས་བྲེགས་པ་བརྒྱ་
བྱེན་དང་། །ཆངས་པ་དབང་ཕྱག་བཟུང་བ་ཡི། །གདན་ཆེན་རྣམས་
ཀྱང་གསལ་བ་ལོ། །དབྱས་སུ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །**འགྱུར་ལ་ལམ།** །སྤྱག་དང་གཏུམ་པོ་དོམ་
དག་ནི། །ཟུང་སྒྲེང་བརྒྱ་བྱེན་ཆངས་པ་ཡི། །གདན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་
གསལ་བ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མངོན་ནོ།

ཞི་ཁྲོའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཀྱན་
དུ་བྱབ་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ལོ། །དེ་ལ་
མཆོན་དཔེའི་དོན་ནི་ལོངས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གང་ཞེན། དང་
པོ་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ནི། **རྒྱུད་ཟླ་ལས།** །ལེགས་གནས་
འཁོར་ལོས་མཆོན་པ་དང་། །ཡངས་དང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་
དང་། །སོར་མོ་ངོང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །བ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་

དང་། །པགས་འཇམ་གཞོན་ལ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྒྲིའི་བདུན་
 དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེན་ཡ་འབྲའི་གསང་། །སྤང་པོ་བཞིན་
 དུ་སྤྱབས་སུ་བྱུག། །རོ་སྟོད་སེང་གའི་དང་འབྲ་དང་། །ཐལ་གོང་
 བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དབྱང་མགོ་ལེགས་རྒྱུ་ཕྱག་འཇམ་
 ཞིང་། །རྒྱུ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་སྒྲ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་དང་། །མགྲིན་པ་བྲི་མེད་དུང་
 འབྲ་དང་། །འབྲམ་པ་རི་དགས་རྒྱལ་པོ་འབྲ། །ཆོམས་ནི་བཞི་བརྒྱ་
 མཉམ་པ་དང་། །རབ་དཀར་ཆོམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །རྣམ་
 དག་ཆོམས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། །མཆེ་བ་རབ་མཆོག་དཀར་བ་
 ཉིད། །ལྷགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། །རོ་བྲོ་བ་ཡི་མཆོག་
 ཉིད་དང་། །རང་བྱུང་ཀ་ལ་བི་རྒྱ་ཡི། །སྤྱད་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་
 དང་། །སྤྱན་བཟང་ལྷུ་ལྷུ་ལྟུ་མཆོག་རྩི་འབྲ་དང་། །ཞལ་མཛེས་བྲི་
 མེད་མཛོད་སྤྱད་དཀར་ལྷན་པ། །གཙུག་ཉོར་དབྱར་ལྷན་དག་ཅིང་སྤབ་
 པ་དང་། །པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འབྲ་སེམས་ཅན་མཆོག་ །བ་

སྤྱུ་ལེགས་སྤྱ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །སྤྱུ་ཡི་གྲེན་དུ་གཡས་སྤྱོགས་
 འབྲིལ་བ་དང་། །དབུ་སྤྱུ་བྱི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། །བྱ་
 གྲོ་རྫོགས་པའི་སྤྱོན་ཤིང་དཀྲིལ་འཁོར་འདྲ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་
 མེད་དང་སྤོང་ཆེ། །སྤེད་མེད་བྱ་ཡི་སྤྱོད་ས་མངའ་མཁུགས་པའི་
 སྤྱུ། །བསམ་མི་བྱུང་འབར་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་སྤྱོན་
 པས་མི་དབང་མཆོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ།

དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི། །མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས།
 བྱུང་པའི་སེན་མོ་བཅས་མདོག་དང་། །མདོག་སྤུམ་མཐོ་དང་སོར་
 མོ་ནམས། །ལྷུ་རྒྱས་བྱིན་བྱིས་སྤྱ་བ་དང་། །རྩ་མི་མདོན་དང་
 མདུད་པ་མེད། །ལོང་བྱ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་
 སྤང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །བྱུ་མཆོག་སྤྱོད་ས་གཤེགས་གཡས་སྤྱོགས་
 དང་། །མཛེས་གཤེགས་དང་དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་དོར་
 བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཆམས། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་
 སྤྱུ། །མཆོན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྤྱུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་

བཟང་། ཁོམ་སྟོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་
 ཉིད་དང་། སྐྱུ་ཁུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་འི་སྐྱུ་
 ཉིད་དང་། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། གཟིགས་པ་སྐྱིབ་མེད་
 དག་པ་དང་། དཀྱུ་རྒྱུ་སྐབས་སྤྱན་མ་རྟོངས་དང་། རྒྱང་ངེ་བ་དང་
 ལྷེ་བ་ནི། ཟབ་དང་གཡས་སྤྱོད་ཤ་འབྱེལ་བ་དང་། གྲུན་ནས་བལྟ་ན་
 སྤྱག་པ་དང་། གྲུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐྱུ་ལ་ནི། སྤྱོད་བཀའ་གཤམ་མེད་
 པ་དང་། རྒྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། རྒྱག་ངེས་མདངས་ཡོད་
 ཟབས་ངེད་དང་། ཞལ་ནི་ཏ་ཅང་མི་ངེད་དང་། མཆུ་ནི་བེམ་པ་ལྟར་
 དམར་དང་། ལྷགས་མཉེན་པ་དང་སྤྱབ་པ་དང་། དམར་དང་འབྲུག་
 གི་སྐྱུ་ཉིད་དང་། གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་རྒྱུམ། རྟོད་དང་དཀར་
 དང་མཉམ་པ་དང་། སྤྱན་གྱིས་སྤྱ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། མཆོག་ཏུ་
 དག་པ་ཉིད་དང་ནི། སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་སྤྱག་ བརྒྱའི་འདབ་
 མ་འབྲ་བ་དང་། སྤྱན་ཚུགས་ངེད་དང་འཇམ་པ་དང་། སྤྱུམ་དང་སྤྱ་
 ནི་མཉམ་པ་དང་། རྒྱག་ངེད་རྒྱས་དང་སྤྱན་མཉམ་དང་། ཉམས་

བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་
 དང་། །དབྲེས་ཆེ་བ་དང་དབྱ་རྒྱས་དང་། །དབྱ་སྐྱ་བུང་བ་ལྟར་
 གནག་དང་། །སྒྱག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་གཤོར་
 རི་ཞིམ་སྦྱིས་བྱ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་
 གྱི་བེའུ་དང་བག་ཤིས་ནི། །གཡུང་བུང་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་པ་
 རྟེ། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་སོ།།

ཆོས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། བཞི་བ།

ཆོས་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་།

སྤྱ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གྲོང་ཉིད་དོ།

སྤང་བ་དེའི་ཆེ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱན་སུམ་
 ཆོགས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི། ཀྱན་བྱེད་ལས། ཆོས་ནི་རང་བཞིན་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །སྤྱིང་པོ་ལྷན་འབྲམས་སྤྱ་བསམ་བརྗོད་ལས་
 འདས། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ།

འཁོར་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་བའི་འཁོར་ནི། ལྷ་བ།

འཁོར་ནི་ཉིད་ལས་མི་གཞན་རང་སྣང་འཁོར།

སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་སེམས་མ་བརྒྱད།

སྒོ་བ་བཞི་དང་སྒོ་མ་རྣམ་བ་བཞི།

ཞི་བ་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ལས།

དུག་ནི་གཞན་ལ་སྣང་བྱིར་སྤྲུལ་བ་སྟེ།

གཉིས་ནི་དབྱིངས་ན་གནས་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ།

རང་སྣང་ནི་བ་ལོངས་སྤྱོ་སྤུམ་ཅུ་བཞི།

བྱད་པར་འཁོར་ནི་ཉི་ཤུ་བཞིར་གནས་སོ།

རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོ་འི་ཞིང་ན་གཙོ་འཁོར་དུ་སྣང་ཡང་

བཟང་ངན་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རོལ་པར་རང་ཤར་བ་

སྟེ། སྤྱོ་འབྲུལ་རྒྱ་མཆོ་ལས། རང་སྣང་རྒྱལ་བ་སེམས་སྟོགས་

དང་། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ས་རྒྱལ་བ། །སེམས་དཔའ་ཆེ་དང་

འཛོམས་བ་ཆེ། །ཞེས་སོ།

དེ་ལ་ནི་བའི་སངས་རྒྱས་བཞི་བཙུ་ཅ་གཉིས་ལས། ཀྱན་བཟང་
 ཡབ་ཡུམ་ནི་ནང་གསལ་ཆོས་སྐྱའི་སྟོན་པར་དབྱིངས་ན་བཞུགས་
 བས་འདིར་མི་སྣང་ངོ། ། ཐུབ་པ་བྱུག་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བས་བསྐྱུས་
 བས་འདིར་མི་སྣང་ངོ། ། གཙཱོ་བོ་ལྷ་ར་བྱས་ན་ཡུམ་དང་བཙུ་དབྱུས་
 གྱི་གཙཱོ་བོ་ལ། སེམས་དཔའ་བརྒྱད། སེམས་མ་བརྒྱད། སྒོ་བ་ཡབ་
 ཡུམ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ཡིན་ལ། གཙཱོ་བོ་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 བྱས་དུས། རིགས་བཞི་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད་དང་སྐུ་ཅ་གཉིས་ནི་
 འཁོར་དུ་རང་སྣང་བཤོ།

ཁྱོ་བོའི་འཁོར་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་གཞི།

ཁྱོ་བོའི་འཁོར་ནི་ཀློ་སིང་ཐ་མེན་བརྒྱད།

སྒོ་སྒྱུང་བཞི་དང་དབང་ལྷུག་ཉི་ཤུ་བརྒྱད།

ཁྱོ་བོ་རང་བཞིན་ལྷ་བཙུ་ཅ་བརྒྱད་ལས།

ཁྱུང་པར་འཁོར་ནི་བཞི་བཙུ་བརྒྱད་དང་བཅས།

འབར་བའི་ཆ་ལུགས་ཟ་བྱེད་རྩམ་སྟབས་ཅན།

ཞིན་ཏུ་མི་བཟད་གར་དགུས་རོལ་བ་ལོ།

གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ར་བྱས་ན་འཁོར་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་ལ་བུ་རྩ་
 ཉེ་ཏུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་ཉེ་གཉིས་སུ་བྱས་ན་ལྷ་བཅུ་ཙ་བྱག་
 འཁོར་དུ་རང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རམ་
 སྟབས་འབར་བས་ནམ་མཁའ་དགྲིལ་ན་བཞུགས་བ་སྟེ། **སྟོབ་**
དཔོན་ཆེན་པོས། སྟེག་པ་དཔའ་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། །དགོད་
 དང་ག་ཞེ་དང་བྲག་ཤུལ་ཆེན་པོ་དང་། །སྤྱིང་རྩེ་རམ་དང་ཞི་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་པ། །ཐུག་འཕྲུང་ལྷ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་ལ་བྱག་འཆོལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སོ།

རང་སྤང་གཞན་སྤང་བ་འད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྦྱ་འབྲུལ་བྱ་བ་ནི་ཁྲིའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་གོད་པ་ལས། ཚུལ་

གཞན་ཡང་ལུས་བྱུང་དགྲིལ་འཁོར་རི་སྟོད་པ།

དེ་སྟོད་རང་སྤང་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན།

གཞན་སྤང་གདུལ་བྱའི་ཞི་བའི་སྟོད་པ།

སྤྱལ་སྤྱལ་བསྐྱལ་བྱིར་རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱི་མིན།།

འདི་ལྟར་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། གྱེའི་རྩོམ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་
མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་སྟེན་མེད་པ་ལས་ལུས་བྱུང་གི་དགྲིལ་
འཁོར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱིའི་སྤྱང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་
སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལས་བགོགས་དང་ལོག་འཕྲེན་འདུལ་བའི་
དོན་དུ་ཁོ་བོའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོས་པ་དག་ནི་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཡིན་གྱི་ལོག་
མིན་གྱི་ཁིང་གི་དགྲིལ་འཁོར་མ་ཡིན་ཏེ། བགོགས་དེ་དག་གི་རང་སྤྱང་
གི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ།།

དེ་དག་གི་མཇུག་བསྐྱལ་བ་ནི། ད་ནི་མཇུག་བསྐྱལ་བ་བསྟན་པ་ནི།

རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱིའི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་རང་བཞུགས་པ།།

དེ་ལྟར་བྱུན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལྟེན་ཁིང་།།

ཐམས་ཅད་རང་སྤྱང་ཡིན་བྱིར་བཟང་དན་མེད།།

ཀུན་གྲང་གསལ་འཆོར་སྤྱན་སྤྱུག་འོད་ཟེར་འཕྲོ།།

སྤྱམ་མེ་སྤྱན་ནེ་སྤྱང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས།།

འདི་ནི་འཕྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཏེ།

གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་དེ་ཡི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད།

ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་གསལ་དུ་སྦྱང་བའི་ཞིང་གི་གཙོ་འཁོར་ལ་བཟང་ངན་
 མེད་དེ་རྒྱད་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་མི་ལམ་བཟང་ངན་ནམ་གཙོ་
 འཁོར་དུ་སྦྱང་ཡང་དོན་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་བཞིན། དོན་ནང་ན་
 ཡོད་པའི་རྟགས་ཕྱིར་ཤར་བའི་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འོད་
 དང་གཙོ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ལྷམ་མེ་བ་དང་། གསུང་
 བརྗོད་བྲལ་ཆེན་པོས་ལྷན་ནེ་བ་དང་། སྐྱ་གཟི་བརྗོད་ཆེན་པོས་ལྷང་དེ་
 བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཕྱིར་སྦྱང་དུ་མཐོང་བ་དག་པའི་
 སྐྱེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱབས་པ་མེད་པ་གཟིགས་པས་ཡོན་ཏྲན་དང་
 བསྐྱགས་པ་བརྗོད་རེས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དག་པ་ས་བཅུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། ལྷང་བ་འདི་ཉིད་ས་
བཅུའི་སྒྲིབ་པ།

དེ་ལྟར་ཡིད་འོང་གུན་ནས་བཀོད་པའི་ཞིང་།
དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིས་ཀྱང་མཐོང་མི་རུས།

ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷང་བའི་འོངས་སྒྲིམ་མཐོང་སྟེ། ད་དུང་སྒྲིབ་པ་མཐའ་
དག་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་
ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སྤྱབ་པར་
མཐའ་ཡས་པས་ཀྱང་བལྟ་བར་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་ས་པ་ཅེས་ལས་ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་དག་པའི་སྒྲོ་མིག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱུད་སྒྲ་ལས། སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཏེ། དག་པའི་
སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་

བསྐྱུས་ཕྱིར། རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། གླ་
 བ་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཞེས་མ་བསྐྱུས་ཕྱིར། རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་པ་དང་། གླ་མེད་ཡེ་ཤེས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་
 བྱུང་། དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་
 བོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །ཞེས་སོ།

སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་སུ་ཡི་ཡུལ་
 ཡིན་ཞེན།

རང་སྣང་སྟོང་ག་བྱུགས་བཞིན་དུ་བསམ་མི་བྱུང་།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྣང་ངོ་།

འདི་ལྟར་རྒྱང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་ཆེ་རྒྱལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ག་བྱུགས་བརྟན་རང་ལ་སྣང་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་
 བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བའི་ཞིང་སྣང་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་མི་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉག་པ་རྒྱན་གྱི་ཁོར་

མོར་སྒྲིང་སྟེ། ལྷན་གྱིས་བྱ་བ་བའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟོ། །གསང་སྦྱང་ལས། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་
 ཉིད་སྒྲིང་བ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་བསམ་ཡས་མཆོག་ །སྟོགས་བཅུ་
 ཏུས་བཞི་རྫོགས་པ་ཡི། །ཞིང་ཁམས་བསམ་ཡས་རྣམ་དག་དང་། །རྒྱ་
 དང་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དང་རོལ་མའི་
 ཆོག་ས། །དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་བསམ་ཡས་ཀྱན། །མཐོང་ནས་ཉི་
 བར་མཉེས་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་གསུང་ལས་དོན་འབྱུང་བའང་། །མ་ཐུན་
 བའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲིང་བའོ། །ཞེས་སོ།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པའི་
 ལྷན་ཏེ། མཆོན་བརྗོད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཐིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་
 བའོ། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉིད་སྒྲིང་བ་ནི་རང་སྒྲིང་གི་ཞིང་འཇའ་འོད་
 གདངས་གསལ་བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་ནི་སྒྲིང་བ་དེ་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིང་བའོ། །བསམ་ཡས་
 མཆོག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ་ཆད་མེད་པའོ། །སྟོགས་བཅུ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་

བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་གསུམ་དང་མ་ངེས་
 བ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་དུས་བཞིར་རྫོགས་པའི་
 རང་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཞིང་ཁམས་བསམ་ཡས་ནམ་དག་དང་ཞེས་བ་
 རང་སྣང་གི་ཞིང་སྟེ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་སོ་ཞེས་
 བའོ། །རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས་ལ་སོགས་པ་ནི་འོད་གསལ་རང་
 སྣང་གི་ཞིང་ངོ་། །གསུང་ལས་དོན་འབྱུང་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གསུང་
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གསུང་གི་དོན་དེ་གོ་བར་མཛད་པའོ། །མ་ཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བློ་གཙོ་འཁོར་རྟོགས་པ་གཅིག་ངོ་མོ་གཅིག་དབྱེར་མེད་པར་མ་ཐུན་
 བའོ། །རང་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ལ་སྣང་གི་སེམས་
 དཔལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་བ་མཆོན་པའོ། །

སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི།
 མདོར་བསྟན་པ་ནི།

སྤྱུ་ལྔ་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་

བའི་སྒྲིང་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་དེད་དཔོན་དམ་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
 རྟེ། དེའང་གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་སྣང་བ་གཟུགས་བརྟན་ལོངས་སྤྱོད་དང་།
 བལ་བ་ལ་སྣང་བ་སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འོག་མིན་
 ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་སྣང་ལ། གཉིས་པ་ནི་བཟོ་ལ་སོགས་
 བ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་དང་ཉན་རང་གི་དོན་མཛད་པའོ། །སྤྱལ་བ་དེ་གཉིས་
 གང་ལས་འཆར་ཞེན། རང་སྣང་ལོངས་སྤྱེའི་ཞེད།

དེ་ཉིད་རང་ལས་གདུལ་བྱའི་འཛིག་ཆེན་དུ།

འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་སྣང་བ་ནི།

རང་བཞིན་འགྲོ་འདུལ་སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད།

རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ།

རང་སྣང་གི་རང་ལས་སྤར་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་སྤྱོད་མཆེད་ནས་འགྲོ་
 བའི་དོན་མཛད་དེ། དེའང་རང་བཞིན་སྤྱལ་བ་དང་། འགྲོ་འདུལ་སྤྱལ་བ་
 དང་། སྣ་ཆོགས་སྤྱལ་བའོ།

རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན་འགྲོ་འདུལ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུ་
གསུམ་གྱི། རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྤྲུ་ལ་ཡང་གནས་དང་སྟོན་པ། ཡེ་ཤེས།
ཆོས་དང་འཁོར། དུས། སྤྱང་བྱའི་བྱད་པར། ཞིང་དངོས་དང་བྱག་
ལས། གནས་དང་སྟོན་པ་ནི།

ཐོག་མར་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་གཟུགས་བརྟན་ལོངས་
སྤྱི་སྟོན་པ་ནི་རང་སྤང་ལོངས་སྤྱི་དང་ཆ་འབྲེལ་དངོས་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། སུན་གསུམ་
ཆོག་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྤྲུའི་སྟོན་པ་ནི།

ཐོག་མིན་མཛོན་དགའ་དཔལ་ལྡན་པ་རྣམས་ཆེགས།

ལས་རབ་བྱུང་པའི་འཛིག་ཏེན་རྣམ་པར་ལྡན།

རྣམ་སྤང་མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རིགས་ལྡེའི་སྤྱུ།

མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ།

ཞི་དང་ཁྱོ་ཚུ་ལ་དཔག་མེད་ཚུ་ལ་འཆང་⁽¹⁾ བས།

འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད།

དག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེ་ལྷ་
ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་ལ་སྟོས་ནས་རིགས་
ལྷའི་སྟོན་པ་དང་ཞིང་དང་ཆོས་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་སྟེ།
དབྱུས་འོག་མིན་ན་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། ཤར་མཛོན་
གར་དེ་ཇི་སེམས་དཔའ་དང་། སྟོ་དཔལ་དང་ལྷན་པར་རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་དང་། ལུབ་པ་སྒྲ་བཅེགས་པའམ་བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་
དཔག་མེད་དང་། བྱང་ལས་རབ་གྲུབ་པར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྣམས་
མཆོན་དཔེ་འབར་བའི་སྐྱེ་ཚུའི་ལྷ་བ་ལྟར་རང་སྤང་ལོངས་སྐྱེའི་ཅི་འབ་
བར་སྤང་བ་སྟེ། **རྒྱུད་ལས། རི་ལྟར་སྒྲིན་མེད་ནམ་མཁའི་ལྷ་བའི་**
གཟུགས། །སྟོན་ཀའི་ཚུ་སྟོན་⁽²⁾ མཆོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་

(1) ལ་འཛིན་པ་པར་མ། བྱད་ཕྱི་ན། ༡༡༥-༦ །འཆང་།།

(2) ལ་འཛིན་པ་པར་མ། བྱད་ཕྱི་ན། ༡༡༥-༧ །སྟོན།།

རྒྱལ་སྤྱི་ཆོག་གིས་བྱུང་བ་དག་ག་ཟུགས། རྫོགས་སངས་དཀྱིལ་
 འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། **རྩི་ལྷ་རྒྱལ་** མཛོན་ཉིགས་
 རྒྱལ་ལས། མཛོན་ནི་སྤྱི་མཁའ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱ་བ་རྒྱལ་ཅུའི་
 བདག་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་ཉི་ལྔ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ཟུབ་པའི་ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱིར་བཞེད། ཅེས་པའི་ཚུལ་ལོ།

དེའང་ནང་གསལ་ལས་རང་སྤྱང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ནམ་མཁའི་རྒྱ་
 བ་ལྟ་བུའི་ག་ཟུགས་བརྟན་སེམས་དཔའ་ལ་སྤྱང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་སྤྱོད་གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱི་མཁའ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པས་རིང་བ་དང་
 ཉི་ལྔ་ཞེས་བརྗོད་དེ། **རྒྱལ་སྤྱི་ལས།** མཐོང་ན་ཆོས་བྱེད་ཡོན་ཏན་
 གང་། སྤྱི་མཁའ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་མཁའ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ག་ཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བརྟེན། དག་ལས་ཉི་དང་
 རིང་རྣམས་ལ། འཛིན་ཉིན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། རྒྱ་དང་ནམ་
 མཁའ་རྒྱ་ག་ཟུགས་བཞེད། དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་

སྟོ། །དེའང་དག་དབྱིངས་ལོངས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་།
གཟུགས་བརྟན་ལོངས་སྐྱ་སེམས་དཔས་མཐོང་བ་གཉིས་སྟོ། །ཞར་
ལ་མཆོག་གི་སྐུལ་བ་མཆོན་དཔེས་བརྟན་བ་ཡང་དེའི་ཆ་མ་ཐུན་ཡིན་
བས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་བས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡེ་ཤེས་ལའང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་
བསྟན་བ་ནི།

སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲུང་བའི་ལོངས་སྐྱ།

དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཏེ།

ཆོས་དབྱིངས་མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་།

བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་བཤུ་བོ་ཡང་།

རེ་རེའི་འཁོར་དུ་བཞི་བཞི་ལྷན་བ་སྟེ།

ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་གཅིག་གི་རང་ཉིད་དོ།

སྟོན་བཤུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷན་བ་ཡང་རང་བཞིན་
རྒྱད་གཅིག་གི་རང་ལས་མ་གཡོས་སྟོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་སྒྲུང་ལ་ཆོས་

དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། རིན་འབྱུང་ལ་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སྒྲིང་མཐའ་ལ་ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས། དོན་གྲུབ་ལ་བྱ་
གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་ལྡན་ལ་གཞན་བཞི་པོ་འཁོར་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི།

ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་ཞིན། དང་པོ།

ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བ།

གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན།

གཉི་ཟུག་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་
ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྣ་ཆོགས་སུ་མེད་
པར་རོག་ཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྣ་ཆོགས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོག་ཅིག་གོ་ཞེས་སོ།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྟོང་འཆར་གཞིའི་ཚུལ།

ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་
འཆར་གཞི་ཅན་དབྱེངས་སུ་བྱ་བ་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་
གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོས་ལྷ་བྱ་གཟུང་འཛིན་
གྱི་ཐིམ་མེད་པ་ནི། **དེ་ཉིད་ལས།** མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེར་
ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
རྩིས་བ་ཡང་མེད། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་
མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གཟུགས་བརྟན་
སྤྲ་ཆོགས་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩིས་བ་དང་མངོན་པར་འདུ་
བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། **མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས།** མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་་
མི་གཡོ་སྟོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་
སོར་རྟོག་ །བྱ་བ་བྱ་བ་པ་ཁོན་ལོ། །ཞེས་སོ།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། གསུམ་པ།

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་ངང་།

འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་རྒྱལ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་
 ཅིང་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། **མདོ་དུ་ཉིད་ལས།** མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་བདེ་བ་དང་སྦྱལ་བ་སྤེལ་རོ་གཅིག་པས་
 མཉམ་པར་གྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། **སྤེལ་ལས།** མཉམ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོམ་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དེ། །མི་གནས་ཞི་
 བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ།

ཀྱན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། བཞི་པ།

ཀྱན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་མ་འདེས་མཁྱེན།

རི་སྟེང་རི་བཞིན་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་ཡིན།

འདོད་ཆགས་དབྱིངས་སུ་བྱུང་བས་སོ་སོའི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་

བྱ་ཇི་ལྟ་བ་གཤེས་སྟོང་བ་ཉིད་དང། ཇི་སྟེད་བ་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོག་ས་པའི་
 ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སྟེ། **མདོ་དེ་ལས།** སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གླིང་དང་ཉི་མཱ་ལ་
 སོགས་པ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང། ཉན་ཐོས་དང། རང་
 སངས་རྒྱས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
 སོ་སོར་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་པ་དང།

མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་
 བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་གཟུགས་རྣམས་
 གྱི། །གཏེར་དང་འབྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་
 སུན། །འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་ཅིང། །ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་
 གཅོད་མཛད་པའི། །ཆོས་ཆེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་སོ། །

བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ནི། ལྷ་བ།

བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས།།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཏྲག་ཐོག་ས་མེད་པ་ཡིན།།

ཕྱག་དོག་དབྱེངས་སུ་རྒྱབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པར་ཐོག་ས་བ་
 མེད་པ་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། **མདོ་དེ་ཉིད་ལས།** བྱ་བ་བྱུབ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་
 ཡིད་གྱི་བྱ་བ་བྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་
 བར་མཛད་པའོ་ཞེས་བ་དང་། ལྷ་མ་ལས། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྣ་ཆོག་ས་ཤིང་། །དབག་མེད་བསམ་ལས་
 སྐྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་འབྱུབ་པའོ། །ཞེས་སོ།།

ཆོས་དང་འཁོར་ནི། བཞི་བ།

གདུལ་བྱའི་འཁོར་ནི་ས་བཅུའི་སེམས་དབའ་ལ།།

ཆོས་ནི་ཉིང་འཛིན་འོད་ཟེར་རབ་བཀྱེ་བས།།

ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་སྒྲིབ་ནས།།

སེར་སྣ་ལ་སོགས་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ལ་བཟུ།།

ད་དུང་དེ་འབྲའི་སྟོན་པ་ནམ་དག་དང་།།

བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་།།

ཀྱན་རུ་འོད་ཀྱི་བར་དུ་འགོད་པ་སྟེ།།

གཟུགས་བཟང་མེ་འོང་བཟླས་པས་དོན་མཛད་དོ།།

འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ།

འགྲེལ་ཆུང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་

ནམས་དང་ཐབས་ཅིག་རུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྦྱོང་གི་

དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཤིན་རུ་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྦྱོང་པའི་བྱིར་

སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ཕྱན་འདས་ཀྱི་འོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཡིན་

ནི་ཞེས་སོ། །དེའང་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་

བཀྲེ་བས་སྤང་བར་མཛད་དེ། མེ་འོང་བཟླས་པས་བྱད་ཀྱི་འོད་མ་སེལ་

བ་ལྟར། སེམས་དཔའ་དེས་སྟོན་པ་འོངས་སྐྱ་ལ་བཟླས་པས་རང་གི་

དེའི་སྤྱི་བ་པ་མཐོང་ནས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བས་སྤྱད་ས་ཏེ་སྟོན་
 པ་ལ་བཏུ་ཞིང་། དེ་དང་བདག་དག་མ་དག་བྱུང་ཞུགས་པར་མཐོང་
 བས། སྤར་ཡང་གོ་བ་བདས་མཆོན་པའི་ཆོས་ནང་ཤར་དུ་འབྱུང་བར་
 ཁྱེན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་བཞེ་བས་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།

གསང་སྟོང་ལས། འོག་མེན་སྒྲ་མེད་གནས་མཆོག་ཏུ། སྐྱེ་
 རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཚུལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་
 ལ། །དེ་བཞིན་གསུང་མཆོག་མི་སྤྲ་སྟེ། སྐྱེ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་འཇལ་
 བར་སྟོན། །མེ་ལོང་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དངོས་ཀྱི་མདོག་ངན་
 ཐམས་ཅད་སེལ། །འཁོར་གྱིས་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བཏུས་ན། །བྱང་ཆུབ་སྤྱི་
 པ་གཏིང་དཔག་མེད། །མེ་ལོང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་སྤང་། །དེ་ནས་ས་
 བཅུ་རིམ་གྱིས་འབྱང་། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཕྲོག། །ཅེས་སོ།

དུས་ནི། ལྷ་བ།

དུས་ནི་འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཁྲད།

ལོངས་སྐྱེའི་ཞིང་ན་ཁོར་མོར་སྤང་བ་ཡིན།

སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པ་དེ་
སྤྲིད་དུ་བཞུགས་པས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དུས་ཏེ་ཏྲག་པ་
རྒྱན་གྱི་ཁོར་མོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། **འཇུག་པ་ལས། འགྲོ་གྲོལ་**
བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྲད་ཏྲག། ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་ཁྲ་ལས། ཆོས་
ཀྱི་དབང་ཕུག་འཆི་བའི་བདུད་བཙེམ་དང་། །དོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
མགོན་པོ་ཏྲག། ཅེས་སོ།

ཞིང་དང་སྟོན་པས་སྤྱང་བྱའི་བྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། **རྣམ་སྤྱང་**
གི་ནི། ལུལ།

དེ་ལྟར་རིགས་ལྔར་ངེས་བའི་རང་བཞིན་ཡང་།

གཏུལ་བྱ་གཉི་ཕུག་ཤས་ཆེར་སྦྱོང་བའི་ཆོ།

ཞིང་ནི་ལོག་མིན་སྟོན་པ་རྣམ་སྤྱང་ལ།

ཆོས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་ལྔའི་རིམ་པས་
སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལྔར་སྤྱང་བའི་དང་པོ་གཉི་ཕུག་གི་དྲི་མ་སྦྱོང་དུས་རྣམ་

སྒྲིང་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་འོག་མིན་དུ་ཐོས་པའི།

རིགས་གཞན་བཞིའི་ནི། ཚུ་ལ།

དེ་བཞིན་ཞེ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་ཞིང་།

ང་རྒྱལ་རིན་འབྲུང་འདོད་ཆགས་འདོད་དཔག་མེད།

སྤག་དོག་སྒྲིང་ཕྱིར་དོན་གྲུབ་སྒྲིང་བ་ཡིན།

ཞེ་སྒྲིང་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ལ། ང་རྒྱལ་
ལ་རིན་འབྲུང་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་དཔག་མེད་
ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སྤག་དོག་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་བྲུ་བྲུབ་ཡེ་
ཤེས་བསྟན་པས་སྒྲིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལང་ས་བཅུ་པོ་ལ་རིགས་ལྔ་ཆོས་
ལྔ་གནས་གྲུར་ལྔ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་བཏགས་
པའི་གཏི་མུག་གནས་གྲུར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་ས་ཐོབ་རྣམས་སྒྲིང་མཐོང་། སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུ་གསུམ་དུ་ང་རྒྱལ་
གནས་གྲུར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་རིན་འབྲུང་མཐོང་། འབྲིང་
གསུམ་དུ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་འདོད་ཆགས་གནས་གྲུར་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྒྲིང་བ་མཐའ་ཡས་མཐོང་། ཆེན་པོའི་ས་བརྒྱད་

བ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གི་ས་བོན་རྟོག་པའི་བྲག་རྩ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
གནས་གྱུར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་མི་བསྐྱོད་
བ་མཐོང་། དགུ་བ་དང་བཅུ་པར་སྤག་དོག་གི་ས་བོན་དག་སྒྲོ་ལཱའི་ཞིང་
དག་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
འཕྲིན་ལས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དོན་གྲུབ་
མཐོང་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་
བ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། སྐྱུ་འཕྲུལ་མཛོན་བྱང་ལས། དག་
བ་ས་ཡིད་དབང་ཉིད་བྱིར། སྟོན་པ་ལྟ་དང་ཆོས་རབ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་
ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་པོར་འགྲོ། ཞེས་
སོ། །དེའི་འགྲེལ་བ་⁽¹⁾ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་དོ།

ཞིང་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། འཁོར་དང་སྟོན་པའི་བྱང་གིས་བྱེད་
སྐྱུལ་ནི། གཞན་སྤང་རིགས་ལཱའི་ཞིང་དང་སྟོན་པར་སྤང་བས་སེམས་
དཔའི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད།

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ན་ཡང་།

(1) ཡ་འཛིན་པ་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༩༤༦-༩ རྒྱུ་ལ་བ། ༽

འཁོར་སོགས་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡིན་པས།

ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་མིན་དེ་ཡི་བྱིང།

བྱེད་སྒྲུལ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་བའི་སྒྲ།

དག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཡིན།

སར་གནས་རྣམས་ལས་གངུལ་བྱ་གཞན་ལ་མིན།

དེ་བྱིར་བྱེད་སྤང་སྒྲུལ་བའི་སྒྲ་ཞེས་བྱ།

ལོངས་སྒྲ་མཆོན་ཉིད་པའི་ཁིང་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་ངན་མེད་པར་
 རྫོགས་པས་རྟག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་ལ། སེམས་དཔལ་ལ་སྤང་བའི་
 ལོངས་སྒྲ་ནི་གཟུགས་བརྟན་དུ་མཆོན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་
 ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པར་སྤང་ཡང་འཁོར་དང་ཁིང་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 དུ་སྤང་ཁིང་ས་བཅུ་པའི་སྤང་བས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་སྒྲུལ་
 ལོངས་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྟོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་
 སོ། ཁིང་འདི་ཡང་ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔལ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྤང་
 བའི་བྱིར་ཡང་བྱེད་སྒྲུལ་ཞེས་བྱ་ལ། ལོངས་སྤང་སྤང་ཡང་དངོས་རང་

སྒྲུང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཕྱིད་པ་ལྟར་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་ནའང་ཕྱིད་སྒྲུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་འབྲུལ་
བས་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།

ཞི་བའི་ཞིང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི།

ཞིང་དེ་ཁོད་མཉམ་ཡིད་འོང་གཞལ་མེད་ཁང་།

རིན་ཆེན་བདུན་ལྷན་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྱོ།

བསྐྱེད་ལས་སྒྲེས་རྒྱལ་སྐས་དཔག་ཏུ་མེད།

འོངས་སྟོད་སྒྲ་ཆོགས་འདོད་དགའི་ཆར་བ་འབབ།

དུས་བཞིར་ཆོས་གསུང་བྲི་མེད་གཡེར་ཁའི་སྒྲ།

དཔག་བསམ་རིན་ཆེན་ཆུ་མཆོས་རབ་ཏུ་མཛེས།

འདི་ནི་ཞི་བ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་པ་ཡིན།

རིགས་ལྗེའི་ཞིང་དེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ས་གཞི་ལ་གཞལ་
མེད་ཁང་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བས་བརྒྱན་བ་
དང་། ཏ་ལའི་ལྷོན་པར་བྲིལ་བུ་ཆར་དུ་བསྐྱེདས་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་

དང་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲར་མ་ཐོས་པ་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཏོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་རང་འབྱུང་ག། རིང་བྱ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་སྤྱལ་པའི་ཆུ་བྱས་བརྒྱན་པར་ཅེ་བ་ལས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཏུང་བ་སེལ་བ་དང་། གང་ཅི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་
 མཁའ་ལས་ཆར་དུ་འབབ་པ་ལ་སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་སྤྱད་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མད་དུ་བྱུང་བས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་ཆད་མེད་པ་ནི་མི་འབྲུགས་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་
 ཏན་བཀོད་པ་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།

དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲར་བ་ཅུ་ལས་གཞན་
 དག་ཏྟིག་འདོད་ཅན་མ་དག་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བགྱོད་ནས་སྤྱོད་
 ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ལས་མི་ལམ་བཟང་པོ་
 འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རང་སྒྲར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱེད་སྤྱལ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོད་པ་མ་ཐུན་པར་སྒྲར་བའོ། **།གསང་སྤྱོད་**

ལས། དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི། །རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྱུང་
བ་ཀྱན། །དེ་དག་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་སེམས་བསོད་ནམས་
བརྟས་བ་ཡིན། །ངོ་མཆར་ཆོ་འབྱུལ་ཆད་ཀྱི་ཆོས། །གཞན་ནས་ཡོད་
འོངས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་
དང་དུ་བྱུང། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་གྱོ།

མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ནི།

ཞི་བ་རང་བཞིན་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་སེམས་དཔའ་སར་བཞུགས་པ་
ནམས་ལ་སྣང་བ།

དེ་བཞིན་ཁོ་ཚུ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད།

མཁའ་འགྲོའི་སྤྱན་དུང་འགྲོ་བའི་མཁའ་སྤྱོད་གནས།

ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་རིགས་ལྔའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད།

གསང་སྤགས་གྲུབ་ལ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན།

འདི་ནི་དེང་སང་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས།

མཁས་གྲུབ་ནམས་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན།

ནང་གསལ་ལས་རང་སྣང་ཕྱིར་གསལ་དུ་བཞེངས་པ་ཁྲོ་བོ་རིགས་
 ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་སྒྲ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཚུར་སྣང་བ་བཞིན་
 དུ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་གང་
 ཟག་ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་འཛིན་རྣམས་ལ་
 དུག་ལྷ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་སྦྱ་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཆོས་རང་བྱུང་དུ་སྣང་
 བ་ལས། གཉི་མུག་འདུལ་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
 ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བྱུང་ཉེ་རུ་ཀའི་དགྲིལ་འཁོར་ལོག་མིན་དུ་གསལ་ཞིང་། དེར་
 བཤོད་ནས་མཁའ་འགོ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་རིག་པ་འཛིན་
 བ་གཞན་རྣམས་དང་སྐལ་བ་གཅིག་པས་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་
 སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱོང་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོང་བའོ།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རི་ཁོང་ན་བཟོ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཁོང་ན་
 རྩ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། བརྒྱའི་ཁོང་ན་བརྩ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། ལས་ཀྱི་ཁོང་ན་
 ཀམ་ཉེ་རུ་ཀའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་ཁོང་གི་བཀོད་པ་དང་། མཁའ་འགོ་
 གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་གྲོགས་དང་། མཁའ་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། ས་ལ་སྦྱོང་བ་

དང་། སྐྱགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྩེ་རྣམ་
 འབྱོར་མའི་ཆོགས་དང་སྐྱལ་པ་མཉམ་ཞིང་། སྟོང་གོགས་བྱེད་པས་
 འཆི་ཀར་ཞིང་དེར་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་དང་རོལ་མོའི་སྤྲོན་ཕྱང་
 གིས་བསྟུ་ཞིང་། རིགས་འཛིན་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིགས་ནས་
 བྲངས་ཏེ་རིགས་འཛིན་གྱི་གྲལ་ལ་འཛོག་པའི་གནས་ལྷན་བཞུགས་ཆེན་
 མཁའ་སྟོན་ཅེས་གྲགས་ཏེ། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་སྐྱལ་པ་མཆོངས་
 པའི་ཞིང་དང་ཆོས་དང་སྟོན་པ་དང་གོགས་སུ་གཅིག་པས་རང་རང་
 གི་ལྟ་བ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཅན་གང་ན་སྟོན་པ་ལས་
 གཞན་ཞིག་ཏུ་མི་བསམ་སྟེ། **རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས།**

སར་བཞུགས་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་བཞིན། རིག་པ་འཛིན་ལ་ཁོ་
 བོའི་ཞིང་། མཁའ་སྟོན་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ། གྲུབ་པའི་མཆན་
 མས་བརྒྱན་པ་ཞིག །དངོས་གྲུབ་ལ་མཆན་ཆེན་པོར་སྒྲུང་། ཞེས་
 སོ། །འདི་ཉིད་དུ་ལམ་སྟོང་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དོ་རྩེ་སྒྲ་མ་རྣམས་
 བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།

འགྲོ་འདུལ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་བདུན་ལས། ཐུབ་པ་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

གཉིས་པ་འགྲོ་འདུལ་སྐྱུལ་པ་ཡང་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གནས་རིས་སུ་
 དེའི་སྒྲིབ་བ་དང་མ་ཐུན་པས་དོན་མཛད་པའི་སྟོན་པར་སྒྲིབ་པ་ནི། སྒར་
 སྒོས་པ་བཞིན་ལོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱུའི་གནས་དུག་
 བས་འོད་ཟེར་དུག་འགྲོ་བ་དུག་གི་གནས་སུ་འཕྲོས་པའི་ཅེ་མོ་ལས་ཡི་
 གོ་འཕྲེང་བའི་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་སྟོན་པར་སྒྲིབ་པས་དོན་མཛད་དོན་ཞེས་
 ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི། ལོངས་སྐྱུའི་ཁིང་།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་འགྲོ་འདུལ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ།

འགྲོ་དུག་གནས་སུ་རང་རང་སྟོན་པར་སྒྲིབ་།

དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ཐགས་བཟང་རིས་དང་ནི།

ཤུག་ཐུབ་པ་སེང་གི་རབ་བརྟན་དང་།

ཁ་འབར་དེ་བ་ཨ་མ་སྤང་མགོ་སྟེ།

ཐུབ་པ་དུག་གིས་སྟོགས་བརྩུའི་ཁིང་རྣམས་སུ།

འགྲོ་བ་དུག་གི་རྒྱད་དུག་སོ་སོར་སྟོང་།

ལོངས་སྐྱའི་འོད་ཟེར་ལས་ཡི་གེ་འབྲང་བའི་འཁོར་ལོ་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་
 གནས་སུ་སྟོན་པར་འཕྲོས་ཏེ། ལྷའི་གནས་སུ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་
 སོགས་པ་ལྷའི་སྤུལ་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སུ་ཐགས་བཟང་
 རིས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་གནས་སུ་སྤུལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སེང་གེ་རབ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་
 དྲགས་གྱི་གནས་སུ་ཁ་འབར་དེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔྱུལ་བའི་
 གནས་སུ་ཨ་ཨ་སྤང་མགོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་གང་ཡིན་
 བར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས། གཡོ་བ་དང་འབད་པའི་རྩིས་བ་མི་མངའ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་དང་། འགྲོ་བའི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བ་སྟེ་ཆུ་དང་ཁྲ་གཟུགས་དང་ཁྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་
 ཆོས་མཚུངས་པར་སྤང་སྟེ། ཁྲ་བ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་པའི་
 རུས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ལོངས་སྐྱའི་ཁྲ་བ་ལ་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྐྱུལ་བ་
 འབྱུང་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆུ་སྟོད་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་

བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱལ་བ་སྤང་བའི་བསོད་ནམས་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཛོམ་དུས་ཚུ་སྒྲ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་འཆར་
 བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཡོད་དུས་སྟོན་པའི་སྒྲ་བ་ལས་སྦྱལ་བའི་གཟུགས་
 བརྟན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། **ལས་བརྒྱ་པ་ལས།**

རྒྱ་མཆོ་ཚུ་སྟོན་གནས་གྱི་རྒྱབས། །དུས་ལས་ཡོལ་བར་འབྱུང་
ཡང་སྟེ། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་
ལས་ཡོལ་མི་མངལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་དང་བཅས་
 བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའི་མཐས་གྲས་པ་དུག་གི་སྟེང་
 འོག་ཕྱོགས་མཆམས་དང་བཅས་པ་ན་འགོ་བ་དུག་རི་སྟེང་ཡོད་
 བ་དག་རང་གི་ལས་གྱིས། མཐོ་རིས་རྣམས་གེན་དུ་མགོ་བསྟན་
 བས་འགོ་བ་དང་། དུད་འགོ་འཕྲེད་ལ་བསྟན་པ་དང་། དཔྱལ་བ་ཡི་
 དུགས་འབྱར་ལ་བསྟན་ནས་འགོ་བ་བདེ་སྤྱག་སྒྲ་ཆོགས་ལ་སྦྱོད་པ་
 རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྤྱབ་པ་གངས་མེད་ཆད་
 མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྤང་བ་ནི། **གསང་སྟོང་ལས། དེ་ནས་དེ་**

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པའི་སྦྱེས་བྱ་སྤྲུག་པ་དྲུག། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྦྱེད་དང་གསུང་དང་སྤྲུགས་དོན་ཇི་ལས་འཕྲོན་ཏོ། །འཕྲོན་
 རས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེལ་གཞི་དང་ཡན་མན་གྱི་འཛིག་ཏེན་
 དྲུག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
 པོའི་རེད། སྤྲུག་པ་ཆེན་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་རེ་རེས་འདུལ་བ་རྣམས་
 བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དེ་ཞེས་སོ།

འདུལ་བ་བཞི་ནི་སྦྱེད་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་དང་།
 གསུང་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་། སྤྲུགས་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པས་འདུལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ལོགས་སུ་མ་
 བགྱངས་སོ། །དང་པོ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་འདུལ་
 བ་སྟེ། **གྲུང་ལྷ་ལས།** སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོས་འཛིག་ཏེན་མཁྱེན། །འཛིག་
 ཏེན་ཀུན་ལ་གཞིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱེད་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྦྱུལ་

བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོག་ས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་
 ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷམས་སུ་འབྱུག་དང་བལྷམས་པ་
 དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དགེས་
 རོལ་བ་དང་། །དེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་
 གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་
 ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ཟླ་རན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་
 རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་
 བར་སྟོན། །ཞེས་སོ།།

གསུང་གི་འདུལ་བ་ནི། **སྤྲ་མ་ལས།** འདུལ་བའི་དབང་གིས་ལྟ་
 དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་
 ཐེག་པས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
 ཅུ་ཅ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཆོས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་གསུངས་
 སོ། །གསུང་ངོ། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེའང་ཤུག་ཐུབ་པ་

ལྷ་བྱའི་འཁོར་གྱི་བྲམས་སུ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་རང་
 རང་གི་མོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བ་གསུང་གཅིག་ལས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་བསམ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 ཉེང་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མེད་པར་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །སྤྱལ་སྤྱིའི་གསུང་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱོད་ཆོག་རང་མཆོན་པ་མེད་དེ།
 གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་རང་སྤང་བ་ཉིད།

རྒྱད་ལྷ་ལས། རི་ལྟར་སྤྱོད་བཞིན་གྱི་ནི་སྤྱོད། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་
 བྱང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་པ། །སྤྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་
 ལྟར། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་
 རིག་ལས་བྱང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་། །སྤྱི་དང་ནང་
 ར་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

གསུང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་
 སུ་ཐོས་པ་སྟེ། དགོངས་འདུས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆངས་པ་ལྷ་བྱ་དང་།
 སེལ་སྟན་ལྷ་བྱ་དང་། སྤྱ་གར་ལྷ་བྱ་དང་། ཀ་ལ་མི་རྒྱ་ལྷ་བྱ་དང་། འབྲུག་

གི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་བརྟན་ལྟ་བུའོ། ལྟའི་བདག་པོ། ཡན་ལག་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མཉན་པར་
འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་
འབྱུང་བ་དང་། གང་གིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། རྣ་བར་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་
པར་མ་འབྲུགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། རྣམ་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་རི་
རེ་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་དེར་ཡན་ལག་ཀྱན་རྫོགས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
སོ། ། ཅ་བ་དྲུག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་བཅུ་འདུག་པས་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་དྲུག་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅུ་ནི། **དེ་ལས།** ལྟའི་
བདག་པོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་དང་སྐྱེ་ཆེ་བ་
དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་། གོ་བར་སྐྱུར་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཙོད་
པ་དང་། གཅིག་ལ་གཟིགས་པ་མཉམ་པ་དང་། ཉི་ཆེར་སྟོན་པ་དང་།
ཀྱན་ནས་འདུག་པ་དང་། འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱུང་དུ་ཞུགས་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་འདུལ་བའོ་ཞེས་སོ། ། རང་བཞིན་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཅ་བའི་དྲུག་པོ་བསྐྱེས་ན་འང་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་ལ། དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུར་

བསྐྱེས་བས་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས་དབྱངས་ཀྱི་
ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྲོལ།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་
བ་ཡང་བེ་རྒྱུ་ཅའི་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་ཕྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར་
འགྲོ་བའི་ལས་དག་པའི་སེམས་སྣང་ལ་སྣང་བ་སྟེ། **རྒྱད་ཁྲ་ལས།**
ཇི་ལྟར་བེ་རྒྱུ་ཅ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷག་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་
པའི་དབང་པོའི་སྤྱི་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །འགྲོ་བར་གཟུགས་
བརྟན་འཆར་བྱ་བ་རྫོག་མེད་དང། །རྫོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་
དབང་གིས་འཇུག། ཅེས་སོ།

ཐུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ནི། **གསང་སྟོང་ལས།** དུས་བཞི་ཀུན་དུ་
མཐེན་པ་དང། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་དུ་མཐེན་པ་དང། རྩ་འཁྱུལ་གྱི་སྤྱན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་དང། རྩ་འཁྱུལ་
ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཀུན་དུ་གསལ་པ་དང། རྩ་འཁྱུལ་གྱི་ཆོགས་ཀུན་དུ་

དོན་སྤྱོད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུག་དང་ཞེས་སོ། །དེའང་
 གཟིགས་པ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། གསལ་པ་ན་བའི་མངོན་ཤེས།
 ཟག་མེད་གྱི་མངོན་ཤེས། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས།
 དུས་བཞི་མཁའ་པ་ཆེ་རབས་དུ་མ་བྱ་བས་སྟོན་གྱི་གནས་བྱ་བའི་
 མངོན་ཤེས། རྩ་འབྲུལ་གང་གིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་དེར་སྟོན་པ་རྩ་འབྲུལ་
 གྱི་མངོན་ཤེས་དང་བྱུག་གི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 ཞིང་མཁའ་ནས་དོན་མཛད་པས་སྤྱགས་གྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ།

འཕྲིན་ལས་གྱིས་འདུལ་བ་ནི། **དེ་ལས།** ཀུན་དུ་སྐྱབས་པ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་དུ་སྤྱགས་པས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་དུ་
 ཞལ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་དུ་གསུང་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་
 བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གངས་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲུང་
 བར་གྱུར་ཏི་ཞེས་སོ། །དེའང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་གསུང་སྤྱགས་གྱི་རིམ་པ་རེ་
 རེའང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོགས་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་

ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་དོན་མཛད་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དོན་མཛད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་གྱིས་དངོས་དང་
བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མཛད་པས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱུ་པ་དང་ཡང་སྐྱུ་ལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཁམས་དུག་ཏུ་དོན་མཛད་པའི་ཐུབ་པ་དུག་སྒོས་པ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་གངས་ཏེ་སྐྱུ་པ་དང་།།

ཡང་སྐྱུ་ལ་རྣམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ།།

ལྟ་ཡི་གནས་སུ་ཡང་གནས་རིས་སོ་སོ་དུ།།

ཆངས་དང་དབང་ཕུག་ལོག་མིན་བར་སྟེད་དུ།།

རང་རང་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྣང་།།

ཐུབ་པ་དུག་ཅེས་སྒོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དུག་ཏུ་འདུས་པ་
འདུལ་བ་ལ་དགོངས་ལ། དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུག་
ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། དབྱེངས་ནས་སྐྱུ་པ་དང་། སྐྱུ་པ་དེས་ཀྱང་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱུ་པ་བཞེ་བ་ཆད་མེད་པས་དོན་མཛད་དེ།

ལྷ་འི་གནས་སྤྱའང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ལྷ་གནས་སོ་
སའི་གཙོ་བོས་འདུལ་བ་བྱེད་ལ།

གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བསྐྱོན་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ།

མི་ལ་འང་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྤང་སྟེ།

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་སྤྱལ་ནས་མི་རྣམས་འདུལ་།

ལྷ་མིན་གནས་སྤྱའང་སོ་སའི་འདུལ་བྱེད་དང་།

དུད་འགྲོའི་རིས་སྤྱའང་བྱ་ལ་བྱར་སྤང་ཞིང་།

རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སེང་གོ་མཆོག་ལ་སོགས་།

སོ་སའི་འདུལ་བྱེད་སྟོན་བ་བསམ་མི་བྱལ།

དེ་བཞིན་ཡི་དྲགས་དཔྱལ་བའི་འཛིག་ཉེན་དུ།

རང་རང་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་དོ།

འདི་ལྟར་མིའི་འཛིག་ཉེན་དུ་འང་ཐུབ་པ་གཅིག་བྱར་མ་ཟད་དེ། རྒྱལ་

རིགས་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་པས་

འདུལ་ཞིང། ཐུབ་པ་གཅིག་སྤྱུང་ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་
དང། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྦྱུལ་ནས་དོན་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་བྲས་འདུལ་བ་ལ་བྱ། རི་དྲགས་ཀྱིས་འདུལ་
བ་ལ་སང་གོ་ལ་སོགས་པའོ།

དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ནའང་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ་སེམས་ཅན་
ཀྱིས་གར་བྱུང་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱུལ་བས་དོན་མཛད་པ་སྟེ། **པལ་**
པོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱུལ་བ་ནི་ཆད་
མེད་དེ་འགྲོ་བ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དང་
ཁ་དོག་དང་མིང་གིས་དོན་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་སྦྱར་གྱི་གནས་
སྤྱི་ནི་ལྟའི་བདག་པོ་དབང་སྦྱར་དུ་སྦྱུལ་ནས་དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་
ལས་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ནས། དགོ་སྦྱོང་དང།
བྲམ་ཟེ་དང། ཡི་དྲགས་དང། དཔྱལ་བ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་
རྣམས་ལའང་དེའི་གཟུགས་སྤྱི་སྦྱུལ་ཞིང་དོན་མཛད་དེ་ཞེས་སོ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛད་ཚུལ་ལའང་གཉིས་ཀྱི། སོ་སོར་དོན་

མཛད་ཚུལ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་འགྲོ་འདུལ་ནམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས།

རི་ལྷ་རི་སྟེང་མཁུན་པའི་ནམ་པ་སྟེ།

ཆོས་ཉིད་དང་ནི་ཆོས་ཅན་མ་འབྲེས་པར།

སོ་སོར་མཁུན་ནས་འདུལ་བུའི་དོན་གཉིས་མཛད།

འགྲོ་བ་འདུལ་བ་དང་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟེས་

ཏེ་རི་ལྷ་བ་དང། ཆོས་ཅན་ལ་ལྟེས་ཏེ་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པ་སྟེ།

མཁུན་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར།

རི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པའི་དངོས་མཁུན་ནས།

འགྲོ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་སྟོན་ཞིང་།

རི་སྟེང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་དབང་པོ་སོགས།

མ་འབྲེས་མཁུན་ནས་ཆོས་ཚུལ་བསམ་ཡས་སྟོན།

དེའང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཁུན་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། གྱེ་

སེམས་ཅན་དག་ཚུར་ཤོག། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 སྐྱེས་པ་སྟེ་བྱད་ཅི་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ལ་ཞེས་སོ། །རི་སྟོད་པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་
 དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ནས་དེ་དང་མ་སྐྱོན་
 པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།** ངས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་
 པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་དག་
 གི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་གདུལ་བའི་བྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ།

མ་དག་པའི་འགོ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐབ་པ་དྲུག་གིས་སྐྱེལ་བ།

འདི་ནི་མ་དག་འགོ་ལ་སྒྲུང་བ་སྟེ།

ཞིང་ནི་འགོ་དྲུག་འཛིག་རྟོན་དྲུག་རྣམས་སྟེ།

སྟོན་པ་འགོ་འདུལ་རང་སྒྲུང་མ་སྐྱོན་པ་ཡིས།

ཆོས་ནི་མ་ངེས་ཐེག་པ་སྣ་ཆོག་པ་ཉིད།

དུས་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་མཚུངས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ཡང་སྐྱལ་སྐྱའི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བའི་གནས་གང་ཡིན་
 བར། རྟོན་པ་དེའི་སྣང་བ་དང་མ་ཐུན་པས། ཆོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྟོག་གི་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སྤྲོ་ཆོག་ས་སུ་རྟོན་
 པ་གནས་དང་འཁོར་རྣམས་ཆོག་ས་པའི་དུས་དེར་གསུངས་སོ།།

ཀུན་བྱེད་ལས། སྐྱལ་བའི་སྐྱ་ཡིས་འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་
 བེ། །རྩལ་བུའི་སྤིང་ནི་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་སོགས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
 ཐུགས་རྗེས་རྒྱུད་དུག་འདུལ། །ཞེས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་འདུལ་
 བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །འདུལ་བ་ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་གསུངས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་ཉི་མི་ཆེག་
 སྟོང་གསུངས་པ་ཡིན། །གཏི་ཐུག་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་
 པ་ནི། །མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་གསུངས། །དུག་གསུམ་ཆ་
 མཉམ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རུ། །སྡེ་སྟོང་གསུམ་མཉམ་ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་
 གསུངས། །སྤྱི་རུ་བརྒྱུད་ཁི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡང་། །དུག་གསུམ་
 གཉེན་པོས་འདུལ་བྱེར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

མ་དག་བའི་སྣང་བ་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་བའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་འགྲོ་བྱུག་འཇིག་རྟེན་བྱུག་པོ་ཡང་།

ལས་དང་བག་ཆགས་དགེ་སྤྲིག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས།

བདེ་སྤྱད་མཐོང་མན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཉིད།

སྟོན་བ་བྱུག་ཀྱང་འགྲོ་སེམས་རང་སྣང་སྟེ།

མི་ལམ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་བཞིན།

ངོ་བོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་དག་པས།

སྣ་ཆོགས་སྣང་ལ་ཐུགས་རྟེན་རོལ་བར་ཤར།

འགྲོ་བའི་ལས་དང་བག་ཆགས་དགེ་བས་མཐོང་སྤྲིན་དང་། མི་དགེ་བས་
ངན་སོང་བྱ་འཁོར་ཁིང་བདེ་སྤྱད་སྣ་ཆོགས་སུ་ཁྱོད་བ་མི་ལམ་ནང་གི་
སྣང་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མ་རིག་བའི་གཉིད་སངས་བའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཕྱིན་ཆུབས་དང་། རང་རང་གི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སོགས་པས་དོན་མཛད་
བ་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རང་སྣང་ལས་དོན་ལ་མ་

གྲུབ་པ་ཉིད་མི་ལམ་དུ་སྐྱལ་བ་བཤེ་བ་བཞིན་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐོན་
མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། རས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་ལ། མི་ལམ་
ལྟ་བུར་སྐྱལ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཡང་། །དེ་ཐོ་མེད་དེ་རང་བཞིན་གཉིས་
སྤུ་མེད། །བདག་མེད་སྟོང་བ་གསོག་ཏུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

ལུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་
བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། །ཐུངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་ཞེས་སོ། །འབྲུལ་སྤང་གི་སྟོང་བཅུད་བརྩན་པ་ལྟར་དེ་ལ་སྤང་བའི་
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འང་བརྩན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་
བཞིན་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྤང་དུས་འདིར་དེ་ཐོ་ཡེ་
ནས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པ་འགྲོ་བྱུག་གི་སེམས་
ཅན་དང་། དེ་འདུལ་བའི་སྟོན་པ་འང་དེ་དག་གི་གཟུགས་ངན་པ་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་སོ། །

སྤང་ཡང་དབྱིངས་གཅིག་གཤོད་ནས་དག་པས་གཉིས་སྤུ་མེད་

བ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་
 མེད་ཅིང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་མེད། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ཤེས་དེ་ནི་མཁས་
 བ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་
 ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་
 དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ཤེས་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་
 ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་
 བ་ཡང་གཏུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ནས་དོན་མཛད་དེ།
 ལོག་ཏྟིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་
 བརྟེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་
 ལེར་གཟིགས་ནས། དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་འཁྲུལ་
 བ་རྣམས་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེན་ཞིང་ལྷན་
 ཀྱིས་བྱུབ་པའི་མཛད་པ་ཡང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ངང་གིས་འབྱུང་
 བའི་རུས་བ་ཡེ་ལྷན་དུ་ཤར་བས་དོན་མཛད་པ་ཉིད། གསང་སྟོང་

ལས། ལོག་པར་རྟོག་བརྟགས་ནམ་དག་ཅིང་། །ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་
ལས་མི་གཞན་བྱིར། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འབྲེལ་བས་ན། །འགོ་
དྲུག་དུས་གནས་མ་ལུས་སྤང་། །ཞེས་སོ།

དེ་དག་གྲང་ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེར་ལྷན་པ་ནི།

སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ཆེན་པོ་ནམ་པ་དྲུག་སོ།

འདི་ནི་ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱལ་པ་ཡིན།

སྤིང་པ་རི་སྤིང་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད།

དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་
རྒྱལས་ལས་རང་སྤང་བའི་སྤྱལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་
ཡང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་། དེའི་གཉེན་
པོ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་ན་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུལ་བས་དོན་
མཛད་པ་ཡང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ཆུ་ཆེ་སྤང་བ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། **རྒྱུད་ཆེ་**
ལས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་གདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བྱའི་
ཁམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སྟུགས་ཤེགས་

བ་ལ། །བྱུ་བ་དག་ཏྱག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུ་བ་པར་འབྲུག། ཅེས་སོ།

དེའང་ངན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་ལ་བཀོད་ནས་ཐར་པའི་སར་
འབྲེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་བ་དག་གི་འང་གཞོད་འཆེ་སྐྱོབ་ཅིང་པན་བདེ་
མཛད་ནས་ཐར་པ་ལ་འཁོད་པ་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་
འབྲུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱོར་
བ་དང་། ས་བཅུ་འཛིན་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་འཁོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་
སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་
མཛད་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་འཁོད་པས། འཁོར་བ་ནས་འབྲེན་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་
པའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་དངོས་དང་
བརྒྱད་ནས་མཛད་དེ། **མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་**
སྟེད་འདིལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། ཅེས་སོ།

རྣམ་པ་ནི་དཔེ་དགུས་མཆོན་པ་སྟེ། བརྒྱ་བྱེན་མཐོང་དུས་སྟོན་
བ་སྟེ། བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་སེམས་དང་བས་སྟོན་ཞིང་

ཆོག་ས་གཉིས་སྐྱོད་པ་དང་། ལྷའི་རྩ་སྤྲས་བག་མེད་པ་ལས་སྐྱོད་
 ཞིང་འཛིག་ས་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྩ་སྤྲས་བག་མེད་པ་དང་ལམོར་
 བའི་འཛིག་ས་པ་སེལ་བ་དང་། སྤྱིན་ལྟར་ཆོས་ཆར་འབེབས་པས་
 རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་སྤེལ་བ་དང་། ཆངས་པ་གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་
 བར་ལྷའི་གནས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་ཆོས་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་སྐྱུས་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉི་མ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་བརྗོད་འཇུག་
 ཞིང་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། འོར་བུ་ལྟར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པས་གཞན་
 དོན་མཛད་པ་དང་། སྤྱི་བརྟན་ལྟར་དབྱངས་གཅིག་དུག་ཅུར་གོ་བས་
 དོན་མཛད་དུས་ཉིད་ནས་སྤྱི་ཆོག་དུ་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་
 རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུས་འཆར་གཞིའི་གོ་ཕྱི་བས་
 དོན་མཛད་པ་དང་། ས་ལྟར་འགོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་
 འཕེལ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། **རྒྱུད་སྤྲ་ལས།** གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱུ་
 སྤྱིན་བཞིན་དང་། ཆངས་ཉི་མའི་ཆེན་ཡིད་བཞིན་འོར་རྒྱལ་བཞིན། སྤྱི་
 བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྤྱིད་པའི་བར། འབད་མེད་གཞན་དོན་

བྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིགས། །རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་
 ལྷ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྩ་དང་འབྲ། །བྱའ་བདག་
 མཐུན་དང་བཅེ་ཆེན་སྤྱོད་ཆོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྤྱི་
 ཅེའི་བར་དུ་བྱའ། །ཆངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་
 བར། །སྤྱལ་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་
 སྟོག་དང། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲེལ་གྱུ་གས། །རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐྱེ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལྷ་
 བུར་བྱའ་དང་གཟུགས་མེད་ཉག་པ་ཉིད། །ས་བཞིན་འགྲོ་བའི་དཀར་
 པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་རྣམས་མ་ལུས་བའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་
 བ་ནི་སངས་རྒྱལ་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱལ་སྤྱལ་གསུམ་ལས། །བཅོ་སྤྱལ་བས་འགྲོ་དོན་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པར་མཛད་ཚུལ་ནི།

སྤྱལ་བའི་སྤྱལ་གསུམ་པ་ནི་བེམས་པོར་སྣང་བས་དོན་མཛད་པ་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་དང། །འགྲོ་འདུལ་

ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་། འགྲོ་
འདུལ་སྐྱལ་བའི་དུས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དོན་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་ཕྱིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱལ་བའི་སྒྲ།
སེམས་མེད་བེམས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བ་སྟེ།
རིས་སུ་བྱིས་དང་འབྱར་དང་རང་བྱོན་དང་།
ཡི་གེ་ལ་སོགས་མཆོད་པའི་རྟེན་དང་ནི།
བསྐྱ་དབག་བསམ་ཤིང་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ།
ཁང་བཟངས་མཆོག་དང་ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་།
སྐྱལ་བའི་གྲོང་དང་གྲུ་གཟིངས་ཟམ་པ་དང་།
མར་མེན་ར་བུ་ཟས་གོས་བཞོན་པ་སོགས།
འགྲོ་བའི་དོན་མང་བྱེད་པའི་བེམས་པོར་སྤང་།

དེ་ལྟར་འདྲི་ལྟོན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བའི་
སྐྱས་དོན་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་། འབྱར་དུ་དོད་

བ་དང་། སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་རང་བྱོན་དུ་སྤང་བ་དང་། ཡི་གེ་
 དང་། ལྷ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 དད་པའི་གདུང་ལྷགས་གཡོ་བས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛིག་བ་དང་།
 དེས་མཆོན་ནས་དེ་འདྲའི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འགྲོ་བའི་
 རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་སྤེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བར་བསྐྱེ་སྟེ། **སྟན་གྱི་**
གོང་རྒྱན་དུ་ངན་སྒྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །བཅོ་དང་ཡི་གེའི་གཟུགས་
 ལུ་འདུག །ང་ཡིན་སྟུང་དུ་དད་པར་བྱོས། །ཞེས་པ་དང་།

མདོ་སྤྲིའི་རྒྱན་ལས། བཅོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆོ། །ལྷ་ངན་
 འདས་པ་ཉག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་སྐྱེ་འདི་ནི། །རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་རོ། །ཞེས་སོ། །བཅོ་ནི་བཅོའི་རྣམ་པར་སྤང་
 བ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་
 བན་པ་དེའི་ལུས་སུ་སྤྱལ་བ་སྟེ། ལུ་གཤེ་ཆེ་ཉ་པོ་ཆེ་དང་། རད་ཀྱི་ཆེ་
 སྟོག་ཆགས་ཅེས་⁽¹⁾པ་དང་། སྟན་མོའི་སྤྱིང་དུ་རྟེན་རྒྱལ་པོ་བ་ལ་

(1) ཡ་འཛོམས་པར་མ། བོད་བྱི་མ། ༡༦༧-༡ །དེས།།

ཏ་ལ་སོགས་པར་སྤྱལ་ནས་དོན་མཛད་པའོ། །མཆོག་གི་སྤྱལ་པ་ནི་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའོ།

དེ་བཞིན་དུ་པར་སྤྲོད་དང། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང། སྤྱིད་མོས་ཆལ་
དང། ཁང་བཟངས་དང། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང། ཆོང་
བ་ཟུངས་གྱི་ཐང་ལ་འབྲུམས་དུས་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་སྤྱལ་བ་དང། རྩ་
ཆེན་པོ་ལ་གྱུ་དང་གཟིངས་དང་ཟམ་པར་སྤྱལ་བ་དང། གསང་ཆེན་
ཐབས་མཁས་ལས་ནགས་སུ་མཆོན་མོ་ལམ་འབྲུམས་པའི་ཆོང་བ་
ལ་སྟོན་མར་སྤྱལ་ནས་ལམ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང། ལུ་གའི་ཆེ་ནོར་བུར་
སྤྱལ་ནས་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆར་པབ་པ་དང། ཤིང་རྟའང་གྲང་
པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་པར་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་ལ་གང་
པན་ཁོན་བསྐྱབ་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་
སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་བྱུང་པར་དུ། **ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་**
བྱུང་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། **འཇམ་དཔལ།** དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་མཐོང་བས་གདུལ་བར་བྱ་བ་

ཡིན་ན་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྤང་ངོ་ཞེས་བ་ནས། སྤྱིད་མོས་ཆའ་དང་།
ནོར་བུ་དང་། སྤྲོད་དང་། རིག་སྤྲུགས་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་
ཏུ་སྤང་བས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་
ཏུ་སྤང་ངོ་ཞེས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ།

གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མངོན་མཐོངས་ལགས་ལྷན་
བྱེད་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེས།

གནས་སྐྱབས་དགའ་སྤྱིད་བདེ་བའི་གནས་མཛད་ནས།

མཐར་ཐུག་ནི་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པས་ན།

སྤྱི་ཆོགས་སྤྱུལ་བས་འགོ་དོན་ལྷན་གྱིས་བྱུག།

སྤྱུལ་བའི་རོལ་བ་དེས་ཀྱང་གནས་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་
ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་དང་དག་བདེ་བས་སྤྱིད་པར་མཛད་པའི་
མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོད་བས་ན་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱུལ་བའི་སྤྱི་
ཡང་དོན་དང་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལྷན་གྱིས་བྱུག་བ་སྟེ། **རྒྱུད་ལྷ་**
ལས། སྤང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། རྟེ་

ལྷར་མེད་གྱི་ས་སྟངས་ན། འོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་སོ།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་
ཐེམ་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།

ད་ནི་སྤྱི་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་མཛད་པ་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་
དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
བརྟེན་པའི།

གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱེད་དབྱིངས་སུ་བྱུག།

རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་དང་དུ་ཐེམ།

ཚུ་སྣོད་མེད་ན་ཚུ་སྣ་མཁའ་ལ་ཐེམ།

ཆོས་གྱི་དབང་གྱིས་སྒྲ་བ་དབྱིངས་སུ་བྱུག།

གནས་གང་སྒྲ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན།

གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་སྣོན་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྤང།

འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ལྷར་ཚུ་སྣོད་མེད་དུས་སྒྲ་བའི་དང་དུ་ཚུ་སྣའི་གཟུགས་བརྟན་རང་

ཐེམ་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཚུ་སྟོད་མེད་ན་དེའི་ངོར་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་
 སྤུལ་སྤྱའི་ཁྲ་གཟུགས་རང་སྤང་ལོངས་སྤྱའི་ངང་ཅམ་ལས་མེད་པས་
 དེར་ཐེམ་པའི་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་གཅིག་ནས་ལོངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཐེམ་
 པ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲ་བའང་གནམ་གང་གི་ཆེན་ནང་གསལ་དུ་ཐེམ་
 པ་ལྟར་རང་སྤང་གི་ལོངས་སྤྱའང་ནང་གསལ་ཆོས་སྤྱའི་དབྱིངས་སུ་
 ཐེམ་པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྤྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་
 གཞག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དབྱ་མ་ལས་དེའི་ཆེ་འཇུག་པ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་གང་དུ་འང་དམིགས་སུ་མེད་པ་འགོག་པ་དམ་པའི་
 ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞེས་འདོད་ལ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལ་སོགས་
 པ་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འདོད་དོ།

ཡང་གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་གཡོ་བ་དང་འབད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པར་
 སྐད་ཅིག་གིས་ཕྱི་གསལ་དུ་རང་སྤང་བ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྤྱ

དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་ནམས་སྤྲ་བྱི་མེད་པར་དོན་མཛད་པ་སྤྲ་མ་བཞིན་མི་
 རྟོག་པའི་ངང་ནས་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་
 ལས་གཞན་སྤང་དུ་དོན་མཛད་ཅེས་འདོད་ལ། རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་
 པ་ནས་རྗེས་སྟོན་ཏུ་དོན་མཛད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་
 གཡོས་པ་ཞེས་འདོད་དེ། **རྒྱུད་སྤྲ་ལས།** མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་
 ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཚུལ་
 འདི་ནི། །རྗེས་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་
 དག་སྟོལ་བ་ལ། །འདི་གཉེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ས་
 ཏུ་ལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་མིག་རྗེས་གྱི། །བྱུང་པར་གང་ཡིན་
 སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུང་དེ་ཉིད། །ཅེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞི་བ་སྐྱབས་གྱི་དགེ་བ་བསྟོབ་ནི།

དཔེ་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་བསྟོབ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ནི་བ་མཚོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས།

འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དབྱིངས་གཞིལ་ཏེ།

སྲིད་ཞིའི་མཐར་འཛིན་ཉེས་ཆའི་བྱི་མ་ཡིས།

དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

ཅེས་སྟོན་ཏེ། སྙིང་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྲིད་
ཞིའི་མཐར་འཛིན་པས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
བདེ་བ་ཆད་མེད་པས་དབང་འབྱོར་བའི་ས་ལ་ངལ་སོས་ཤིག་ཅེས་བཤེད།
རབ་དཀར་ཀྱུ་མུ་ཏ་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་པ། །སྟོན་ཀའི་མཆན་མོ་དཀར་
བའི་རྩྭ་གཟུགས་བཞིན། །དགེ་བ་རབ་མཆོག་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་
བས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞི་བར་ཤོག །ཉོན་མོངས་མཆོ་
སྟོན་སྤྱག་བསུལ་དབྱ་བྱེད་ཅན། །ཉེས་ཆའི་བཞད་རྣམས་ལྡིང་བ་གང་
ཡིན་པ། །སེམས་དགའི་འོད་སྟོང་ཤར་བས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ། །རྒྱལ་
བའི་འབྱོར་པས་ཡོངས་གང་མཐོང་བར་ཤོག །སེམས་ཀྱི་རབ་རིབ་
སྟོ་བྱུང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན། །ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བའི་རྣམ་འགྲོས་རབ་བརྟན་

བ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གིས་སྤྱོད་གས་བཅུར་གཏོར་བྱས་ཏེ། །འོད་གསལ་
བྱུང་ཚུབ་ཉི་མ་མཐོང་བར་ཤོག །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས།

འབྲས་བུ་ལྷན་བྱུང་ཆེན་པོའི་མེད་ཉི་མ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བཤོ། །

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་ལྷ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་
པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་གི་རིམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
པབ་ཐེན་ནས། ད་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐབས་
ལས། །གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་བསྟོ་བ་ནི། ཐོག་མར་མཆན་
བཤད་པ་ནས་བརྒྱུ་མཐའ་ལྟེ། འབྲས་བུ་མཐའ་ཐུག་པའི་དོན་བཤད་པའི་
བར་གྱི་ཆོག་དོན་བཀོད་ལེགས་པ།

དེ་ལྟར་ལེགས་པཤད་བསོད་ནམས་སྤྱིན་ཆེན་ལས།

ཞི་བདེའི་རང་བཞིན་ཆར་གྱི་ཆོག་མང་པོས།

ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཏེ།

རྒྱལ་བའི་འབྱོར་ཆོག་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་སྟེ། རབ་རྒྱ་ཡངས་ཤིང་བྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་མཁར། ལེགས་
པར་བཤད་པའི་སྤྱིན་མཁའ་ལོ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲུག་སྟོང་སྒྲོགས་ཤིང་། བྱུང་དང་

དེགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་སྒྲིག་སྤང་བ་ཟུང་པོ་འགྲུ་བ་ལས་མཐོན་
 པའི། ཞི་བདེའི་དགོ་བ་ཆར་གྱི་ཆོགས་བསེལ་བར་འབབ་
 པས། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་ས་གཞི་ཆོས་ཁམས་དགོ་བ་སྤྱོད་པོའི་ས་
 བོན་ཅན་གྱི་རྒྱད་བརྒྱན་པས། ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱས་པ་
 མཐར་ཐྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་
 པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱིན་ལས་ཆེན་པོས་མངའ་དབང་
 རྒྱུགས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ།

བརྩམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྩམས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། དུས།

དང་སང་པལ་གྱི་སྒྲོ་མིག་མ་དག་པས།

སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཐྱིན་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ།

འགལ་བར་འཛིན་པས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་མི་ཤེས།

དེ་སྤྱིར་དེ་དག་སྤྲུགས་རེའི་མིག་ཅན་ཡིན།

སྤྱོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཤེགས་ལ། དེ་དག་གི་གཞུང་

ལྷགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིང་ཞིག་ནས་རང་རང་གི་དོན་རྟོག་གིས་
 དཔྱགས་པས་གསལ་བར་མེད་ལ། སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་དགོངས་པ་
 འེན་ཏུ་བསྐྱེད་བས། མང་དུ་མ་སོས་འེང་རྟོག་གའི་ངན་རྟོག་ཅམ་གྱིས་
 དཔྱགས་ནས་སྒྲུབ་པོ་མཁས་པའི་མངོན་སྡེ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 འགལ་བར་འཛིན་པས། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་
 མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཟད་རེའི་ཆིག་ཅམ་ལྟར་ལེན་པས་སྤྱོགས་རེའི་
 མིག་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་མ་རྟོར་བར་
 བསྟན་ཚུལ་ནི།

ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་ནས། གཞུང་།

འདིར་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པའི་ཟབ་དོན་མཆོག་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཐབས།

གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་གནས་སུ།

དེ་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་ལེགས་པར་བཀོད།།

བསྟན་བཅས་འདིར་ནི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་གཞི་
 ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་
 པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་དོན་རྣམས། མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་། ལྷ་
 དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནས་བསྟན་པ་ལས་རི་སྐད་འབྱུང་
 བ་དང་། ལྷ་མ་དམ་པ་ལས་འོངས་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཀྱི་མགུལ་ཨོ་རྒྱན་
 རྩོད་གི་གྲུབ་གནས་དམ་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་དེ་ཡང་འོན་ཅང་རྩོ་
 བ་གྲུལ་ཤིས་དག་འཕེལ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ཤར་ན་ཡོད་དེ། སྡོན་
 གངས་རིའི་ཟེ་བས་བརྒྱན་ཞིང་ལྷ་བའི་གོས་དཀར་ཀྱིས་གཡོགས་པ་
 འབྲ་བ་ལས། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེང་སང་ནི་རྩེ་མོ་བྲག་རིའི་ར་བས་
 མཛེས་པ་འོ། །དོགས་རྣམས་སྤྲན་སྤྲོངས་དང་ཆུ་གཙང་འབབ་པ།
 མེ་ཏོག་དང་སྤྲན་དེ་ཞེས་པོ་རྒྱས་པའི་སྟོ་ཕྱོགས་ན་རྒྱ་ཤུག་གི་ནགས་
 ཚལ་ལྡང་གྲུ་མ་བྱའི་མགྲིན་པ་འབྲ་བས་བརྒྱན་པའི་མཐོངས་ན། གྲུབ་

བས་བརྟེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་རང་བྱུང་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
བས་ཨོ་རྒྱུན་རྫོང་ཞེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ།

བསྟན་བཅས་འདི་ཡང་སྟོང་པོའི་དོན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་བསྟན་
པའི་མཛོད་ཀྱི་ཁོར་བུ་ཡིན་པས་སྤྱི་བོས་སྒྲང་བར་རིགས་ཏེ། **རྒྱུད་ལྷ་**
ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་
ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་སྤྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ལུན་ཆོགས་
དང་ལྡན་ལྷོ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་སྤྱིར་འདི་བཤད་དོ། །རི་ལྟར་
སྒྲོན་སྒྲོག་ཁོར་བུ་ཉི་ལྷ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པས་བལྟ་བ་
བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་པས་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བརྟེན་
ནས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉར་འབྲེལ་
ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་
བན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་སྤོང་གསུང་ཡིན་བརྗོད་
པ་གཞན། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །དབང་བྱས་
རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་

རྗེས་མ་སྐྱོན་པ། །དེ་ཡང་དང་སྤོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་སྤང་། །ཞེས་
ལེགས་པར་གསུངས་སོ།།

དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བྱེད་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་དགོད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་མཐོང་བའི་སློབྱེས་ཀྱིས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་མད་
དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གང་ཆེན་མཆོ་བཀོད་པའི།

དགེ་བ་དེ་ཡིས་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།

མ་ལུས་ཉེར་ཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ནས།།

སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིས།།

ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ནི་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྟན་
བཅོས་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས། ཁམས་
གསུམ་རིགས་དུག་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་
པ་ཐམས་ཅད་འབད་པ་དང་རྩིས་བ་མེད་པར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཀྱན་ཏུ་

བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྐྱོད་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲུ་འབྲུལ་མེད་བས། ཕྱོགས་དང་།
 དུས་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་བའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་
 སྟོང་གྲེ་བ་ཁྲ་ཁྲིག་དཔག་གིས་མི་ལང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དག་
 ཀུན་ནས་འཕྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་གྲགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུང་མཐོ་རིས་ས་སྟོང་
 རྣམ་བརྒྱན་པ། །ལེགས་བཤད་འོད་གྱིད་གྱིལ་འཁོར་ཉི་ཞོད་མར་བས་
 ཡིད་མཁའི་ལམ་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བར་ཉར་
 ཞིའི་གོ་འཕང་སྒྲ་མེད་སྒྲུང་བ་དཔེ་མེད་འཆར་བ་གང་། །ས་གསུམ་
 སྐྱེད་གྲུའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མར་བགྱིས་ཏེ་དེང་སང་བདག་གིས་སྐྱར་བ་
 ལགས། །ཆོས་ཚུལ་འདི་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཆུ་སྤོམ་འཛིན་ཁྲིའི་གནས་
 འདྲ་ཞིང་། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཀུན་ནས་འཕྲོ་བས་རྟ་བདུན་རྒྱས་
 བའི་དགྱིལ་འཁོར་འདྲ། །འདོད་དགྲུའི་རེ་བ་མཐའ་ཡས་རྫོགས་ལྡན་
 ཡིད་བཞིན་འོར་བུའི་མཆོག་འདྲ་ཞིང་། །སྤྱོད་ཆོག་འདོད་སྟོང་རོལ་བ་
 ཅན་ཏེ་བདེ་གཤེགས་དབང་པོའི་གོ་འཕང་བཞིན། །མ་ལུས་མི་ལུས་

ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་ཆེན་སྦྱིང་པོ་དམ་པ་ནི། །པན་མཛོད་པན་བདེའི་
བདེ་ལེགས་གྲུང་པ་ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུང། །ཡེ་ཤེས་མཆོ་
བསིལ་སྤྱོན་མེད་གང་དེར་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་གང་ཆེན་མཆོ་མིན་ཞིང་། །མཐའ་
ཡས་འོད་ཟེར་བ་བ་སྤེལ་ལེགས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།

འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་བལྟ་བའི་མེ་འོང་སྟེ། །ལུང་རིགས་མན་ངག་ཏུ་
མའི་མཛོད་ཁང་མཆོག་། ཐར་སྤྱིང་སྤྱང་བྱེད་ཉི་མའི་སྦྱིང་པོ་སྟེ། །མ་
རིག་ལུན་པ་སེལ་བའི་སྤྱོན་མ་ཡིན། །ཕྱི་རབས་སྐལ་བཟང་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པ་དག་། ཡི་གེ་འདི་ལ་ཏྲག་ཏུ་ནན་ཏན་མཛོད། །མདོ་རྒྱུད་མན་
ངག་སྦྱིང་པོ་འདིར་ཆང་ཞིང་། །ཐབ་དོན་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱིན་
ལུང་མཆིས། །བདག་སྟོའི་འདབ་བཟང་སྦྱིང་པོའི་ནམ་མཁའ་ཡངས་
པ་ལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆོག་དོན་གཤོག་ཡངས་རབ་བརྒྱུད་
སྟེ། །ཆེས་ཆེར་གོང་ཏུ་ཐར་པའི་གོང་ཁྱེར་རབ་འགྲོ་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་
ཞེ་བ་རྒྱལ་བྲལ་རྒྱ་ལོགས་བཞུགས་པ་སྟེ། །དཔལ་ལྷན་བསྐྱེད་མཁའ་ཁྱེན་
བཅེའི་མཆོ་ཆེན་ལས་འབྱུངས་པ། །གང་གི་རྗེས་ལྷགས་ཅི་མེད་

འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ནི། །འགོ་ཀྱན་སྒྲུང་བྱེད་ཡིད་མཁའི་སྤྲོད་པ་རབ་
 བཅོམ་ནས། །གདོད་མའི་མཁའ་དབྱིངས་སྤྱིབ་པ་མེད་དེར་གནས་པ་
 ཡིན། །གང་གི་མཆན་མོ་ཞི་དབྱིངས་སྒྲུང་བ་དེ་མཐོང་ཆོ། །རྩ་སྤྱི་
 དབྱིངས་བཞིན་སྤྱིབ་མེད་གསུང་གི་རྗེས་འགོ་བས། །རི་རབ་མར་
 མའི་རྒྱལ་མཆན་རྒྱལ་བ་དེར་འབྱུང་ཞེས། །དབྱུགས་ཆེན་འབྱེན་པ་
 དེ་ཡང་དབལ་ལྡན་པ་རྣམས་སྤྱིས། །གང་གི་མཆན་ཅམ་བྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་སྒྲོལ་མཛད་པ། །དེ་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་གས་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཆན་མར་འཛིན་པ་མེད། །གཉིས་མེད་ཆོས་
 གསུང་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྱིའི་བཟོད་ལ་སྤྱོད་མཛད་པ། །དེ་ཡི་དགོ་
 བས་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་འགོ་ཀྱན་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་གྱུར་ཅིག །ལེགས་
 གསུང་དབལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་ཆངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་རབ་
 གསལ་བ། །དབལ་མེད་རྒྱལ་བ་སྤྱིའི་གཞུགས་ལུལ་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་
 པ་ཟབ་མོའི་དོན། །ལུང་རིགས་མན་ངག་བཞོན་པས་རབ་བསྐྱོད་དེས་
 དོན་ཤིང་རྟེན་ཐོའི་སྟོལ། །གང་ཡིན་འདི་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཏེ་སྟོལ་ཆོན་

ལྷན་ནམས་མགུ་བྱེད་ཡིན།

སྐྱེ་བ་སྒོན་རབས་དུས་ནས་ཆོས་དཀར་གྱི། དགེ་ཆོག་ས་མཉམ་
བྱུང་ལས་བསྐྱེད་ལས་འབྲོ་ཅན། སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་གཞིན་བྱ་སངས་
རྒྱས་གྱིས། བསྐྱེད་བའི་དོར་ནི་བདག་གིས་འདི་བཀོད་དོ། གངས་རིའི་
ར་བས་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བའི་དབུས། སྒོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པས་
བསྟན་བའི་མེ། རང་བྱུང་བསྐྱེད་རྒྱལ་པོའི་གནས་མཆོག་ཏུ། བྱི་རབས་
དོན་བྱིར་པན་བའི་ཆོས་འདི་བཀོད།

དགེ་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འབྲོ་ཀུན་འོད་གསལ་སྙིང་པོའི་བྱུང་
ལྷགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞིན་ཏུ་བཀྲལ་དཀར་སྐྱོད་ཅིག་ཡུད་
གྱིས་རབ་སྒྲོལ་ནས། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཞིན་ཏུ་མཉམ་བྱུང་རིན་ཆེན་
སྙིང་པོའི་སྤྱིང་སོན་ཏེ། སྤྱིང་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་རབ་བསལ་
རྒྱུགས་སངས་ཡོན་ཏན་ལ་རེག་ཤོག། གང་ཡང་འབྲོ་བས་འབད་མ་
དགོས་པར་བདག་གི་དགེ་བས་ཡོངས་གྲོལ་ཞིང་། རྩེ་ཟད་ཅ་མ་ཡང་
བསྐྱེད་པས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲུར་པ་ཕུན་ཆོག་ས་ལྷན། དེ་ལྟར་དེ་

བཞིན་བཅོན་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱར་དུ་སྲིད་པའི་མཆོ་བསྐལ་ནས། །ཡོང་ཡེ་
བྱམ་གཅིག་འཁོར་བ་སྟོངས་ནས་ཞི་བའི་གྲོང་བྱང་བར་ཤོག།

གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་
ཀུན་འབྱོར་ཞིང་ལྷ་ཡུལ་བཞིན། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་དགེ་
འབྱུང་ཅིང་། །ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྒྲུང་བ་འཛིན་པར་ཤོག། །སྤྱ་ཡང་
སྤྱག་བསྐལ་འཆོ་བ་མི་མཐོང་ཞིང་། །རང་གི་བདེ་བ་དམ་པས་ཉེར་འཆོ་
བ། །ལྷ་ཡུལ་ས་སྟེང་ས་འོག་ཀུན་བྱུང་སྟེ། །མཐར་ཡང་འོད་དཔག་
མེད་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག། །འགྲོ་བའི་དོན་གང་ཆོས་དང་མཐུན་འབྱུང་
ཅིང་། །ཚུལ་མིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བཤམ་ཏེ། །བྱམས་སོགས་རྒྱལ་
སྤྱས་དམ་པའི་རྗེས་འགོ་བས། །སྤྱར་དུ་བྱམས་མགོན་ཞབས་བྱུང་
སྟེ་བར་ཤོག། །བདག་གི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་ཅིང་། །སེམས་
ཅན་ཆོགས་རབ་སྲིད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །སྐད་ཅིག་མི་དཔ་བཅོན་
པ་མཐས་ཡས་གྱིས། །སྲིད་གསུམ་ཞི་བའི་དགོན་པར་འཁྲིད་པར་
ཤོག། །བདག་གི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་བདེ་ཞིང་། །སེམས་ཅན་

སྤྱག་བསྐུལ་བདག་གིས་ཁྱར་བྱེད་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྤྲོངས་
 གྱི་བར། །བདག་གིས་འཕྲེན་པའི་དེད་དཔོན་བྱེད་པར་ཤོག། །ནམ་ཡང་
 བདེ་མེད་འཁོར་བ་སྤྱུལ་གདུག་གིང་། །མེ་ཆེན་འོབས་དང་འབྲུ་བའི་ཁྲོད་
 འདི་ལས། །ལུས་ཅན་བསིལ་བའི་ཅན་དན་ནགས་ཁྲོད་དུ། །སངས་
 རྒྱས་པད་ཆའ་མེ་སྐྱོང་⁽¹⁾བས་ཉེར་གནས་ཤོག། །མི་རྟག་མི་གཙང་
 སྤྱག་བསྐུལ་བདག་ཏུ་འཛིན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་རྩེན་པའི་འགྲོ་བ་
 ཀུན། །བདག་གི་མཐུ་ཡིས་རྒྱལ་བའི་སར་གཞོལ་ཏེ། །མ་ལུས་ཡོན་
 ཏན་ཆོགས་རབ་རྫོགས་པར་ཤོག། །ནགས་ནང་མེ་ཏོག་བྱང་བ་འཕྱར་
 སྤྱང་ཞིང་། །མ་བྱ་གྲག་པས་ཟེ་བ་བསྐྱོད་པ་དེར། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་
 བདེ་བས་ཡོངས་གང་ཞིང་། །སློག་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་གཡོ་བར་
 ཤོག། །ཚུ་གཙང་འབྲས་བུའི་སྤང་⁽²⁾མང་གི་བ་བསིལ་ཅན། །འཁྲི་ཤིང་
 སྤོན་སྤྲོངས་བྲག་རིའི་བྱང་དེར་ནི། །གཅིག་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་
 སྤངས་ཏེ། །ཐར་པའི་བྱང་ཚུབ་བདུད་རྩི་བརྟེན་པར་ཤོག། །ནགས་རྒྱང་

(1) ཡ་འཛོམས་པར་མ། བྱད་ཕྱི་མ། ༡༧-༡ །སྐྱོང་།༽

(2) དཔལ་བརྟེན་པར་མ། དེབ་གཞུགས་ཡང་། ༤༧-༡ །སྐྱད་དང་།༽

གཡོ་བས་མེ་ཏྲག་གི་བཤིང་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ལོ་མ་ལྷགས་པ་ལྷ་རྩས་
 ཆར་པ་འབབ་པ་བཞིན། །བསམ་གཏན་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་ཞི་བའི་དགའ་
 བ་ཡིས། །ཏིང་འཛིན་མི་བསྐྱེད་ས་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་འབྲུབ་
 འོག། །བསྐྱེད་ལ་འཁོར་བྱུང་བ་དང་ནི་གདངས་སྟོན་བྱ་ཆོགས་སྟོགས་པ་
 ལས། །གཞན་པའི་ཅ་ཅོ་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་དཔེན་ཞིང་ཉམས་དགའི་ནགས་
 ཁོད་དེས། །འདྲིས་དང་འདུ་འཛིའི་སྐྱེ་བོ་མི་མཐོང་གཅིག་བྱར་ཞི་ལ་
 སེམས་གཞོལ་བས། །ལྷ་མ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷ་དང་རེ་གནས་ཤིང་ཆོ་འདི་དོན་
 ཡོད་བྱེད་པར་འོག། །དེ་ལྟར་ལེགས་གསུངས་ཞི་བའི་ཆོས་དང་དག་
 པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བས། །མཆོ་ཆེན་ཡངས་གསལ་སྤྱི་དུ་ཅེར་བྱུང་
 ཅིང་བདེ་དགའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་རབ་འབྱས། །ལྷ་ཡུལ་ས་སྤྱིང་མཐོ་
 རིས་བརྒྱན་པས་ངན་སོང་བ་དག་རབ་སྤྱོད་ས་ཏེ། །མངོན་མཐོང་ས་པར་
 ལེགས་པའི་ལམ་སོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་འོག། །ཆོས་
 ཚུལ་འདི་ཡང་མཁའ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་ཡིད་བཞིན་རེ་བ་
 རྣམས་སྐྱོང་ལ། །ས་བཞིན་འགྲོ་བའི་རྟོན་དང་ཉེར་འཁོའི་བྱ་ཆེན་སྤྱི་དུ་མཆོ་
 ལས་སྐྱོལ་དེད་དཔོན་སྐྱེ་མེད་བཞིན། །གདུང་སེལ་ཆོས་ཆར་བདུད་ཅིའི་

ཚུ་བཞིན་ཡིད་མཁར་ག་བྱངས་སྤྱིན་སྙན་བས་ལྟ་ཡི་རྩ་བཞིན། །མ་
རིག་སྙན་སེལ་ཐར་གྱིང་སྤང་བས་ཉི་ཁྲའི་མཆོག་བཞིན་གྲགས་བས་
བཀྲ་ཤིས་བྱེད་བར་ལོག།

༥ ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་པའི་སྤྱར་ཚུ་ལ།⁽¹⁾

རྩོགས་བ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་
བ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
བསྐྱ་སྤྱུ་ལས་རྩེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་
རབ་འབྲུམས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་འོར་གྱིས་སྤྱག་བ་ཐེག་བ་མཆོག་
གི་རྣལ་འབྱོར་བ་འི་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས། སྤག་དམར་ཟང་ཡག་
ནམ་མཁའི་རྫོང་པོད་གྱི་རི་པོ་ཅི་ལྟ་གཏེར་ཀ་དུ་མས་བརྒྱན་ཅིང་
མཁའ་འགོ་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་བའི་གནས་སུ་སྤྱར་བ་རྩོགས་
སོ། །དགེའོ། དགེའོ། དགེའོ། །

(1) ས་བཅད་ལྟ་བུ་དེ་མ་དཔེ་རྣམས་སྤྱོད་འོས་སྤྱོད་ཀྱི་གསལ་ཡང་དཔལ་ལྷན་པོ་ཆེས་སེམས་ཉིད་
ངལ་གསོའི་བསྐྱས་དོན་ལྟ་དཀར་ཆག་པོའི་ཆེལ་མངར་དུ་དེ་རྒྱར་བཞུགས་པས་འདིར་བཞུགས་པོ།

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་
ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་
གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་ཡོད། །དཔར་
དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མ་ཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་
མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །རེས་
ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །ཅེས་བཤད་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱིས་
རྒྱུད་བརྒྱུན་པའི་སྤྱི་སྟེང་གི་སྟོན་མེ་བཟང་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྐྱོན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤང་བ་
ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅན་དུ་ཉམས་ཤེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་
གཞོད་འཆོ་གྱུ་གྱའི་སྟོར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཆོ་རྣམ་བཞོལ་བཤད་དག་ལྷག་
མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོམ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་
ཡང་བྱལ་བའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་
འཕེན་ལྷ་ཀྱུ་སེའེད་ཡིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བད་བསྐྱུན་བྱལ་
མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལ་འང་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆིག་ཏུ། ལྷ་ཀྱུའི་དགོ་
སྟོང་ཆོས་སྤྱི་བདག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་མྱོང་ནས། །འགག་མེད་སྤྲུགས་མེད་ཅེས་
 ལས་སྤྱོད་མེད་སྒྱུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་བའི། །སྤྱོགས་
 བཅུའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་པོད་མཁས་བྱ་བ་
 གྲེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་སྤྱིར་འབྱུལ་བར་གསར་སྤྱོད་
 གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་
 ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་བ་རྣམས་དང་འདུས་བའི་
 སྤྱེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྤྱེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་བས་
 བཅིངས་བའི་མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་བྱ་བའི་ཆོགས་ལས་རབ་གྲོལ་
 བས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་
 གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་བའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དཔལ་སྤྱུལ་
 བསྐྱོར་བུས་སྒྲོན་པའོ།

རིག་པ་ལྷག་ཅོན་གྱི་སྤྲུགས། །འཛམ་དབའ་ཅ་རྒྱུད། །མཛེས་པ་གཤམ་འཛུགས། །རྒྱུད་དཔ།